ZENEINFORMÁCIÓS TECHNÓÚJSÁG
1997 VII-VIII-IX SZÁM

GÉPSZAVA

230 Ft

technóművészet

KÁBSZERT, VEGYSZERT, FEGYVERT, HAZUGSÁGOT
SZÁJBA, KÉZBE NE VEGYÉL, NE ADJÁL!

SzerSzám

CSAK A ZENE

1000 éves a GÉPSZAVA

VAN NINCS IS

„Bízvást a tudatában vagyok annak, hogy ez a munka nagyon messze áll attól, hogy teljes legyen... Itt elkerülhetetlenül bizonytalan területen kell mozognunk és hébe-hóba valamilyen spekulatív hipotézist is segítségül kell hívnunk vagy mesterségesen létrehoznunk valamilyen összefüggést. Minden kutatónak kötelessége, hogy dokumentálja, amennyire csak lehet, leleményeit és nézeteit, de arra is vállalkoznia kell, hogy alkalomadtán egy-egy hipotézissel is előmerészkedjen, még ha fenn is áll a tévedés veszélye. Ugyanis leginkább a tévedésekből származtak a legalapvetőbb igazságok, és ha nem tudjuk valamiről, hogy micsoda, akkor már az is az ismeretek gyarapodását jelenti, ha azt tudjuk róla, hogy mi nem."

„A csak-hívő és nem gondolkozó ember lépten-nyomon elfelejti, hogy ő az, aki állandóan kiszolgáltatva érzi magát legsajátabb ősellenségének, a kétely-nek; mert ahol a hit uralkodik, ott mindig lesben áll a kétely is. A gondolkozó ember ezzel szemben örömmel fogadja a kételyt, mert az a legbecsesebb lépcsőfokként szolgál neki tudása tökéletesítéséhez. Jó lenne, ha azok, akik hinni tudnak, valamivel türelmesebbek lennének azon embertársaikkal, akik csupán gondolkozni képesek. Hiszen a hit már előzőleg feljutott arra a csúcsra, amelyet, ha nem kis fáradságba kerül is megmásznia, a gondolkozás ugyancsak elérni igyekszik. A hívő ne a gondolkozóra vetítse ki saját habituális ellenségét, a kételkedést, ne tulajdonítson neki ezáltal romboló szándékokat. (...) Az, hogy egyfelől hiszik, másfelől meg gondolkodás tárgyát képezi, a dogma elevenségét bizonyítja. Jobban teszi hát a hívő, ha örül annak, hogy mások is megpróbálják megmászni a hegyet, amelynek tetején ő ül."

Carl Gustav Jung megmondó

AZ NN2 ÜGY - A bukott díler

Mielőtt lebuktam volna, már érezhető volt a levegőben, hogy ez így nem folytatható sokáig. A '94-'95-ös évben 6 ismerősöm bukott le. Bíztam a szerencsémben, hogy örökké mellettem lesz, sohasem hagy el. Négy éves pályafutásom alatt már annyiszer kerültem olyan helyzetbe, hogy azt

Felvirágozás

A jövő történelme 1980-tól 2020-ig

Írta: Peter Schwartz és Peter Leyden

25 év gazdagság, szabadság és egészségesebb környezet vár az egész világra.

A nyolcvanas években az Egyesült Államokban baljós jövőkép fogalmazódott meg: Amerika hanyatlik, a világ pokolra jut, gyermekeink élete rosszabb lesz mint a miénk.
A részletek már ismerősek: a jó munkahelyek megszűnnek, a dolgozó emberek nyomorba süllyednek, az osztályon kívüliek tömege egyre nagyobb, a bűnözés kezelhetetlen.
A Hidegháború utáni világ atomjaira hullik és konfliktusok törnek ki szerte az egész bolygón. A környezet összeomlik - a globális felmelegedés és az ózonvékonyodás következtében vagy meghalunk rákban vagy Waterworld-ben fogunk élni. Ami a gyerekeinket illeti, a széteső oktatási rendszer fegyverforgató gengsztereket vagy hamburgerzabáló analfabétákat termel ki.

A kilencvenes évek második felében egy kevésbé sötét jövőkép rajzolódott ki, bár a jólétet ez is csak néhány kivételezett (társadalmunk egynegyede vagy ötöde) számára biztosítja.
Az Államok lakóinak nagy többsége szörnyű jövőnek néz elébe.

És a környezet?

Veszett fejsze nyele.

Lássunk hát egy másfajta, **RADIKÁLISAN OPTIMISZTIKUS JÖVŐKÉP**et.

Egy soha nem látott mértékű, globális gazdasági fellendülés kezdeteinek vagyunk szemtanúi. A fenntartható növekedés olyan periódusába léptünk, ami tizenkét évenként megduplázhatja a világgazdaságot, és egyre növekvő virágzást hozhat a bolygón élő emberek (szó szerint !) milliárdjainak. Mindez környezeti ártalmak nélkül válik valóra. Ha minden igaz, a történészek különleges pillanatként fognak visszatekinteni a mi korunkra. Az 1980-tól 2020-ig tartó negyven éves periódust úgy fogják feljegyezni, mint egy kiemelkedő átalakulás kulcsfontosságú éveit. Gondoljunk vissza a II. Világháborút követő időszakra, arra a negyven évre - 1940-től 1980-ig - amely közvetlenül megelőzi a miénket.
Először is, az USA gazdaságát egy sor új technológia töltötte fel: számítógépek, atomenergia, rakéták, kereskedelmi légiforgalom, automobilok és a televízió. Másodszor, egy új, integrált piac jött létre a világ egyik felén - az úgynevezett szabad világban - részben a világbank és az IMF (Nemzetközi Valutaalap) révén. Szembetűnően hasonló - ha nem még kifejezettebb - erők vannak mozgásban manapság. A 80-as évek végén megjelenő új technológiák egyik legfontosabbika az Internet.
A Hidegháború vége az USA által favorizált ideológiák győzelmét is jelentette: a szabadpiac-gazdaságét, és bizonyos fokig a liberális demokráciáét. Ez megalapozta az utat egy valódi globális gazdaság, egybefüggő piac megteremtéséhez, nem csak a világ egyik felében, hanem az egész szabad világban. Nem egy hatalmas gyarmati birodalomban, a Föld minden lakójának - ugyanabban a gazdaságban. Ez történelmileg egyedülálló, egyedülálló következményekkel. A 90-es években az USA az 50-es évekéhez hasonló gazdasági fellendülést tapasztal. De nézzük a következő évtizedet, mely a 60-as évek párhuzama. Lehet, hogy egy állandó gazdasági expanzióba, egy igazán globális gazdasági felvirágzásba, a hosszú virágzásba lépünk.
Itt ülve a kései '90-es években láthatjuk, hogy a darabok hogyan kerülnek a helyükre. Írjunk egy forgatókönyvet, amely egy jobb világot hoz nekünk 2020-ra. Ez nem jóslat, hanem egy forgatókönyv, amely mind pozitív, mind hihető.

Miért hihető?

Az alapvető tudomány már a helyén van, a technológia öt nagy hullámán: személyi számítógépek, telekommunikáció, biotechnológia, nanotechnológia és alternatív energia - melyek gyorsan fellendíthetik a gazdaságot **környezetpusztítás nélkül**. Ez a forgatókönyv nem egy olyan tudományos áttörésen alapul, mint például az energiaigényeinket kielégítő hidegfúzió. Vannak azonban olyan folyamatok, amelyek hihetően bejósolják a dolgok kimenetelét. Ázsia növekedése például egyszerűen nem állítható meg. Ennek ellenére van egy csomó bizonytalanság, például az, hogy az USA hogyan kezeli világvezető szerepét.

Miért pozitív a forgatókönyv?

A Hidegháború globális patthelyzete alatt az emberek hozzánőttek a kommunizmus és a kapitalizmus tiszta formáinak eredeti ideológiai nézeteihez. A pozitív forgatókönyv ritkán mutatott túl a nukleáris háború túlélésén. Ma - a régi nézetek nélkül - elég könnyen látható, hogy a világ hogyan fulladhat káoszba. Sokkal nehezebb azt látni, hogy mindez hogyan állhat össze egy jobb képpé. Átfogó jövőkép nélkül az emberek hajlamosak a rövidlátásra és az önzésre. Forgatókönyvünk viszont keresztülsegíthet minket az elkerülhetetlenül traumatikus időszakokon is.
Tehát függeszd fel hitetlenségedet. Dőlj hátra, és olvasd át a világ jövendő történelmét.

A felvirágzás ősrobbanása.

Történelmi nézőpontból két fejlődés kezdődik el 1980 körül, melyeknek hatalmas következményei lesznek az USA gazdaságára, a nyugati gazdaságra, majd a globális gazdaságra. Az egyik a személyi számítógépek bevezetése. A másik a Bell-rendszer felbomlása. Két esemény ez az öt technológiai változás közül, melyek a hosszú felvirágzást táplálják. Az első tíz évben a személyi számítógépek elfoglalják az üzleti világot, 1990-re az otthonokba is eljutnak. Később mikroprocesszorokat helyeznek más termékekbe is, például kocsikba. Mivel a mikroprocesszorok ereje minden 18 hónapban megduplázódik, a századfordulóra minden egy pici szilikon aggyal lesz ellátva. A kézírásfelismerés - például - piskóta lesz. 2010 körül az Intel épít majd egy egymilliárd tranzisztoros chipet, melynek komplexitása százszorosa lesz a leghaladóbb, a kései 90-es években tervezett integrált áramköröknek. 2015 -re megbízható szimultán fordítógépet dobnak piacra - közvetlen következményekkel a multilinguális világra.
A telekommunikáció fejlődése hasonló íven fut. A Ma Bell '82-ben indítványozott felbomlása elindít egy vállalkozási lázt olyan vállalatoknál, mint az MCI és a Sprint, amelyek a száloptikás hálózatok egész országos kiépítéséért versengenek. Az 1990-es évek elejére ezek a vállalatok a mozgó hangról a mozgó adatokra állnak át mely mint egy új jelenség, a semmiből tűnik kijönni: **ez az Internet.** A kompjúterek és a kommunikáció elválaszthatatlanul összekötődnek - egymást táplálva. Az 1990-es évek végére a telekommunikáció drótmentes lesz. Elsőként a mobiltelefon-rendszerek, és az all-purpose személyi kommunikációs szolgáltatások érkeznek, óriási antennahálózatokkal a földön. Hamarosan pedig a nagy szatelit-beruházások jönnek. 1998-ra az Iridium globális telefonhálózat elkészül. 2002-re a Teledesic globális Internet-hálózata működőben van. Ezek a beruházások többek közt határtalan kapcsolatot biztosítanak az információ-infrastruktúrához bolygószerte, a század elejéig. Kb. 2005-re videót könnyen továbbító, nagy sávszélességű összeköttetések lesznek általánosak a fejlett országokban, és végül a videofonok is megérkeznek.
Ezen technológiai szektorok együttműködése egy nagy gazdasági töréshez vezet 1995 körül, melyet általában az Internet robbanásszerű növekedésével társítanak. **Ez a nagy virágzás ősrobbanása**, mely fellendíti a gazdaságot a közvetlen munkahelyteremtés hagyományos módján - de kevésbé közvetlen módon is elősegíti a növekedést.
A legnyilvánvalóbb a hardver- és szoftvercégeknél tapasztalt exponenciális növekedés - mivel az új információs hálózat az egyik legnagyobb globális üzleti lehetőség a századfordulón.
A 90-es évek vége felé a médiaipar titánjai komoly versenyben lesznek az új médium irányításáért. Az olyan - relatíve fiatal - vállalatok mint a Disney vagy a Microsoft a digitális televízióért vívott harcban kiszorítják a régi típusú televíziós társaságokat. A kezdeti próbálkozások és nehézségek után a Net lesz a 21. század fő médiuma.
Az online kereskedelem fejlődése gyorsan követi a fenti eseményeket. Elsőként megjelennek azok a vállalkozók, akik az üzenetek kódolását tökéletesítik, megoldják a biztonságos pénzügyi tranzakciókat a kibernetikus űrben, valamint a személyhez szóló reklámozást. Az elektronikus pénz - mérföldköve a fejlődésnek - 1998 táján kerül elfogadásra. Ezután jönnek a hagyományos fogyasztási cikkeket árusító cégek. Először szoftvereket, majd valódi információs termékeket szállítanak majd, mint például a biztonságtechnika. Hamarosan minden kapható lesz a kiberűrben. A 2000-ik évvel az online eladások elérik a 10 milliárd dollárt, ami még mindig kevés az összes kereskedelmi forgalomhoz képest. 2005-re az amerikaiak 20%-a az élelmiszert teleshop révén fogja beszerezni.
A hagyományos kereskedelemnek a cyberspace-be való bevonulása mellett új típusú munkahelyek is születnek. A régi típusú középvállalkozók ideje minden bizonnyal lejár, a vevő és az eladó közt új típusú közvetítők jelennek meg. Az elosztórendszer súrlódásmentessé tételéből befolyó plusz összegeket pedig új munkahelyek létrehozására lehet fordítani.
A századforduló tájékán belép az öt technológiai hullám közül a harmadik.

Néhány 80-as és 90-es évek-beli rossz indulás után a biotechnológia végre átformálja a gyógyászatot. Az egyik mérföldkő 2001, amikor beteljesedik a Human Genome Project, az emberi gének teljes feltérképezése. Genetikus összetételünk megértése beindít egy csomó áttörést a génbetegségek megállításában. 2012 körül a rák génterápiája megoldottá válik. Öt év múlva a 4000 ismert genetikai megbetegedés majdnem egyharmada elkerülhető lesz génmanipulációval.
Az ipar már javában virágzik, amikor a biotech fejlesztések az első évtizedben megjelennek. További lökést kap a fejlődés 2011-ben, amikor egy nagy demográfiai hullám tömegesen nyugdíjba vonul. Az ipar évekig a munkalehetőségek kánaánja lesz.
A biotech forradalom szervesen érint egy másik gazdasági szektort - a mezőgazdaságot. A már említett genetikai tudás sokkal precízebb növénytermesztést eredményez majd. 2007-re a legtöbb amerikai termék génmanipulált lesz. Ugyanez értendő az állattenyésztésre is. 1997-ben egy birka klónozása megmozgatja a világot, és nagy sürgölődést eredményez ezen a téren.
A századfordulóra az állatállomány épp olyan gyakran lesz klónozott mint hagyományosan tenyésztett. 2005-re az állatok emberi szervátültetéshez termelhetnek szerveket.
Szupertermékeny állatok és szívós, nagy terméshozamú növények teremtenek igazi zöld forradalmat a nagy lélekszámú országokban.
Az átmeneti időszak végén - 2020 körül - a biológiai komputációk terén komoly előrelépések láthatók: viszonylag lassú számítások milliárdjai - a DNS szintjén - szimultán lesznek futtathatók és összegyűjthetők egy központban, megteremtve a párhuzamos feldolgozás netovábbját.
Az úgynevezett DNA computing - úgy tűnik - nagy előrelépést jelenthet számítási sebességben, valamikor 2025 táján, de a század közepéig biztosan.
Ekkor jön a negyedik technológiai hullám - a nanotechnológia. Ami egykoron a sci-fi birodalmába tartozott - a mikroszkopikus konstrukciók - 2015-re valósággá válnak. Tudósok és mérnökök megtalálják a módját, hogyan építkezzenek atomonként.
Az első kereskedelmi forgalomban kapható termékek közé tartozik majd egy kis érzékelő, amely az emberi vérkeringésbe léphet, s annak összetételéről információt hozhat vissza. 2018-ra ezek a kütyük alapvető sejtreparálásra is képesek lesznek. Ennek ellenére a nanotechnológia sokkal nagyobb hatással lesz a hagyományos iparra a század előrehaladtával. Elméletileg a legtöbb termék sokkal hatékonyabban előállítható nanotech folyamatokkal. 2025-re, bár az elmélet még messze nem bizonyított, kicsiny asztali gyárak kaphatók majd egyszerű termékek előállítására.
2015-re a nanotechnológiát már atomi szinten való számításokra fogják alkalmazni. A DNS-komputációval szemben rövidtávon a kvantumszámítás lesz a mikroprocesszorok örököse.
Ezen időszak mind a négy technológiai hulláma - számítógépek, telekom, biotech és nanotech - valóságos gazdasági forradalomhoz vezetnek. Egy ipari korszakban a virágzó gazdaság súlyos terhet róna a környezetre. Mindent, amit készítünk, gyakorlatilag megfőzünk, ez a nagy hőmérséklet pedig rengeteg melléktermékkel jár.
A biotechnológia ezzel szemben visszafogottabb hőmérsékleten működik, és a természet folyamatait utánozza, sokkal kevesebb szennyezést előállítva. Az információs technológia, mely az információt elektronikusan mozgatja, nem pedig fizikálisan, szintén sokkal kevésbé befolyásolja a természetet. Mi több, ezek a technológiák folyamatos finomodáson mennek keresztül; egyre

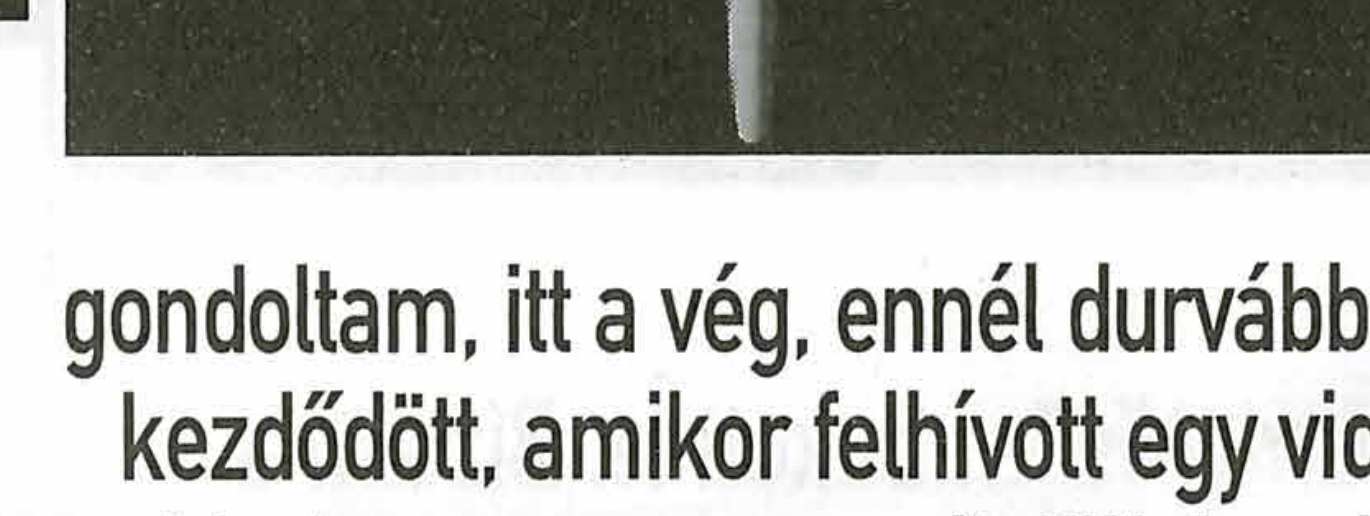
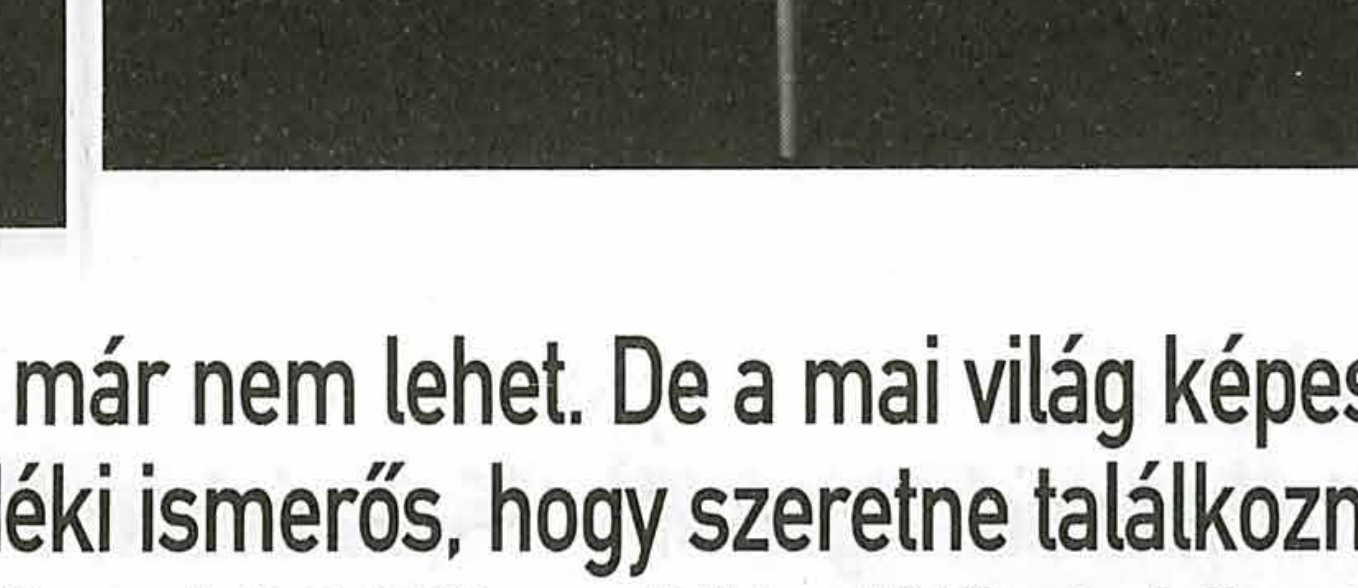

gondoltam, itt a vég, ennél durvább már nem lehet. De a mai világ képes újabb és újabb újdonságok létrehozására. A történet 1995. június 21-én reggel kezdődött, amikor felhívott egy vidéki ismerős, hogy szeretne találkozni velem, hogy elintézzünk néhány ügyet egymás közt. Tartozásról volt szó, egy kicsit sem az anyagról. NN1 „I. rendű gyanúsított 1994 nyarától kezdődően foglalkozott kábítószer értékesítésével. (...) 1994 novemberében ismeretséget kötött II.rendű gyanusított NN2-vel, s kevesebb energiát emésztenek, egyre kevésbé károsítva a környezetet. Egy globális gazdasági fellendülést azonban ezek a tényezők egyedül nem egyensúlyozhatnának.

Szerencsére, a technológia ötödik hulláma - az alternatív energia - pont a századforduló környékén érkezik meg a hibrid elektromos autó bevezetésével. Az első fázis a '90-es évek végén kezdődik, amikor olyan autógyártók mint a Toyota, piacra dobnak olyan dízel- vagy gázüzemű autókat, melyek motorja egy fedélzeti generátort működtet, amely aztán négy elektromos motort hajt meg a négy keréknél. Az autó elektromosan üzemel lassú sebességeknél, de a belső égésű motort használja országúti tempóhoz, elkerülve a kizárólag elektromosan működő autók problémáit, melyek kimerülnek 60 mérföld után. A korai hibridek a gázüzemű autóknál is jobban teljesítenek.

A második fázis gyorsan megérkezik, ezúttal a sugárhajtású légijárművek mintájára épített gázturbinás hibridek formájában. 2005-re az addig kizárólag repülőkön használt elektromos technológia sikeresen átvándorol az autókba. Ezek az autók természetes gázt fognak használni a fedélzeti generátor meghajtásához, amely aztán a kerekeknél levő elektromotorokat hajtja.

Majd a harmadik, egyben utolsó fázis következik: hidrogénüzemű hibridek. A legegyszerűbb, és legbőségesebb atom a világegyetemben, a hidrogén lesz az elektromos generátorok energiaforrása - az egyetlen melléktermék pedig a víz. Nem kipufogógáz, nem szénmonoxid; víz. Az alapvető hidrogén-erőforrás -technológia már az Apollo űrprogrammal elkészült, bár akkor még meglehetősen drága volt, és gyakorta felrobbant. A 90-es évek vége felé a Ballard Power Systems és más hasonló laboratóriumok kifejlesztik a technológiát - kis publicitás mellett. 2010-re a hidrogént finomítókhoz hasonló üzemekben állítják majd elő, az autók pedig hónapokig futhatnak - több ezer mérföldet - újabb tankolás nélkül.

Ezek a technológiai fejlesztések nem kevesebbet hoznak, mint az autóipar teljes átalakulását az új évszázad első negyedében. Mikor aztán valódi piac mutatkozik a hibrid autók eladására, az ipari óriások megkezdik a felzárkózást. Az emberek megvásárolják az új autókat - nem azért mert környezetbarátok, hanem mert sportosak, gyorsak, szórakoztatóak. Az autógyártók pedig gyártják őket, mert zöldben gondolkodnak - no persze nem fákban; pénzben.

Ez a 10-15 éves ipari átalakulás kihat az egész világgazdaságra.

Az olajmultik átállnak a távoli sivatagokból való olajszállításról az újfajta elektromos energiaigények ellátására - hasonlóan monumentális méretekben. A fosszilis üzemanyagok továbbra is elsőszámú energiaforrások lesznek a 21. század közepéig, de azok tiszta üzemanyagok lesznek. 2020-ra szinte az összes új autó hibrid lesz, többnyire hidrogénüzemű. Ez a fejlődés már önmagában rengeteget könnyít a globális környezet helyzetén. A világ eltarthat jó pár új autótulajdonost - köztük közel kétmilliárd kínait.

Joe

Joe Meek volt Nagy-Britannia első független producere. Ő tekintette először a legfontosabb kompozíciós eszköznek a stúdiót, olyan őrült volt, mint egy patkány a süllyedő hajón. Mialatt a többiek a késői 50-es évek szellemében gyűrték az ipart, **Meek** zenéje úgy hangzott, mintha az ufók készítették volna. Nem csoda, hogy az **Orbital**, **Andy Weatherall**, és **Aphex Twin** mind tisztelettel adóztak annak az embernek, aki a 60-as évek közepén kijelentette: „Valami növekszik az agyamban."

Senki nem tagadhatja, aki olvasta a Korukat Megelőző Emberek Évkönyvét, hogy a **Kraftwerk Kilng Klang** stúdiója, vagy **Lee Perry** Black Ark-ja a misztikus technológia melegágyai voltak, helyek, ahol titokban a jövő született. De mi van **Joe Meek** stúdiójával, a Holloway Road 304-el, Észak-Londonban, közvetlenül a bőrárubolt fölött? Meek a hangrögzítés legendás úttörője volt, csakúgy mint spiritualista, csillagfigyelő és homoszexuális. Az **Orbital**t, **Aphex Twin**t és **Andy Weatherall**t tekintette spirituális utódainak, utóbbi még egy albumát is elnevezte róla.

„Ő április 5-én született, én hatodikán, - mondja a ‚Lone Swordsman' - itt biztosan van valami kapcsolat."

„Nem is annyira a zenéje inspirál, - magyaráz **Paul Hartnoll** az **Orbital**ból, - inkább a hozzáállása. És jól bánt a pisztollyal."

Joe harminc éve lőtte magát fejbe, de bizton mondhatjuk, hogy ő, Nagy-Britannia első független producere - az angol **Phil Spector** - volt az első, aki a stúdiót használta elsőrendű kompozíciós eszköznek. A visszhang, a phasing és a gerjesztés egy mai házibulin is könnyen alkalmazhatóak, de amikor ő indult, a slágerlisták tele voltak az olyasféle nevű bandákkal mint mondjuk Bob and Alf Pearson, az EMI stúdiósai pedig fehér laborköpenyben jártak.

Joe házilag barkácsolt kompresszorokkal, szabadon alkalmazott zajokkal (például lehúzott WC, vagy egy asztalhoz szorított, megpengetett kés), és ‚korszerűsített' technológiával érte el azt a misztikus, ravasz hangzást, amely zenéjére annyira jellemző. Története véget érhetett volna amikor a 60-as évek nyomurúságosan szvingelni kezdtek, de 1956 és 1967 között **Meek** megbolondított stúdiói egy olyan, katasztrófa előtti kísérletezéssel válszoltak, mely még ma is veszedelmesen hangzik.

Ha teljes képet akarsz kapni **Joe** látomásairól, hallgasd meg a Sun Ra, „I Hear A New World" szellemében született, „outer-space music fantasy" albumát. A sztereo-demofelvételnek szánt, Holland Park-béli stúdiójában az 50-es évek haldokló hónapjaiban készített album kevés figyelmet fordít a kereskedelmre, sokkal inkább azt próbálja bebizonyítani, hogy a földönkívüliek igenis léteznek. **Meek** egy hawaii stílusú combóval játszott, The Blue Men néven, akik a West 5 névről váltottak, de visszautasították Joe javaslatát, hogy kékre fessék az arcukat és űrruhákban lépjenek fel. Az album úgy hangzott, mint egy barlangi urdubbal és héliummmal emelt énekhanggal fűszerezett rossz minőségű Shadows felvétel. Igen különös darab, méltó a zavarodott **Lee Perry**hez, nem kis mértékben azért, mert **Joe**t botfüle sem tarotta vissza attól, hogy végigénekelje a kétségbeesett zenészek által később megfejtett saját demóit.

„Szomorú történet az övé, - mondja **Joe** életrajzírója, **John Repsch**, - de nagy képzelőereje volt, és hatalmas innovációs készsége."

Joe éppen az amerikai slágerlista élére került a The Tornados ‚Telstar'-jával, de útját állták a rock 'n roll gengszterek, akik már szagot kaptak, hogy itt nagyot kaszálhatnak. A Beatles maffia megakasztotta a haladást. **Joe** addig is érzékeny idegrendszere felmondta a szolgálatot. Egyre többet zabált, elmerült a csillagászat, **Buddy Holy**, és az asztrológia tudományában. Végül 1967 február 3-án öt lövéssel seggbelőtte háziasszonyát, azután az utolsóval saját magát főbe. 37 éves volt.

A 304 Holloway falán most ott van egy kis fekete tábla, ami **Joe Meek**nek, a Telstar-embernek, és ennek a tragikus korszaknak állít emléket.

Ennek az antagonisztikus, de őszinte kornak 25 évvel később öntudatlanul is követői akadtak, a következő generáció reinkarnált technolovagjainak formájában.

Ha tehát a világtól elszakadt zenéket hallgatod amelyekkel a belső űrben cikázol - legyen az Krautrock, oblique techno, vagy gyökérregi - gondolj **Joe Meek**re.

Joe öt legjobb lemeze :

1. ‚**I Hear A New World**' - The Blue Men (1959)
Zseniális hangzás, **Joe** sohasem akarta bevallani, hogy 1959-ben készült. A The Dribcot's Space Boat /A dripcotok űrhajója; **Joe** így nevezte el a holdlakókat/ **Joe** magyarázata szerint „...olyan, mint egy tojás, és a felszín felett szász méterrel zúg."

2. ‚**Telstar**' - The Tornadoes (1963)
Himnusz az űrrepüléshez és a műholdas kommunikációhoz. Jó tíz évvel veri a **Kraftwerk** ‚Computer World'-jét, minden idők legsikeresebb instrumentális dolgozata, **Lady Thatcher** kedvenc pörgős száma.

3. ‚**Johnny Remember Me**' - **John Leyton** (1961)
Joe legjobb lemeze a halálról, rengeteget siránkozik rajta az elmúlt szerelmekről. Valószínűleg a szellemek hangjához legközelebb álló popszám.

4. ‚**Have I The Right?**' - The Honeycombs (1964)
A popzene gyöngyszeme szó szerint dübörgő hangzással, amit úgy értek el, hogy a zenekar fel-alá rohangált **Joe** házának lépcsőin.

5. ‚**It's Hard To Believe It**' - **Glenda Collins** (1966)
Joe érzelgős védőbeszéde az általános barátságért és testvériségért, némi földönkívüli propagandával fűszerezve.

VIOLIN 2000

Violin 2000
Universitas
1054 Bp. Károlyi M. u. 19.
Tel: 117-4103

Violin 2000
Zenestúdió & Könyvesbolt
1094 Bp. Ferenc krt. 19-21.
Tel: 217-2241, Tel/Fax: 215-4551

GÉPSZAVA
SzexSzám
97 November

Joe Meek

innen kezdődően tőle vásárolta a marihuanát és hasist (a hasisból rendszerint egyszerre 20g., míg a marihuanából 15g. mennyiségeket.)" Ami furcsa volt, az az, hogy ő ugyan nem tud eljönni, de egy ismerősét elküldi. Ekkor még nem is sejtettem, hogy a rendőrség fogdájából hívogat, persze nem jószántából, ez csak később derült ki. Teltek-múltak az órák, több telefont is váltottunk a nap folyamán, majd a 32-esek terén találkoztunk három óra után. Késtem, úgyhogy néhányszor

ÁLOMANYAGOK

ÁLOMANYAGOK

„A dél-amerikai indiánok évszázadok óta tábortűz felett izzasztanak egy apró termetű békafajtát, és a bőrén ilyenkor megjelenő váladékot varázsitalba főzik; a gusztusos levestől a mágusnak vagy a gyanútlan vendégnek furcsa látomásai, zavaros álmai, térben és időben összekuszálódó érzései támadnak. Található még Amerikában, de Európa nyugati részén is sokféle olyan gombafajta (psilocybe fajok), amelyeket nyersen meg lehet enni; nem mérgezők, viszont hasonlóan színes ‚álom-utazásokat' okozhatnak.
Az LSD-ről sokan úgy beszélnek itthon, mintha személyesen ismernék, holott csak kevesen találkoznak vele (talán ezért is hisznek róla sok butaságot). Véletlenül fedezte fel a német **Hoffmann** több mint ötven éve, és rögtön óriási adagot le is nyelt belőle. Ő egyszerre tudta meg, hogy látomásokat (hallucinációkat), álomszerű élményeket okoz - és hogy az álmokat okozó adag ezerszeresébe se lehet belehalni. Mindezek az anyagok, a békaverejtéktől a gombán át az LSD-ig, a szerotonin közvetlen kémiai rokonai. Ha tehát ezek hallucinációkat, azaz ‚elmebajos tüneteket' tudnak okozni, lehetséges volna, hogy hasonló anyagok képződnének az ember szervezetében is (éppen a szerotoninból) és ezek okoznák az igazi elmebajokat? Az ötvenes-hatvanas években ennek a kérdésnek a jegyében kezdték el az agykutatók szenvedélyesen elemezni a szkizofrén betegek vérét és vizeletét. Találtak is egy sor gyanús anyagot; közöttük egy időben különösen nagy hírnévre tett szert egy bizonyos ‚rózsaszínű folt'. Azért nevezték így, mert a kémiai analízist annak idején főleg a minta oldószerekben való szétválasztásával végezték, a szétválasztott anyagokat pedig színező vegyszerekkel tették láthatóvá. (A módszer látványnak is gyönyörű volt, sajnos ma már a múlté.) Kiderült, hogy ez a rózsaszínű foltot adó valami szintén egy szerotonin-származék! Sőt, vegytiszta formában beadva hasonló hatású, mint az LSD, a békabőrizzadmány vagy a gomba: látomásokat, szorongást, vagy épp eksztázist (elragadottságot, révületélményt) okozhat. Amerikai kutatók hamar kimutatták, hogy ilyen anyagok tényleg tudnak is keletkezni az emberben, mert az ezek ‚gyártásához' szükséges enzimek megvannak bennünk. **William M. McIsaac** 1961-ben magabiztosan ki is jelentette, hogy ‚az elmebetegek tulajdonképpen sétáló hallucinogén-gyárak'.
A feltételezés mégsem bizonyult időállónak. Ilyen anyagok valóban kimutathatók ugyan az ember vérében (elenyésző mennyiségben), de egyáltalán nem csak az elmebetegekben, hanem az egészségesekben is. Sok sárgadinnye, banán, vagy akár egy jó adag erős tea fogyasztása után pedig mindenkiben megjelenhet a ‚rózsafolt' is (mégsem kezdünk a sárgadinnyétől, banántól hallucinálni). Főleg azonban: a béka, a gomba vagy az LSD okozta ‚álomutazások' igazából nem hasonlítanak a valódi elmebetegségekre. Az elmélet különböző javítgatott, toldozott formákban fel-felbukkant, de ma már sehol nem kutatják komolyan. Hamis? Eredeti formájában bizonyosan: ‚az elmebaj' oka biztosan nem egyetlen vérben képződő és hallucinációkeltő szerotoninszármazék. Létezni léteznek ilyen anyagok a szervezetben, és bizonyos körülmények között akár hatással is lehetnek az agyműködésre. Egyszer majd ismét érdeklődni kezdenek irántuk a kutatók."
[B10(p322-4)]

HALUCINOGÉNEK

A ‚pszichedélikus' elnevezés arra utal, hogy a szer hatása alatt a tudat elmélyül, kitágul. E filozófia arra kíván utalni, hogy a hétköznapi ember - már gyermekkora óta - hazugságok és társadalmi propaganda áldozata, és a valós igazságot, a realitást csak korlátozott számú ‚látnok' ismerheti fel. E hit szerint a szer közvetlenül ütközteti az élvezőt a valósággal, - a társadalom hazugságai ellenére.
A ‚pszichedélicisták' azt állítják, hogy az olyan szerek, mint az LSD, a meszkalin nem a valóság előli menekülés lehetőségét kínálják, hanem egyenes konfrontáció módját nyújtják. Az ideológia mára már elvesztette jelentőségét, bár a szó megmaradt. [G3 (p169)]

BOGYÓ

Az ecstasy alaphatóanyagát, az MDMA nevű vegyületet a német **Merck** gyógyszervállalat már 1913-ban szabadalmaztatta étvágycsökkentőként, de soha nem dobták piacra, „különösen furcsa" mellékhatásai miatt. A hatvanas években **Alexander Shulgin**, egy amerikai biokémikus fedezte fel újra az MDMA-t, és alkalmazta a pszichoterápiában. Az MDMA ecstasy név alatt vált Amerikában nagyon népszerűvé különösen az egyetemisták és a fiatal értelmiségiek körében, mint „szerelmi bájszer". Ma, az ecstasy név alatt leginkább a tablettaformában feketepiaci forgalomba kerülő szerek javarészt földalatti konyhalaboratóriumokban készülnek. Az ecstasy-fogyasztók által leginkább megkívánt hatásokat (érzékeléserősítés és hangulatjavítás) főrészt az MDA, MDMA és MDEA nevű hatóanyagok, valamint a 80-as években a **David E. Nichols** nevű amerikai kémikus által kidolgozott MBDB váltja ki. (Vegytani értelemben itt metiléndioxyamfetaminról és annak származékairól van szó.)
Tablettánkénti szokásos adagolása 50 és 150 mg között mozog. A hatás a bevételtől számítva 30-60 perc múlva érezhető.

Az ecstasy egyfajta boldogság- és „fészekmeleg" érzést kelt, a környezettel nagy összhangaban való egybeolvadás érzetét. A használók képesek önmagukba süllyedni, és ezáltal szert tesznek arra a képességre, hogy szeméyes gondjaikat felismerjék, és pozitív megközelítésből foglalkozzanak velük. Ezzel párhuzamosan az ecstasy fokozza a kapcsolatteremtő és kommunikációs képességet, ami által ez a hatóanyagcsoport pszihoterápiai felhasználásra kimondottan előnyösnek tűnik. 1968-ban bekövetkezett betiltásáig az MDMA-t használták a pszihotetrápiában.
Az emelkedett szeretetérzet és a fokozott érintésérzékenység két ember olyan, a megszokottnál intenzívebb találkozását teszi lehetővé, ahol a gyöngédség játsza a fő szerepet, míg a nemi vágyak és a potencia leginkább redukáltak. Az érzéserősítő hatások viszont az ellenkezőjébe is átcsaphatnak. Aki már amúgy sincs jól, az rémlátomásokkal és halálfélelemmel teli „horrorfilmet" avagy „horrorutazást" kockáztat.

A designer drogok némely alapvető kémiai egyenletből előállított derivatívumok. A kémikus ‚módosít' a már meglevő kémiai szer felépítésén, megváltoztat benne valahol valamit, egy-két molekulányi újítás, és már itt is egy új kábítószer, mely még csak nem is illegális (egyelőre). Évekbe telhet, míg a rendőrség felfigyel egy-egy új designer-szer piaci jelenlétére, vegytanilag elemzi és illegálissá nyilvánítja, mialatt a vegyész milliókat keresett - legálisan. A furcsa az, hogy ezek az analóg vagy deriváns szerek sokszor teljesen másféle hatással vannak a szervezetre, mint ‚szülőjük' (pl. MDMA-t, vagy más néven ecstasy-t egyszerű amfetaminból állították elő, hatása mégis igen különbözik ‚elődjétől'). [G3(p182)]

(Bővebben a Gépszava „Mostani" számában (1997. I-II-III.) olvashattok az ecstasy-ról.)

CRÈME DE LA CRÈME

„A **Tigris** biztos, hogy speed-es volt. A **Füles** hernyós. **Malacka** lehetett kokainista - azokkal az ábrándos gondolataival. És **Micimackó**? Nem is tudom. A Bagoly biztosan füves volt. **Micimackó** mitől volt függőségben? És **Róbert Gida**? És a **Nyulat** sem tudom hova tenni. **Füles** biztos, hogy hernyós volt. **Füles**nek nincsenek igazán komoly gondolatai..." - Kék Száj ügynök

„A maszlag és más csucsorfélék afrodiziákumként és szerelmi bájitalként való használata világszerte elterjedt. A maszlag valamennyi kontinensen megterem. E növény erotikus hatása nyilván aligha kerülte el a gyógyfüvekkel foglalkozók figyelmét.
A maszlagot már az ősi Amerikában is rituális és ‚nemi célokra használták. Magvait Észak-Amerikában egy 10 000 éves sírban fedezték fel, a régi Mexikó lakói pedig számos, vallási szertartások során bevett pszichedélikus növényt afrodiziákumként is alkalmaztak.
Az indiánok ma is ismerik a szent növényeikben, a pejotban, a teonacatlban, az ololiuquiban, az Ipomoba violacea nevű szulákfajban és a maszlagban rejtőzködő titokzatos erőket." [R3(p30-31)]

A repülőbalzsam [banyazsír, repülőzsír] kenőcs, melyet a középkori boszorkányok dörzsöltek bőrükbe, hogy tudathasadást, transzállapotot és a repülés érzetét keltsék a boszorkányszombatra vezető úton: »„s van itt tánc, dal, beszéd, kotyvasztás, ölelés. / Hát van-e, mondd, ennél jobb kedvtelés?" [G2]«
Michael Harner amerikai antropológus szerint az európai boszorkányok repülőbalzsama olyan összetevőkből állt, mint a nadragulya (Antropa belladonna), mandragora (Mandragora officinarum) és a beléndek (Hyoscyamus); a pszichedélikus anyag, az atropin a bőrön keresztül jutott a szervezetbe. Ez okozta a seprűnyélen való repülés és a boszorkányszombaton a démonokkal való találkozás érzetét. 1966-ban **Will-Erich Peukert** német tudós boszorkányfőzetet készített nadragulyából, beléndekből és maszlagból, majd több kollégájával együtt a homlokukba dörzsölték.
A kísérletről szóló beszámoló szerint „huszonnégy órás álomba zuhantak, vad vágtákról, őrjöngő táncokról s más bizarr kalandokról álmodtak, melyek hasonlítottak egy középkori orgiához". [D1] »Úgy tűnik, az európai ember csak alkohollal kábította magát, s csupán a boszorkányság alkalmazásában jelennek meg a drogok, de ott sem kábítószerként, hanem gyógyszerként. - [I1]«

„**Margarita** szíve olyan hevesen dobogott, hogy nem is bírta mindjárt megfogni az arany dobozt. Mikor egy kissé legyűrte izgalmát, kinyitotta a szelencét, és sárgás, zsíros krémet látott meg benne, amely - úgy rémlett - mocsárszagot árasztott. Ujja hegyével a tenyerébe kent belőle egy csöppet, amitől a mocsári növényzet meg korhadó avar illatára emlékeztető szag még jobban megerősödött; aztán pedig tenyerével lassan bedörzsölte vele arcát, homlokát. (...)
A harmincesztendős **Margarita**ra természettől hullámos fekete hajú, húsz év körüli nő nézett vissza a tükörből.
Amikor **Margarita** kedvére kikacagta magát, egyetlen ugrással ledobta magáról köntösét, belenyúlt a könnyű, zsíros krémbe, és erélyes mozdulatokkal, bőségesen bekente vele egész testét. Bőre nyomban rózsás, napbarnított színt öltött. Aztán - mintha csak kihúztak volna egy tűt a halántékából - egy csapásra elmúlt a fejfájás, amely egész nap kínozta, mióta hazajött a parkból; kar- és lábizmai megerősödtek, végül - teste súlytalanná vált.
Felugrott, és a levegőben lebegett, alacsonyan a szőnyeg fölött, azután lassan lehúzta valami, és újra leereszkedett.
- Ez aztán a krém! Éljen a krém! - ujjongott, s a fotelba vetette magát.
A bedörzsölés nemcsak külsőleg változtatta meg. Belül is, egész testében, minden porcikájában forrt, pezsgett az öröm. Szabadnak, mindentől felszabadultnak érezte magát. Világosan érezte: az történt vele, pontosan az, amit előérzete már reggel megjósolt, és most mindörökre elhagyja a palotát, egész régi életét..."[B6]

DOHÁNY

Tengerészekkel került Európába: eleinte gyógyító hatású szerként használták, később jelentősen elterjedt. Nem kifejezetten tudatmódosításra használták, mint az Újvilágban, hanem mert divatos volt és nyugtató hatása miatt. A puritánok nem szóltak bele a használatba, de a túlzott dohányzás mindenképp ellenjavalt volt. A szokás annyira elharapódzott Angliában, hogy szociális problémák támadtak: a munkások fizetésüket dohányra költötték. Végül nem következhetett más, mint hogy az 1600-as években drasztikusan felemelték a dohány kivetett adóját, így olyan drága lett a behozatal, hogy az alsóbb rétegek nem bírták megvenni. Hogy mi lett az eredmény? A tiszta dohányt keverni kezdték mással. Európa és Ázsia egyéb területein (törökök, oroszok, hinduk) ekkor (1600 körül) tiltották be

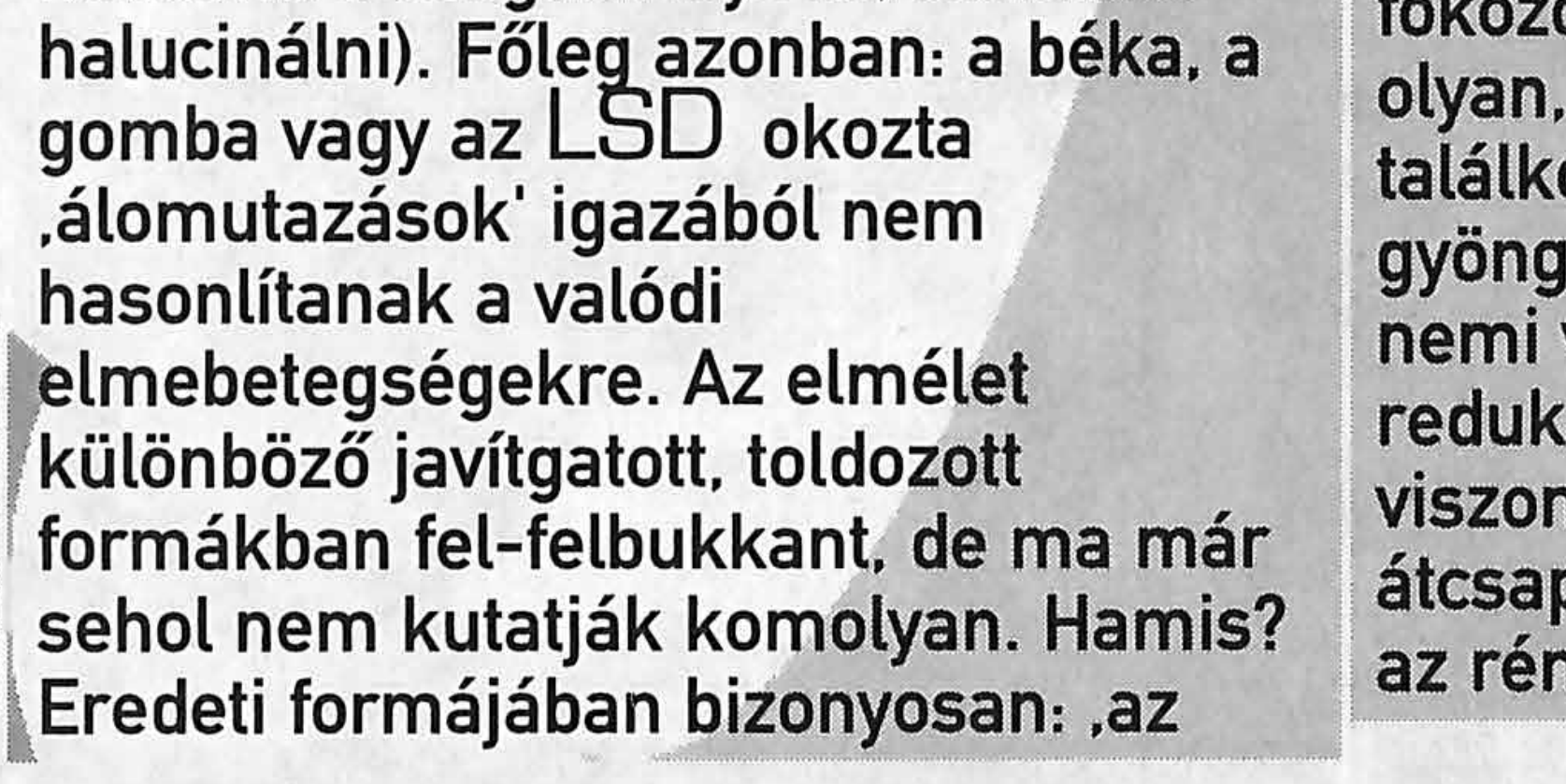

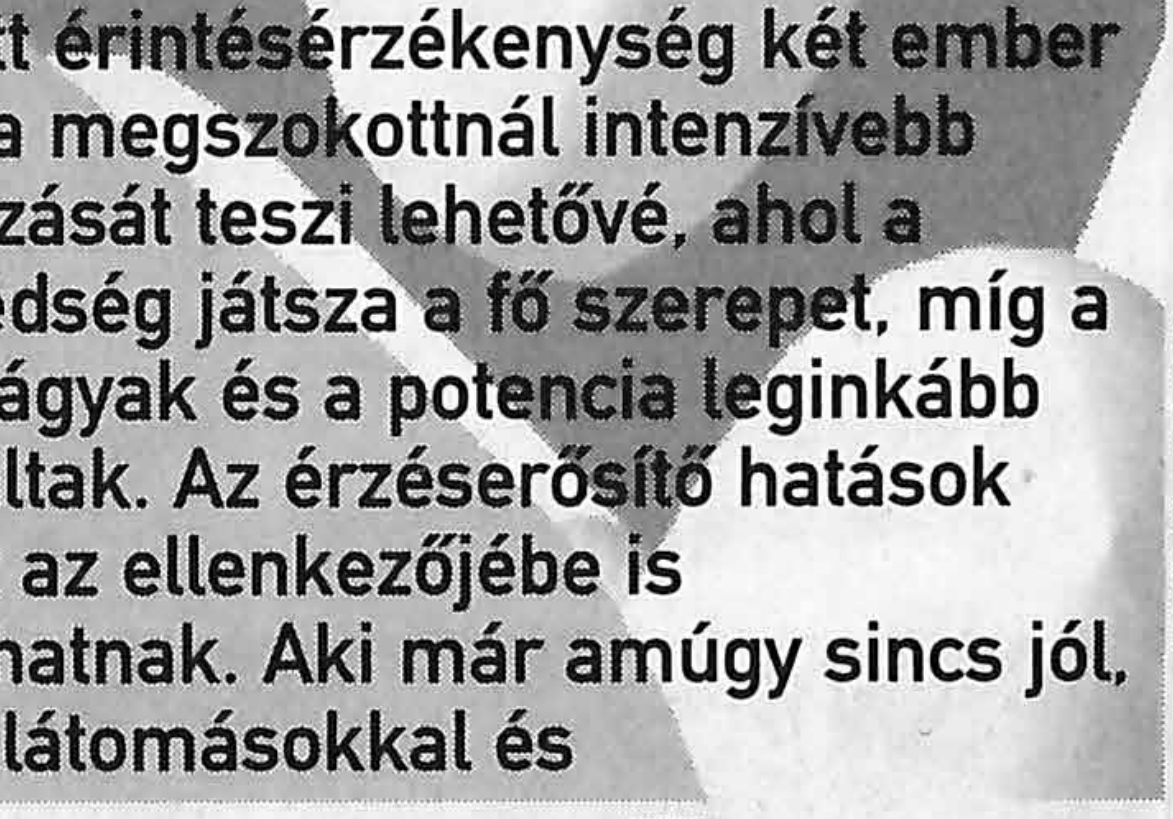

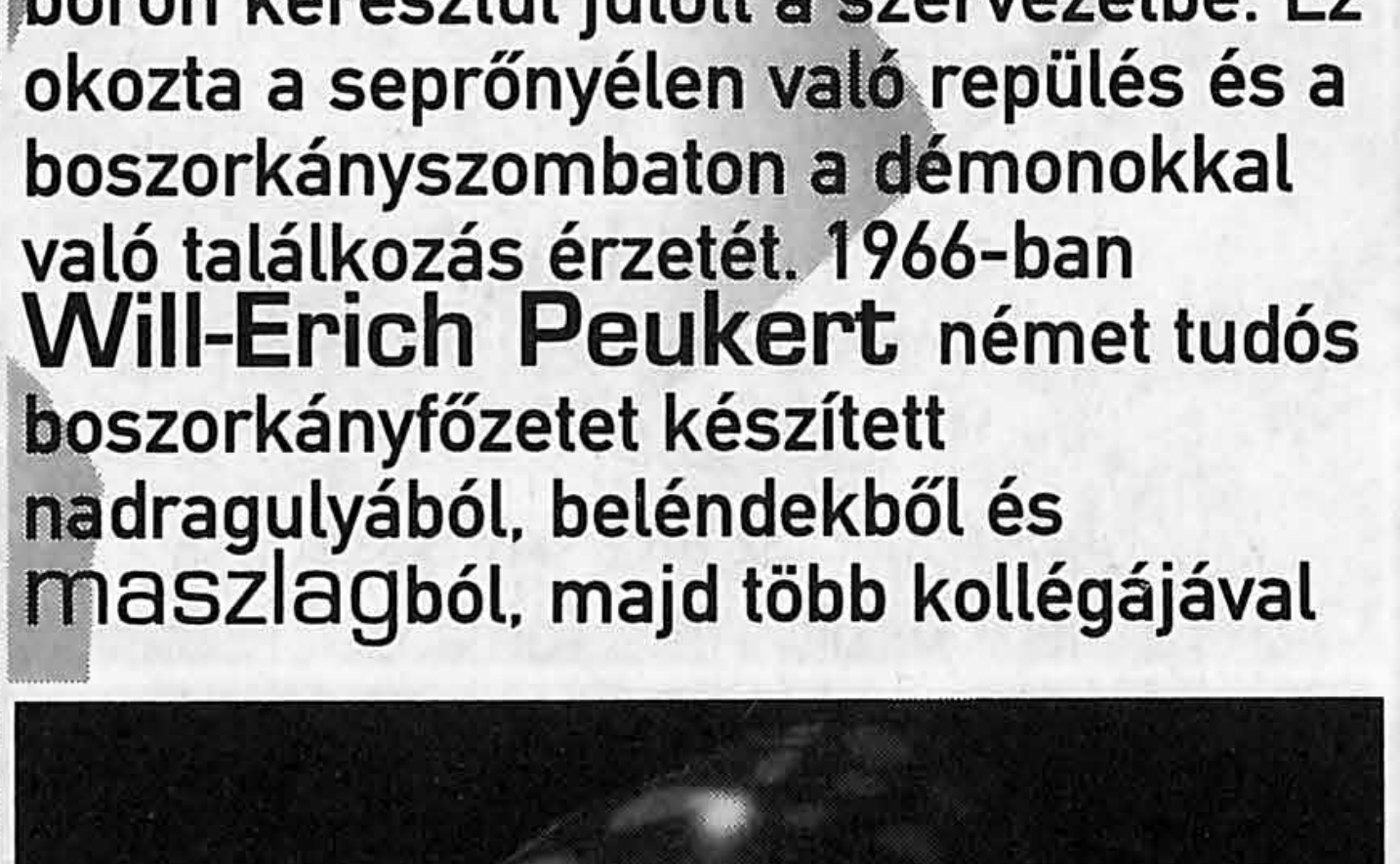

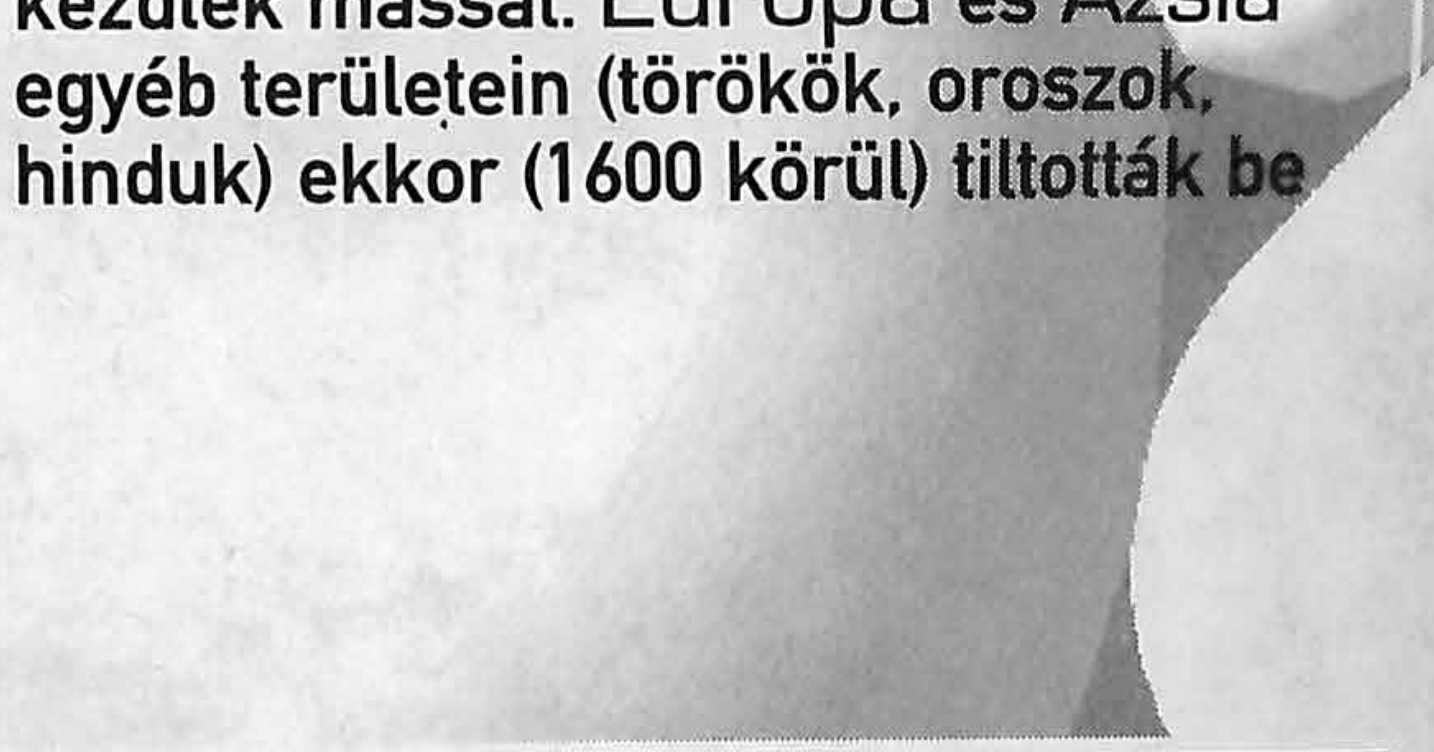

---

felhívtak még a kommandósok, akik a fogadásomra felsorakoztak. Én pedig besétáltam a nekem felállított csapdába, lebuktam.Kezeket tarkóra, arccal a kocsira, majd megbilincseltek, és irány a VIII. kerületi fogda, majd házkutatás. Ekkor még nem is sejtettem, hogy összehangolt akcióval állok szemben. Figyelték a másik lakásunkat is, nem volt kiút. Közben ismerősök jöttek-mentek, akiket ugyancsak bevittek. Amíg a lakásban turkáltak, én a

Hofmann

éppen a dohányt. Az irániaknál halálbüntetés járt a dohányzásért. Mindezek ellenére a dohányzás futótűzként terjedt, úgyhogy végül mindenhol engedélyezték; - magas adót vetettek ki rá, sőt néhol állami monopólium lett. [I1]

FÖLRÁNTOK EGY UCCÁT, ÖCSI...

(Bélyeggyűjtemény ügynök)
„Amikor először fogyasztottam speeedet, akkor rögtön be is sokalltam, tehát én egyszerre megtapasztaltam, hogy mi az a mennyország és mi az a pokol... Elöntött a boldogság és a boldogtalansággal együtt jött az, hogy ezt lehet fokozni. Az a lényeg, hogy négy csíkig eljutottam. Olyan szinten - hogy négy csíknál a mennyekből átfordult, ez pont ellentétesen történt, mint az ex-nél. Az ex-nél először jött a pokol, átfordultam a jóba.
A speednél először jött a mennyország és atfordultam a pokolba. És folyamatosan hat órán át bírtam, anélkül hogy hánytam volna, de eleinte kihánytam a gyomromat is, s utána már csak öklendezni tudtam... Borzasztó. S közben meg akarták nekem magyarázni, hogy én csak parázok. Mondtam, hogy menjetek a picsába. Azt mondták, hogy ez nem besokallás, hanem para. Mondtam, menjetek a picsába. Fejfájásom nem volt utána, csak olyan depresszió volt rajtam három napig, mert ugye az első alkalom együtt jár a depresszióval, és nekem olyan szinten jött be, hogy nem bírtam kezelni." - Az Oviban Alma Volt A Jelem ügynök

„Csak felszívok egy csíkot és már indulok is..."

- Kék Száj ügynök

Egy 19 éves speed-fogyasztó leírása: „Szóval, kijövéskor az amfetamin hatása kezd múlni. Lenyugszik. De te még mindig éber vagy. Nem bírsz elaludni. Érzed, hogy kezdesz lejönni róla. És ez a legrosszabb érzés a világon. Nem olyan rossz, mint a heroin elvonási tünetei... Ez lelki elvonás, amikor mindazok a gyönyörű dolgok és illúziók, amiket az anyagon tapasztaltál, rádomlanak. Olyan, mint egy csalódás forgatókönyve. Hirtelen a világon semmi nincs rendben, abszolúte semmi. Általában csak ülsz magadban, minden idegszálad kiégve, a gyomrod borsónyi, a szád és az ajkad kellemetlenül száraz, úgyhogy folyamatosan úgy érzed, hogy rágnod kell, a szemed rángatózik, ideges vagy, és mindezek alatt olyan depressziósnak és idegesnek érzed magad, hogy képtelen vagy bármit is tenni magaddal, csak ülsz összeroskadva és szarul érzed magad. Legjobb lenne ilyenkor sírni, de az ember képtelen rá, úgyhogy csak ülsz és próbálsz túllenni rajta. Külső szemlélők, akik láttak másokat amfetaminról lejönni, általában úgy írják le a dolgot, mintha az alany halott lenne, és te tényleg úgy is érzed magad. Végtagjaidban nincs vér, az orrod lefagy, a farkad fogpiszkálónyira aszik... Folyamatosan rágsz, de a nyelés nem igen megy. Ezen ront még az is, hogy már régóta nem ettél és aludtál. A bőröd érzékeny és száraz, ideges, hideg és forró egyszerre, hideg izzadság meg ilyenek, és ezek mind az idegrendszertől jönnek, szóval úgy félig testi, félig lelki reakciók. Kb. úgy érzed magad, mintha **Dzsingisz**

Kán odaláncolt volna valami póznára vagy tizenkét órára." [G3(p192-3)]

„Nálam ez úgy volt, hogy elsőre hatalmas adag speedet kaptam, mert nem mondták, hogy mennyit kell. Kibaszott jól éreztem magam az egyik percben, a másikban kibaszott rosszul. Egész Németországot körbehánytam. Három napig hánytam, és utána olyan fejgörcsöm volt, ott feküdtem a szállodában és éreztem, hogy most fog szétrobbanni a fejem... Így ütöttem... Eközben mindig arra gondoltam, hogy a barátom elment szórakozni és vajon visszajön-e értem..." (Hanghullám ügynök)

„Tökre jellemző kijelentés, hogy: „Bazdmeg, nincs agyam..." Három különálló speedes személytől hallottam már... nem tudtam rá mit válaszolni..." - Az Oviban Alma Volt A Jelem ügynök.

Lucy in the Sky with Diamonds

Az anyarozs (Ergot) élősködő gomba, mely az árpát, a búzát és a rozsot támadja meg. **R. Gordon Wasson** feltételezése szerint az eleusziszi misztériumok neofitáinak látomásait a szent árpa-víz italában található anyarozs okozta. **Linda Caporael** hasonlóképpen feltételezi, hogy Salem falujában anyarozsmérgezés okozta a rángógörcsöt és a hallucinációkat, melyeket helytelenül a boszorkánysággal hoztak összefüggésbe. Az LSD-t, amely a leghatékonyabb hallucinogén anyag, először 1938-ban állította elő anyarozsból dr. **Albert Hoffman**.
„Van egy barátom, és amikor cuccozik, azt mondja, hogy: 'Arccal bele a langyos takonyba'. Ezt úgy szokta elérni, hogy eszik egy hamburgert. A hamburger két bélyeg között egy tabletta. Ha ezt beveszed, akkor arccal bele a langyos takonyba." - Az Oviban Alma Volt A Jelem ügynök nyomán

„Suhanó Árnyék ügynökben azt szeretem, ha mennék hozzá egy negyed bélyeggel, és azt mondanám, hogy ezt most be kell venni, mert olyan helyre megyünk, akkor ő nem vitatkozna velem... Szóval ő társ az ilyesmiben." - Az Oviban Alma Volt A Jelem ügynök

A heroin és a kokain sikere nyomán egyre újabb és újabb szintetikus és parciálszintetikus drogokat kísérleteztek ki. Ezek közül az egyik legelterjedtebb a lysergsav-diethylamid, népszerű rövidítéssel az LSD. Az anyarozs-alkaloidák egyikének kémiai modifikációja révén létrejött ,acid' (ang.: sav), már igen kis mennyiségben is víziókat és transzperszonális élményeket okoz. A központi idegrendszerre gyakorolt ilyentén hatását **Hofmann** 1943-ban, véletlenül fedezte fel.
A legendássá vált anekdota szerint a már hatásos adag 1000-szeresét (kb. 25.000 mikrogramm) vette be, majd kerékpárján hazafelé indult. Ennek a kalandos utazásnak emlékét őrzi a mai, illegális gyártók által készített, **Hofmann** márkanevű, LSD-vel átitatott bélyeg rajza (250 mikrogramm). Az LSD igen erős pszichedélikus hatása révén számos lélektani kísérlet eszközévé vált. Mint kiderült, „az LSD által kiváltott élmény a kísérleti személy elvárásai és a kialakított környezet révén szinte bármilyen irányban befolyásolható". Az LSD kutatásának egyik legellentmondásosabb személyisége dr. **Timothy Leary**, a közelmúltban elhunyt (haláltusáját az Interneten saját szándékából végig lehetett követni) amerikai pszichológus.

„Margitnak elég furcsa bélyeget kellett nyomnia ahhoz, hogy szigetnek képzelje magát. Rajta is maradt, mert azóta is sziget. Milyen telepatikus képességekkel rendelkezhet, hogy ennyi emberrel elhiteti, hogy ő egy sziget? Építkezünk rajta és sétálunk. Ki világosítja fel?" - Kék Száj ügynök

MAMA COCA AJÁNDÉKA

„Az inkák birodalmában is szent növénynek - az istenek ajándékának - számított a kokacserje. Hitük szerint Mama Coca, egy csábító, csodálatos nő lakott benne, aki az odaadó embereket az ő isteni ereje által áldásban részesítette. A kokalevél fogyasztása szigorú szabályok betartásával történt. (...) Bár a kokaint gyógyszerként, élvezeti szerként, afrodiziákumként is magukhoz vették, fogyasztása állandóan rituális összefüggésekhez kötődött." [R3(p166)]

„A svájci természettudós, **Johann Jakob von Tschudi** így foglalta össze 1846-ban megfigyeléseit az indiánok kokalevél-rágcsálásáról: »A kokanövényről több éves gondos megfigyeléseim alapján az a véleményem, hogy mértékletes fogyasztása semmilyen hátrányos hatással sincs az egészségre, valamint úgy gondolom, hogy nélküle a perui indiánok szegényes étkezésük következtében sem ilyen jó egészségnek nem örvendenének, sem ilyen tartós és nehéz fizikai munkát végezni nem tudnának - pedig ez a jellemző rájuk. (...) A kokarágcsálás csakúgy nem szenvedély, mint a borivás; csak a mértéktelen fogyasztás kelti rossz hírét.«" [R3(p166-7)]

„A kokainnak az inkák házipatikájában is kivételes hely jutott: légszomj, impotencia, meddőség, gyomorfekély esetén használták, de fájdalmak esetén és operációknál is alkalmazták." [R3(p166)]

„**Albert Niemann** 1859-ben izolálja a fő alkaloidát, a kokaint. 1884-ben **Carl Koller** tudományosan igazolja a kokain helyi érzéstelenítő hatását. »Kísérleteiben **Freud** segítette (Freud önkísérleteket is végrehajtott kokain hatása alatt). [S5(p324)]« Ugyanebben az évben **Sigmund Freud** is közzéteszi a kokalevéllel és kokainnal szerzett tapasztalatait." [R3(p167-8)

„**Freud** publikációja egycsapásra híressé tette a kokaint. (...) Sokan az először enyhe izgalmat kiváltó szippantás súlyos terhet jelentő, felemésztő rabságába estek. 1892-ig 18 halálos áldozata volt a kokainmérgezésnek; 1905-től novocainnal helyettesítik. [S5(p324)]

„A 19. század közepén »1863-ban [S5]« **Angelo Mariani** - egy vegyész -, a kokain kivonat és bor keverékéből előállított italt, a **Vin Marianit** szabadalmaztatja. »(...) a **Vin Marianit** - a kóla előfutára [S5]« Ez a bor óriási sikert arat. A 19. század végének szinte mindegyik jelentős költője, gondolkodója és ismert személyisége kipróbálja, és dícséri hatását. Létezik egy **Mariani** Album, amelyben a feltalálóhoz írt dícsérő leveleket gyűjtötték össze. **Gounod, Massenet, Jules Verne, Emile Zola, Henrik Ibsen** mellett XIII. **Leó** pápa is nyilatkozik." [R3(p167)]

»1886-ban [S5.(p323)]« „A **Vin Mariani**ra emlékezve **John Smith Pemberton** gyógyszerész üdítőitalt kísérletezett ki, amely a világot volt hivatott megváltoztatni »mint afféle ,intellektuális, alkoholmentes ital', ,agyserkentő, idegerősítő frissítő' [S5.(p323)]«, a neve Coca-Cola.
A ma világszerte ismert és fogyasztott italnak csak a neve azonos az eredetivel. Az egykori Coca-Cola kokalevél és kóladió-kivonatot is tartalmazott. Nagyon élénkítő hatású volt, s bizonyára jó afrodiziákum is..." [R3(p167)]
»1906-tól a kokaint ki kellett vonni belőle. [S5(p323)]«

A századforduló romantikája kissé lejáratta a kokaint. Már nem olyan sok művész és világfi veszi igénybe. Inkább politikusok, komputertervezők, tőzsdeügynökök azok, akik nem tudnak lemondani erről a stimulánsról.
A perui szerelemistennő növénye ma már csak egy az illegális kábítószerek közül." [R3(p167-8)]

„A kokó a tiszta élvezet. Egyből feldob, akár egy gép, ami kikapcsol, amikor már érzed a hatását. Nem ismerek más szert a K-n kívül, ami így felpörget, bár a feldobódás csak kábé tíz percig tart. Utána akarsz még egy lövést. Amikor K-t nyomsz, több M-et lősz, hogy ellensúlyozd a K hatását, és ne érezz semmi durvát. M nélkül a K túl idegessé tesz, és az M jó ellenszer a túladagoláskor. A K-nál nincs tolerancia, és alig különbözik a rendes dózis a mérgezőtől. Többször volt, hogy túllőttem magam, és minden elsötétült, meg ki-kihagyott a szívem. Szerencsére bőven volt nálam M ilyenkor, és egy lökettől egyből rendbe jöttem.
Az anyag biológiai szükséglet, ha rákaptál, egy láthatatlan száj. Miután belőtted magad, pont olyan elégedett vagy, mint egy nagy kajálás után. De amikor K-t nyomsz, amint elmegy a hatása, már kívánod a következő löketet. Ha van otthon kokód, addig nem mész moziba vagy akárhova, ameddig az összes K-t el nem lőtted. Egy lövés után sürgető vágyat érzel, hogy még egyszer szúrj, mert nem akarod, hogy megszűnjön a beállás. De ha a K kiment a szervezetedből, teljesen elfelejted. A kokóra nem lehet ráállni." B9(183)

Robert Louis Stewenson kokainhatás alatt három nap alatt írta meg a ,Dr Jekyll és Mr Hyde' című 60 000 szavas könyvet. Az igazsághoz tartozik, hogy művét valóban három nap alatt írta meg, de - mivel nem volt megelégedve vele -, széttépte, és az új művet újabb három nap alatt vetette papírra. [G3(p196)]

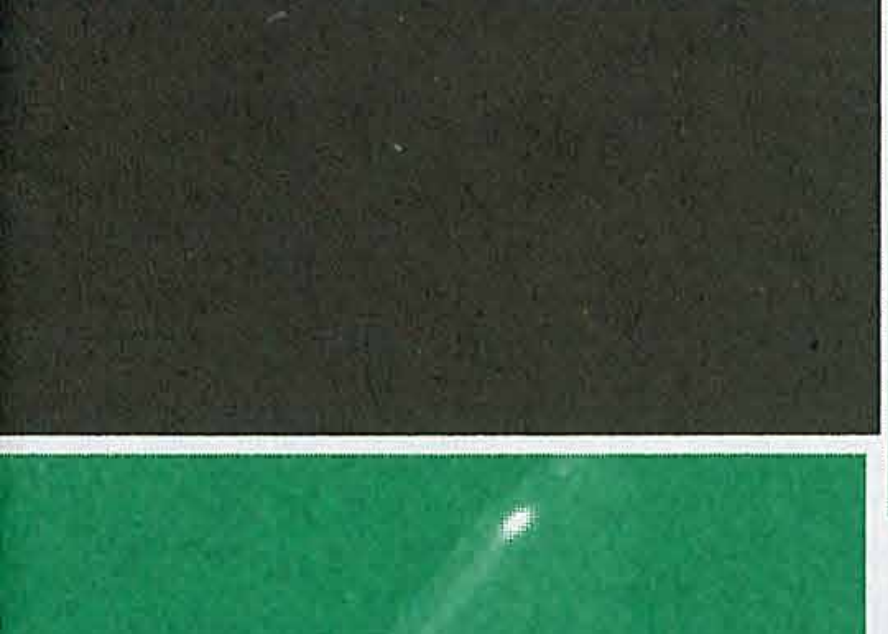
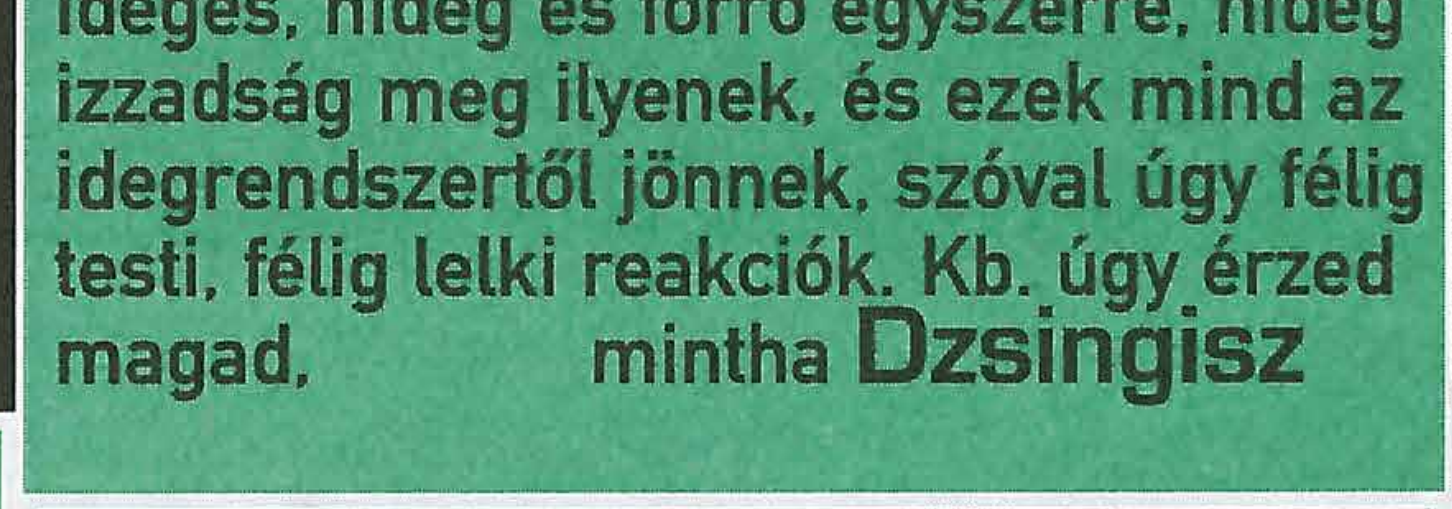
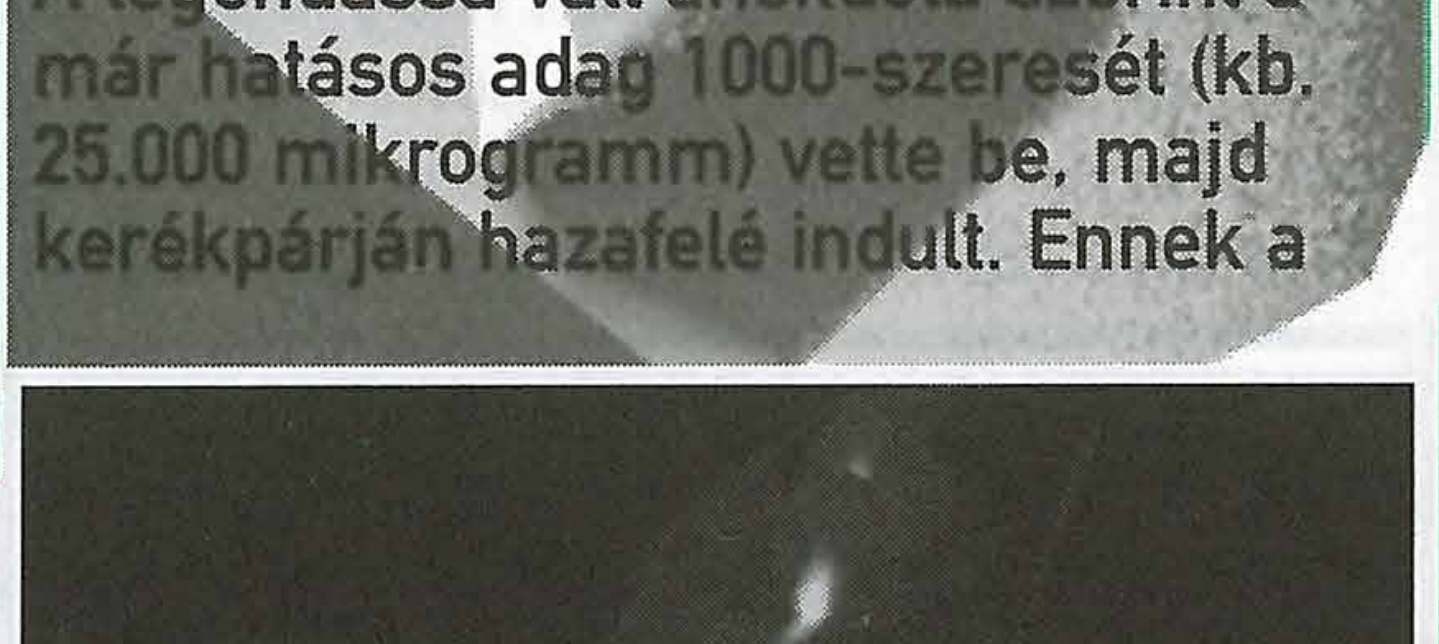
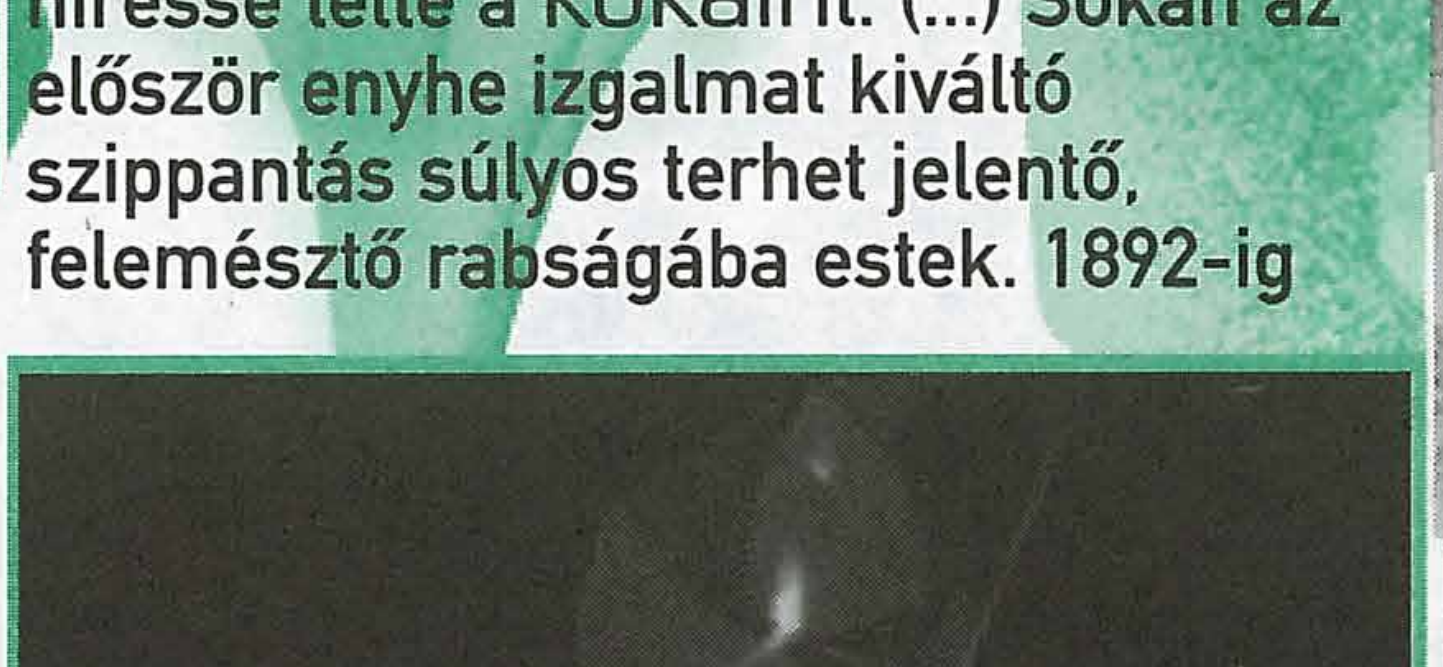
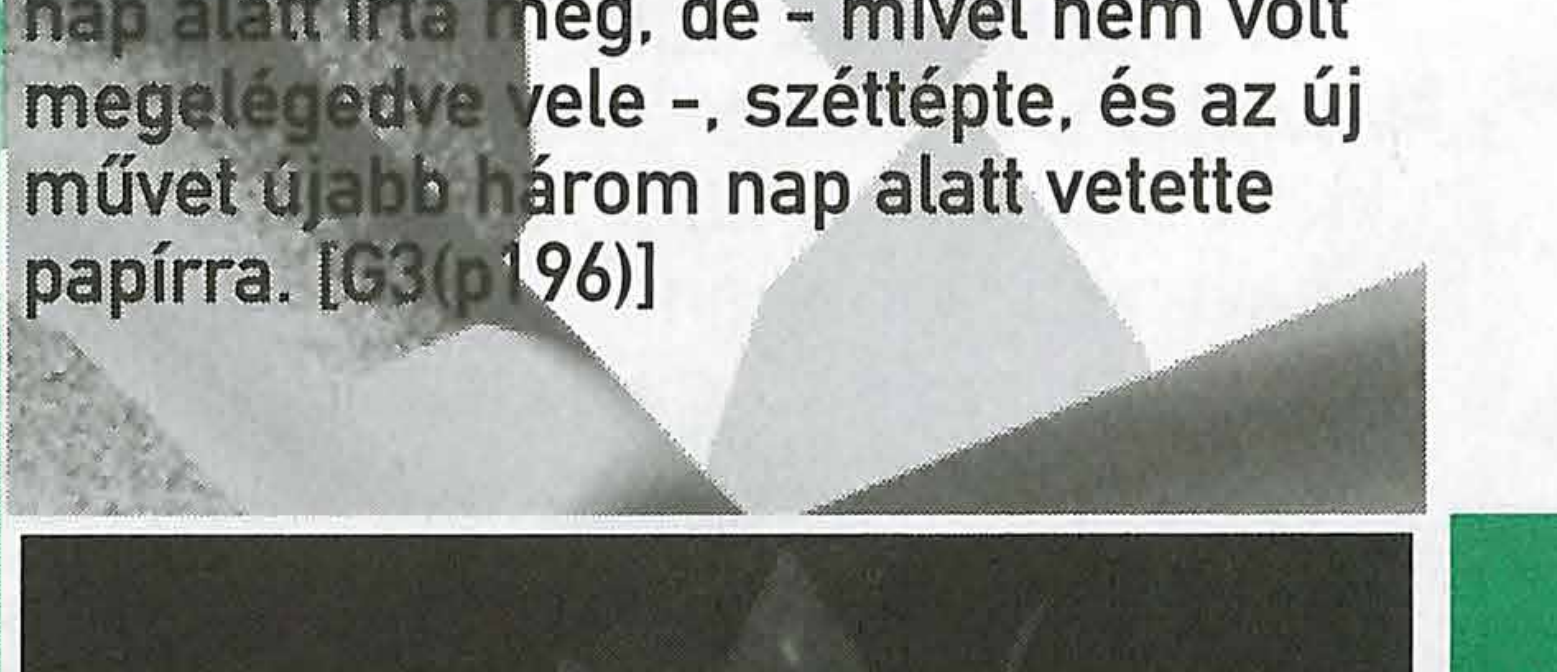

fogdában ültem. Mindent összeszedtek, még a virágföldet is. „Az orvosszakértői vélemény hasonló eredményre jutott az eljárás során lefoglalt tárgyak vonatkozásában (...) hogy II.r. gyanusított esetében a lefoglalt anyagok mennyisége összességében meghaladhatja a csekély mennyiség felső határát, de semmiképp nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát." Éjfél után irány Miskolc, az a város, amihez nekem az ég világon semmi közöm nem volt. Kihallgatás reggelig, ami délután folytatódik. Először jegyzőkönyvbe

történet

MIT NYOMOL, VINETTU?

„A **pejot** vagy pejotl (Lophophora Williamsii) gömbölyű, tüskék nélküli kaktusz, otthona az észak-mexikói sivatagokban van. A kaktusz a **Kolombusz** előtti idők óta vallási szerepet tölt be. Rituálisan elfogyasztják, hogy általa színpompás, lenyűgöző látomásokban táruljon az indiánok elé a ‚valódi élet'. Észak-Amerikában a kaktuszt a **Native American Church** nevű szekta szent növényévé tette. Az egész kaktusz kereken 30 alkaloidát tartalmaz, amelyek közül az erősen pszichedélikus hatású meszkalin aránya a legnagyobb..." - [R3(p64)] „Ez indiánok számára a vallásos áhítat sokkal közelibb és ragyogóbb; spontán, és nem a tudatos vallásos agy elvárt jelenése. Néha ... megjelenik nekik **Krisztus** maga, néha a Hang szól hozzájuk." - **Huxley** ügyvezető [H1(p70)]

A **pejot** a benne lévő meszkalin, valamint a további 30 féle alkaloida révén erősen pszichedélikus és hallucinogén hatású. Ezt a tulajdonságát az indiánok az isteneknek tulajdonították, és ezért a növényt szentnek tartották.
Az **epena**, egy másik sámáni növény magvai DMT-t, illetve 5-metoxi-DMT-t tartalmaznak, és erős pszichedélikus hatásuk alatt teremtettek az indián sámánok személyes kapcsolatot a törzsi védőszellemekkel, és ősökkel. Hasonló céllal használták és használják a varázsgombát, mely Hollandiában jelenleg kereskedelmi forgalomban kapható.

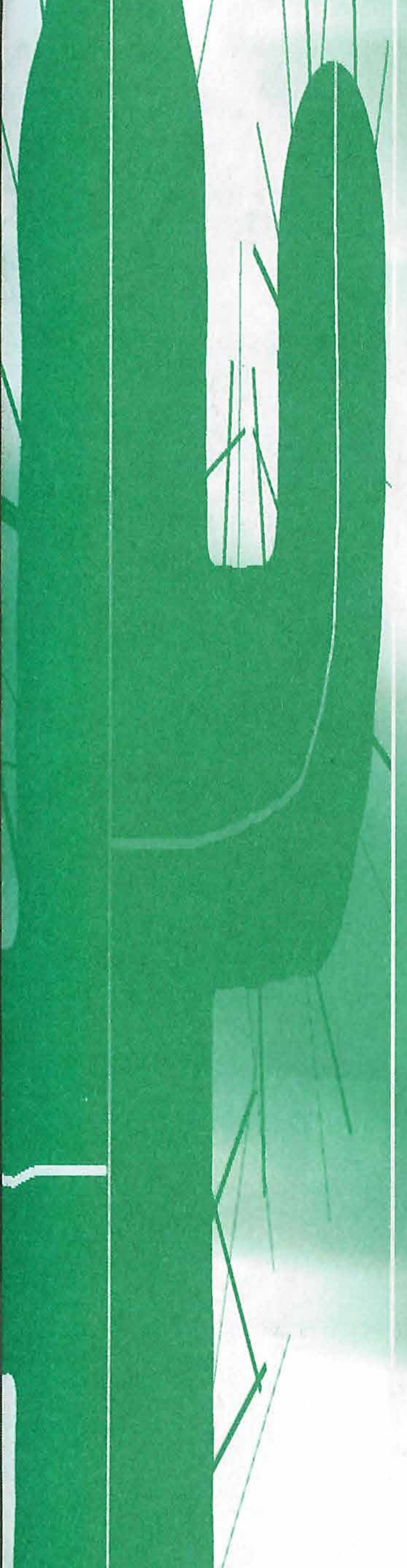

MIT NYOMOL TÖRZSILEG?

„Ez a kereken másfél méter magas cserje Nyugat-Afrika esőerdeiben nő, de kerti és fétisnövényként ugyancsak termesztik. Erős, gumós, csomós gyökerei évszázadok óta egy sor nyugat-afrikai kultuszban központi szerepet játszanak. Az **iboga** a titkos társaságok szent növénye és a fétispapok varázsnövénye. Erősen pszichedélikus hatása van, amelyet bizonyos rítusok által célzatosan növelnek. Az ibogacserje gyökerében sok indol-alkaloidát találtak. Fő hatóanyaga az iboga." - **Rätsch** ügyvezető [R3(p73)] „Noha nevét gyakran szinonimaként alkalmazzák a Banisteriopsis caapi nevű óriás őserdei kúszónövény leírására is, az **ayahuasca**, mint hallucinogén anyag nem egyetlen növényt jelent, hanem két nagyon is különböző növény keverékét." - **DeKorne** ügyvezető [D4(p81)] „Nyugat-Afrika övezeteiben a(z iboga)cserje gyökerét varázserejűnek tartják és beavatási szerként alkalmazzák. Központi szerepet játszik több titkos szertartásban, pl. a bwitiben. A szertartás kiválasztottjai a különleges beavatási ünnepen nagymennyiségű gyökeret rágcsálnak el. A pszichedelikus hatóanyag befolyása következtében időutazáson vesznek részt. Őseikkel és ősi szellemeikkel teremtenek kapcsolatot, hogy a teremtés és az egyéni élet értelmét felismerjék és felmérhessék. »Afrikai, kongói törzsek az iboga növény (**Tabernanthe iboga**) preparátumát használták rituáléikon, az Amazon-vidéki indiánok pedig az ayahuasca vagy yage nevű erősen pszichedélikus szert, melyet a Banisteriopsis caapi liánból állítottak elő. [S5]« „Az utóbbi években az iboga fő hatóanyaga (az ibogain) a heroin-függőség leküzdésében ismert pszichoterápikus gyógyszerré vált..." - **Rätsch** ügyvezető [R3(p156)]
„Az ayahuascára, mely két erős halucinogén anyag szinergiájára épül, valóban illik, amit a hatvanas években mondtunk: ‚Far out!' (kb.: ‚Ez már túllő mindenen...'), és ‚Something else!' (Ez valóban más!)" - **DeKorne** ügyvezető [D4(p81)]

ÓS-CUCC

A drogok felhasználásának legrégebbi bizonyítékai a shanidari barlangokból előkerült **ephedra siensis** maradványok, amelyeket valószínűleg a központi idegrendszerre gyakorolt hatásuk miatt fogyasztottak 60.000 év előtt élt őseink. A kínai gyógyászat körülbelül 5000 éve, ma-huang néven ismeri e növényt, izgató, légzéstisztító és allergiaellenes hatásáról. A belőle készült teának számtalan kultúra tulajdonít afrodiziasztikus hatást. Tekintve, hogy a külsejére nézvést jelentéktelen növénnyel a neandervölgyi ember halottait takarta be, valószínűleg rituális céllal került felhasználásra. Hatóanyaga megegyezik a kat-levélével, amely az óegyiptomi papok szerint az istenekhez vezető utat nyitja meg, s amely a XIII. századi **etióp szúfik** ‚látónövénye' volt. Tőlük került aztán a mai Jemen területére a **katrágás** kultusza, ahol a mai napig széles körben elterjedt, sőt közösségi fogyasztása magas társadalmi presztízst élvez.

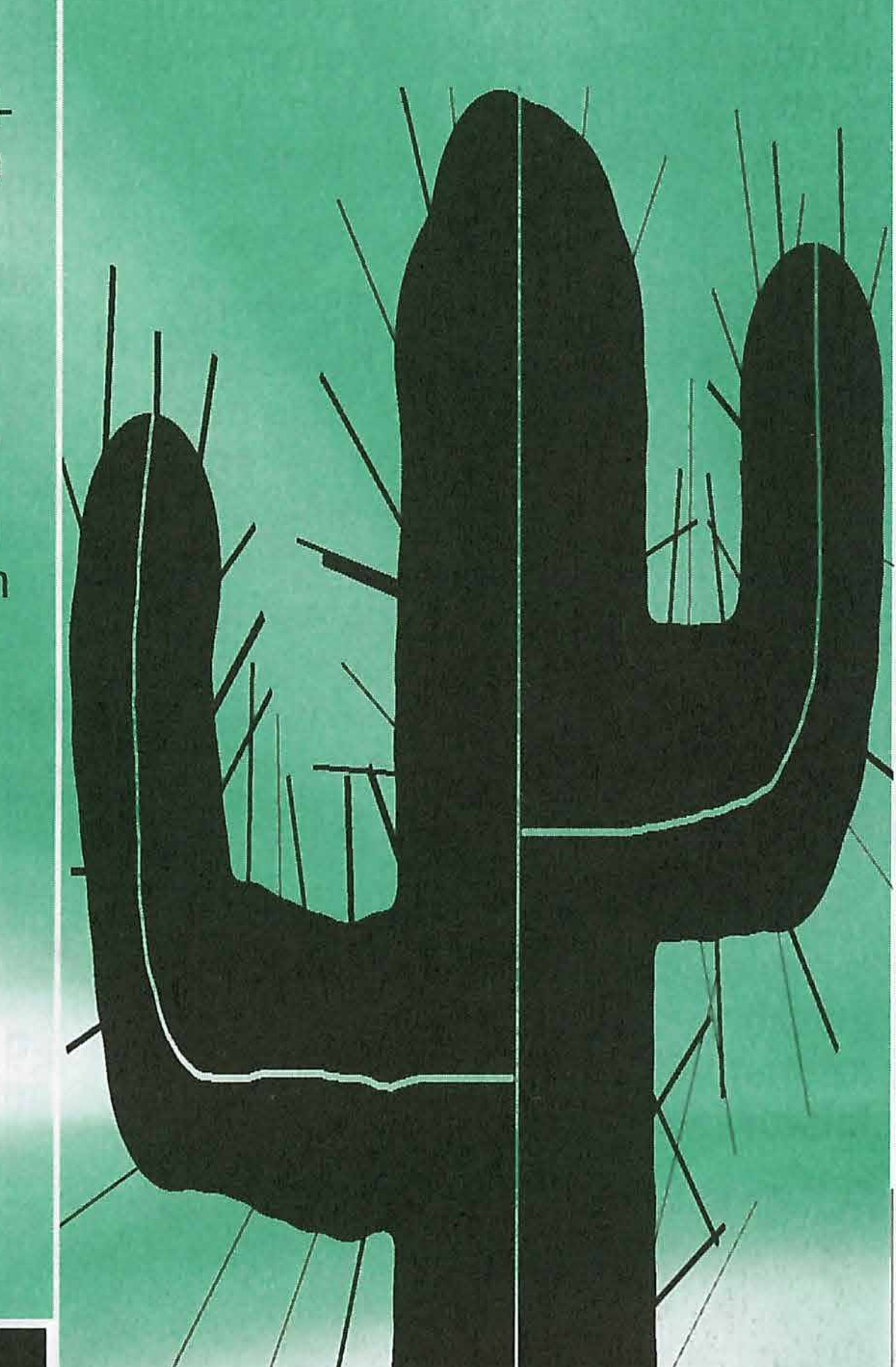

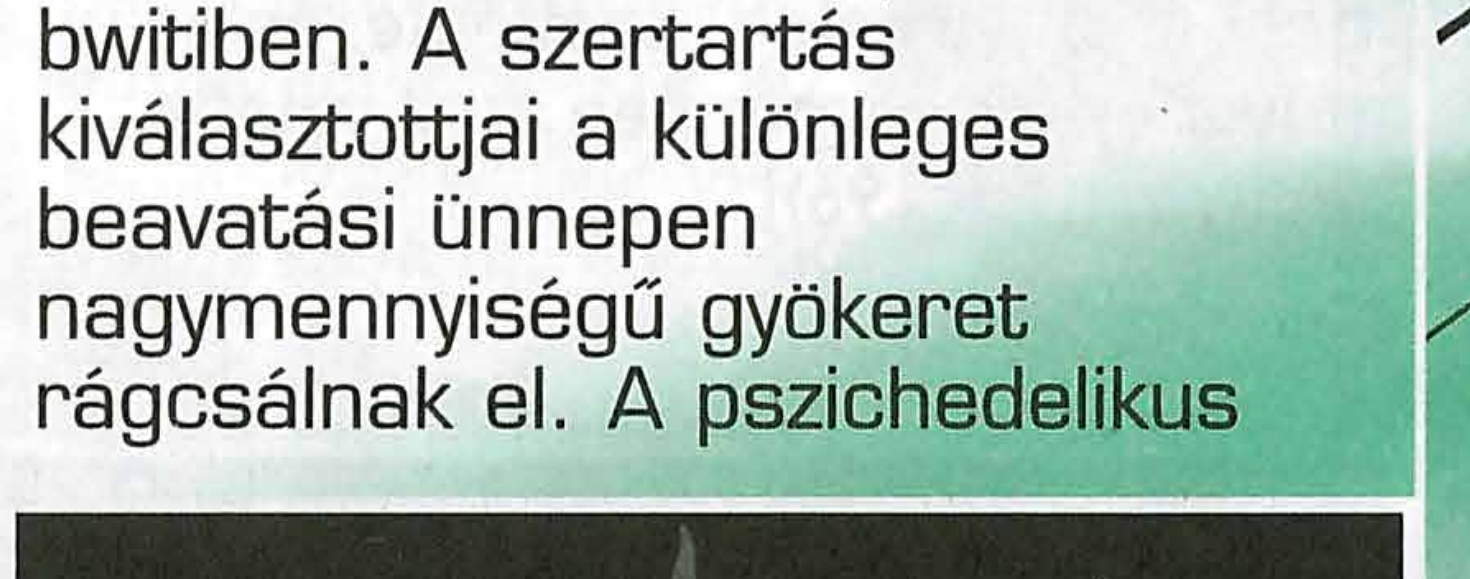

ANIMA SOUND Sys

Előre a dzsungelbe!

Az Anima Sound System háza táján mostanában pörgés van.
A Hungarian Astronaut lemez turnéja, Tilos Rádió koncertek, na meg az **elmaradhatatlan** Lovebarikád-Fáklya bulik, aztán a viccszámba menő első hely az amúgy gagyi Danubius slágerlistáján a Dee Zone Traxx válogatáson helyet kapott Csángóval, Sony együttműködés. Napokon belül megjelenik a Future Sound of Budapest album, rajta a Home című, az eddigi megszokott easy listening Anima-dalokhoz képest szokatlanul kemény hangütéssel.

Igazi folk-jungle, amúgy magyarosan.

Aztán meg az augusztusi Diáksziget, koncert az Apollo 440 után, headliner státuszban. Mi kérdeztünk, **Prieger Zsolt** válaszolt:

Prieger Zsolt: Meglehetősen jól alakult eddig ez az év. Talán sikerült kikerülnünk azokat a csapdákat, amelyeket ez a meglehetősen totalitárius, demokratikus elemeket gyakran nélkülöző, magyar tánckultúra tartogat a benne élőknek. Az az igazság, hogy az undergroundnak kikiáltott hazai tánczenei és DJ színen még mindig nagyon kevesen vannak azok, akik komolyan gondolják:

ők vannak a zeneért.

Az egész őrülten kiszámított: a konkurenciaharc, főleg ha a zenésznek és DJ-nek nevezett üzletemberek között dúl, meg kifejezetten rossz érzéssel tölt el. Bennünket azon kívül persze, hogy az Anima minél több emberhez jusson el, elsősorban a kiszámíthatatlan érdekel, az új dolgok becserkészése. Fogalmam sincs például arról, hogy milyen lesz az új lemez, most éppen a keményebb, húzósabb ritmusok izgatnak bennünket. A jungle és a breakbeat. A jelszó tehát 1997 augusztusában:

Előre a dzsungelbe! Ez persze nem csak stílusbeli orientációt jelöl, hanem reményeim szerint azt is, hogy merészebben kell ezentúl fejest ugranunk az ismeretlenbe.

Gépszava: És mi van a népzenével?

PZs: A népzene velünk él. Két ember a zenekarból nem csak az eletronika irányában nyitott, de napi kapcsolatban van a népzenével. Míg számomra a népzene gyökér, ideológiai hátország, addig számukra élő valóság. **Szilvi** számára

a népdal a mindennapok része, nem Deep Forest-es gagyiparádé.

Tamás, aki délelőtt éppen sámándobot készít, furulyát farag az erdőn talált fából, vagy éppen kecskedudának való bőr után kutat, délután számítógép elé ül. Nem is gondolkoztam igazán el azon, hogy mi lenne, ha az Anima nem használná a népzenét. Helyesbítek: ha nem élne a népzenében. Igaz, hogy a Hungarian Astronauton inkább a magyar népzene mászik rá a *trip-hop* és *drum and bass* alapokra, de a korábbi klezmeres és roma utazásainkat hamarosan meg fogjuk ismételni. Beszélhetnek nekem a hardcore-ról, számomra nem a Prodigys Keith Flint, hanem egy roma üvöltése, egy zsidó kántor kaddis-éneklése az igazi hard-core.

Ugyhogy maradunk ezen a vonalon.

Gsz: Az Anima nem csak sound system, DJ-vel, sampleristával, hangszeresekkel, mixerrel; hanem élő zenekar is.

PZs: Imádjuk a stúdiót, de a zenekar legalább ilyen jól érzi magát a színpadon. Hihetetlenül jó a visszajelzéseket azon nyomban lereagálni, akár Debrecenben, akár Bécsben. Persze mint minden elektro-zenekar egy csomó előre elkészített mintával dolgozunk, de ennek ellenére minden Animakoncert markánsan más. **Tamás** mindig más témákból építi fel tárogató-, duda- és dobjátékát. **Szilvi** néha teljes dalokat, néha csak sorokat, foszlányokat énekel, **Cadik** pedig szintén élőben igazán jó. Én még két egyforma schratch-et nem hallottam tőle. Persze ugyanez a helyzet a keveréssel is: csináltam már széteffektezett dub-előadást, meg dalközpontú műsort is: ugyanazokból a dalokból. Ugyanez a helyzet a dalok szerkezetével, hangszerelésével. Van olyan dalunk, amelyet most már vagy hatodik verzióban játszunk s boldogság látni, hogy lényegi jellemzőit megőrizve, hogyan fordult át **reggae**-ből **dubba**, aztán egy **funkys trip-hop**-ba úgy, hogy közben megmaradt ugyanannak a dalnak. Könnyen lehet, hogy jövőre egyszer csak megint dub lesz belőle. Mondom, ez egy játékos csapat, csupa felnőtt gyerekkel.

Gsz: „A faji tisztátalanság határozottan jótékony hatású." Ez a **Bartók** idézet olvasható az első lemezeteken.
E gondolatot sokan a politika nyelvére is lefordították.

PZs: Jól tették. A kijelentést **Bartók** persze elsősorban a zenére értette - egyébként mi is. De mivel 1942-ben fogalmazta meg, egyértelmű, hogy politikai asszociációkra is lehetőséget kívánt adni. **Bartók** korrekt ember volt: hideglelést kapott a náciktól, de nem csípte a komcsikat sem. Én sem.

Gsz: Aztán ott volt a **Marijuana** című szám, azok a bizonyos levelek, a Dávid-csillagok, az Alice in Gipsylandben, a Roma Reggae-ben megfogalmazott antirasszista gondolatok: ez mind-mind politika...

PZs: Ezt nem tartom bajnak.
A politikát rendkívül fontos dolognak tartom, persze nem az aktuálpolitika szintjén. A **droglegalizáció**, az **antirasszizmus**, a **multikulturalizmus** mind-mind politikai kategóriák. Nagyon rövidlátó definíciónak tartom azt is, miszerint a techno apolitikus műfaj. Ez hülyeség. Az extasyzabálók persze gondolhatják ezt, én azonban úgy vélem, hogy a techno „béke-szeretet-egység"-üzenete is politikai üzenet.
Egy nagyon pozitív politikai-társadalmi üzenet. Vegyük a drogkérdést: a droglegalizáció a drogellenes küzdelem legjobb fegyvere, csak erre az ostoba belügyminisztériumi funkcik még nem jöttek rá. Az Anima

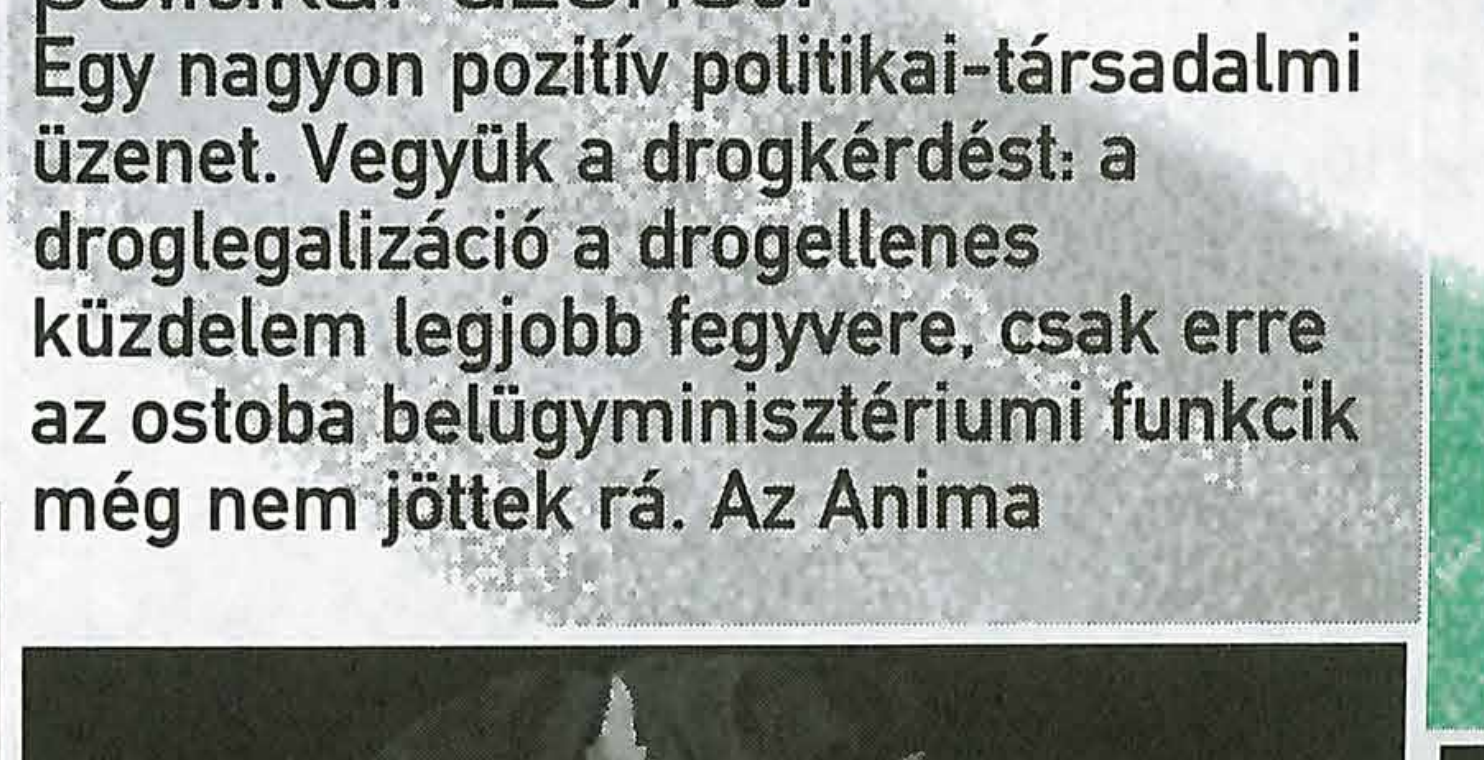

---

aztán már csak jegyzetszerűen. Közben elindult a 72 óra, ami még nem olyan komoly fogvatartás. Nem tudtam, hogy én vagyok a harmincadik ember, akit ebben az ügyben meghurcolnak. És itt kezdődik a pokoljárás. A magyar rendőrség célja és feladata minden kábítószeres feltérképezése, minden anyag lefoglalása, minden árus és közvetítő elfogása és megbüntetése. Nincs semmi szó arról, hogy legalizálják. Még több besúgót, rendőrt

FUTURE Sound of Budapest

Interjúk

tem

egyébként mindig is elítélte a keménydrogok fogyasztását, a fű meg sosem volt központi kérdés az életünkben. Egyébként meg ma amúgy is minden magyar rocker és gengszterrapper a fűről énekel, a téma tehát több, mint ciki.

Szóval ilyen dal nem lesz több, az biztos. Antirasszizmus: A Roma Reggae egy olyan cigány ember panaszairól beszélt, akinek felgyújtották a házát, csak azért mert roma. Az érdekes az egészben, hogy a számot egy afrikai barátunk dumálja végig. **Abdel Hamid** egyátalán nem színészkedett a szerepben: Európába kerülve ugyanezekkel az előítéletekkel küszködött. A zsidó és cigány témákkal való foglalatoskodást mindig is kötelességemnek tartottam, s ezt az elhatározást társaim szimpátiával kísérik, annak ellenére, hogy sem zsidók, sem cigányok nem vagyunk. De intoleráns világban élünk, s ezek kötelező gesztusok részünkről.

Gsz: Hallani a Pierrot-Anima együttműködésről, meg arról is, hogy headliner-zenekar lesztek a Diákszigeten.

PZs: A nyár valóban jól indult. **Pánczél Gábor** ügybuzgalmának köszönhető Dee Zone Traxx-en szereplő Csángót elég szépen viszi a lemez, s amire a Gépszava megjelenik, kint lesz a Future Sound of Budapest című kompiláció is két számunkkal, a breakbeat-dub **Spiderman**-nel és a folk-jungle **Home**-mal. További hír, hogy a Sony kiadja a Friss elnevezésű válogatást, amelyre **Pierrot** készített három Anima-verziót. Az együttműködés emberileg jól indult, abszolút nem érdekel, hogy **Pierrot** nem úgynevezett ‚underground' producer. A jövőben csak a minőség számít. Én bízom abban, hogy OK lesz a kapcsolat. Meglátjuk, hogyan alakulnak a dolgaink, de ősszel mindenképpen lemezt csinálunk, ha meg lesz rá lehetőségünk, persze mixeket is. **Gergő** és **Szabi** nagyon aktívak, tele vannak ötletekkel és munkakedvvel, nélkülük megbénulna a zenekar. A Headlinerség meg valóban igaz: a Diáksziget első napján, augusztus 14-én az Apollo 440 után, éjszaka 11-kor játszunk a Wanted Színpadon. Ott találkozunk!

Bevezető

Korábban már hallhattunk a Juice Records-ról, de nem igazán tudtuk, és még most sem tudjuk, hogy merre tartanak, illetve milyen zenei elképzelésekkel vágnak bele a nagy magyar muzsika ingoványába. Tavasszal már csiripelték a madarak, hogy készülőben egy lemez, melyen ismert és egyelőre még ismeretlen előadók kapnak majd helyet. És a zene? Nos, a zene egy olyan szférába fogja elkalauzolni a mélyen tisztelt publikumot, amely egyelőre felderítetlen területként, egyfajta fehér foltként helyezkedik el az itthoni zenei élet palettáján.

A multinacionális cégek (minden személyeskedés nélkül) nem vették hőseinket komolyan, így önerőből vágtak bele.

Kérdéseinkkel felvértezve, Grál lovagként hadakozva idéztük meg szereplőinket egy kérdezz-felelek csatára. A küzdelemből mindketten győztesen tértünk vissza; mind az információéhes szerkesztő, mind a minket készségesen, birkatürelemmel kielégítő művészsereg. Lebbenjen hát fel a függöny immár a hétpecsétes titokról, és engedjük hőseinket előlépni a félhomályból, a jótékony világosságra. Jó szórakozást! Kezdődjék az előadás...

UNDERGROUND u® RECORDS

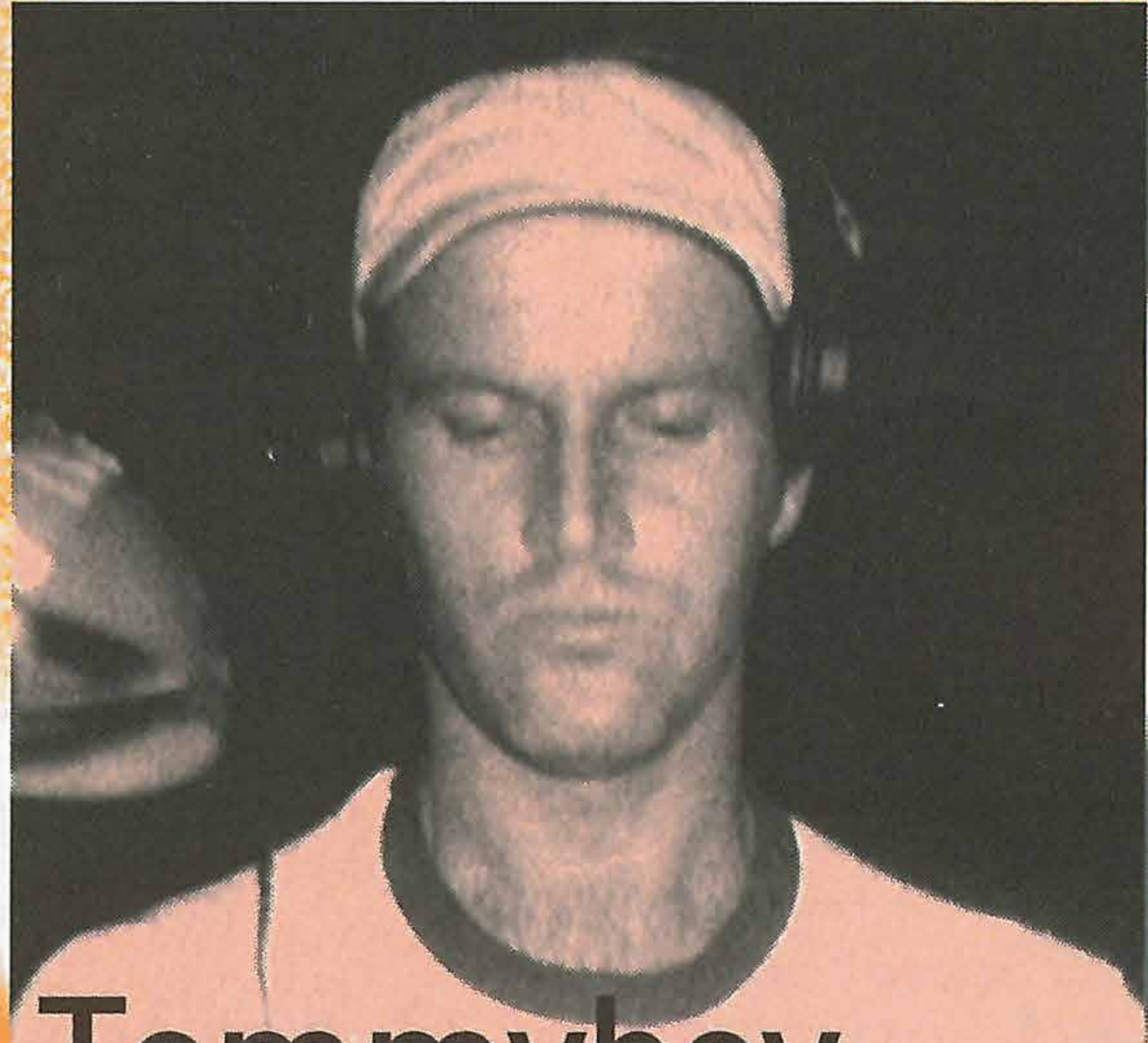

Tommyboy

MI A MŰVÉSZNEVED, ÉS MILYEN STÁTUSZBAN DOLGOZOL?

T: **Daydream**, Alex & Tommyboy közös produkciók ezúttal egy Peter Garam remix-el, ami egy 1995-ös nótának, a Luv u Drum & Bass változatának egy Jazz groove változata.

KARRIERED KORAI LÉPCSŐI, VAGYIS A KEZDETEK?

T: DJ-ként ezer éve, majd Alex-el a stúdióban 1995 óta remixekkel többnyire.

MILYEN ZENEI KATEGÓRIÁBA SOROLNÁD A F.S.O.B ANYAGÁT?

T: Egyértelműen **jövőzene** többnyire Breakbeat alapokkal, ami egyre jobban terjeszkedik minden zenei irányzatban.

MILYEN KÜLÖNBSÉGEKET LÁTSZ A MAGYAR DRUM & BASS KULTÚRA ÉS A KÜLFÖLDI VONAL KÖZÖTT?

T: Az első kiscipőben, az utóbbi már csónakban jár (evez). De ha összeszedjük magunkat, hamarosan ugyanazon az úton haladva meg tudjuk közelíteni a külföldi, (angol) szintet is, hiszen nagyon sok tehetséges előadó van Magyarországon ebben a műfajban is!

MEGLÁTÁSOD SZERINT MILYEN IRÁNYBA TARTUNK?

T: Egyenesen előre, bár sajnos a közönség nem nagyon tud informálódni erről a stílusról. Aki viszont egyszer megismeri, az általában beleszeret, mert valami teljesen újat kap. Tehát lassan, de működik a dolog! Kitartás!

SZEMÉLY SZERINT HOL LÁTOD MAGAD A KÖZELJÖVŐBEN?

T: Mindenhol, ahol szívesen és szívből tudom csinálni azt, amit szeretek.

KIKET TARTASZ NAGYRA A SZAKMÁBAN?

T: Producerek: Carl Craig, Teddy Riley, LTJ Bukem, Dj Pierre. Rádióadók: Kiss Fm London, Nova Paris, Tilos Rádio Budapest, B92 Belgrád. Zenék: Marvin Gaye What`s going on. Bobby Konders the poem, Dj Krust: Jazz Note, Future Scope- what is Housemusic? Chicago, Detroit, New York House stílus és Jazzy Drum & Bass az Egyesült Királyságból.

HOL TALÁLOD MEG A SZÁMODRA LEGTÖKÉLETESEBB HANGZÁST?

T: Egyértelműen Londonban.

HOGYAN KAPCSOLÓDSZ KI A SZABADIDŐDBEN?

T: Zenével, sporttal, egyszerű, általános szórakozási lehetőségekkel.

HOL HALLHATUNK ÚJRA RÓLAD?

T: Általában minden hétvégén (péntek szombat) máshol, szerdánként a Future Sound Of Budapesten. Augusztus 17-én, vasárnap Pepsi Sziget.

beépíteni a rendszer falai közé, még több terror, hogy visszafogják és megakadályozzák egy esetleges szubkultúra terjedését és térhódítását. Tömören így foglalhatnánk össze az első pár nap hangulatát: megérkezett az ügyvédem, és nem sok jóval bíztatott. Három nap után sor került az előzetes letartóztatást elrendelő

Ministry Of Sound Classics

Recept Ministry Of Sound módra. Vedd az elmúlt két-három év legnagyobb és legjobb slágereit (Lil Louis: French Kiss, A.V.Helden: Witch Doktor, Joey Beltram: Energy Flash) mixeltesd össze egy angol sztár DJ-vel (Judge Jules), s az eredmény: egy fantasztikusan dinamikus house-összeállítás.

Classics
Mixed by Judge Jules

Ministry Of Sound Dance Nation 3.

Az idei első félév legjobb dalai kaptak helyet ezen a dupla válogatáson.

dance nation 3
mixed by Pete Tong & Judge Jules

Ministry Of Sound Session Eight, Todd Terry

A Ministry mixsorozatában immár a nyolcadik fejezetet írjuk. Todd Terry bemutatja mitől forrósodik fel a táncparkett amikor ő kerül a lemezjátszók mögé.

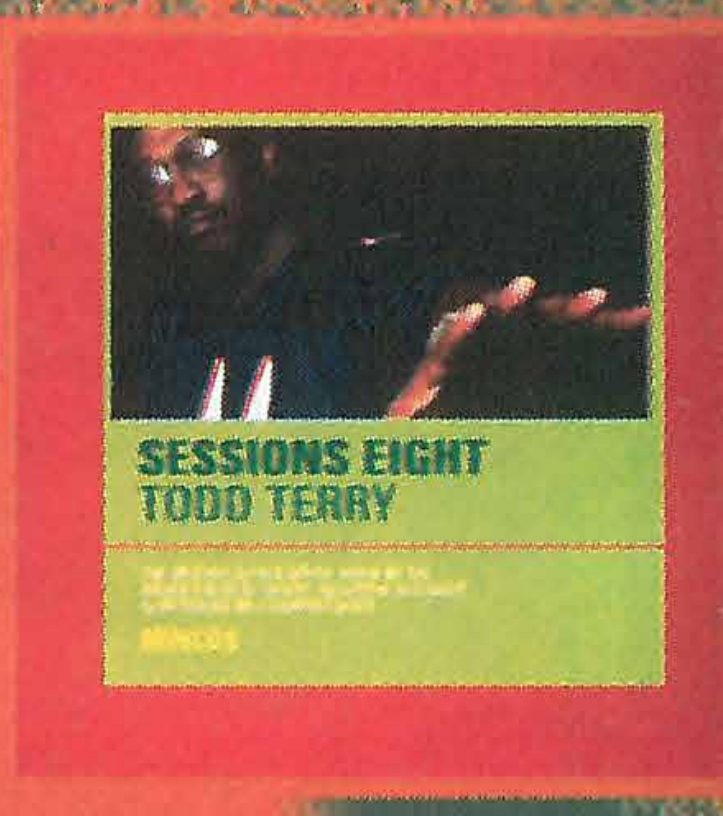

An Introspective of House

A Tripla CD-n megjelent mixösszeállítás igazi Angol House muzsikával őrjítően vérpezsdítő hangulatot varázsol a hallgatók köré.

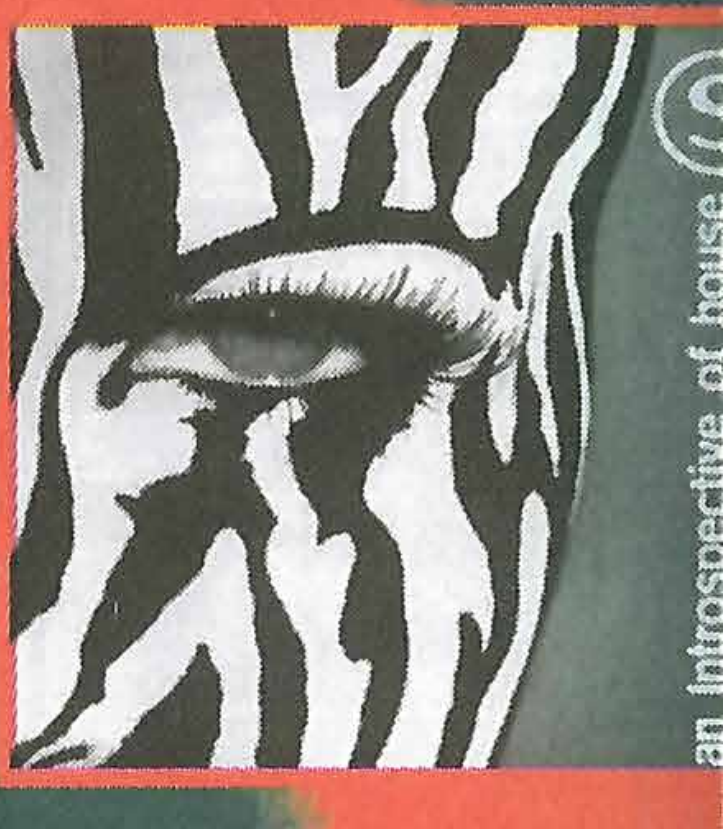

Dubbed Out In DC.

Trip-Hop és Dub rajongóknak készült ez a lemez. Csak igényeseknek!

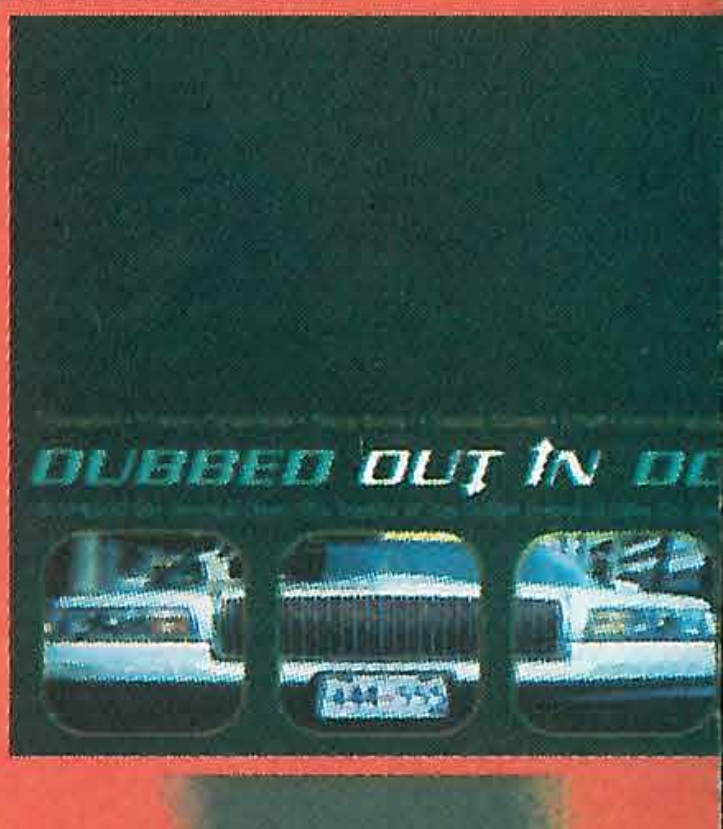

Freezone 4 Dangerous Lullabies

Akárcsak előző lemezeinél, DJ Morpheus most is meggyőzi hallgatóit tetszetős mixelési koncepciójával. Akár a harmadik Freezone-hoz, új művéhez is kizárólag kivételes trackeket használt fel, melyek úgymond a mai elektronikus zene minden zegét-zugát bezengik. Az igényes slow beats-től az intelligens Drum&Bass-en át a poszttechnoid Detoit-i hangzásig, a 22 darab egyike sem veszti súlyát; úgy tűnik, a „Freezone"-művészek nem bátortalanodtak el, s legjobb tudásukat adták. S mivel Morpheus baráti körébe olyanok is tartoznak, mint Carl Craig, Kruder&Dorfmeister, Dimitri From Paris és Plaid, a „veszélyes altatók" igen magas színvonalúak, napjaink programozott beatjei és soundjai legjavát kínálják. Amint Morpheus is mondja: „Túl veszélyesek az elalváshoz, de túl csábítóak, hogy fenyegetőleg hassanak. Fight for your right to blend, escape from pigeonhole hell! DJ Liberation Front!" (SSR/Crammed/Underground Rec.) DBL

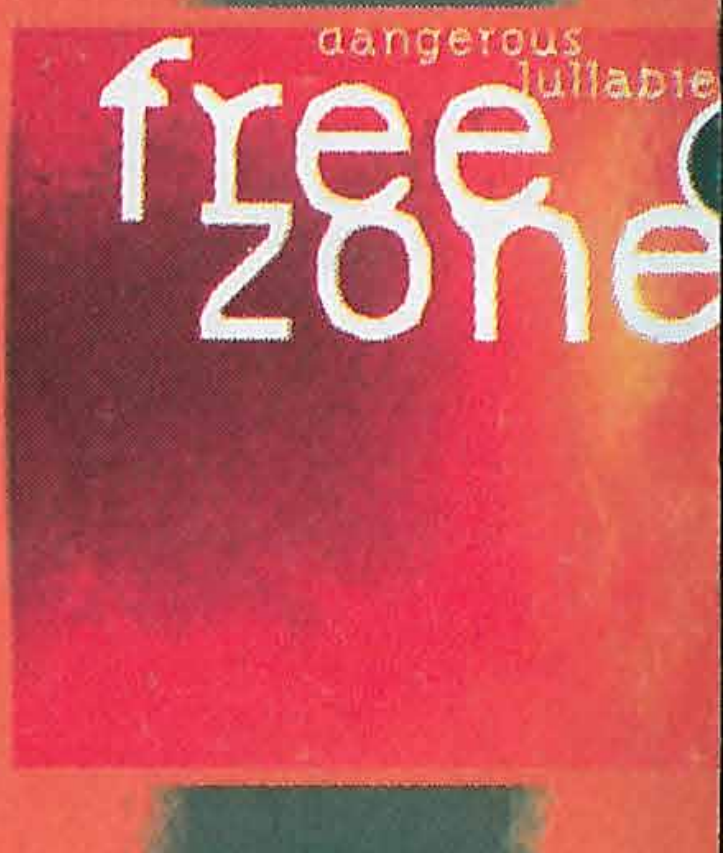

Progressive Nation The third generation

Az idei év technókínálatából kimagaslik ez a Detroit-Techno stílusú válogatás. Claude Young, Ken Ishi, Tata box inhibitors valamint Advent fémjelzik a mezőnyt.

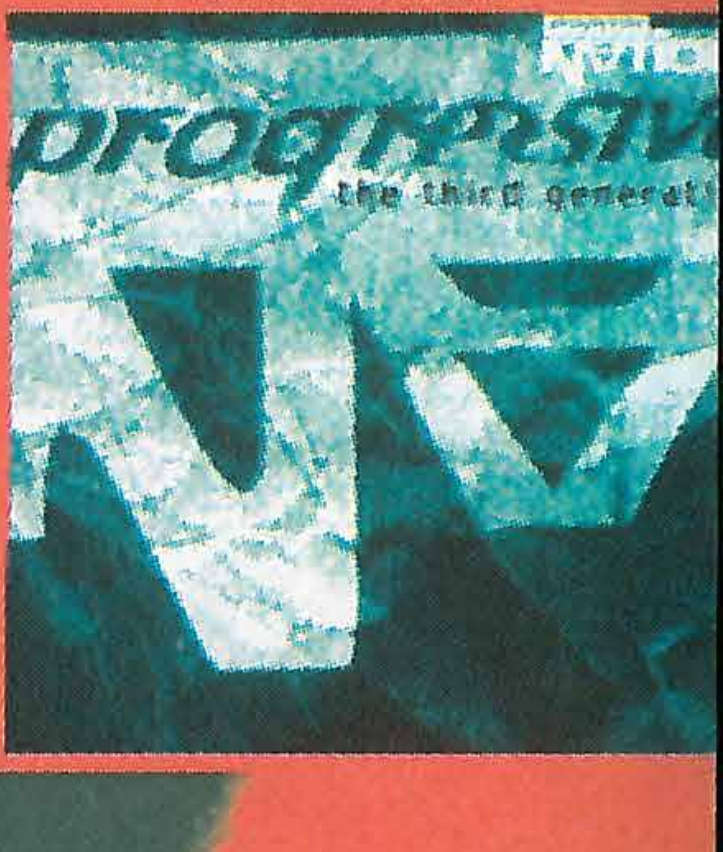

Love Corporation Dance Stance

Az előremutató hangvételű válogatás bemutatja miért hódított tért világszerte az Elektro Dance és a Breakbeat műfaj.

love
CORPORATION DANCE STANCE

Planet Bass 4.

A Dupla CD, tartalmazza az idei nyár összes House és Techno slágerét. Members Of Mayday, Energy 52, Celvine Rotane, csak néhány név az impozáns gárdából.

planet bass 4

Super Discount

Az év egyik meglepetése, a francia duó Deep House és Future Funk kiadványa rendkívül nagy népszerűségre számíthat itthon.

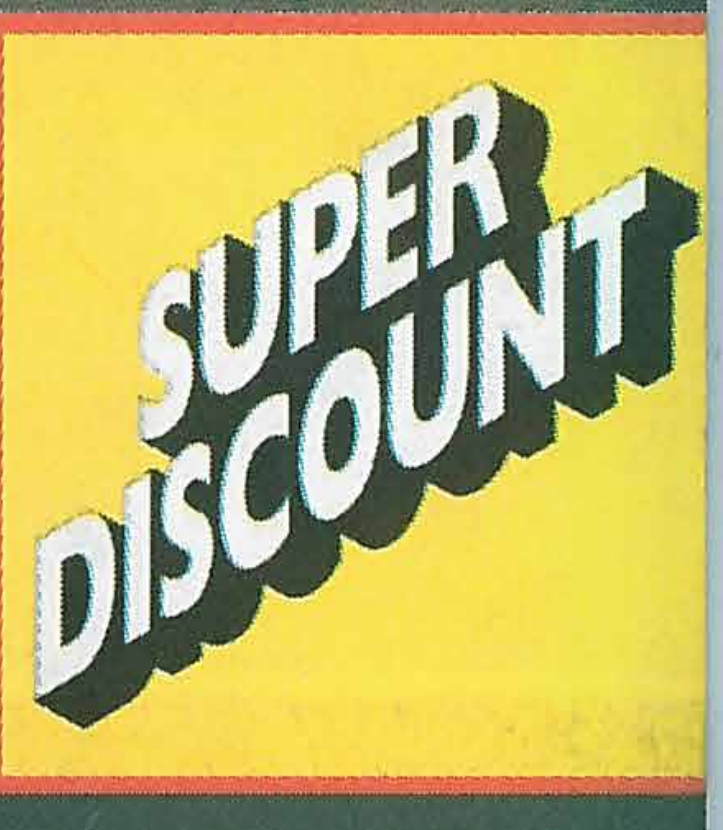

Wall Of Sound The Second XI.

A londoni székhelyű Wall Of Sound kiadónál dolgozó művészek gyűjteményes kiadványa. Breakbeat, Trip-Hop, valamint Hip-Hop felvételek.

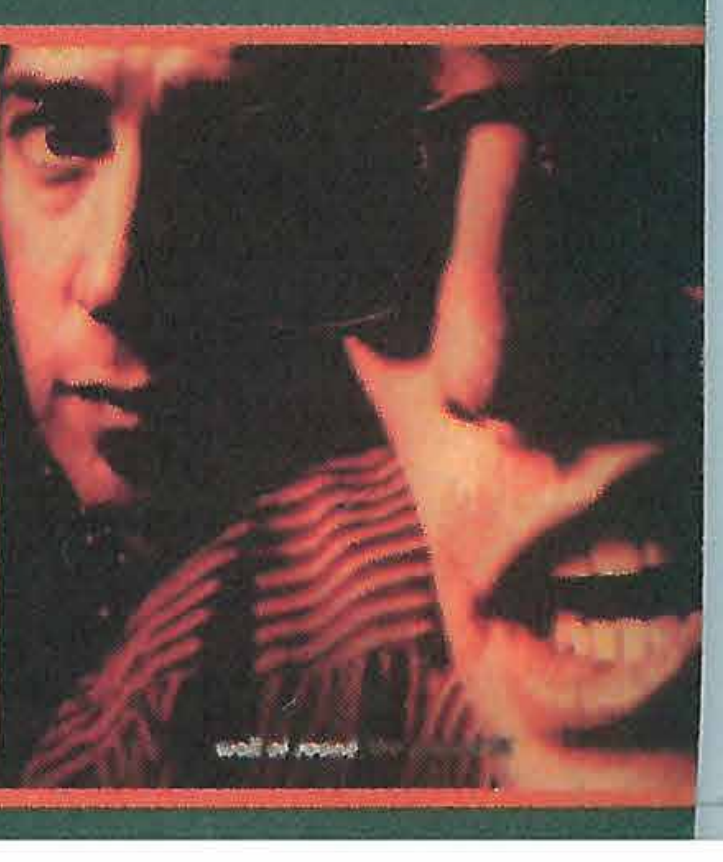

FUTURE Sound of Budapest

Future Sound of Budapest

FUTURE Sound of Budapest

Interjúk

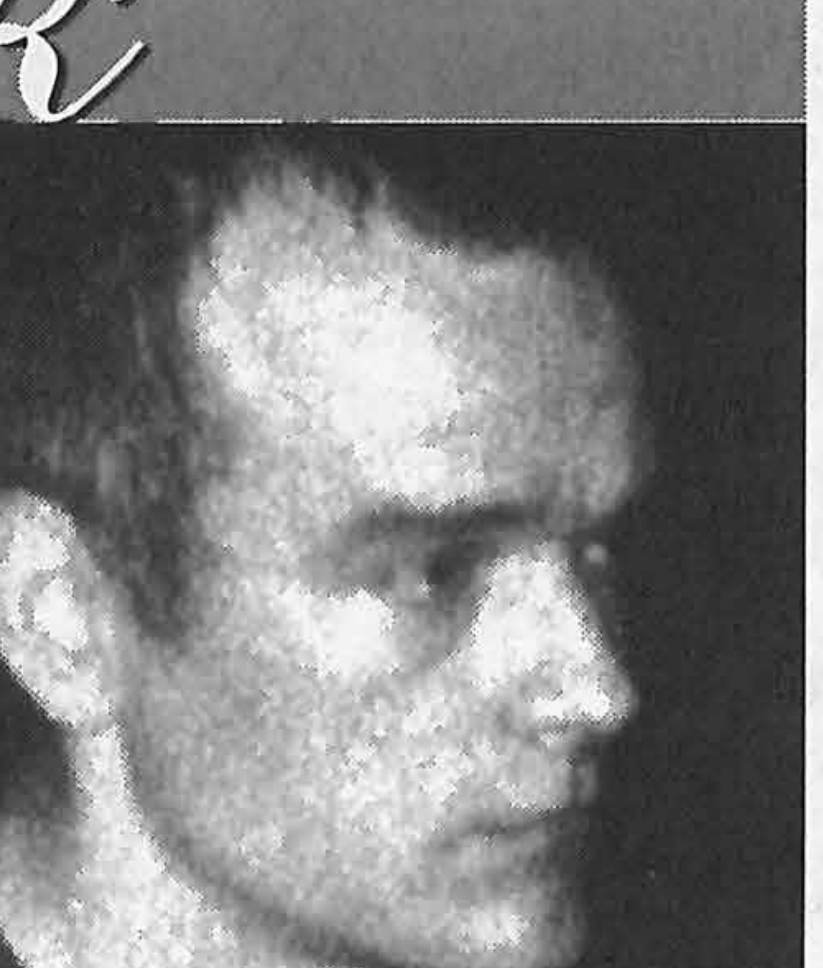

Palotai

MI A MŰVÉSZNEVED, ÉS MILYEN STÁTUSZBAN FOGLALKOZOL ZENÉVEL?
P: **DJ Palotai**/Tilos Rádió zenei vezető.
KORAI KARRIERED LÉPCSŐI, VAGYIS A KEZDETEK?
P: 1989: A Tilos az Á egyik alapítója, DJ-je, koncertszervezője. 1992: A Tilos Rádió egyik alapítója, zenei vezetője, DJ-je.
MILYEN ZENEI KATEGÓRIÁBA SOROLNÁD A F.S.O.B ANYAGÁT?
P: Future Funk.
MILYEN KÜLÖNBSÉGEKET LÁTSZ A MAGYAR BREAKBEAT KULTÚRA ÉS AZ ANGOL VONAL KÖZÖTT?
P: Külföldön sokkal színesebb, a zenei paletta pl. afro, latin, ázsiai stb. Ráadásul itthon előzményei sincsenek, és csak foltokban működik, valamint csak a színtér legmélyén.
MEGLÁTÁSOD SZERINT MILYEN IRÁNYBA TARTUNK?
P: Hátrányfaragás.
TE MILYEN IRÁNYBA TARTASZ?
P: Budapest, Tilos Rádió.
KIKET TARTASZ NAGYRA A SZAKMÁBAN?
P: Producerek: Itthon igazából még nincs, külföldön túl sok. Rádióadók: Radio 100 Amsterdam, Radio Nova Paris, Tilos Rádió Budapest. Zenék: **Ronnie Size, 4 hero, DJ Krust, Source Direct, Hidden Agenda**, Francia zenék: **Air, Eric Rug, Dimitri From Paris, DJ Gilber, Garnier.** Japán zenék: **UFO, DJ Krush.** Osztrák zenék: **Kruder and Dorfmeister, Pulsinger, Tunakan.**
HOL TALÁLOD MEG A SZÁMODRA LEGTÖKÉLETESEBB HANGZÁST?
P: Sajnos itthon csak a fejemben létezik.
HOGY KAPCSOLÓDSZ KI A SZABADIDŐDBEN?
P: A családommal bárhol.
HOL HALLHATUNK ÚJRA?
P: Tilos Rádió minden pénteken 24-6-ig, szombaton 22-24-ig. Az Underground Café-ban minden szerdán.

Prieger Zsolt Anima Sound System

MUTASSÁTOK BE A ZENEKART, VALAMINT HOGY KI MIN JÁTSZIK?
PZs: Anima Sound System: **Bognár Szilvia** - ének, **Németh Gergely** - bass, analóg szintetizátorok, samplerek, **Prieger Szabolcs** - gitár, billentyűs hangszerek, **Prieger Zsolt** - effect, mix, **DJ Cadik** - groovok.
KARRIERETEK KORAI LÉPCSŐI, VAGYIS A KEZDETEK?
PZs: A sztori három éves, jazz, népdal, house előzmények, majd mindezt összeolvasztva az Animában a bartóki zenei tolerancia jegyében. Ma trip hop és dub kalandok, Drum & Bass utazások úgy, hogy közben megmaradunk a népzenei gyökereknél.
MILYEN ZENEI KATEGÓRIÁBA SOROLNÁD A F.S.O.B ANYAGÁT?
PZs: Breakbeat, Drum & Bass, néha közép-európai hatások, néha az Angolszász hatások az előtérben. Biztató jövőkeresés.
MEGLÁTÁSOD SZERINT MILYEN IRÁNYBA TARTUNK?
PZs: Minél több új elem beépítése, mélyítése az elszánt Dub-ból, Drum & Bass-ből, a popzenéből vagy népzenéből - szivacsként magunkba szívni minden zenei és pozitív ideológiai megnyilvánulást.
TI HOVÁ TARTOTOK A KÖZELJÖVŐBEN?
PZs: Fogalmunk sincs, dolgozunk, és majd meglátjuk.
AKIKET ELISMERSZ A SZAKMÁBAN?
PZs: Producerek: **Adrian Sherwood, Coldcut, Mad Professor, Lee Perry, Goldie**. Rádióadók: Wien fm 4, Tilos Budapest. Zenék: Magyar cigány és zsidó népzenék, reggae, dub, easy listening, metalheadz, G-stone.
HOL TALÁLOD MEG A SZÁMODRA LEGTÖKÉLETESEBB HANGZÁST?
PZs: Ou-v sound (London), jamaikai reggae, **Kruder & Dorfmeister**, Bécs.
HOL HALLHATUNK ÚJRA FELŐLETEK?
PZs: Augusztus 14. Diáksziget, Szept 5. Lovebarikád F.S.O.B. Party.

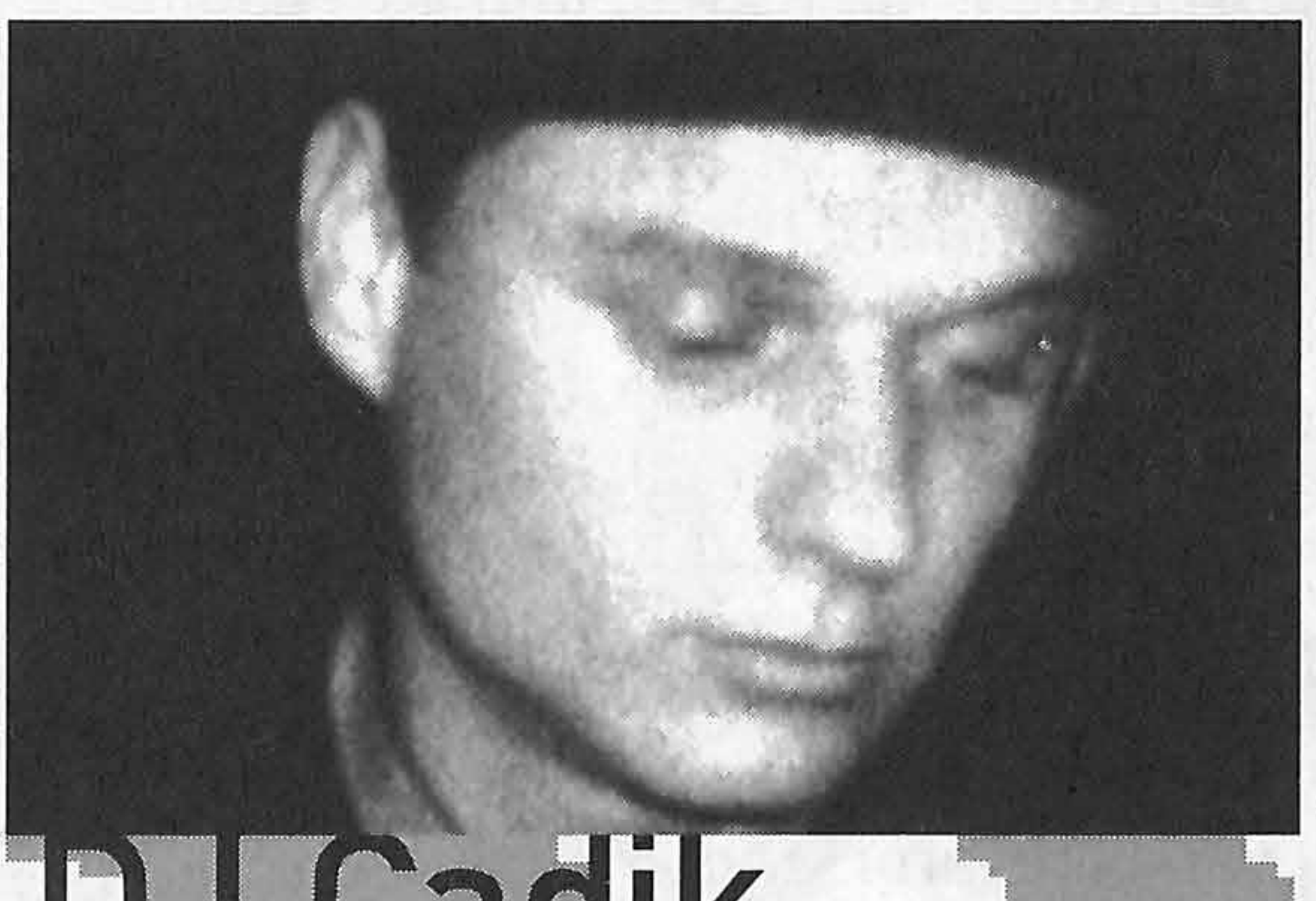

DJ Cadik Anima Sound System

MILYEN NÉVEN DOLGOZOL, ÉS MILYEN STÁTUSZBAN?
C: **Cadik**, DJ-ként, valamint az Anima tagjaként mint Groove- és Scratchfelelős.
ELŐZMÉNYEK, KARRIERED KORAI LÉPCSŐI?
C: A Hip Hop, Break kultúrából kaptam az első inspirációimat. Majd később folytatódott: dub, jungle, house, Detroit techno, minimal, drum & bass. Szinte minden zenében találtam valami olyat, amit magaménak éreztem, és érzek a mai napig is.
MILYEN ZENEI KATEGÓRIÁBA SOLROLNÁD A F.S.O.B ANYAGÁT?
C: Olyan magyar előadók válogatáslemeze, akikre nagy hatást gyakorolt a Breakbeat.
MILYEN KÜLÖNBSÉGEKET LÁTSZ A MAGYAR BREAKBEAT SZÍN ÉS A KÜLFÖLDI
(ANGOL) KÖZÖTT?
C: Általában Londont és Bristolt tartják a Breakbeat, Drum & Bass otthonának, sajátságos hangzásukkal váltak ismertté. Azt hiszem, nálunk is elkezdődött valami.
MEGLÁTÁSOD SZERINT MILYEN IRÁNYBA TARTUNK?
C: Nagy a hátrány, de nincs megállás.
SZEMÉLY SZERINT HOL LÁTOD MAGAD A KÖZELJÖVŐBEN?
C: Teszem a dolgom, mert én ezt szeretem. A jövő pedig állandóan mozgásban van.
AKIKET ELISMERSZ A SZAKMÁBAN VAGY HATÁST GYAKOROLTAK RÁD?
C: Producerek: Többek között **Jeff Mills**, **Dj Premier** (Gang-Starr), **Roni Size** és még folytathatnám. Rádióadók: Tilos, Freshjam Szeged. Zenék: Hosszú lenne ezt most felsorolni...
HOL TALÁLOD MEG A SZÁMODRA LEGTÖKÉLETESEBB HANGZÁST?
C: Önmagamban, ettől sajátos.
HOGY KAPCSOLÓDSZ KI A SZABADIDŐDBEN?
C: Képregényekkel.
HOL HALLHATUNK ÚJRA RÓLAD?
C: Minden szerdán az Underground Café-ban. Valamint a Pepsi Szigeten az Animával, valamint Dj-ként augusztus 17-én az Underground Records napon.

Fabricius

MILYEN NÉVEN DOLGOZOL, ÉS MILYEN STÁTUSZBAN?
F: **Fabricius** néven ismernek, akik ismernek, és azt próbálom megfejteni a művészet különböző területein, hogy mi a dolgom ezen a bolygón. Billentyűs vagyok. Előzmények... Azt hiszem majdnem minden hangszerrel próbálkoztam... A cél, vagyis a végállomás a billentyűs hangszer volt, amellyel mágikus kapcsolat fűz össze: az egyetlen hangszer a földön, amelyet az ember saját erőből teremtett, saját arcára formált, és amelyik hangszer úgy szól, ahogyan az emberi agy szólna, ha lenne rajta jack kimenet.
MILYEN ZENEI KATEGÓRIÁBA SOROLNÁD A F.S.O.B ANYAGÁT?
F: Milyen kategória... Különös, kategóriákon túlmutató lüktetést érzek a lemezben, amelyben a zenék megpróbálják felvenni a versenyt a break-beat, dancefloor irányzatokkal, a világot elöntő „új hullámmal".
MILYEN KÜLÖNBSÉGEKET LÁTSZ A MAGYAR BREAKBEAT KULTÚRA ÉS AZ ANGOL KÖZÖTT?
F: Sajnos a csepp nem itt hullott a tengerbe, így a hullám nem innen indul, hanem mi - remélem csak egyelőre - csak másodvonalban követjük a nemzetközi trendet. Bár én megpróbálok egy más belső világot mutatni, az impulzusokat mégis az Atlanti partvidékről kapom.
MEGLÁTÁSOD SZERINT MILYEN IRÁNYBA TARTUNK?
F: A lehető legjobb irányban tapogatózik ez a kis csapat. Megtalálja a saját hangját, saját hangját a zenéjében is. Saját zenéjét a nemzetközi színpadon, és végre nem csak kap, hanem ad is...
TE MERRE TARTASZ A JÖVŐBEN?
F: Amit csinálok az egy misszió amit kiosztottak rám valahol, valamikor.... Végig fogom csinálni. Amit csinálok az nem lokalizálható tehát. Szeretném kipróbálni magam nemzetközileg is, elsősorban mint gondolkodó ember.
KIKET TARTASZ NAGYRA A SZAKMÁBAN?
F: Igazából a nagybetűs „SZAKMA" még nagyon kicsi és képlékeny. Tulajdonképpen valamennyiüket a barátomnak mondhatom. Szeretek együtt dolgozni az F.S.O.B. létrehozóival. Kölcsönös tisztelettel és közös erőfeszítéssel szertek dolgozni mindenen. Zenék: **Laurent Garnier, Goldie,** a régi jazzisták és az összes jazz billentyűs. Nagyon bejön a mediterrán lüktetés minden zenében.
HOL TALÁLOD MEG A SZÁMODRA LEGTÖKÉLETESEBB HANGZÁST?
F: Sajnos nem a stúdióban vagy a CD-ken. Amikor belül hallom, hogy mit szeretnék hallani kívűl, az az igazi. Szerintem én ‚analógul' hallok.
HOGY KAPCSOLÓDSZ KI A SZABADIDŐDBEN?
F: Szerencsére a hobbim a munkám és fordítva. Állandóan vizualitással foglalkozom, remélem ez hallatszik... vagyis látható a zenében.
HOL HALLHATUNK ÚJRA FELŐLED?
F: Egyelőre az F.S.O.B. partyk azok, ahol olyan a befogadóréteg és pozitív a közeg ahhoz, hogy megérje játszani.

Garam Péter

MI A MŰVÉSZNEVED, ÉS MILYEN STÁTUSZBAN ZENÉLSZ, SZEREPELSZ?
GP: **Péter Garam**, vagy mint Doctor Beat Szilágyi Gáborral (Sziko), együtt.
A státuszt illetően mint zeneszerző, hangmérnök, producer és animátor vagyok.
KORAI KARRIERED LÉPCSŐI, AVAGY A KEZDETEK?
GP: 1988-ban Doctor Beat Magyarországon, 1991-92 USA, Los Angeles remix Madonna ‚Erotica' című lemezén. 1992-95 London, számos remix megbízás.
1996-97 London, Budapest drum & bass független címkék.
MILYEN ZENEI KATEGÓRIÁBA SOROLNÁD A F.S.O.B ANYAGÁT?
GP: 1997 Mix Angol módra.
MILYEN KÜLÖNBSÉGEKET LÁTSZ A MAGYAR BREAKBEAT „ KULTÚRA" ÉS AZ ANGOL VONAL KÖZÖTT?
GP: Magyar eddig még nem volt.
MEGLÁTÁSOD SZERINT MILYEN IRÁNYBA TARTUNK?
GP: Amíg a Magyarországon lévő lemeztársaságok így működnek, addig a Future Sound Of Budapest kis csapatát leszámítva semmilyen irányba.
TE HOVÁ TARTASZ A KÖZELJÖVŐBEN?
GP: Reménykedem, hogy a Drum & Bass elitben tudok olyat csinálni, hogy elismerjék a munkám világszerte.
KIKET TARTASZ NAGYRA A SZAKMÁBAN?
GP: Producerek: Minden szívből, lélekből dolgozó művészt. Rádióadók: Kiss Fm London, Tilos Rádió Bp.
HOL TALÁLOD MEG A SZÁMODRA LEGTÖKÉLEKESEBB HANGZÁST?
GP: A fejemben.
HOGY KAPCSOLÓDSZ KI A SZABADIDŐDBEN?
GP: Nőkkel találkozom.
HOL HALLHATUNK ÚJRA FELŐLED?
GP: A Pepsi Sziget-Lovebarikádon augsztus 17-én, a Doctor Beattel.

Marcell

MI A MŰVÉSZNEVED, ÉS MILYEN STÁTUSZBAN FOGLAKOZOL ZENÉVEL?
M: **Marcell** néven dolgozom, de végül is ez nem művésznév csak a keresztnevem, és így zenéket szerzek különféle stílusokban.
KARRIERED KORAI LÉPCSŐI VAGYIS A KEZDETEK?
M: 12 éves korom óta zenélek, először zongorázni tanultam, majd később önállóan képeztem magamat tovább. Kb. 15 éves korom óta készítek demókat otthon.
Az első időszakban a hip hop vonzott leginkább, majd egyre inkább a technó felé fordult az érdeklődésem. Egy évig tagja voltam a **Bernáth/y & Sons** live act-nek, ez idő alatt zeneszerzőként közreműködtem az erfurti **Sven UK** egyik maxi singel-jében. Most a Drum & Bass érdekel a legjobban már jó ideje és talán a house, és én ebbe a két stílusba mindig belecsempészem a jazz-t és az ambient-et.
MILYEN ZENEI KATEGÓRIÁBA SOROLNÁD A F.S.O.B ANYAGÁT?
M: Úgy vélem hogy ez egy komoly válogatás, mármint ami a színvonalat és a stílusokat illeti. Ez persze nem azt jelenti, hogy nincs hova fejlődniük a lemezen szereplő előadóknak, pl. nekem is. Szerintem ha lesz egy F.S.O.B 2. akkor az még jobb lesz.
MILYEN KÜLÖNBSÉGEKET LÁTSZ A MAGYAR ÉS AZ ANGOL BREAKBEAT

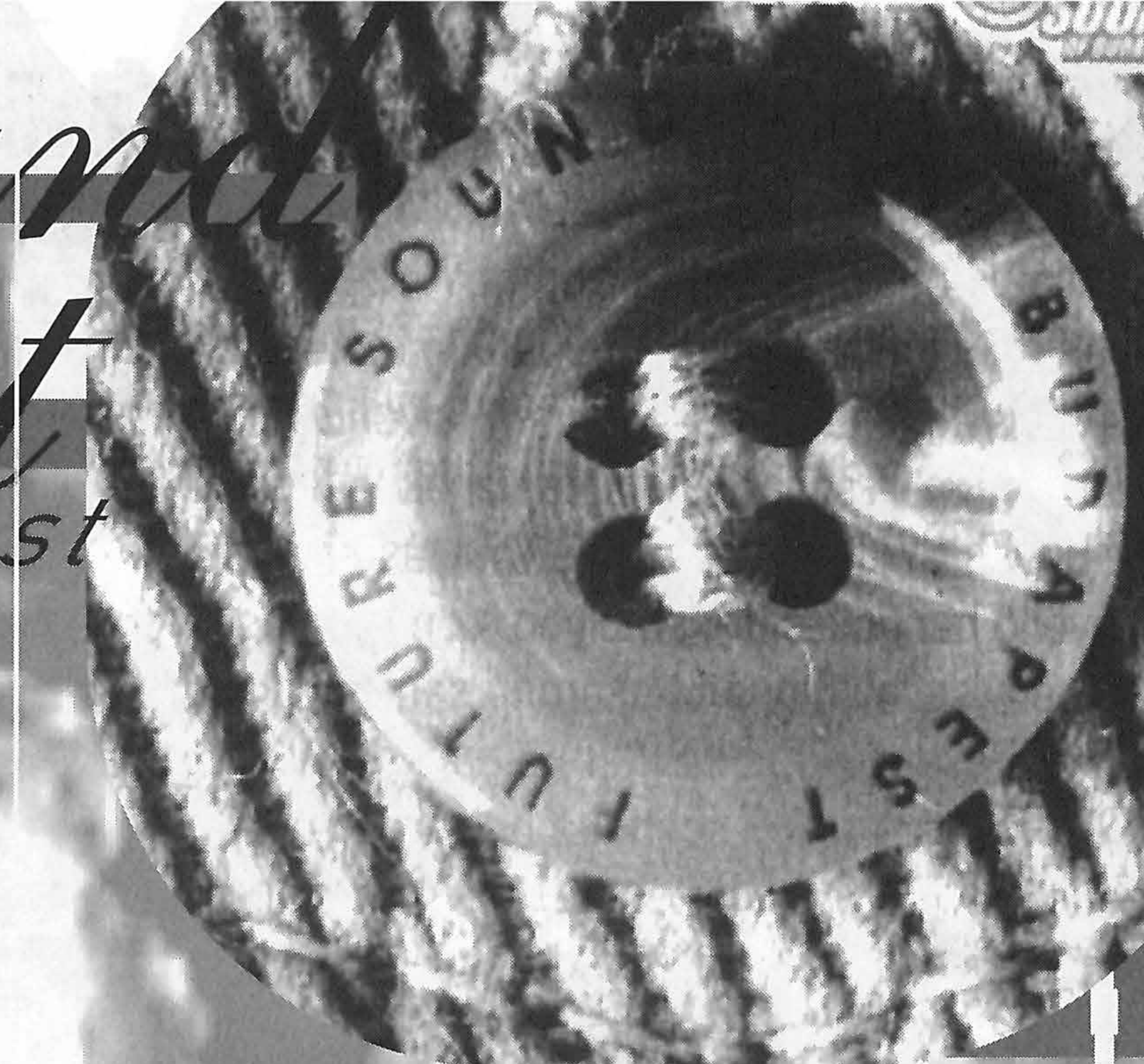

tárgyalásra. Itt én is szót kaptam, beszéltem valamit homályosan a legalizálás fontosságáról és a kemény és a lágy drogok közötti különbségekről, de az ügyvédem leállított, és arra hivatkozott a bíróság felé, hogy még mindig az anyag hatása alatt állok, és nem vagyok beszámítható. 10 percnyi tanácskozás után a tisztelt bíróság 30 napot adott, ami csak a kezdet volt a következő 455 előtt. Magyarországon az a menet, hogy ha letelik a 30 nap,

Interjúk

KULTÚRA KÖZÖTT?
M: Nem tudom hogy az a kis csoport aki Magyarországon Breakbeat-tel foglalkozik, kultúrának nevezhető -e.
MEGLÁTÁSOD SZERINT MILYEN IRÁNYBA TARTUNK?
M: Ha mindenki úgy foglakozna ezekkel a progresszív zenékkel, mint a **Tommyboy**ék, akkor azt mondanám hogy jó irányba tartunk. Én, bár bizakodó vagyok, nem tudom, hogy a szuperkommersz produkciókon kívűl van-e valaminek jövője Magyarországon.
TE MERRE TARTASZ A JÖVŐBEN?
M: Szeretném, ha minél több új és régi, a fiókban porosodó lemezem megjelenhetne.
KIKET TARTASZ NAGYRA A SZAKMÁBAN?
M: Producer: **Döme, Tommyboy.** Rádióadók: Tilos Rádió. Zenék: **Ltj Bukem, Dj Cam.**
HOL TALÁLOD MEG A SZÁMODRA LEGTÖKÉLETESEBB HANGZÁST?
M: A fejemben, bár lehet hogy ez furcsán hangzik, de a legjobb hangzások az ember fejében születnek meg. Általában a legjobb hangzást a Döménél a stúdióban találom meg.
HOGY KAPCSOLÓDSZ KI A SZABADIDŐDBEN?
M: Megpróbálok minél több zenét meghallgatni mindenféle stílusban, és új zenei témákon dolgozom.
HOL HALLHATUNK ÚJRA FELŐLED?
M: Élőben a a Future Sound of Budapest bulikon, lemezen pedig a közeljövőben.

Vigh Dávid

MI A MŰVÉSZNEVED, ÉS MILYEN STÁTUSZBAN FOGLAKOZOL ZENÉVEL?
VD: A **Nova** két fős legénységének vagyok az egyik tagja, egyébként a nevem Vigh Dávid, és gitáron játszom.
KARRIERED KORAI LÉPCSŐI, VAGYIS A KEZDETEK?
VD: Mindent kipróbáltunk, egy dolog vezérelt bennünket végig az úton, a kemény ritmusok.
MILYEN ZENEI KATEGÓRIÁBA SOROLNÁD A F.S.O.B ANYAGÁT?
VD: Eklektikus, de finom lett a végeredmény.
MILYEN KÜLÖNBSÉGEKET LÁTSZ A MAGYAR BREAKBEAT „KULTÚRA" ÉS AZ ANGOL VONAL KÖZÖTT?
VD: Még nem jöttünk rá, hogy a gyökereinkhez kell nyúlni ahhoz hogy áttörjünk... ők igen, pedig nekünk is hasonlóképpen kéne cselekednünk.
MEGLÁTÁSOD SZERINT MILYEN IRÁNYBA TARTUNK?
VD: Ez az anyag mérföldkő, a magyar underground nemzetközivé válásának útján.
TE, HOVÁ TARTASZ A KÖZELJÖVŐBEN?
VD: Zenélni, zenélni, zenélni...
KIKET TARTASZ A ZENÉBEN NAGYRA?
VD: Zene: **Led Zeppelin**től a **Jamiroquai**-on keresztül **Goldie**-ig mindent és mindenkit.
HOL TALÁLOD MEG SZÁMODRA A TÖKÉLETES HANGZÁST?
VD: A Funky ritmusokban és az autentikus etno zenékben.
HOGY KAPCSOLÓDSZ KI A SZABADIDŐDBEN?
VD: Zenét hallgatok, csinálok.
MIKOR ÉS HOL HALLHATUNK ÚJRA RÓLAD?
VD: A Pepsi sziget-Lovebarikádon augusztusban, A **NOVA** Live act-el.

UNDERGROUND DJs TOP 10

SOLID

	MŰVESZ (ARTIST)	CÍM (TITLE)	KIADÓ (LABEL)
1.	ANOESIS	SHATTER	OCTOPUS
2.	BOYMERANG	SOUL BEAT RUNNA	REGAL REC
3.	21ST CENTURY	PROMO SET	TALKIN' LOUD
4.	LE GOOSTER	UNE BONNE JOURNEY RMX	SHADOW
5.	RONI SIZE	REPRAZENT	TALKIN' LOUD
6.	V. RECORDINGS	CLASSICS BOX	V REC.
7.	FREESTYLERS	UP ROCK E.P.	FRESKANOVA
8.	TOSCA	FUCK DUB	G-STONE
9.	BOYMERANG	URBAN SPACE	PROTOTYPE REC.
10.	REOFFENDER	FUTURE PRIMATE-HOT LIZARD RMX	SIRK 009 ml

GÜLÜ

	MŰVESZ (ARTIST)	CÍM (TITLE)	KIADÓ (LABEL)
1.	DIRTY JESUS	DON'T FUCK WITH MY SHIT	PAPER REC.
2.	PAPP JULIUS	SECOND THOUGHT	RICANSTRUCTION
3.	MEKON	WELCOME TO TACKLETOWN	WALL OF SOUND
4.	KEVIN YOST	NIGHT OF A THOUSAND DRUMS	I RECORDS
5.	FAZE ACTION	PLANS & DESIGNS	NUPHONIC
6.	JEFF MILLS	PURPOSE MAKER 2	AXIS
7.	AUTO REPEAT	MAD COW	
8.	FUTURE SOUND OF BUDAPEST	ELÖZETES	JUICE RECORDS
9.	STREET CORNER SYMPHONY	THE FIFTH SYMPHONY	SYMPHONY
10.	THE ADVENT	NEW BEGINNINGS	

LEEO *(SZERK)*

	MŰVESZ (ARTIST)	CÍM (TITLE)	KIADÓ (LABEL)
1.	DJ HYPE	TRUE PLAYA'Z ANTHEM	GANJA KRU
2.	ARCHIVE	LONDINIUM	
3.	DJ D PRES. JAMMY DODGERS	BISCUIT IN THE BASEMENT	DEFENDER
4.	FREESTYLE ORCHESTRA	S. S. O. GROOVE	UNDERGROUND VIBE
5.	J. DAHLBACK	PERSUADOR	SVEK
6.	FUTURE SOUND OF BUDAPEST	MARCEL -ASK ME NOW	JUICE
7.	BOYMERANG	PROMO	WHITE LABEL
8.	REOFFENDERS	FUTURE PRIMATE	SIRK
9.	AKASHA	BROWN SUGAR	WALL OF SOUND
10.	INTERNATIONAL BREAKBEAT INC.	PROMO	PROMO

PEDRO

	MŰVESZ (ARTIST)	CÍM (TITLE)	KIADÓ (LABEL)
1.	DJ PIERRE	I FEEL LOVE 70'S RMX	METODO
2.	THE CHICAGO CONNECTION	DANCIN' CAJUAL MIX	CAJUAL
3.	HOOD WINK	DUN' LIKE A KIPPER GUNSHUT MIX	MUTE
4.	FREESTYLES ORCHESTRA	TIL DA BREAK DA RUFF MIX	UNDERGROUND VIBE
5.	DJ D. PRES. THE JAMMY DODGERS	BISCUITS IN THE BASEMENT	DEFENDER
6.	SHADEAX MEN	SPANISH STORM	NITE DANCE
7.	JULIUS PAPP	COSMIC WAVE EP	YELLOW PROD.
8.	DIRTY JESUS	DON'T FUCK WITH MY SHIT	PAPER REC.
9.	SHABOOM	TOTALLY	SHABOM
10.	IAN POOLEY PRES. BLUE LITE	ENLITE EP	AFTER MIDNIGHT

PALOTAI

	MŰVESZ (ARTIST)	CÍM (TITLE)	KIADÓ (LABEL)
1.	UNITED FUTURE ORGANISATION	3RD PERSPECTIVE	TALKIN' LOUD 2LP
2.	KID KOALA	SCRATCHAPPYLAND	NINJA PROMO
3.	SKYLAB	BITE THIS !	EYE UK
4.	PRESSURE DROP	MY FRIEND	HARD HANDS
5.	BOYMERANG	MIND CONTROL	REGAL
6.	BLU MAR TEN	UNKNOWN	WAY OUT PROMO
7.	BUCKFUNK	FUNKBWITHU	LANGUAGE
8.	DJ SLIP	SLIPOTIKA	MISSILE 3LP
9.	TIM „ LOVE" LEE	AGAIN SON RMX	TUMMY TOUCH
10.	VARIOUS	BRAZILICA II.	TALKIN' LOUD 2LP

CADIK

	MŰVESZ (ARTIST)	CÍM (TITLE)	KIADÓ (LABEL)
1.	CORVINO TRAXX PRES.	PRIMO	MAW REC.
2.	SVEK	BROOMAGO DUB	SVEK
3.	BIGGIE SMALLS EP	PROMO	
4.	SHZ FX	MAD APACHE	IVORY REC
5.	FAZE ACTION	PLANS & DESIGNS	NUPHONIC
6.	PLASTIC MAN	SICKNESS	NOVA MUTE
7.	FIVEFOX & SURVIVOR	WHO IS IT ?	PHILLY BLUNT
8.	TOHALOMAN	HIGH TECH	8TH BABE
9.	RONI SIZE	NEW FORMS KUST	TALKIN' LOUD
10.	DJ DIE & SUV	GET ON DOWN	V RECORDINGS

TOMMYBOY

	MŰVESZ (ARTIST)	CÍM (TITLE)	KIADÓ (LABEL)
1.	AKSHA	BROWN SUGAR	WALL OF SOUND
2.	JAY WILLIAMS	TESTIFY AM PM RMX	DIFFUSION
3.	THE RHYTHM CONSTRUCTION CO.	TEST PRESSING	NICE 'N' RIPE
4.	D*NOTE	WAITING HOPEFULLY	DORADD
5.	BRUTAL BILL PRES.	MY KING OF JAZZ	MASSIVE SOUND
6.	CRYDAMOURE	LE KNIGHT CLUB	CRYDAMOURE
7.	AMBASSADORS OF SWING	PHASE ONE EP	RISE & SHINE
8.	THE CHICAGO CONNECTION	DANCIN' MARK GRANT RMX	CAJUAL
9.	JOHN KANO	HAVANNA FUNK	AV8
10.	FUTURE SOUND OF BUDAPEST	ALBUM	JUICE

NAN-D

	MŰVESZ (ARTIST)	CÍM (TITLE)	KIADÓ (LABEL)
1.	PLASTIKMAN	SICKNESS	NOVAMUTE
2.	STEPHAN-G & PER SUADER	KAOS	SVEK
3.	STEPHAN-G	LOD EP.	SVEK
4.	HUHTA & PERSOADER	BROMMAGE DUB EP.	SVEK
5.	RIDIS	UNTITLED	CHAIN REACTION
6.	THE KOOKY SCLENTIST	O.L.D. VS.N.E.A.V. RMX.	+8
7.	KLARKY KAT	GUMBO BLOOTY MIX	TOKYO REC.
8.	STUDIO 10		
9	BLUEPRINT 05.		
10.	J. DAHLBACK	WITH COMPLIMENTS	SVEK

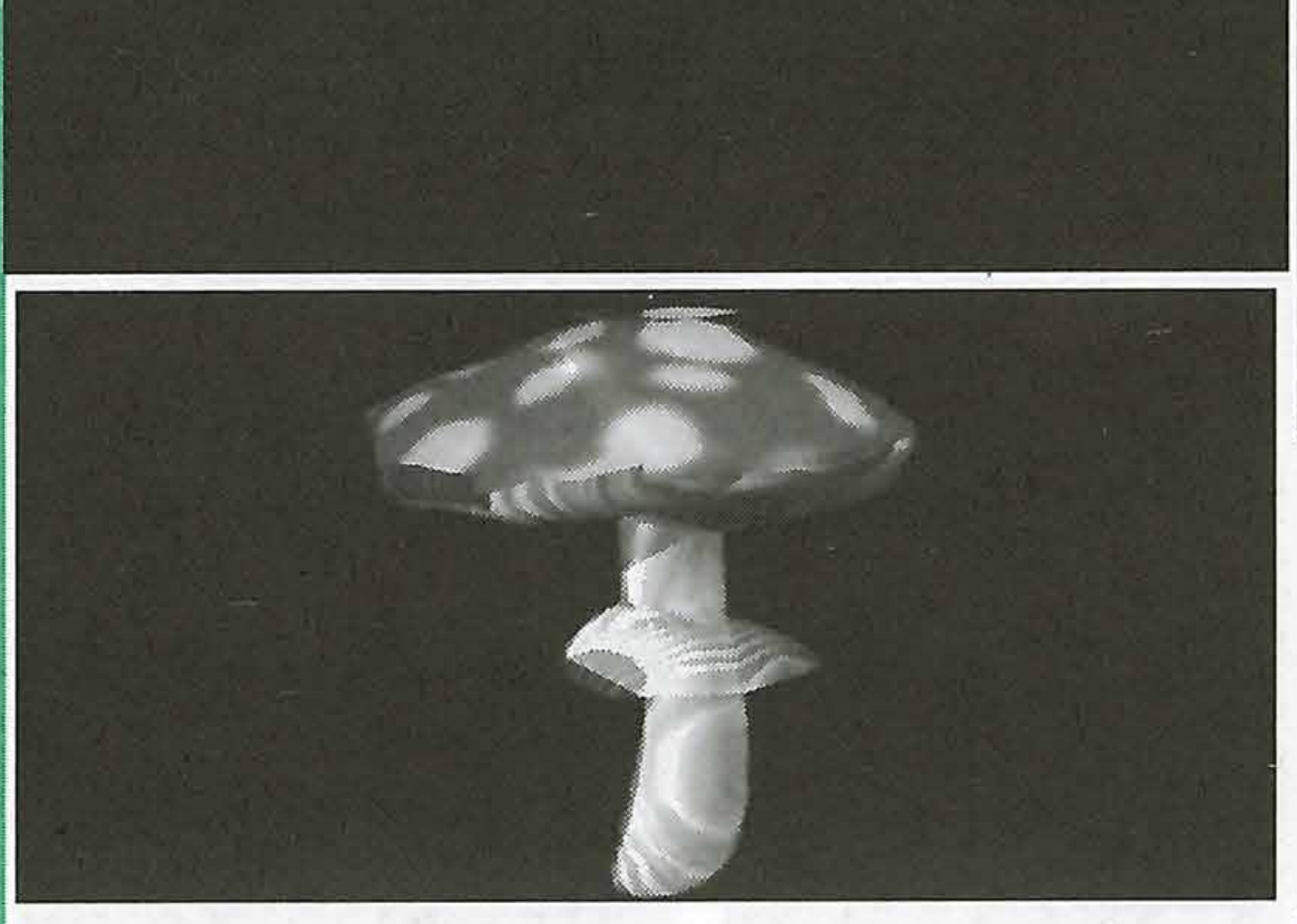

akkor utána már 60 majd 90 nap jön, és minél többet van valaki előzetes letartóztatásban, annál nagyobb az esélye a súlyosabb ítéletre. Jelen esetben 2-8 év, mivel kábítószerrel való visszaéléssel gyanusították. „(...) 1994 és 1995 év folyamán az alábbiak szerint értékesített rendszeres haszonszerzéstől motiváltan marihuanát (kannabiszt) és hasist (kannabisz-gyantát), melyek (...) kábítószernek minősülnek, illetve (...) LSD-bélyeget és speed-et is, amelyek (...) pszichotróp anyagoknak tekintendők. (...) Vádolom éspedig I.r. NN1

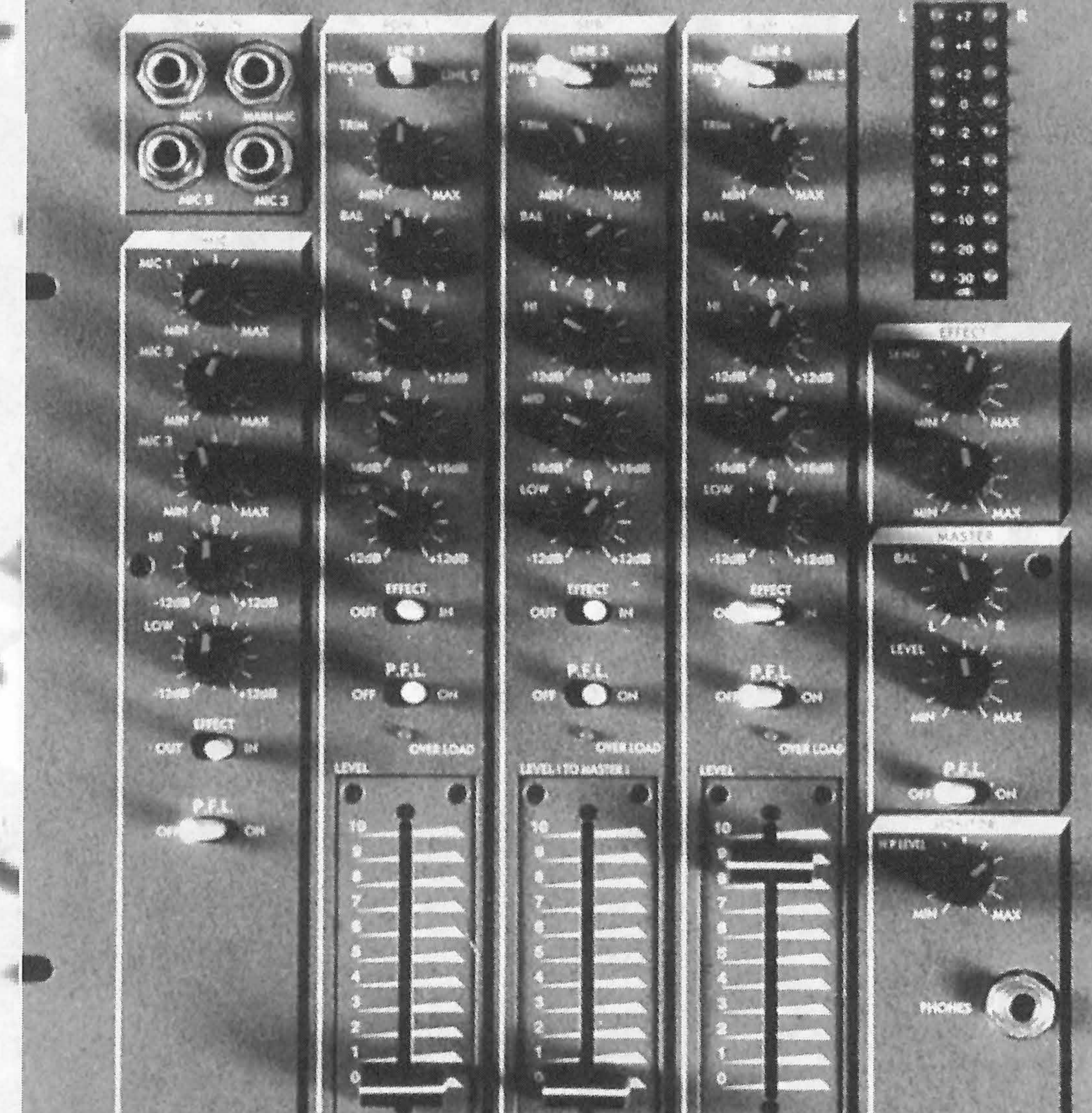

Vestax PMC 17

Tucatnyi cég kínál keverőket, főleg az olcsó 2 vagy 3 csatornás (BATTLE) MIXEREK népszerűek a hálószoba DJ-k körében. Sajnos az árban látszólag legkedvezőbb ajánlatok másfelől rövid élettartamot és csekély megbízhatóságot jelentenek. Saját szervíz tapasztalataimból kiindulva leggyakoribb hibaként a crossfader tolókájának letörése, fejhallgató jack aljzatának kitörése, megbízhatatlan csatlakozást adó RCA aljzatok állandóan recsegő potméterek, áthallás az egyes csatornák között, valamint a relatíve magas alapzaj fordulnak elő, bár ez utóbbi tulajdonképpen kezdetektől fogva jelentkezik a tápegység nem megfelelő szűrtségének, árnyékolatlanságának, a belső huzalozás átgondolatlanságának, valamint a felhasznált áramköri elemek (aktív/passzív) silány minőségének és az áramköri tervezés igénytelenségének köszönhetően. A gyakorlottabbak számára nem titok, hogy a magasabb ár jobb minőséget is jelent! Sokak számára a VESTAX is ismert, jó csengésű név, a mixerek MERCEDES BENZEKÉNT aposztrofálják. AZ AMERIKAI cég nem csak a legjobb, de a legdrágább pultokat gyártotta eddig, úgyhogy sokak számára eddig elérhetetlen álom volt egy eredeti vestax mixer.

Most azonban jóval az ezerdémárkás ár alatt jelentkeztek egy új géppel, amely valóban jó műszaki paraméterekkel rendelkezik. A két fő- (crossfaderes) csatorna egy-egy PHONO és két-két LINE bemenettel rendelkezik, a SUB (3-as)csatorna pedig egy PHONO és egy (sajnos csak egy) LINE bemenettel, amelyek az előlapról kapcsolóval válthatók.

A megszokott fadereken kívül - amelyek bárki által egyszerűen cserélhetőek- bemeneti érzékenység szabályzóval lehet a bemenő műsorjeleket a kívánt szintre állítani.

A rendkívűl hatásos és hasznos 3 sávos EQk-on kívül BALANCE szabályzókkal is ellátták az egyes csatornákat.

A professzionális hangosítástechnikából ismert P.F.L. (pre-fade listening) kapcsolók pedig tovább könnyítik a munkát, csakúgy, mint a túlvezérlést indikáló LED-ek, sőt csatornánként az opcionális külső effekt is beinzertálható egy-egy kapcsolóval. Három mikrofon jelét is hozzákeverhetjük a műsorhoz. Ezek 2 sávos EQ-val hangszínezhetők is. A MASTER szekcióban található a fejhallgató, a master hangerőszabályzója és az effekt SEND/ RETURN szintállító potméterek, valamint a balansz tekerentyű, a hátlapon pedig a bemeneti RCA aljzaton kívül a tápegység csatlakozója, az effekt SEND/ RETURN jackek és a ki/be kapcsoló. Tehát a VESTAX egy sokoldalú megszokottan jó minőségű berendezést kínál - elérhető áron.

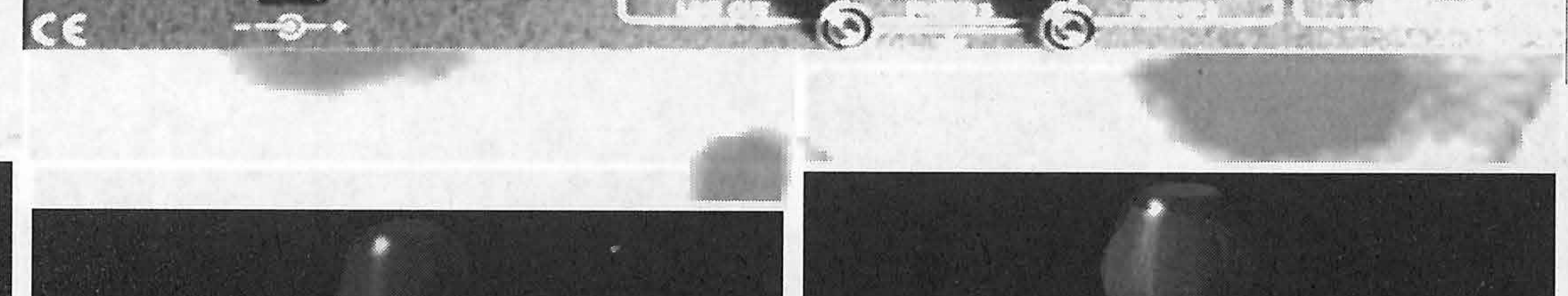

DOEPFER kapcsolómű

A **Roland** ritmusgépek triggerszekvencereiből kiindulva a **Doepfer Musikelektronik** két éves fejlesztői munkájának eredményeként piacra dobott egy olyan berendezést, amely teljes joggal és büszkeséggel viseli a ‚**Schaltwerk**‘, azaz a ‚Kapcsolómű‘ nevet. Már az 1995-ös frankfurti zenei vásáron látható volt egy lépőszekvencer (stepsequencer) prototípusa. Az annak idején használt **Dimitri** név a „digital MIDI trigger"-ből lett levezetve. Ezen 8 magasságegységnyi impozáns készüléket eredetileg az MAQ16/3-as szekvencer kiegészítésének szánták, hogy az MAQ szekvenciák egyes adott lépéseit ki lehessen kapcsolni.

Kemény

Szoftveroldalról itt egy a sémaelvre (pattern) épülő szekvencerről van szó. Minden séma (pattern) 8 sávval és sávonként 16 lépéssel rendelkezik.

A **Roland** szekvencerekhez hasonlóan a sémák hosszát egy duplázó, illetve négyszerező modussal lehet bővíteni. Minden sáv minden tetszőleges lépését a billentyűsorokon azonos időben közvetlenül be lehet írni, vagy ki lehet törölni. A Kapcsolómű összesen 128 sémát tud tárolni, amelyek mindegyike 16 dalra (song) osztható. Egy dal maximális hossza 16384 ütem. Ezidáig a kapcsolómű egy szokatlan kezelésű, mégis meglehetősen szokványos hardverszekvencernek tűnhet.

Ha kimeneti jelként csupán a MIDI-Note eseményekből indulunk ki, akkor az előbbi feltételezés igaz is lenne. De a Kapcsolómű az MAQ16/3-ashoz hasonlóan ennél bizony sokkal többet is tud: így a szokványos kontrollerkimenet mellet egy további különleges kontrollermodus is rendelkezésünkre áll. Ez pedig a Gater, melynek segítségével a hangfelületek szétszabdalása válik lehetővé.

Minden egyes lépés hangjelhosszúságát, a lépéshosszát és a dinamikáját külön-külön meg lehet határozni. A szinkronizáción belül a MIDI órához viszonyítva minden egyes sávhoz egy saját tempót lehet hozzárendelni. Így lehetséges öszetett ritmusszerkezetek előállítása is, amelyek mégsem esnek ki az összritmusképből. Természetesen lehetséges minden egyes sáv lépésszámának tetszés szerinti megváltoztatása is.

Az egyedi értékek bevitele megtörténhet közvetlenül a kapcsolóművön, vagy a MIDI jelekkel a bemeneten keresztül is.

Kőkemény

A készülék külső felépítését egy 8 soros, egyenként 16 nyomógombból álló mező határozza meg. Minden billentyűhöz hozzá van rendelve egy világító LED dióda. Ezen kívül a kezelőfelületen megtalálhatók még a rendszerfunkciók, illetve a futóműfunkciók kapcsolói is.

A tuljadonképpeni paramétereket az Alpha Dial, illetve a Plus/Minus billentyűk és egy megvilágított 20 karakterű kétsoros kijelző útján lehet elérni. A csatlakozó oldalon két MIDI be és MIDI ki, valamint egy Roland Sync áll rendelkezésre. A készüléket hamarosan ki lehet bővíteni egy 16 analóg CV kimenetű és 8 Gate kimenetű csatlakozóval is.

Finom

Az említett szekvencerfunkciókon kívül a Kapcsolómű igen komoly arpeggiatorként is képes működni. Ekkor a MIDI bemeneten levő sáv akkordjai különböző arpeggio-változatokra bomlanak. Szokványos szekvenciákat és arpeggiókat a második MIDI bemeneten, vagy egy másik sávon keresztül lehet transzponálni.

Ez egyébként nem csak hangjegyértékekre, hanem kontrolleradatokra is vonatkozik. A transzponálás egy további különleges lehetősége az ú.n.

Chord Trigger

üzemmód. Itt az adott akkord a MIDI bemeneten a sávprogramozás ritmusában ismétlődik, ami azt is jelenti, hogy ha a sáv hangmagasság-információkat is tartalmaz, akkor a lefogott akkord ezen hangjegyértékekkel transzponálódik. Úgy az akkord ravasz- (Chrod Trigger) funkciók, mint az arpeggiator is fogadja a kitartó (sustain) pedál parancsait, tehát játék közben az akkordokat nem kell tartani.

Apró

A különleges lehetőségek tengerében a látszólagosan magától értetődő dolgok mintha feledésbe merülni látszanának: minden sávot, sémát és dalt lehet másolni, eltolni és törölni. A SysEx dump ugyanúgy lehetséges, mint a MIDI órán keresztüli külső szinkronizálás. És ha valakire még ez sem gyakorol meggyőző hatást, akkor az nézze meg még egyszer rendesen a készülék elejét.

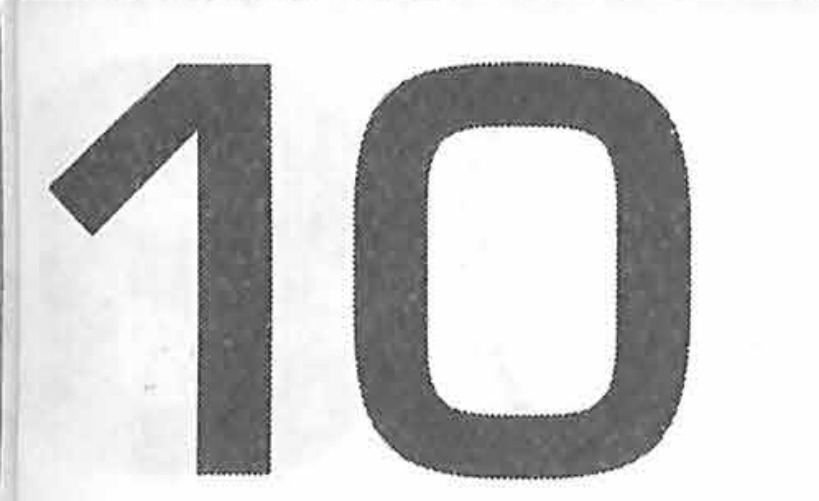

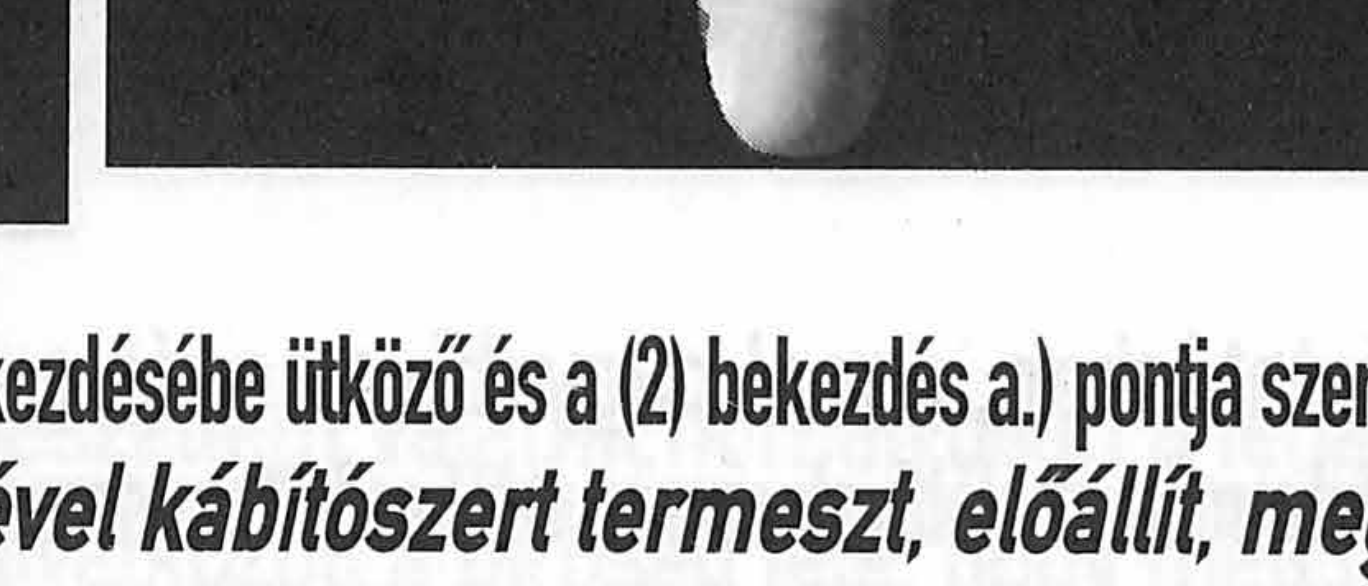
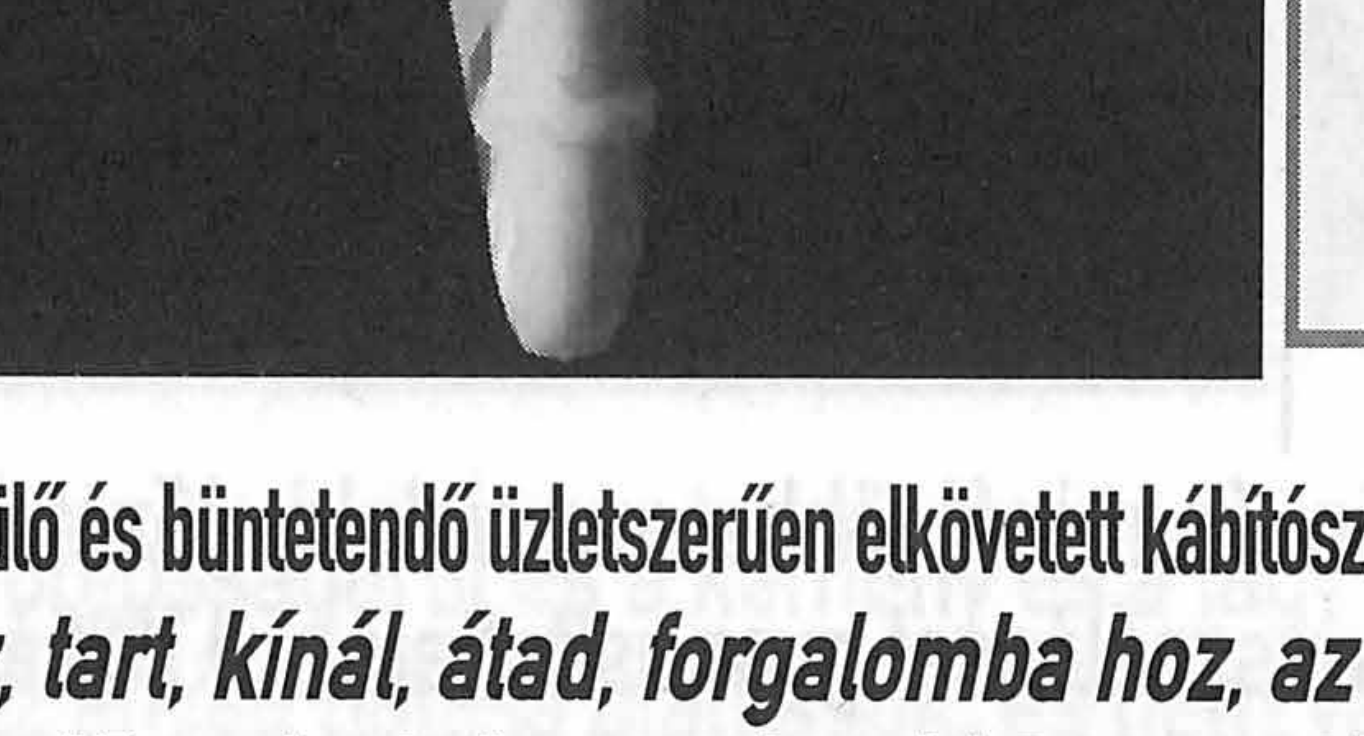

és II.r. NN2 gyanusítottakat: a Btk. 282.A.(1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a.) pontja szerint minősülő és büntetendő üzletszerűen elkövetett kábítószerrel visszaélés büntettével" *„282.A (1) Aki a hatósági előírások megszegésével kábítószert termeszt, előállít, megszerez, tart, kínál, átad, forgalomba hoz, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz vagy azzal kereskedik, bűntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. (2) A büntetés két évtől nyolc évig*

VERMONA SYNTHESIZER
VERMONA DRM
Porosz típusú fejlesztés

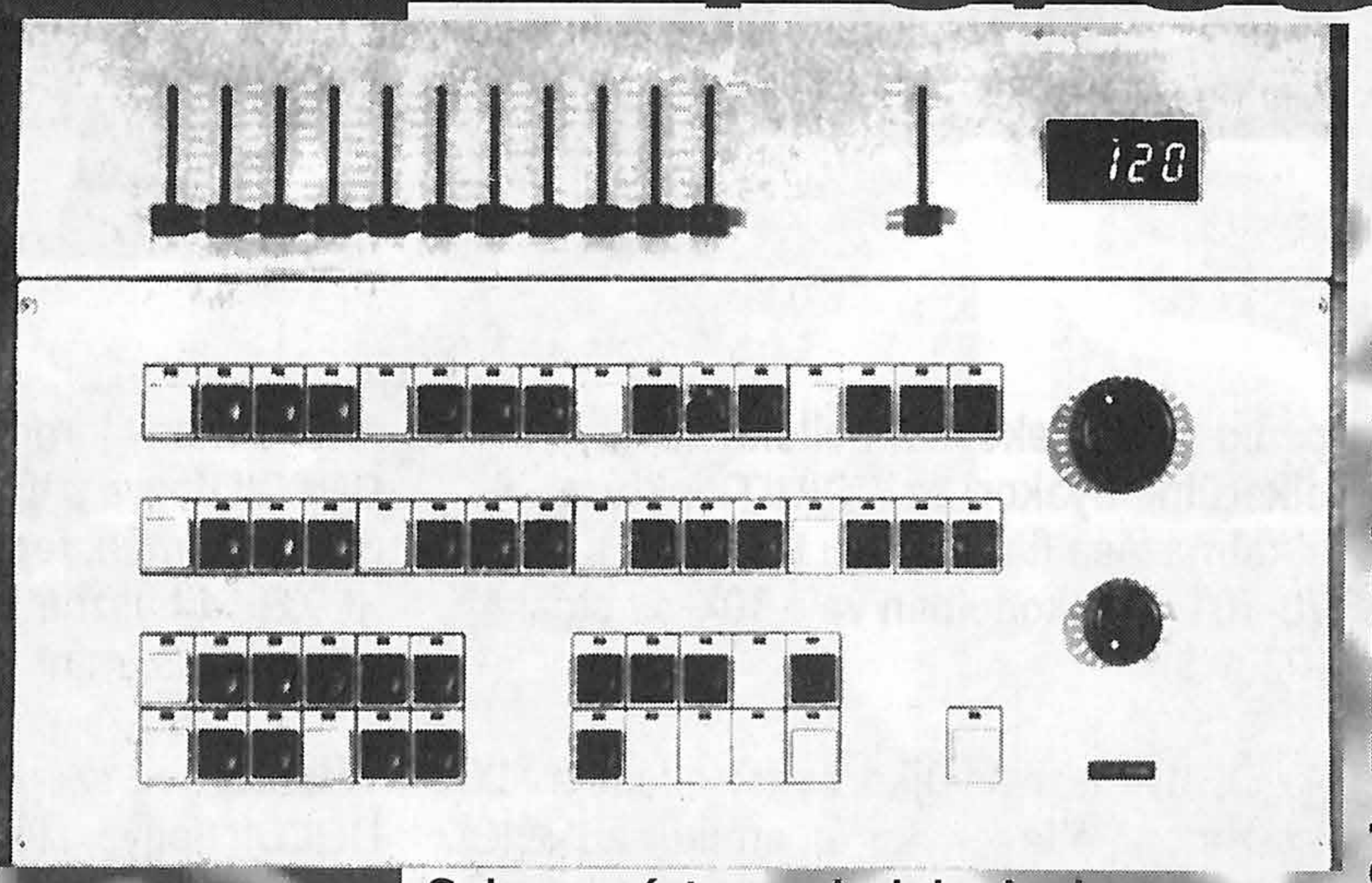

Sokan azért nem indulnak el a technózenélés útján - vagy maradnak az otthoni pc-s zenélésnél - mert elriasztja őket a technózenéhez szükséges hangszerek ára, illetve a régi analóg berendezések, szintik, dobgépek beszerezhetetlensége. Kis szerencsével azonban ki lehet fogni „majdnem" Roland minőségű analóg cuccokat relatíve jutányos áron - volt KGST relációból.

Elsőnek a monofónikus **Vermona Synthesizert** mutatjuk be, melyet kb. a hetvenes évek végétől a nyolcvanas évek közepéig gyártottak, módosítgattak - jó tíz éves lemaradással a „kapitalista" trendektől. A gép mai szemmel dögös kinézetű, a fa káva, a műbőr bevonatú aluház és a mattfekete előlap a honecker-i éra virágzó szakaszára utal, az áramköri kialakítás egyszerű, megbízható, semmilyen különleges, beszerezhetetlen alkatrészt nem tartalmazó, a korai hetvenes évek műszaki színvonalát tükrözi. Áramkörileg egy kis trükköt alkalmaztak a konsruktőrök: a billentyűzet ellenállásosztója PI tagokból áll (kétféle ellenállásértékből) - így megspórolták az antilog konvertert (!!!) és a oszcillátorok hőstabilitása is messze jobb, mint a **MOOG**-oké, vagy a **KORG** hasonló tudású típusaié!!! De sajnos ennek az árát a két oszcillátor nem-szinkronizálhatóságán, illetve az oszcillátorok **LFO** modulációjának változó löketén (hangfekvéstől függően) kell megfizetnünk! Bár ha a gépet basszusszintiként (vagy TB-pótlóként) használjuk, ezek a hiányosságok nem zavaróak, de akkor sem, ha a gépből hangmintákat veszünk sampler, vagy pc számára.

Felépítés

Két oszcillátor 32' 16' 8' 4' 2' fekvések, impulzus, fűrész (lépcső), négyszög hullámforma váltható. A lábváltó bináris TTL osztókat kapcsol az oszcillátorok kimenetére (ezért lesz a fűrészoszcillátorok jeléből lépcső).

A két oszcillátor egymástól egy FINE szabályzóval elhangolható plusz-mínusz hét félhanggal, azaz uniszónó játék lehetséges, ámbár a korábban leírtak miatt legjobb esetben is erős flanging effekt kíséri az uniszónó játékot - ami szóló játéknál nem biztos, hogy hátrány! A készülék ki-be kapcsolható zajgenerátorral, ill. portamentóval (GLIDE) is rendelkezik. Ennek időállandóját tudjuk szabályozni is a hasonló nevű gombbal. Balkéznél a szokásos hajlító (PITCHBEND), illetve a (frekvencia) modulációs kereket találjuk (MODULATION), melyek természetesen az oszcillátorokra hatnak, a moduláció késleltethető (DELAY), melynek ideje fix, csak belülről (trimmer) állítható. A VCA és a VCF közös ADSR generátorral rendelkezik, mely gyári preseteket is tartalmaz. (Ekkor természetesen a potméterei nem élnek.) A CONTOUR-szabályzóval lehet a szűrőre-hatását szabályozni. A VCF szokásos nagy MOOG kaszkád, hárompólusú, 18 dB-s, aluláteresztő jellegű rezonáns. Csakúgy, mint a TB-303-nál, azonban itt a kimeneti differencia erősítő IC-s kialakítású, a szokásos CUTOFF, RESONANCE, száblyzókon kívül egy „finom" CUTOFF-szabályzóval is ellátták a gépet, „BRILLANCE" névre hallgat az a potméter, csakúgy, mint például a PROMARS-nál, szerepe kb. az, mint a brillantinnak a hajnál - fényesíti a hangot. Az LFO modulációt a szűrőhöz is hozzárendelhetjük (az LFO háromszögjeleket generál), így állíthatunk elő fázismodulációt. A RESONANCE-t gerjedésig fel tudjuk szabályzoni, úgy, hogy sikíííít! A VCF is rendelkezik gyári presetekkel, amik gyakorlatilag használhatatlanok. A gépbe építettem egy MIDI - CV interface-t, amelyet Kővári László barátunk tervezett, így integráltuk bele a berendezést meglévő rendszerünkbe. Korábban pedig egy ENVELOPE FOLLOWER-t és egy EXT.AF bemenetet, hogy külső jeleket is fel tudjunk dolgozni a gép szűrőjével, illetve burkológörbe-generátorával.

A szegény ember 808-909-ese...

Vermona Digital Rythm Machine. Ez már egy komolyabb szerkezet, MIDI-s, von Haus aus, digitális kijelzős, formatervezett, mikroszámítógép vezérli - U880 (azaz Z80) különlegességét a teljesen analóg hangkeltés, valamint a Roland szabványú (505, 606, 808, 909, 626, stb.) „futófény step-sequencer" adja meg. Igazi technós csemege már a megjelenésében is; grafitszürke ház, narancs és antracitszínű gombok, villogó piros LED-ek, krómozott csavarok, csatlakozók, hatalmas LED-kijelző - pedig a 80-as évek közepén tervezték, három-négy éves lemaradással az akkori világszínvonaltól. A gép csakúgy, mint a Rolandok, tizenhatodos kvantálású, azonban a japánokon túlmutatva két ütemet írhatunk, azaz harminckét tizenhatodos hely van szemben a 808 és 909 tizenhat lépéses sequencerével, és így elég változatos patternek (összesen ugyan csak tíz tárolható el + a presetek (még tizenhat)) írhatók, de ezek futás közben csakúgy mint a Rolandoknál, illetve a szokásos real-time módon. A gépbe programozható pörgetések (fill), bass only (lábdobszóló), stb. „értelmes" funkciókat is beszereltek. MIDI-n keresztül szinkronizálható, illetve POLY módban sequencerről NOTE ON-okat elfogad, így külső sequencerről is vezérelhetők a hanggenerátorai (élőben mi is így használjuk). Áramkör: a billentyűzet-mátrixot, a kijelzőt, a hanggenerátorok vezérlését a MIDI I/O-kat egy Z80 alapú mikroszámítógép vezérli két CTC-vel, 24kb-os rendszerprogrammal, a RAM-okat három darab ceruzaelem (AA), vagy tölthető NiCd akku (a dobgépen belül a tápegység átjumperezhető akkutöltésre!), puffereli. Mezei TTL ('LS) és CMOS áramkörökből vezéreltek - tehát bármelyik pótlása a sarki elektronikai alkatrészboltból lehetséges. A digitális részek egy üvegszálas NYÁKlemezen helyezkednek el, amit teljesen árnyékoltak az analóg részektől. A CPU kártya adja a két analóg hanggenerátor panelre a triggerjeleket. A hanggenerátorok a lehető legegyszerűbb kialakításúak (pl.:a TOM-ok egytranzisztoros, fázistolós RC oszcillátorok). Azonban ez az egyszerű felépítés iszonyú nyers, dinamikus hangzást kölcsönöz a dobkomputernek, a pergői kifejezetten élethűek, kétféle is van belőle, megkockáztatom, hogy a TR-eket is veri, csakúgy mint a kolomp! A lábdob puha, inkább 808 karakterű hang, a cymbal is meglepően élethű, mintha csak PCM hang lenne, de nem az, csak nagyon sok hangból állítja elő a gép, és ha ezek szépen be vannak hangolva (fülre is elvégezhető csodákra képes a cin). A legtöbb kívánnivalót a lábcin hagyja maga után, főleg az open, kis hangolgatással azonban az is javítható, a taps hangja sokak szerint sokkal inkább a japán béka nevű ütőhangszerre emlékeztet, de kétségkívül egyedi. A korábban leírt hangolásokat belül kell elvégezni a megfelelő trimmerpotméterek állításával, én a saját készülékemben ezeket a potikat forgathatóra cseréltem, és az előlapra szereltem.

A gépben egy tolópotméteres keverő is található amely a left-right kimenetekre dolgozik, a készülékben programozható trigger kimenet is van, mellyel külső hanggenerátorok, stroboszkóp, stb. vezérelhető, lábkapcsolóval indítható, állítható FILL-t lehet rátenni. A végén csattan az ostor: a gép szeparált hangszerkimenetekkel rendelkezik! Mindezt egy 30 pólusú harting-csatlakozóra teszi ki, melyhez egy apacsatlakozó szerzése, illetve egy JACK-harting átalakító forrasztása nem jelenthet problémát egy elszánt zenebarátnak. (A sajátomon a 10 szeparált kimenetet a hátlapra szereltem - 10 db szigetelt JACK aljzat). Ebből a dobgépből összesen 200 darab került Magyarországra, úgyhogy tessék igyekezni!

A fent bemutatott készülékeket a RESONANCE live act élőben is használja, úgyhogy aki még nem hallotta, az augusztus 14-én és 16-án a Pepsi Szigeten a Lovebarikádon meggyőződhet a fenti gépek használhatóságáról és egyediségéről.

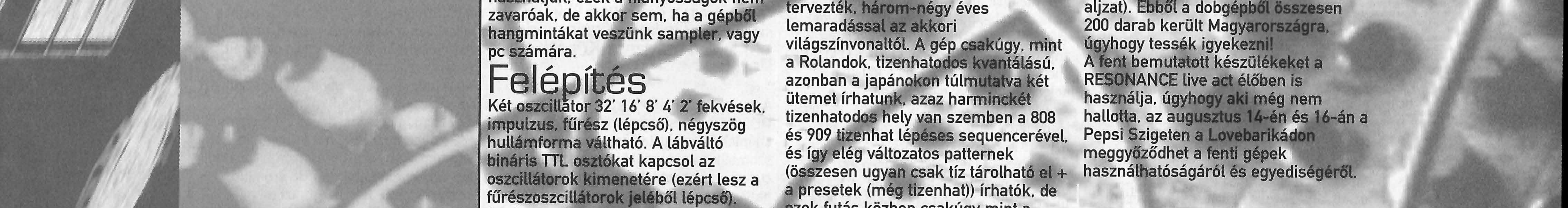

terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt a) üzletszerűen (...) követik el." (Közrend elleni bűncselekmények, Btk.) A fogda napirendje: (A zárka egy 3 x 4 m-es lyuk, benne deszkalapos ágy.) Reggel 5.00: Ébresztő, WC. (Ugyanis a WC a folyosó végén van, ugyanúgy, mint a zuhany.) 5.30: Takarítás, felsöprés, felmosás. 7.00: Reggeli: tea, vizes kávé vagy cikória, 2-3 kekszféle. 8.00: WC, séta.(30 perc egy bezárt, 5 x 5-ös betonudvaron, ami felül

MÁVIRÁG tört

„A sumérok 7-8000 évvel ezelőtt ismerték az ópiumot. Kínában biztosan használták úgy 5000 évvel ezelőtt, és egyes jelek szerint ugyanazon idő tájt a mai Svájc helyén élő cölöplakók is felfedezték maguknak. Az ópium legismertebb hatóanyagát, a morfint 1805-ben vonta ki tisztán **Friedrich Wilhhelm Sertürner** német vegyész (később még egy tucat aktív anyagot találtak benne).
Az ópium az orvoslás fontos szere volt évszázadokon át. (A heroin sem új találmány: már 1898-ban előállították Németországban, és mint ‚veszélytelen, hozzászokást nem okozó' szert a morfin helyettesítésére javasolták!). Mindeközben arról, hogy hogyan is fejti ki fájdalomcsillapító, megnyugtató, álmosító hatását a morfin, egészen a huszadik század hetvenes éveiig senkinek sem volt fogalma. Nincs ebben semmi meglepő: a hagyományos gyógyszerek többségét (akár a kinint vagy az aszpirint) úgy használták az orvosok évszázadokon keresztül, hogy sejtelmük sem volt arról, igazából hogyan hatnak, egyáltalán mit tesznek ezek az anyagok a szervezetben.

Morfin és származékai

*A mákgubó szürkésfehér, gyantaszerű váladéka az **ópium**, számos alkaloidát tartalmaz, **morfin**t, narcotint, tebaint, codeint, papaverint, noscapint. Az **ópium**nak mint kábítószernek a használata az ázsiai kultúrák sajátossága volt. A **morfin** élvezete, a **heroin** bevezetéséig elsősorban egészségügyi dolgozók körében volt elterjedt.*

„Az ópium előállításával és tulajdonságaival kapcsolatos ismereteket az arabok feltehetően már igen korán Indiába, később Kínába is elvitték." [R3(p96)] Az i.e. XIII. századi Krétán a mák szent növényként, istennőként tisztelték. Az ópium igen elterjedt volt a Földközi tenger térségében, altató és fájdalomcsillapító szerként használták. Krétán rituális ünnepeken rágcsálták. A görögök és rómaiak is ismerték. Az i.e. 1400-as években Egyiptomban bizonyíthatóan máktermesztéssel is foglalkoztak. Az *‚opium thebaicum'* a legerősebb ópiumfajta, Thebából kereskedtek vele. Az ópium orvosi rejtjele: ‚sal thebaicum'. [S5(p27)]"
[A mákot] egyetemes gyógynövényként és táplálékforrásként használják. Svájci cölöpépítmények feltárásánál négyezer évesnél is régebbi mákgubókra akadtak. Ma már nem dönthető el, vajon az ehető magvak vagy a belőle nyerhető ópium miatt termesztették-e. Az ópium a mák még éretlen gubójánk beszárított nedve. A mákot és az ópiumot már Kr. e. 2500 körül is gyógyszerként használták.
Az asszír gyógyászatban a mákot „az öröm növénye" néven tartották számon. Az ókori Egyiptomban a Görögországból származó ópiumot orvosi és hedonisztikus célokból egyaránt bevették.
Az ópium kinyerésének módját Dioszkuridész a Kr. u. I. századból származó gyógyszertanában a lehető legpontosabban leírta: »Aki szert akar tenni a nedvre, annak a harmat felszáradása után késsel le kell húznia a csillagocskát, úgy hogy ne hatoljon a belsejébe, majd egyenesen oldalt be kell metszenie a fejecskék felszínét, majd a kilépő könnyet újjával kenje bele egy kagyló héjába, nemsokára pedig újra odamehet, mert besűrűsödve találja, másnap ugyanígy lelhet rá. Azután öreg mozsárban meg kell gyúrnia, labdacsokká formálnia és tárolnia.« (IV. könyv, 65. fejezet) - ez az eljárás napjainkig sem változott. (...)

Az eleusziszi misztériumok beavatási itala feltehetően az anyarozs és a csombormenta mellett a mák barna színű levét is tartalmazta (...) A híres Kleopátra bora mindensetre egyiptomi borból, ópiumból, és valamilyen csucsorféléből készült." [R3(p96)] Andromakhosz theriákja (melynek neve a therion-ból [gör. vadállat] ered) elvileg állati és növényi eredetű mérgek, továbbá rothadó levegő és pestis ellen haszált, de egyébként minden baj ellen szedték. Kiváltképp egészséges szernek tartották, különösen fejfájás, vérköpés, emésztés, légszomj esetén.
A theriák egészen a XIX.sz-ig kedvelt gyógyszer (ópium, kígyóhús...) volt, melyből Velence sokat termelt. [S5]
„Az ópium régóta szilárd helyet foglal el az indiai gyógyászatban. Így az Unani-rendszer gyógyszerként, méregként és ellenméregként tartja számon, 4 g-ban adva meg hatékony adagját (...)" [R3(p96)]
„A hagyományos felfogás szerint az ópium mérsékelt élvezete általános potencianövelő hatással jár." [R3(p100)]

„Az ópiumot megenni vagy elszívni egyaránt lehet. Szilárd formában elegendő bevenni a besűrűsödött máknedvet, amelyhez zsírt és egyéb anyagokat adagolnak. Ha el akarják szívni, akkor csanduvá, azaz füstópiummá kell átalakítani. Afrodiziákumként akkor hat jobban, ha megeszik.
Rudolf Gelpke így ír az ópium-mámor tüneteiről: »Az ópiumszívó, vagy -evő érzékei mintegy behúzzák csápjaikat. Egyáltalán nem tompulnak el; ilyesmit csakis az állíthat, aki maga sohasem szívott ópiumot. Azonban a tudat, amely előzőleg fogókarok vagy sarokpánt módján a külvilág felé fordítva tartotta őket, elfordul és bezárja az ablakot. Az ópium megvilágosít, nem tompít. Sohasem burkol abba a ködbe, mint az alkohol, amelynek mámorában kontúrjait elveszítve elúszik az anyagi és lelki valóság. Az ópium kioldja a lelket a mindennapok és a külvilág dolgaival való összefonódásból (...)
Az ópium csendessé és gyengéddé tesz. Megihleti a fantáziát és szárnyakat ad neki, beleértve az erotikus képzeteket, növeli az érzékenységet és a gyengédség érzetét, mialatt egyidejűleg általánosan csökkenti a mozgás szükségletét, a tenni akarást, a közlési vágyat, a nemi potenciát, a becsvágyat, az indulatokat és az agresszivitást.«
Ha belsőleg - tinktúra formájában - veszik be az ópiumot, akkor igencsak tartós hatást fejt ki, amit **Dr. Ernst von Bibra** találóan jellemzett e szavaival: »Amikor ki tudtam nyújtózni az ágyban, azonnal eltűnt a fáradtság érzete, és a végtelen kényelem érzése lett úrrá rajtam. Egyáltalán nem veszítettem el öntudatomat (...) nyugodt, csendes békének nevezném inkább ezt az állapotot, valódi boldogságnak, olyan optimizmusnak, amelyet valamennyi kedves hím- és nőnemű testvéremnek őszintén kívánok. Néhány óra múlva éreztem hogy alábbhagy előbbi állapotom, teljesen józanul eloltottam a lámpámat, és hamarosan nyugodt álomba merültem (...) Másnap reggel semmiféle ernyedtséget vagy gyengeséget nem éreztem, ezzel szemben székrekedés lépett fel.«" [R3(p100-1)]
„Az ópiumot gyakorlatilag sehol nem eszik tisztán, hanem más anyagokkal keverve fogyasztják. E módon egyrészt hatását kívánják tökéletesíteni, másrészt pedig a székrekedés mellékhatását elkerülni. Gyakori az ópiumtinktúra alkalmazása (laudanum: tisztított ópium 70-90%-os alkoholban való 10%-os oldata." [R3(p95)]

Az ópiumszívás újkori elterjedése a XIX. században élte fénykorát, amikor a Kelet-Indiát bejáró angol tengerészek meghonosították az ópiumszívás, illetve evés szokását az angol fővárosban. Kínában is az angolok terjesztették el az ópium élvezetét, ahol pedig az hosszú időn át csak ritkán alkalmazott gyógyszerként került felhasználásra.
A kínai kormány 1836-ban megtiltotta az ópium behozatalát az országba, és az angol kereskedelmi érdekeltségeket megsértve 28.000 láda ópiumot semmisítettek meg. Jövedelmi forrásuk védelmében a britek megüzenték a háborút, amely 1842-ben ért véget, az ópiumkereskedelem újbóli beindításával. »1927-től polgári körökben elharapódzik a heroinizmus, kokainizmus és morfinizmus. Avantgárd nagyvárosi szubkultúrák fejlődnek ki, melyeknek élsportolók is tagjaik. [S5]«

TESTVÉREM, A ROZSDÁS TUBEN...'
[Porszívó ügynök]

Az ópiumszármazékok egyik legismertebbje a heroin. 1874-ben szintetizálták, kémiai hatóanyaga a diacetilmorfin. Hedoniszitikus használata az 1970-es években terjedt el, és részint aránylag alacsony ára, másrészt könnyű hozzáférhetősége révén az 1980-as évek végéig a heroinhasználók száma jelentősen nőtt. A megnövekedő kereslet újabb és újabb heroinszármazékok szintetizálására sarkallta a kábítószerkereskedőket. Ezek közül a Mexikóban használt ún. fekete kátrány (black tar), mely a színéről és konzisztenciájáról kapta nevét, mintegy 40-szer erősebb és jóval olcsóbb, mint a heroin. A heroin számos országból származhat: Délkelet-Azsia, India, Irán, Törökország, Közel-Kelet, Pakisztán.

A tévhittel ellentétben a legtöbb heroinista testileg nem függő. Viselkedés tekintetében vagy lelkileg igen, de nem szomatikusan. Legtöbbjük csak időnként cuccol, pár napot kihagy, hol többször lő naponta, hol kevesebbszer. **Johnson** tanulmánya felvetette, hogy az igazi klasszikus ‚junkie' elég ritka az összes heroinhasználóhoz mérten. Egy másik eredmény, melyre e tanulmány mutatott rá, abban állt, hogy a legtöbb heroinfüggő nem azért lövi magát, hogy ne érezze az elvonási szimptómákat, mivel testileg valóban nem függő, hanem a puszta élvezet kedvéért. Valójában a heroinista sokkal kevesebbet költ anyagra, mint azt a társadalmi mende-mondák terjesztik. Míg a kérdezett kívülállók szerint kb. 100-150 dollárra lehet szüksége egy drogosnak naponta, addig a valóságban átlagosan 38 dollár, a napi heroinistáknak átlagosan 52 dollár napi szükségletük. A tévhittel ellentétben e pénz nagy részét nem illegálisan szerzik, bár 44%-a valóban klasszikus utcai bűnözésből jön össze (bolti lopás, zsebmetszés, rablótámadás). Sokan dolgoznak az anyagért: kifutók, kishalak, utcai árusok a nagyobb dealereknél. Egy másik elterjedt legenda, hogy heroinisták nem használnak más drogot, mivel a heroint úgymond nem lehet ‚űberelni'.

A tanulmány kimutatta, hogy a heroinfogyasztók legtöbbje politoxikomán, legtöbben alkoholt és kokaint használnak, sokan nagyobb értékben is, mint heroint. [G3]

Vélemények szerint egyre csökken a heroinfogyasztók száma, főleg mivel az újabb generációk kokaint, ill. cracket használnak. Egyes orvosok szerint ez a változás magasabb szintű erőszakhoz és paranoiához vezet az utcán. [G3(p203)]

Egy átlagos miami narkós, eltekintve drogos kihágásaitól, évi cirka 230 törvényellenes cselekedet hajt végre, - többnyire pénzkeresés céljából. [G3]

„Lehet, hogy egy dzsánki már tíz éve nincs rajta az anyagon, de egy hét sem kell hozzá, hogy újból rajta legyen; míg annak, aki még sose volt függő, naponta kétszer kell lőnie két hónapig, hogy valamennyire ráálljon az anyagra. Én naponta lőttem négy hónapon át, mire elvonási tüneteket vettem észre magamon. Fel lehet sorolni a narkóbetegség tüneteit, de ez a kín semmi máshoz nem hasonlítható, és szavakkal kifejezhetetlen. Nem volt részem ebben a narkókínban addig, amíg másodszor is rá nem kaptam az anyagra.
Miért áll rá ennyivel hamarabb az anyagra egy volt dzsánki, mint egy kezdő, annak ellenére, hogy évek óta tiszta? Nem értek egyet azzal a nézettel, hogy az anyag állandóan a testben lappang - feltehetően a gerincben dekkol -, és nem fogadom el a pszichológiai válaszokat sem. Szerintem az anyagozás a sejtek maradandó károsodását okozza. Aki egyszer dzsánki volt, mindig is dzsánki marad. Le tudsz állni az anyagozással, de az első rászokás után végleg sose jössz le." B9(173-4)

„Miután egy elvonókúra befejeződik, általában remekül érzed magad néhány napig. Ihatsz, igazán éhes tudsz lenni, élvezed az evést, és a nemi vágyad is visszatér. Mindent másnak, élesebbnek látsz. Aztán lefáradsz. Nehezedre esik felöltözni, felkelni a székről, felemelni a villát. Semmihez sincs kedved, nem akarsz menni sehova. Még az anyag sem kell. A narkóvágynak vége, viszont nincs helyette más. Valahogy át kell vészelni ezt az időszakot. Mondjuk munkával.
Egy farmon dolgozni a legjobb gyógymód. **Pat** átjött hozzám, amint megtudta, hogy kijöttem. Nem akarok-e „nyomni valamit"? Egy löket nem fog ártani. Jó áron tud szerezni tizet vagy többet. Azt mondtam, nem. Nem kell ahhoz akaraterő, hogy nemet tudj mondani az anyagra, amikor nem vagy rajta. Nincs rá szükséged." B9(151-2)

Bár a heroin neve cseng fülünk régi ismerőseként leginkább, s joggal rettegett, - rendszeres használói a kábítószerélvezők mégis elenyésző kisebbségét [etnikumát] alkotják. Egy 1986-os amerikai felmérés szerint azok közül, **akik életükben akár csak egyszer is organikus kapcsolatba kerültek valamiféle droggal** [„...lett légyen az sertészsír..." - gyűjtésből], **csupán 3% folyamodott valaha is heroinhoz.** Fiatalok körében végzett felmérések kimutatták, hogy a heroin abszolút utolsóként végzett a drogok ‚slágerlistáján', négyszer kevesebb pontot elérve, mint az utolsó előtti PCP, valamint az is kiderült, hogy marihuánát 50-szer annyi negyedikes gimnazista használt, mint heroint. Ugyanezen felmérés egyetemisták körében még nagyobb különbségeket mutatott. [G3(p227)]

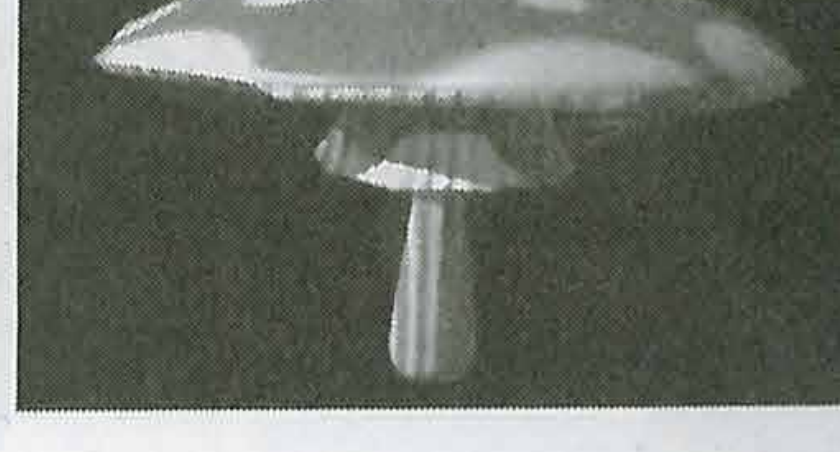

rácsos.) 9.00: WC. (Ide is őr kísér.) 10.30: Zuhany vagy mosás, de ez csak néha. 12.00: Ebéd. 13.00: WC, mosogatás, pihenő. 15.00: WC. 17.00: Vacsora. 18.00: WC. 20.00: Fogmosás. 21.00: Lámpaoltás, takarodó. Így teltek a napok, itt letölti az ember a kiszabott idejét, majd átszállítják a megyei előzetes fogvatartó intézetbe, ahol megtalálható Borsod megye minden mocska. Ide kerültem. Furcsa, hogy még ha el is veszik tőled a szabadságot, a levegőt,

SZINTÉZIS
SZINTEZIS

A tizenkilencedik században még egyszerűen lehetett **ópium**hoz és **morfium**hoz jutni, mivel rengeteg gyógyszerben felhasználták, mindenféle betegségek és fájdalmak, még kopaszság ellen is. Felkapottak voltak ezek a cseppek, kenőcsök, öblögetők stb., mivel a bennük lévő narkotikumok csökkentették a fájdalmat, és ha közben véletlenül meggyógyult a beteg, akkor azért a szert okolták. **A legtöbb készítménynél még csak fel sem tüntették, mit is tartalmaznak.** Ezeket a szereket korlátlan mennyiségben be lehetett szerezni. Nem a ‚high'- érzésért szedték, hanem ‚gyógyító' hatásáért; mindenhol, a városokban és vidéken egyaránt; főleg megbecsült, középosztálybeli emberek, javarészt fehér nők. S amikor felismerték a narkotikum-függőség jelenségét, már nagyon sokan a szer rabjává lettek.

A társadalmi ítélet kevésbé a devianciát mint „Némi tudatos önsorsrontás"-t [Bohém ügynök nyomán] súlytotta: inkább áldozatnak, mint bűnözőnek tekintetve a narkománokat.

Az 1920-as évekre drasztikusan megváltozott minden. 1914-ben a **Kongresszus** hatályba léptette a **Harrisson Act**-et, mely a narkotikumokat tartalmazó szereket a forgalomból kivonva illegalitásba szorította, valamint a drogfüggőket orvosi felügyelet alá rendelte.

A helyzeten ez alapvetően nem sokat javított, mivel a legtöbb függő személy adagját mindtovább megkapta orvosától, kinek jogában állt orvosi felügyelet mellett betegét a minimális adaggal ellátnia. Egészen 1919-ig így is folytatódott minden, mígnem 1919-22 között a **Legfelsőbb Bíróság** több ügyben is meg nem állapította, hogy a drogfüggők droggal való ellátása az orvosi jogkörön kívül eső, tehát illegális tevékenység. 1925-ben a híres **Linder** perben bár a **Legfelsőbb Bíróság** kimondta, hogy a drogfüggőség önmagában tekintve nem büntetendő (és megerősítette 1962-ben a **Robinson vs. California** perben), addigra viszont már beindult a nagy gépezet. Azokat az orvosokat, akik emberségre vagy bármi más indokra hivatkozva folytatták a drogfüggők minimális adaggal való ellátását, a rendőrség elfogta, társadalmilag meghurcolta, és börtönbe vetette. Sokukat drogkereskedelemmel perbe fogták. **Ezekkel a lépésekkel a hivatal szinte kényszerítette az alvilágot, hogy építsen ki drogkereskedelmi érdekeltséget is, mindazok ellátása céljából, akik most hirtelen nem tudtak honnan narkotikumot szerezni.** Hirtelen megemelkedtek a narkotikumokkal kapcsolatos törvényáthágások, és a drogosokat összekapcsolták a bűnözéssel.

Mindeme lépések azt is eredményezték, hogy kiépült a drogos szubkultúra, mely eladdig nem létezett, hisz a morfinizmus olyas szokásnak számított, mint manapság a lovi-betegség; kissé lesajnált, de semmiképp sem nagy figyelmet érdemlő kör, mely önmagát sem tartja vajmi különleges csoportnak.

Az illegalitásba kényszerítés megteremtette annak igényét, hogy figyeljenek egymásra, híreket közvetítsenek, csoportszellemet alakítsanak ki. Egyre többen csatlakoznak e körhöz - az ún. ‚imidzs' okán; valahova tartozni vágyó újoncok egész sora szokik rá a drogokra.

Amerikában a második világháborúban csökkent a drogosok száma, mindössze 20.000-re taksálták, - de a háború után, és főleg a 60-as években jelentősen kiszélesedett a narkotikumélvezők köre. A folyamatosan nehezbülő beszerzés az ár emelkedését vonta maga után, ami a függőket mindegyre arra kényszerítette, hogy bűnözzenek, vagy drogot árusítsanak.

Mára már kései annak mérlegelése, **mi volt előbb, a tyúk vagy a tojás**: mi lett volna jobb, ha legális marad a **heroin**, és nem nő a bűnözés; vagy ha határozottabban lépnek fel ellene, ezzel mind a használót, mind a használatot illegálisnak és bűnnek bélyegezve, hogy eltűnjék minden probléma, **ne legyen drog és bűnözés között összefüggés többé, mivel a drogélvezet maga is bűnözés.** [G3]

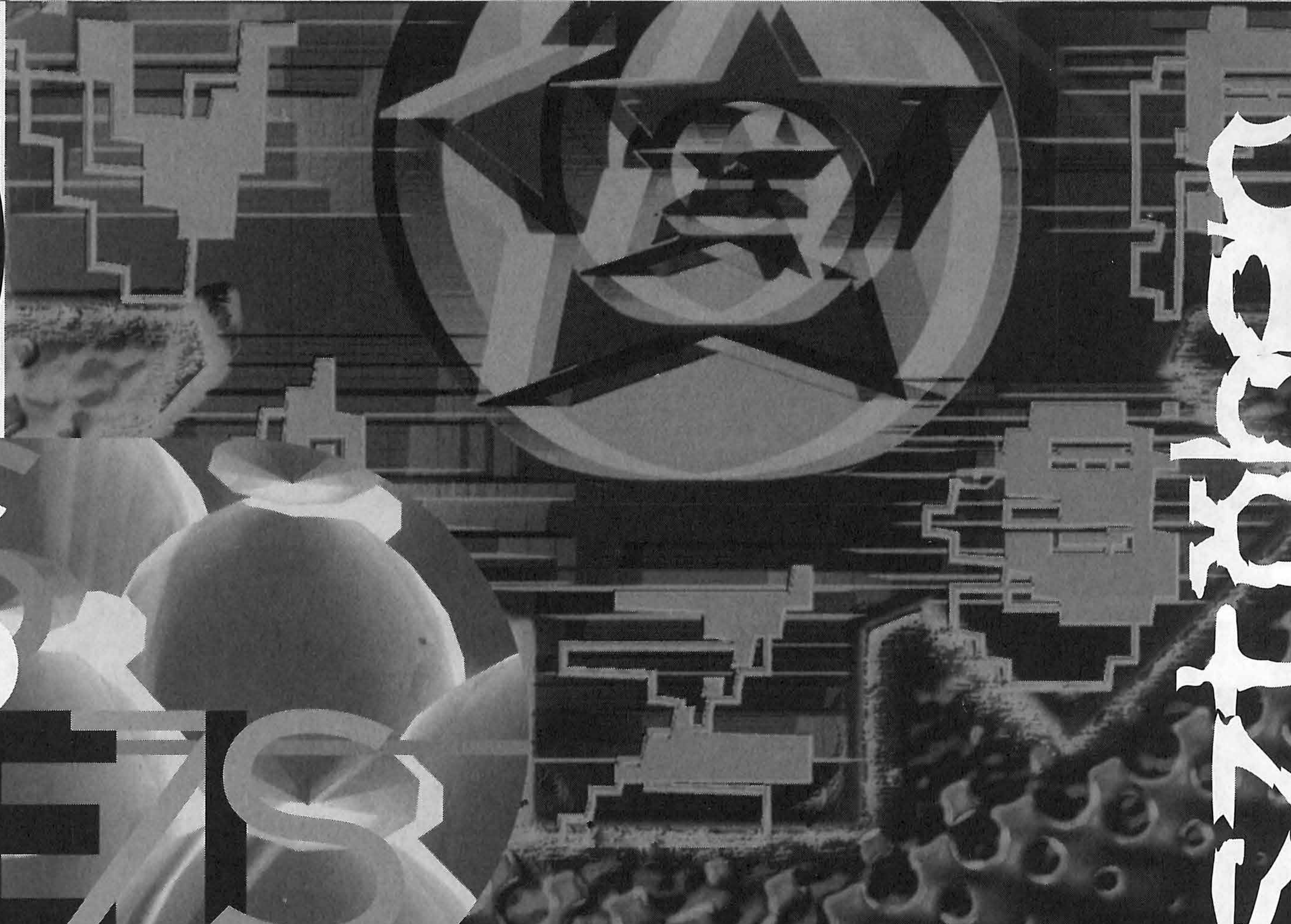

David Linch
Lost Highway - Útvesztőben

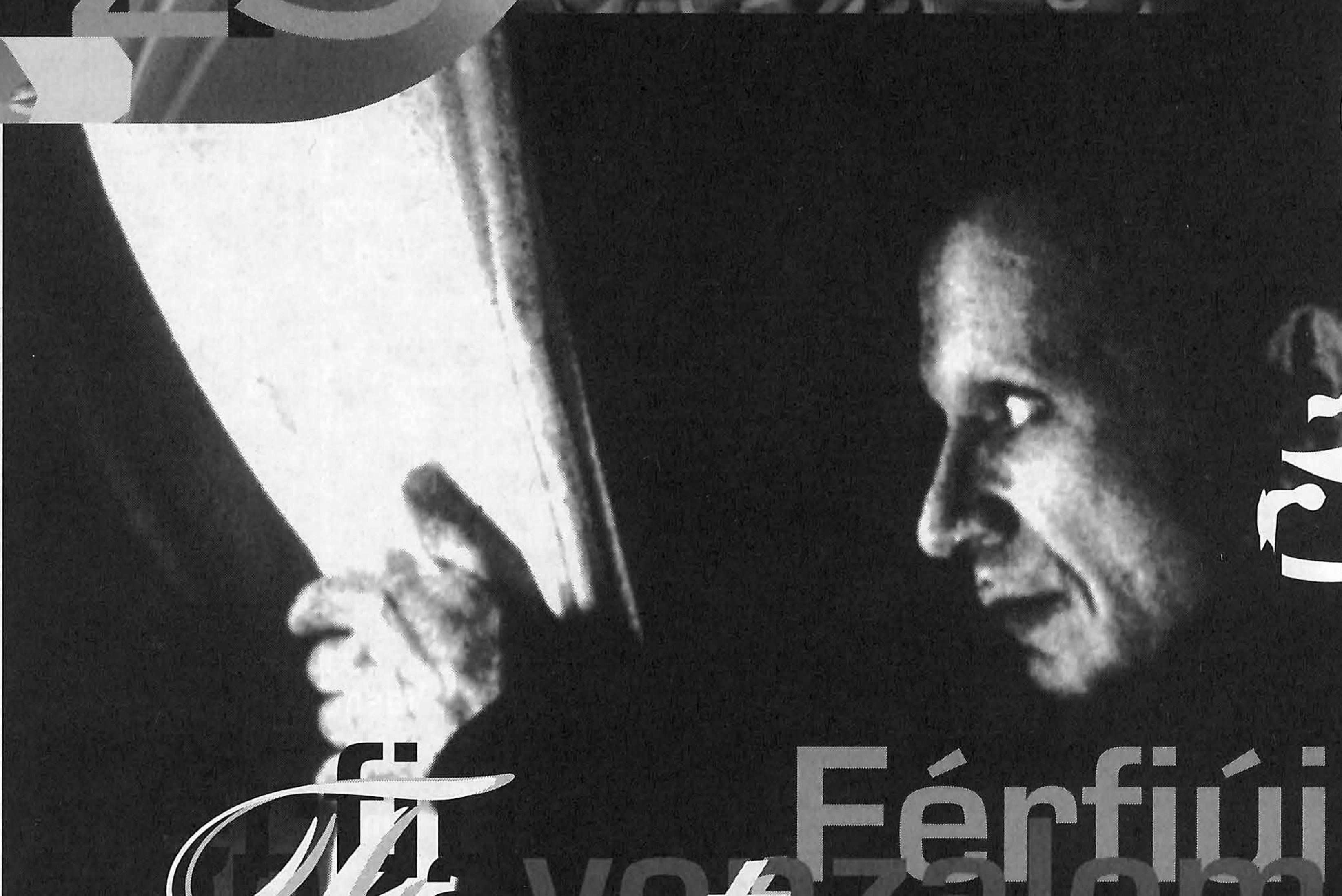

Férfiúi vonzalom
Fantazma

Igen mulatságosnak tartom, ahogy a kritikus (sokak képviseletében, akik látták a „Lost Higway"-t), képtelen felismerni a tartalmat, hogy a filmet tartalmilag üresnek minősíti. Ha „formális gátlástalanság"-ra korlátozza magát, nem is kell vennie többé a fáradságot, hogy a tartalmat tárgyalja. Persze a konvencióvá vált posztmodern lynchi jelzés ugyanúgy, mint az „Eraserhead"-ben, a társkapcsolatok szülte pokol igen aktuális bemutatását célozza egy férfi rendező perspektívájából.

Lynch technikája mindannak cselekménybéli ábrázolása, amit a főszereplő megél. A kapcsolat üressége a yuppie-lakások végtelen ürességében, az önvizsgálat, és mindenekelőtt a nő vizsgálata a küldött videoklipekben, a bohócos ördög alakjának nem-vagyok-magamnál vonásain, Bill Pullmann kapcsolatában kételkedik, abban, mit jelent neki felesége. Az „igazi nő"-t megölik, így az „átváltozáson" keresztül a börtönben (hol másutt?) a férfi-vonzalom fantazma zavarmentesen kibontakozhat. Míg maga vidéki ártatlansággá változik át, felesége kurvaként szőke parókában jelenik meg. Van egy minden mértéket meghaladó szeretője és pornószínészként dolgozik. Tényleg: - totális férfi-horror: ha megcsal, azért, mert igazi férfival teheti, s ha dolgozik, akkor pornó-vonalon (emlékezzünk a titokzatos munkaajánlatra a film első részéből: ha nőknek munkát ajánlanak, akkor csak „azért", s csak „olyat"). Pulmann elteszi láb alól munkaadóját is (ártatlan közvetlensége álcájában), és a szeretőt is (ördögével együtt). A végén felhívja a lakásán saját magát, és elmondja magának, hogy minden fantazmatikus kételyt megsemmisített. Ahonnan minden - tökéletesen magányos - börtönszerű körforgásában előről kezdődhet. A „Lost Higway" a kései Buñuel-filmekre emlékeztet. S ha elfogadjuk a posztmodern bujaság „tökéletes normalitását", akkor megállapíthatjuk, hogy a „Lost Higway" kiváló kommentár a férfikapcsolatok ökonómiája szörnyűsűgének és tragikumának. Ehhez pedig nem kell pszichológusnak lennünk.

zene: Mortal Coil, David Bowie, Nine Inch Nails (Trent Reznor), Lou Reed, Marilyn Manson, Smashing Pumkins, stb.

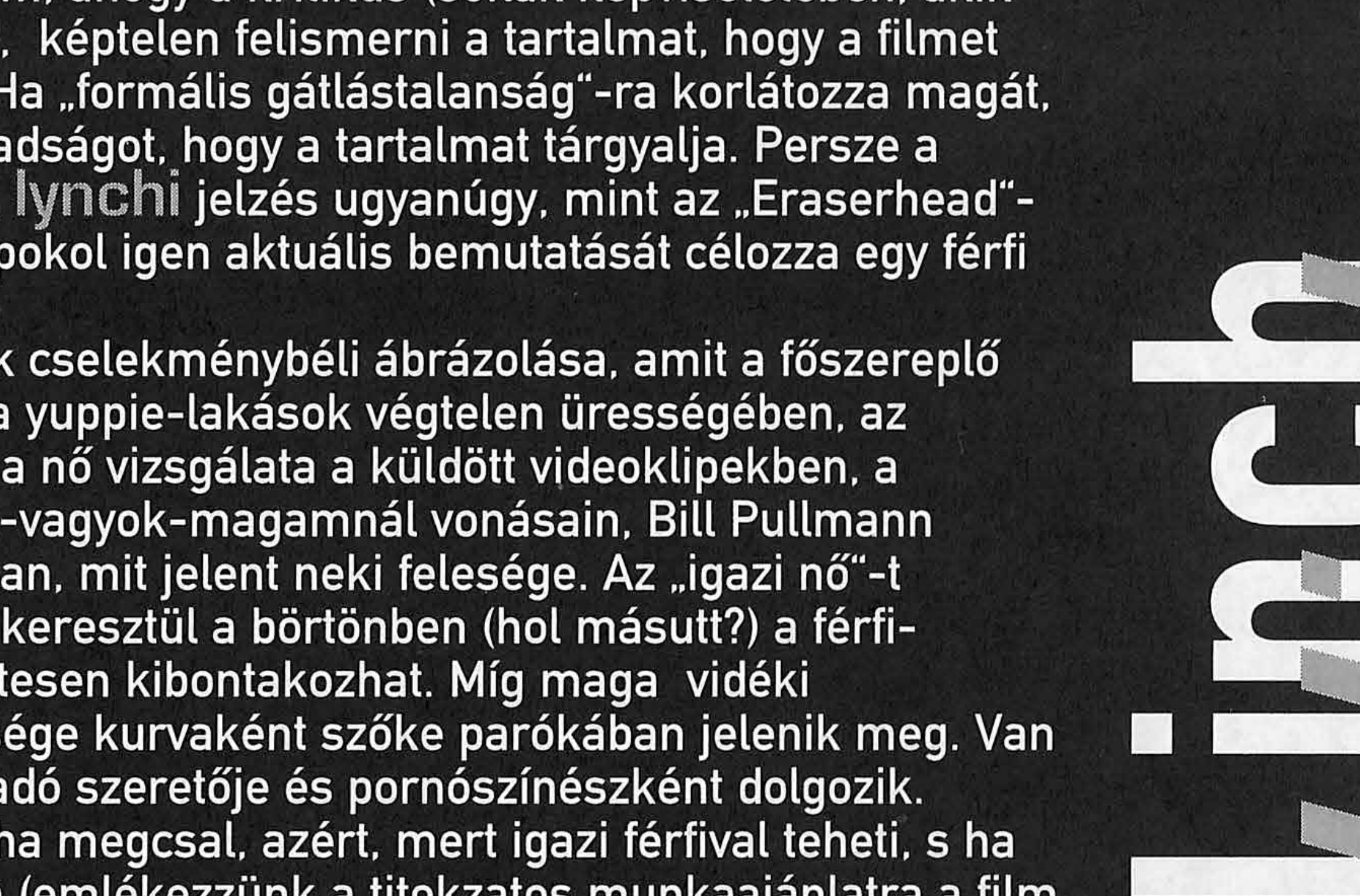

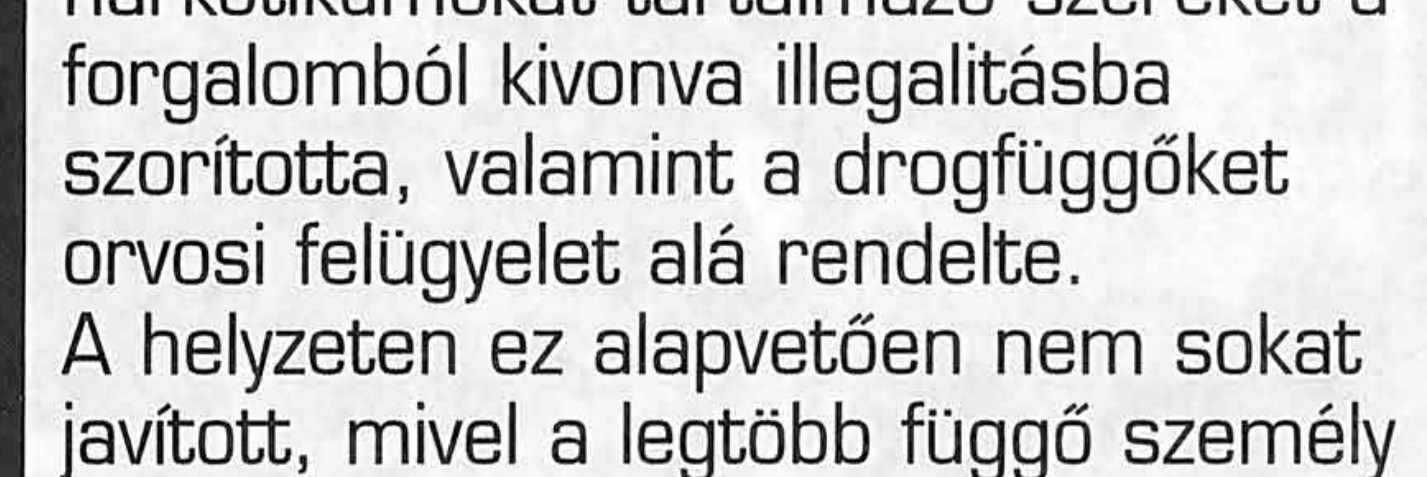

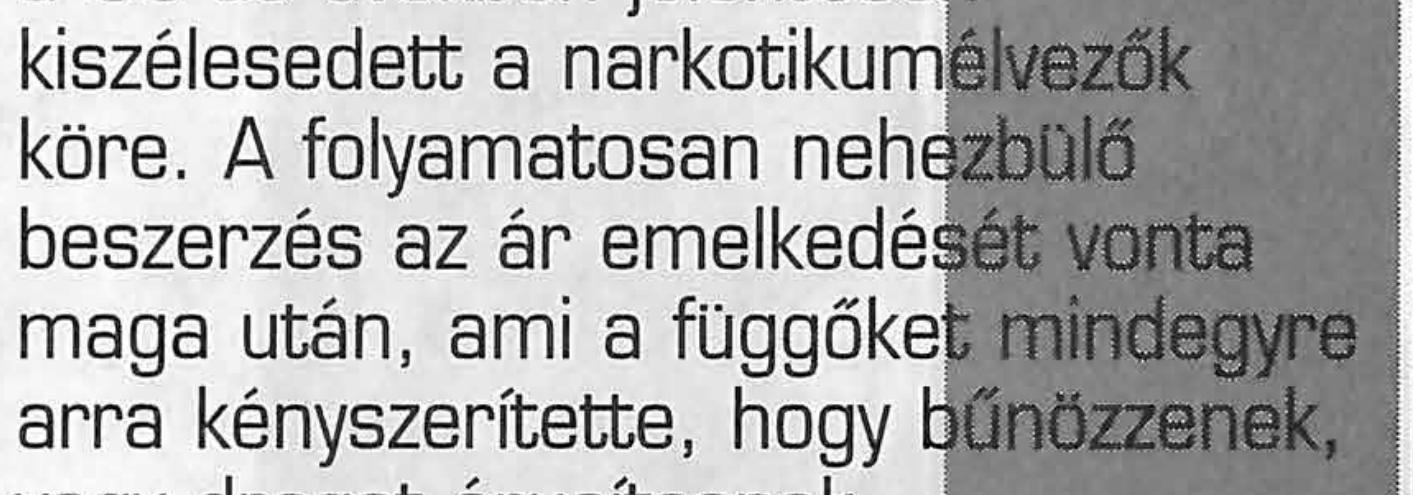

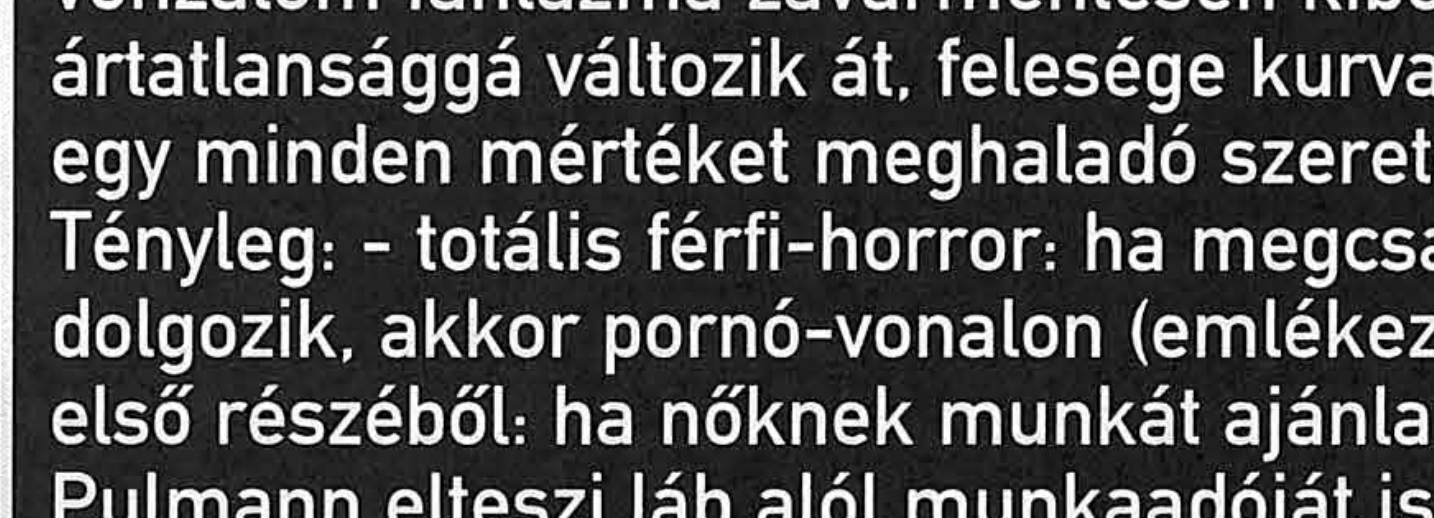

az információt, katonai szabályzatot erőltethetnek rád, kínozhatnak pszichésen, de gyakran jól meg is vertek embereket, ehhez nem kellett komoly indoklás, de te mégis ember tudsz maradni. Nincs társad, senkiben nem bízhatsz, mert ott még néhányan az anyjukat is eladnák, hogy egy kis előnyhöz jussanak. A REND FOGALMA ITT ÚJ ÉRTELMET KAPOTT. Ide havonta már csak egy látogató jött, míg a fogdába naponta jártak be.

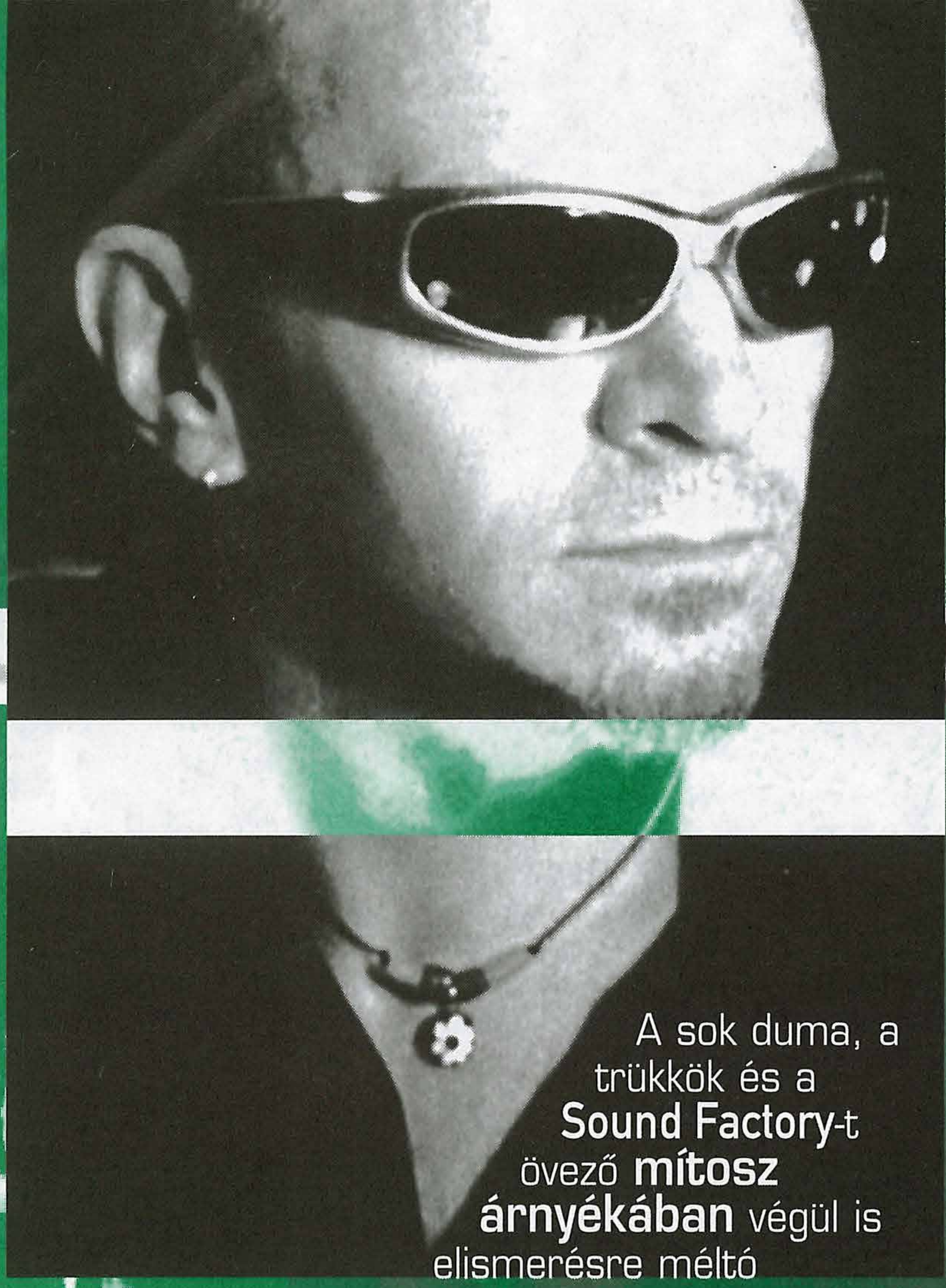

Junior Vasquez készen van

A sok duma, a trükkök és a **Sound Factory**-t övező **mítosz árnyékában** végül is elismerésre méltó próbálkozásokat tett a hírverés életben tartására. A nagy DJ-ket övező dicsfényben mindig is jelen volt valami a „császár új ruhájából”. A tánczene, a klubok, a tömeg, a hangzás, a rezgés és az idő interaktív természete nyilvánvalóan létfontosságú egy DJ-legenda megteremtésében. Az ügyet tovább bonyolítandó, a **Universe** által tervezett **London Docklands** extravaganza a szegényes jegyeladások nyomán elmaradt - kiváló alkalmat teremtve a rivális **Cream** és a **Ministry** számára, hogy a következő szombatra, illetve vasárnapra lekösse a Nagy Embert. Volt tehát mivel megküzdenie Vasquez-nek, s amikor a függöny felgördült, a legjobb esélyekkel indult.

A Cream **Paul Oakenfold**-ot és **John Digweed**-et futtatta plusz két órás nyitvatartással, a szokásos 7 fontos áron. A **Ministry** a vasárnap esti bulit ingyenes tagsági-partinak szervezte. A Virgin új West Coast szolgálata külön vonatot indított Liverpoolba **Vasquez**nek - tömeges udvartartásával, újságírókkal, és az Arista mix CD-ben érdekelt médiahangyák garmadával együtt. Mivel ez volt az első ilyen járat, az olyan állomások, mint Nuneaton, tömve voltak a történelmi pillanatot megörökíteni igyekvő agysebészekkel. Eme iróniával telt pillanatban Frank Tope testvérünk sajnos elfeldkezett a peronon megejtendő spirituális összefonódás lehetőségéről.

No és milyen volt **Vasquez**? Lehangoló. Eltekintve a kamionnyi felszereléstől, a csodálatosan vibráló, teltházas Cream-től, saját kávéfőzőjétől, táncosaitól és csokoládés süteményeitől - Vasquez közelébe sem ért a **Sound Factory** által álmodottaknak. Voltak pillanatai, persze. Durva ritmusorgiába torkolló lassú, húzós szélzúgások keltette sikítozások és ujjongások is voltak, meg volt igazi izgalom is. Aztán volt még harmincperces gyönyörűség, amikor **Junior** a **Funky Green Dog ‚Fired Up‘** című tanulmányából felelt ötösre. A csúcs az ‚All Around The World‘ volt a **Daft Punk**-tól. Felrakta a ‚Come Together‘-t a Beatles-től - először egy house dub-ot, aztán az eredetit: érdemes volt kockáztatnia. Az első alkalom, amikor a gombafejűek megszólalhattak Liverpool legjobb klubjában. Ott volt még saját változata a Skunk Anansie ‚Weep‘-jéből.

Háromkor **Vasquez** még mindig tartotta a frontot. Éppen. Szétrázta a tömeget, nem tartotta meg a lelkesedést és a hangulatot ami éjfélkor, egykor és kettőkor még megvolt, de még kézben tartotta a mozgást. És akkor, az utolsó órában az események szörnyű forduatot vettek. Ott voltak a kétperces szilenciumok, ami a Sound Factory-ban jó lehetett a feszültség fokozására, de a Cream-et egyszerűen összezavarta. Hallhattuk Kevin Aviance ‚Din Da Da‘ című, valódi New York-i pose ‘n vogue számát, amire a **Cream**-fanatikus egyszerűen csak nézett, bár Patrick - **Vasquez** saját táncosa - komolynak mondható erőfeszítéseket tett. Hallhattunk még egy **Junior**-féle mixet Toni Braxton elviselhetetlen ‚Unbreak My Heart‘-jából, melyet a **Cream** közönsége - Isten áldja őket - kórusban énekelt.

Megbocsáthatatlan módon elhangzott **Elton John** ‚Rocket Man‘-je - kétszer: egy dub-, és egy eredeti verzióban, minek nyomán a szórakozni vágyók tömegével vonultak ki, a színpadi táncosok pedig egyezményesen obszcén kéztartásokat variáltak egyéni kifejezési formákkal. Voltak persze ölelkezve mosolygó szerelmespárok is.

Ez volt **Junior** fináléja, de némi produceri közbelépés és hosszú kínos csönd után még nekiveselkedett egy mértéktelenül hosszú ***newageambient-vokálszarság***nak. Szereplését zavarodottsággal és üres teremmel zárta. A közönség a lábával szavazott, a legmozgalmasabb perceket szombat este **Paul Oakenfold** jelentette.

A vegyes fogadtatásban részesülő **Cream**-beli szereplés fényében, és tudva, hogy a **Radio One** élőben közvetítette szettje egy részét, **Vasquez**-nek volt mit bizonyítania királyságbéli bemutatkozásának maradékában. Szerencséjére, a *Ministry of Sound* tökéletes helyszín volt, a nagy tömegeket felszabadító munkaszüneti nap pedig külön ajándék.

‚**Junior Vasquez** Live (Vol 1)‘ című albuma halvány fogalmat nem ad arról, milyen is ő élőben - egy klubban. Úgy mozgatja a tömeget, mint senki más, egyéni drámai hatást kelt a csendnek a zenével egyenrangú használatával. Felvezetései időnként túl hosszúak voltak: egy tizenöt perces tapsoló hiátus nem fekszik mindenkinek, bár kétségtelenül megteremtette a feszültséget, amit a ritmus beindulása feloldhatott.

Az első három órát főleg saját loop-jaira és acetátjaira felépítve a közönséget ámulatba ejtette, de később gondok mutatkoztak. Nem mintha **Vasquez** merült volna ki: a közönség tette azt. **Vasquez** fárasztó groove-jai kizsigerelték a harmónikusabb zenéhez szokott közönséget. Sok érdeklődőt zavarba ejtett a végtelen szett, mely híján volt minden változatosságnak.

A csillautban a Grease-t vetítették, és hajnali ötre tele lett azokkal az emberekkel, akik az ötvenes évek Kaliforniáját választották a kilencvenesek New York-ja helyet.

Mindent összevetve **Vasquez** eloszlatta az elgondolást, mely szerint két évet késett. Egyszerűen három órával túlfutott.

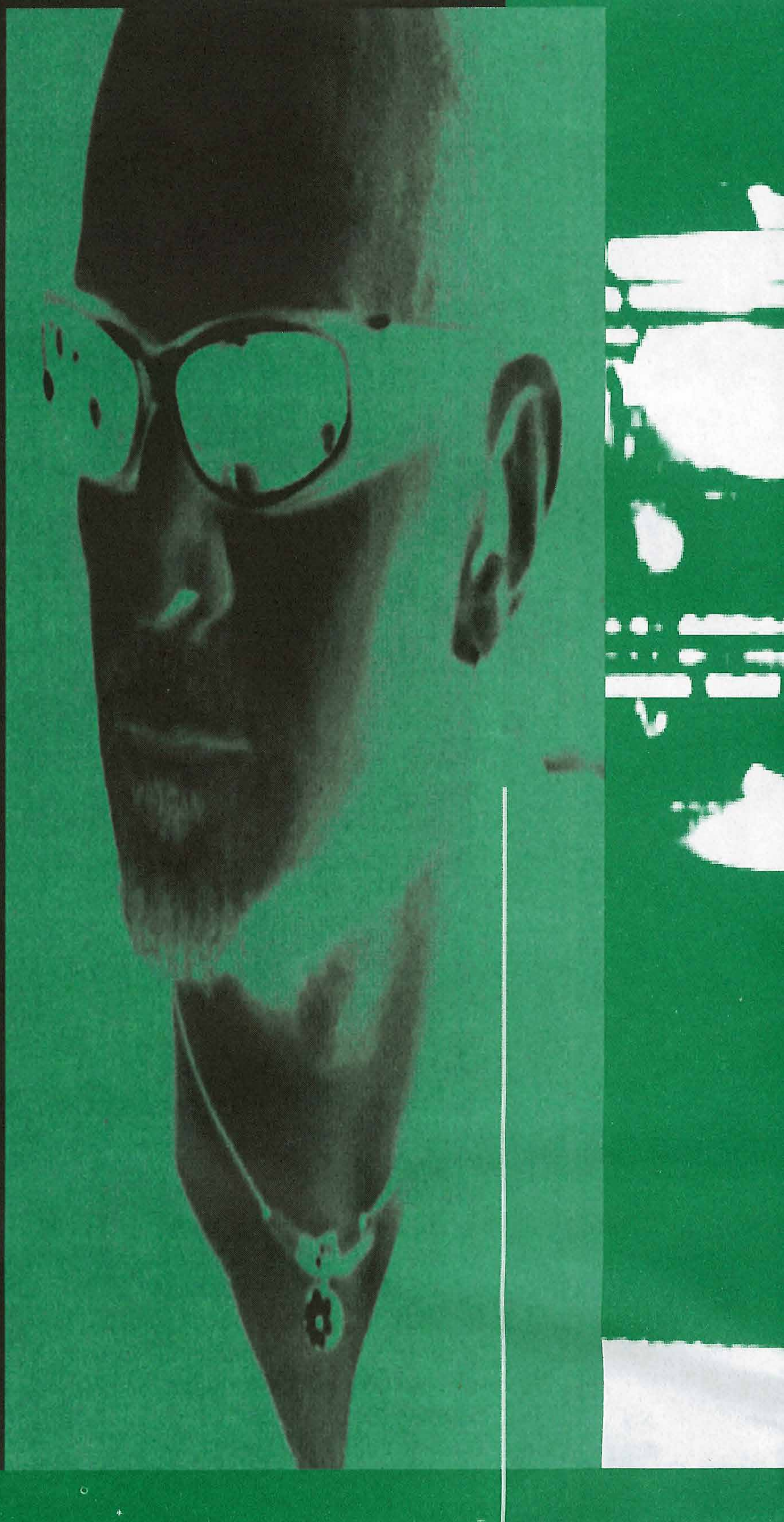

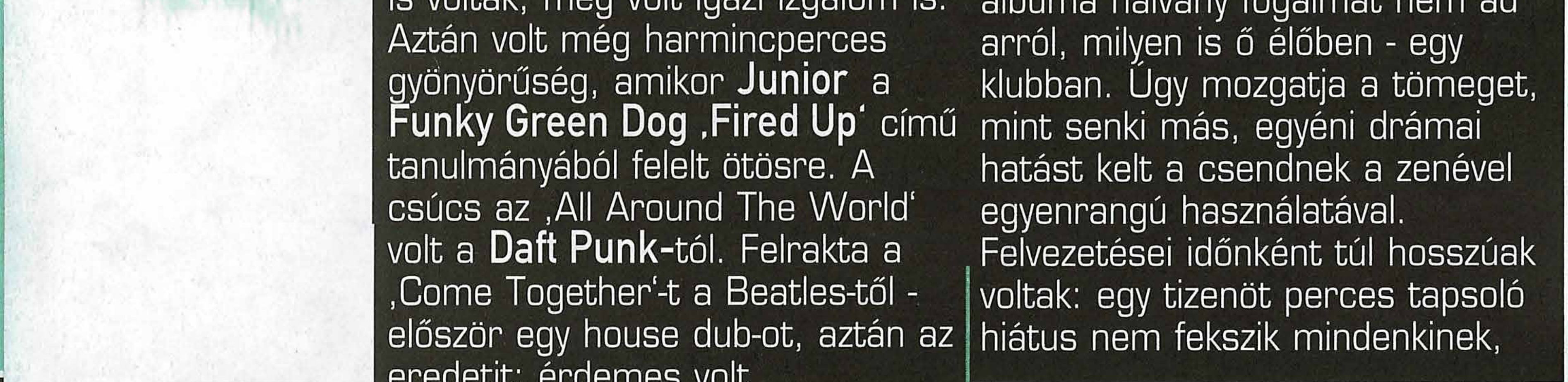

Hetente kétszer zuhany, napi 10 perc séta, vagy még annyi sem. Bűz és mocsok mindenhol, 12 ember 30 m^2-en. Itt már volt nevelőtiszt is, Tündike, aki hétfőn, szerdán és pénteken járt be. Ilyenkor mindenki sorbaállt, és elmondta neki, hogy mit szeretne, mi a baja. Természetesen Tündike semmit sem intézett el, szerintem kifejezetten az volt a feladata, hogy így nekünk rohadtabb legyen. Egy ilyen helyen minden csak arra volt kitalálva, hogy megtörje

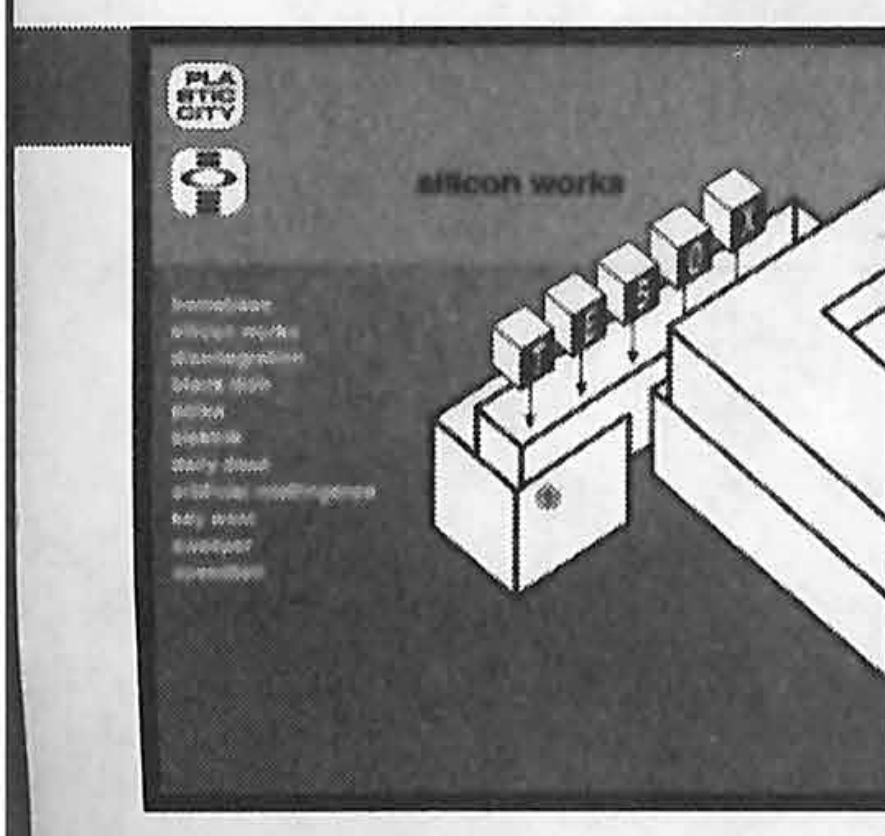

TESOX
SILICON WORKS (PLASTIC CITY)

A karlsruhe-i sportklub szerencsésen bekerült az UEFA kupa csapatai közé, amint Andreas Horwath és Tilmann Bussler karlsruhe-i techno-producerek új Tesox-albumukkal megérdemelten jutottak az első techno-ligába. Határozottan felemelő! Akinek már módjában állt e kettő live-actjének megtekintése, pontosan tudja, mennyi energiát közvetítenek. Míg a régebbi Tesox 12"-esek többnyire átlátható és csereszabatos hardtrance-acid-felvételek voltak, az album 11 felvétele (vynilen 8) sokkal dögösebb és változatosabb. Így pl. kemény chicagó-i felvételek acidszerű TripHop-drop-okkal és minimális techno-alapok magával ragadó house-felvételekkel társulnak. Igen kellemes meglepetés, sokoldalú album, több potenciális underground-slágerrel és lendülettel.

RÖNTGEN & KVANTTI (SÄHKÖ)

Aki akkor nem ragadta meg az alkalmat, amikor 1993-ban az első két Sähkö-lemez a vynilpiac terjesztőcsatornáiba került, és valószínűleg már igen mérgelődött emiatt, ismét fellélegezhet: mert bár a Röntgen és a Kvantti e két zseniális - lyuggatott ezüstborítójú - lemeze már rég eltűnt a jól ismert lemezgyűjteményekben, de ez mit sem jelent, hisz e kettős csomag lemezei ugyanoly veszettül szólnak, akár egykoron. Ezt a Finnországot mindannyian kedveljük: minimális soundscape-ek. Száraz hullámfürdők. Analóg hangzásbemutatók. Sejtelmes tánczene nehézfejűeknek. Más szavakkal: a techno-zene mérföldköve. Feltétlenül megvásárlandó!!!

BROADCAST
WORK AND NON WORK (WARD/RTD)

A Gentle People vagy Jimi Tenor már megmutatták, hogy az easy-listening és az elektronikus zene igen jól megférnek egymás mellett! Most itt az angol Broadcast, aki e két végletet még több bátorsággal és humorral kezeli. Mióta egy ideje az angol szigetvilág lakókedélyeit összeborzolta felvételeivel, most a Sheffield-i Warp címke minden más versenyző elől lenyúlta a ,bűnös' csapatot. „Work And Non Work" elektronikus lounge-zene: a Sixties-Psichadelic és a Nineties Sommer-Flair (vagy azt is mondhatnánk, hogy a Doors hasonlít a Cardigans-ra...) alapján annyi apró popgyöngyöket söpörnek az effektek szőtte szőnyeg alá, amennyit csak el tudunk képzelni. A Broadcast kedveli a techniaki játszadozást és így a „szakszerű" rádiós popfelvételekből kísérleti easy-listening lemezt készítenek, amely - minden további ellenőrzés nélkül - valóban megérdemli a Warp márkajegyét. Tehát: irány a balkon, the broadcast is about to begin!

ANNE CLARK
OUR DARKNESS '97 RMXS (COLUMBIA/SONY)

Anne Clark. A bassline. A hang. Teljes feketét öltöttünk. Minden lehetséges és lehetetlen helyen kereszteket hordtunk. Olyan frizuránk volt, amit egyesek madárfészekként értelmeztek (félre), és annyi hajlakkot használtunk, hogy az már csillagászati méreteket öltött. A smink a férfiakon is divott. És nem csak minket lelkesített ez az energikus, penetráns, mélyreható hangzás. Pre-techno. Elektro-pop. És most, tíz évvel utána, neki magának is hinnie kellett benne. A remix-gép mindenkit felzabál. De a szerencsére nagyszerű és mindenképp aktuális remix-album után itt a single-feldolgozás a Hardfloor és a Total Eclipse „Our Darkness"-remixeivel. Szerencsére mindkettő nagyjában és egészében is érintetlenül hagyja a dalt/felvételt, mégis erősítitk, illetve gyengítitk egyik-másik hangzatát. Míg a Hardfloor érdekes módon a bassline-okat inkább visszafogottan forgatja, addig a Total Eclipse nevű goa-act vadul „a húrokba csap". Klasszikus!

DEE ZONE TRAXX

DEE ZONE TRAXX
TRANCE VÁLOGATÁS

Fogadjátok szeretettel a PolyGram kiadó első hazai technózene összeállítását, mely magyar előadók dolgozatait tartalmazza. Az album szakmai szerkesztője a PolyGram megbízásából Pánczél Gábor (DJ Boolek). Minden az albummal kapcsolatos kérdésre Gábor szívesen válaszol. Részletesebb információkért forduljatok hozzá. Telefonszáma: 06-30-626-654.
Szigeti Ferenc - marketing igazgató
DAYDREAM • DJ BUDAI • AMADEUS • CANDYMAN • SKYLAND • TOYS OF ANCIENT GODS • DJ NEWL & SM:)E • DEE MANSION • DAEDALON • XYBERWOLF • FROM • ANIMA SOUND SYSTEM

THE ADVENT
NEW BEGINNINGS (FFRR/MOTOR)

Colin McBean és Cisco Ferreira visszatértek! A - mint mindig - erősen limitált kiadású szingelekkel végzett sikeres előmunkáltaok után a nyarat új albummal köszöntik, amelyen az utolsó 12 "-es legjobb track-jei és egyéb nyalánkságok találhatók. A The Advent Birmingham-béli Dornwadrs-i kollégáival az elmúlt években letette az új/régi techno-hangzás alapkövét, amely manapság sok produzens outputját meghatározza. Masszív bassdrum-ok, fémes hangzások és fojtó monotónia, ami vészesen jó. Colin: „Techno was never meant for relaxing in your bedroom. It came from people making it in their bedroom for the clums." A The Advent örökös krédója: dancefloor-felvételek készítése. DJ-Tools, olyanok, amelyekkel magunk DJ-ként játszanánák, és olyanok, melyek magukat is a tánctérre vonzanák. Cisco: „Klub-közegből származunk, és még mindig nagyon szeretünk klubokba járni. Ha a közelünkben egy valóban jó DJ vagy live act játszik, akkor tényleg el is megyünk, és még a farunkat is széjjeltáncoljuk. És erre ugyanígy ügyelünk a zenénkben is, hogy ugyanis tánchoz készül. Izzadjanak és ünnepeljenek az emberek. Ez az a fajta zene, amire magunk is szívesen elmennénk, hogy jól érezzük magunkat. We like it to get down. Ha szórakozni megyünk, nem a klubban lityegünk, és nem egész idő alatt a DJ-standnál tétlenkedünk, hogy azt lessük, vajon mit csinál a DJ-kartárs. Mindig elvegyülünk, táncolunk és jól érezzük magunkat. És azt hiszem, ezt a zenénken is észre lehet venni, egész világosan kluborientált." Ambient hangzáskollázsokhoz valóban nincs túl sok köze művészetüknek. Olyan hangzás, amely a tánctéri tömeget a DJ kezeiben vajpuhává hevíti. Legjobb példája a „House Seed", gyilkos acid-techno-felvétel, amely lüktető bassline-jával egyszerűen mindazt szétszakítja, ami útjába áll. Vagy a szublimrenitens „Runners". A „Stassis"-szel és a "Funkage"-dzsel két kőkemény és ultragyors elektro-felvétel is található a dupla-vinylen. Olyan hangzás, amely mindkét techno-varázslót alkotásra ösztönzi. Colin: „Manapság az Electro szabályszerű visszatérését éljük meg. Drexciya, Aux88 és a többiek a 430 West-től. Sok ember kísérletezik mostanság a beat-ekkel, amelyek nem 4/4-ek, talán nem is Electro... a Freestyle egy formája. Mi is ezt a Freestyle-t alkalmazzuk, ahogy ezt egy 808-cal vagy egy 606-tal, egy korai Roland-dobgéppel létrehozzák." A nyolc vinyl-felvétel mellett az album CD-kiadása öt további felvételt tartalmaz, amelyek nem kevésbé táncra pezsdítő hatásúak, de sajnos csak a digitális rajongóknak állnak rendelkezésére, ami különösen a „Stassis Pt. II" esetében különösen nagy kár (Figyeljetek a Hidden track-re a 12-es után!) Az egyetlen, ami jobb, mint egy Advent-lemez, az egy Advent-live-act! So, be there! D-Weird

UNDERGROUND RECORDS

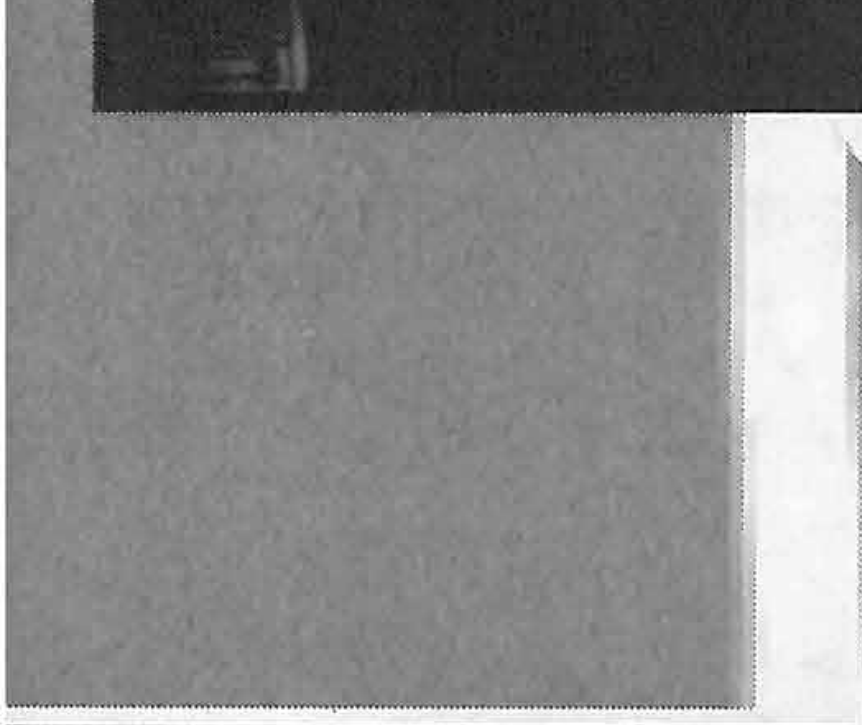

TOSCA
OPERA

Ismeri valaki a minimalizmus úttörőjének, Steve Reich-nak korai hangfelvételeit? A 60-as években még több szalaggép gondos szinkronkötésével és számtalan Cut&Copy-lépéssel kellett dolgoznia, hogy összecsipegetett utcai beszélgetések felvételéből zenei kompozíciót alkothasson. A samplingezés korában az ilyesmi már kicsit könnyebben megy. Az „Opera" című albumon, a bécsi Tosca duó LP-jén, javarészt ,önkényes' felvételek töltik ki azt a helyet, ahol normális esetben vokál szól. A spektrum Liesl Karstadt abszurd megnyilatkozásaitól a beatboxolt jazzgroove-ig terjed, hotelszobai légkörrel vegyítve, hol ritmusra, hol ellene vágva, vagy egyszerűen az egymásba áradó részek folyamába építve. Ehhez igen előkelően Drum&Bass-foszlányok társulnak, de némi ,szegényes' hangszeres kíséret is. Az eredmény akusztikus op-art, lassú funk groove-ok szárnyán, melyek közvetlenül a Trip Hop mennyekből hullanak alá. Tosca Rupert Huber és Richard Dorfmeister projektje, - utóbbi művészt Peter Kruderral végzett közös munkája folytán is ismerhetjük. A Tosca olyan projekt, amely sokkal gyorsabban összeállt, mint egyéb K&D produkciók, magyarázza Richárd. Minden gyorsabban halad, hiszen nagyobb a játék szerepe. Talán azon múlik, hogy Huber társszerző nem beatverő DJ-körökből ered, s hogy inkább az E-zenei szektor érdekli. Mindenesetre a Tosca fennállásának elmúlt két évében több outputtal bírt a K&D G-Stone nevű címkéjénél, mint a két befektető egész projektje, akiknek első - még kiadásra váró - lemezéért a fél lemezipar görcsösen küzd. A rajongók számára az „Opera" minden esetre kiváló útravaló, ahogy a „Chocolate Elvis" felvételek a sound-byte opera-hangmintával és a hipnotikus „Fuck Bub", mindkettő rajta az albumon. Ott hasonló, klubokba illő útitársakra találnak, rövidke tape-gyűjtésből eredő oddity-kre és másokra, valamint nagyon mozgalmas ambient-átmenetekre, amelyek - mintha csak inganának az ingatlanok - átkúsznak az agyon. Egy kicsit olyan, mintha Jazzie B Tortoise koncertjét vezényelné, jam-session beat-ekhez, break-ekhez, példás kísérletező kedvű jóbarátok számára. Érdemes tudni, hogy a „Fuck Dub" remixeinek összeállítása az album quasi-verziójaként nemsokára teljes Tosca-élvezetet tesz lehetővé. (G/Stone/GAP/Underground Rec.)

Square pusher
Mahavishu Memorial Barbecue

Csaknem annyiban is hagyhattuk volna. A **Squarepusher** új LP-jének, a »Hard Normal Daddy« címe nem a Plug tavalyi »Drum'n'Bass For Daddy« című albumára utal.
Tom Jenkinson örül ugyan, »ha olyan producerekkel hoznak össze, akiket bizonyos módon tisztelek«, de a tiszteletlen **Drum'n'Bass**-hamisítók körébe mégis ki vágyik?
Távolról nézve közelinek tűnt, hogy Jenkinsonból (Squarepusher), **Richard D. James**ből (Aphex Twin), **Mike Paradinas**ból (m-ziq) és **Luke Vibert**ből (Plug, Wagon Christ) kvartett álljon össze. A négy fiatalember jó barátságban részint együtt dolgozik, s mindannyiuk jelentetett meg már lemezt a Rephlex-Label-nél. Hogy a múlt év során gyakortább hallhattuk nevüket közös felsorolásban, s hogy olyan folyóiratokban, mint a ,The Wire' vagy a ,Frieze' több oldalas áttekintő cikkeket szenteltek nekik, az Breakbeat-verziójukkal függ össze, amelyeknek Andy C vagy Roni Size feldolgozásaihoz semmi köze. A semmi hangsúlya. Ezért nem is jutunk messzire, ha ezt az „Önnálló gondolkodásra szánt **Drum'n'Bass**"-t (Lars Brinkmann) megpróbáljuk azzal összevetni, amit a Ram vagy a Prototyp összetákol.
Kétségkívül utóbbi jobban „üt", „gördülékenyebb", lendületesebb és jelenvalóbb. Ha e kritériumokat viszonyítási alapul véve a **Squarepusher**re is alkalmazzuk, azt mondhatjuk, amit Ralph Christoph: *„Tíz percig bírom hallgatni."* A *„bassline és a beat-ek közötti interakció"*, melyet Christoph Gurk a „Hard Normal Daddy" recenziójában mint a D'n'B ismertetőjegyeként jelez, Jenkinsont, Jamest, Paradinast és Vibert-et ténylegesen hidegen hagyja. Ami számukra D'n'B-ként hangzik, számukra nem egyéb időleges opciónál, amely műveik összességében mindössze az egész egy vetületeként csapódik le. Hogy a **Squarepusher** ez irányzat ifjú képviselőjeként épp e gyanús beatekkel debütált, pusztán véletlennek tekintem. De annyi biztos, hogy Doc Scott három éven belül megalkotja a „Drumz '99"-t, míg Jenkinsont az egész hidegen hagyja. „Szívesen járok ilyen klubokba, de öt lemez után elegem van. És így van ez, ha technóklubba megyek is."
A breakbeatek iránti érdeklődése hát az újra meg újra szabott, ritmikus ismétlődések ellen irányulna?
„Zenémet nem szívesen tekintem más zenei irányzatokra kiváltott reakcióként. Szeretem a **Drum'n'Bass**-t, néha valóban izgalmas, de hamar el-eluntat is. Az evolúció híve vagyok. A felvételen fejlődést kívánok látni, új utakon járni, új földekre érni."
Ezzel elérkeztünk a **JAZZ**-hez. Tom Jenkinson 12 évesen kezdett basszusgitározni, s szerencséjét rockcsapatokban és jazzcombókban kereste. „Sosem érdekelt különösképp az elektronikus zene, míg nem hallottam az **LFO** első albumát. Azelőtt úgy hittem, hogy az elektronikus zene sajátja az erő, vagy érzelem lehetne. Mikor 17 éves voltam, egy barátommal elkezdtük megvásárolni a szükséges hátteret, és saját felvételek készítéséhez láttunk."
A basszusgitárt mégsem temette el. Sajnos, sokak szerint. Ha továbbra is ily vadul tépi, s ha live gig-jein ily kiadósan megkínozza hangszerét, rosszemlékű fusionrock-produkciók képe sejlik elő. S attól rettegünk, e zene visszatérhetne.
„Ha valaki azt mondja, hogy amit csinálok az jazzrock, semmi kifogásom ellene. Nagyon szeretek néhány régi jazzrock-lemezt, ugyanúgy, mint más egyebet. Ha mégis azt hiszik, hogy ezt a zenét szeretném népszerűsíteni, nincs mitől tartaniok."
Visszatekintvén az elmúlt évekre, az olyan kísérletek, melyek a **dancefloor**t a **jazz**el ötvözni próbálták, inkább szomorúan végződtek. A - lazasággal társított - **JAZZ** áhitott újjászületése nem maradt több, mint rövid ideig tesztelt Lifestyle-mintadarab, melyen keresztül meglelhető a megfelelő lemezpolc, ahol a Blue-Note-Kataloges CD-kiadványai készenálltak. Égett hamu csak, mi visszamaradt. De akad-e valaki, aki Herbie Hancock „Cantaloupe Island"-jét vagy Donald Byrd jazzfunk-lemezét úgy hallgatná végig, hogy ne lenne rosszul?
Jenkinson másképp áll a dologhoz. Azt a zenei irányzatot veszi szemügyre, amely saját módján, az elektromos basszussal, oly nevekkel rokon, mint Weather Report és Jaco Pastorius; s minden komolysággal: van itt valami, melynek lehetőségei számomra, s Tom Jenkinson számára korántsem kiaknázottak. „A zeném ironiamentes."
Hallgassunk csak meg új lemezéről egy olyan dalt, mint a „Papalon". Mint sejtem, nem véletlenül került pont középre. Kidolgozott, zenekari mű, melyben a hangszerek szólókat játszanak, nemes hangzatok épülnek, erőterek törnek egymásba át meg át. S mint elébb sosem, oly tiszták itt a breakbeatek, s oly illő a helyük zenei környezetükben. „Nem teljesen funkcionálisak, nem teljesen azonos érvényűek", amint ezt Jenkinson és Christoph Gurk állítják. „Igen, a ,Pantalon'-ban sok munkánk van. Ezen a lemezen vázlatok és festmények vannak. A darab önmaga festmény. Egyáltalán, ez az album, az előzővel ellentétben, amely inkább kompiláció volt, lineárisan keletkezett. Mindig ama gondolattól vezérelve, hogy valódi LP legyen."
E lemez nem gerjeszti ama vágyunk, hogy belevessük magunkat a fusionrock történetébe. Ellenben felébreszti a zenei múlt művészi kezelése iránti érdeklődésünket, amely - a közvetítőivel ellentétben - az önálló producri státuszt hangsúlyozza.
Jenkinson virtuózkodik is rendesen. Saját készítésű basszus-szólói vagy a ,kihúzott' dobfutamok (a háttérben a közönség tapsviharával) elsődleg ellenkezést váltanak ki, mely a fúzió elől újra visszariaszt. Annak lehetősége, hogy oly zenei hagyományokon túllépjünk, melyek a jazznek és rocknak mindig sajátjai voltak, ragaszkodás szülötte, a puszta zenészi tudásáé. Jenkinson tudja ezt. S ez nem csak azon hallatszik, hogy a lemezen nincsen hallható hangmintavágás, ellentétben a debütáló albumon felsorakoztatottak özönével. „A zenei virtuozitást igen sokan elfelejtik. S napjainkban az az uralkodó nézet, hogy a kompútertechnológiával mindent elérhetünk, amit bárki más is elérhet. De ez nincs így. Mindig van egy határ, ahol újat kell tanulnunk, ahol jobbítanunk kell magunk, hogy átkelhessünk; - dolgozzunk kompjúteren vagy sem." E tudás, amely fúziós darabjaiban megjelenik, Jenkinson máshelyütt erős karral töri le. Mintha csak saját tudása, akarata rengetné meg. Ezt érezni is a felvételeken, melyek nem egyebek többperces breakbeat-őrületnél. „Az olyan darabokhoz, mint a ,Rustic Raver', fél napra van szükségem." A kiélés és megélés elegye.

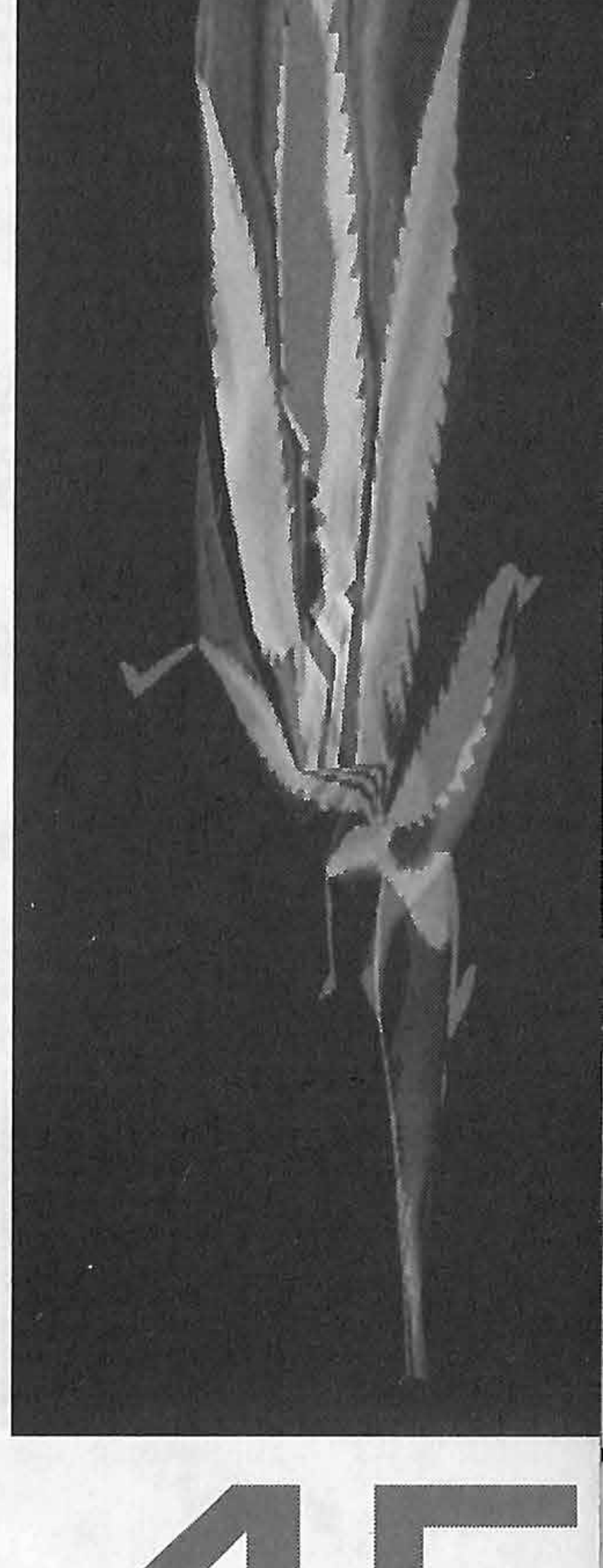

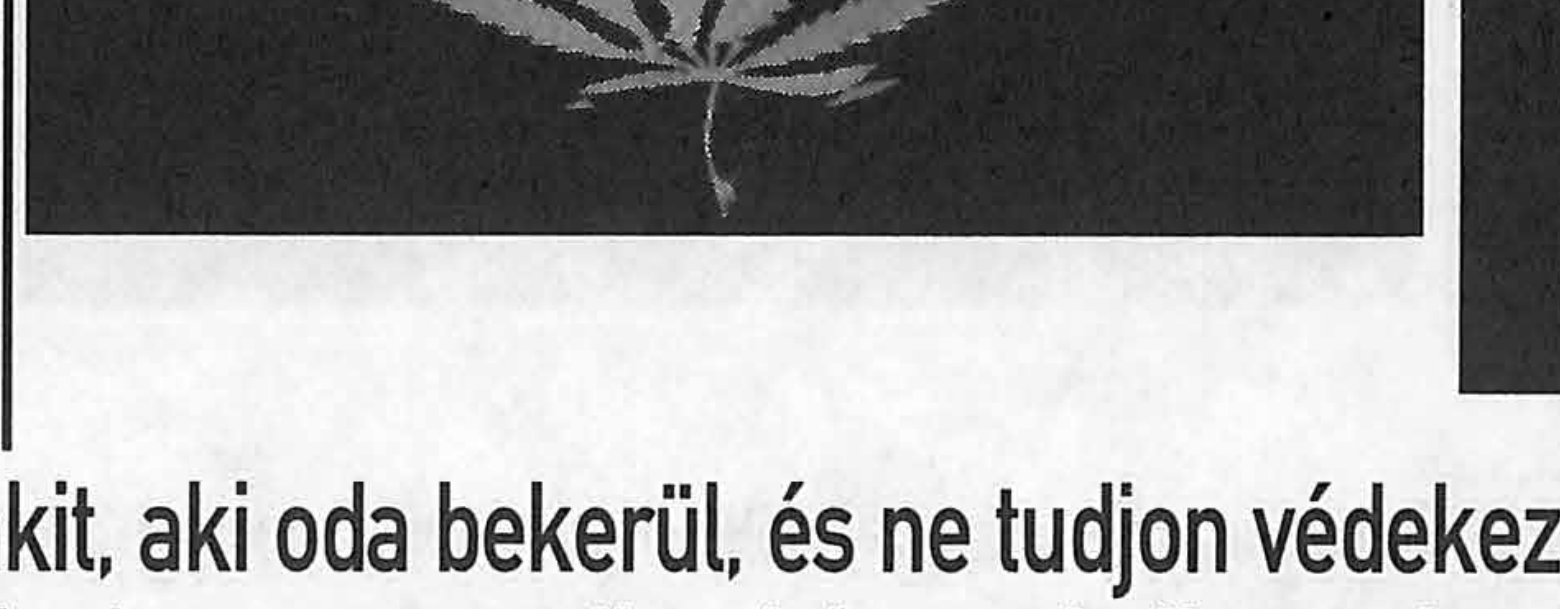

a gyanusítottakat, kikészítsen mindenkit, aki oda bekerül, és ne tudjon védekezni. Ha nem tetted, amit a rendőrök akartak, jöttek a szigorítások. Volt olyan nap, amikor kétszer kellett szétpakolnom mindent, a könyveket laponként nézték át, mindenbe beleolvastak, beletúrtak. Nem voltam ott senki és semmi. Egy ilyen helyen a

LOVEBARIKÁD

TovábbraisUnderground

bezártságot még elviseled valahogy, de az embereket nem, meggyűlölöd őket. Az összezártság kihozza a legrosszabbat az emberekből, mindennaposak a verekedések, a másikkal kibaszás, a szurkálódás, sértegetés, bár itt még szeparáltan voltak az első letartóztatottaktól a visszaesők, de ez a megoldás sem segített semmit, mert megvadult ott mindenki. A börtön, fegyház, fogda és az ilyen intézmények csak arra jók, hogy

BREAKS PHIME
Trainspotting

TÁKYA Klub Csengery u.68.

NyitóParty

97 Szeptember 5. Péntek

INTRUDER kft
TIMP Stúdió

Tilos Rádió 98Mhz

NEM CSAK PESTI EST

FREEE® Magazin

GÉPSZAVA

újratermeljék a bűnözést. A rendőrségnek szüksége van a munkára, és azok, akik már lehúztak 3-4 évet, soha nem tudnak többé igazán beilleszkedni a társadalomba. A fogvatartásnak nem a büntetés az elsődleges célja, hanem hogy a társadalom felé kialakítson egy sablonos ellenségképet, amit folyamatos példákkal tud erősíteni és fenntartani az emberekben. Mivel én nem voltam hajlandó együttműködni, „A kábítószert II.r. gyanusított több ‚forrásból'

VARÁZSGOMBA

„A hatvanas évek pszichedélikus felfedezési láza a hetvenes évek kokainjárványába fulladt, ezután viszont alászállt a nyolcvanas évek ‚Csak mondj nemet!' jelszóval jellemezhető új status quója, amely azért kiáltott, hogy végre felborítsa a tudatban bekövetkező tömeges eltolódás. Erre előbukkant a sötétségből **Terence McKenna**, a kilencvenes évek drogguruja, aki annyi év visszavonulás, zavar és reakciós dogma után ismét tiszteletreméltóvá tette a pszichedélikus élményt. Fontos, hogy választott drogja a pszilocibingomba." [D4(p97)] „A mexikói sámánok azért fogyasztják az általuk ‚istenek húsának' nevezett gombát, hogy látomásaik támadjanak, betegeket tudjanak gyógyítani, valamint kapcsolatot teremtsenek az istenekkel és ősökkel. Két pszichedélikus hatású triptamint: pszilocibint és pszilocint tartalmaz. »Psilocybin: **Albert Hoffman** által a Psilocybe mexicana hallucinogén gombából előállított pszichedélikus anyag. A gombát előszeretettel használják a mexikói mazatec indiánok gyógyítói és varázslói... [D1]« „Jónéhány, ugyanilyen módon használt egyéb gombafaj is tartalmazza ugyanezeket a hatóanyagokat." [R3(p73)] »„[Psilocybe merdaria (Sropharia merdaria), Psilocybe inquilina - trágyaszemétgomba és bordás szemétgomba] ezeknek a szemétgombáknak a rokonaik azok a mexikói látomáskeltő gombák is, amelyeknek hatóanyaga a kábítószerekhez hasonló hatást fejt ki az idegrendszerre." [K3]«

„A pszichedéliákkal kapcsolatos legkomolyabb (mely éles ellentétben áll a rekreációs célzatúval) érdeklődés fókuszában a képzeleti világ áll. **McKenna** magát hajótörött tengerészhez hasonlítja, aki visszatér, hogy közölje a civilizációval a csodálatos Ujvilág felfedezését a látóhatár mögött. Jó ez a metafora, noha a mai felfedezés nem függ uralkodók kegyétől és hajóktól, mint ahogyan attól sem, hogy űrhajókat szerezzünk, vagy beszálljunk a NASA milliárdos költségvetésébe. Akárki, aki hajlandó öt gramm szárított pszilocibingombát elfogyasztani, beléphet a képzelet birodalmába, s maga nézheti meg, hogy a jelentésekből mennyi is a valóság." [D4(p98)]

„alaposabban elgondolkoztam a részeg Dionűszosz istenen »a bor, a termékenység és mulatozás görög istene, akit őrjöngő orgiákban imádtak; a leghíresebb ilyen ünnepet Athénban tartották tavasszal. Dionüszosz a szabadság és a spontán megnyilvánulások szimbóluma volt, aki más istenekkel szembeni tiszteletlenségre ösztönzött. Követői tánccal, zenével és borral adták át magukat a tiszta, felszabadult életörömnek. [D1]«, a bölcsnek, de ugyanakkor gonosznak is tartott kentaurokon, valamint azon, hogy mi lehetett az isteni ambrószia és a nektár. Mindez szorosan összefügg, mivel a kentaurok Dionűszoszt imádták, Dionűszosz orgiasztikus őszi ünnepének pedig ‚Ambrószia' volt a neve. Ma már nem hiszem, hogy amikor Dionűszosz bakhánsnői őrjöngve járták az országot, állatokat meg gyermekeket téptek szét, később meg azzal hencegtek, hogy megjárták Indiát, csak bortól vagy borostyánsörtől voltak mámorosak. »„Hallhattad már: én nem örömre vágyom! / A mámor kell nekem, a sajgó bujaság, / szép gyűlölet, pezsdítő bosszuság." [G2]« Bizonyos felfedezések, amelyeket Mit ettek a kentaurok? c. tanulmányomban foglaltam össze, arra engednek következtetni, hogy a szatírok (a kecske totemet tisztelő törzs tagjai), a kentaurok (a ló totemet tisztelő törzs tagjai), valamint asszonyaik, a bakhánsnők, ezekkel a főzetekkel csak egy jóval erősebb kábítószert öblítették le a torkukon: mégpedig a nyersen fogyasztott amanita muscaria [Légyölő galóca] nevű gombát. Ez a gombafajta érzék0i csalódásokat idéz elő, értelmetlen őrjöngésre késztet, látnoki képességgel ruház fel, fokozza a szexuális képességet, és jelentősen erősíti az izmokat. »„Jaj, mondd hamar, ebből mi lesz még? / Ez a dühödt rángás, vad esztelenség!" [G2]« Az így előidézett néhány óráig tartó eksztázist teljes elernyedés követi. Ez a jelenség lehet a magyarázata, hogyan futamíthatta meg Lükurgosz egyetlen kecskeösztökével Dionűszosz bakhánsnőkből és szatírokból álló részeg seregét, Indiából való diadalmas hazatérésük után.

Egy vésett etruszk tükrön Ixión lábánál látható az amanita muscaria. Ixión thesszáliai hérosz volt, aki az istenek társaságában ambrósziát fogyasztott. Több mítosz is alátámasztja azt az elméletemet, hogy leszármazottai, a kentaurok, ilyen gombát ettek. Egyes történészek szerint később a legendás norvég harcosok is ezt fogyasztották, hogy vakmerőbben tudjanak harcolni. Jelenlegi feltevésem szerint az ‚ambrószia' is, meg a ‚nektár' is kábító hatású gomba volt: minden bizonnyal amanita muscaria, de lehetett másfajta is, elsősorban az apró, vékony szárú, trágyadombokon termő panaeolus papilionaceus, amely ártalmatlan, rendkívül gyönyörteljes hallucinációkat idéz elő. »„Borzongató gyönyör hevít! / Eltölteném még sok-sok órám." [G2]« Ilyesféle gomba látható egy attikai vázán Nesszosz kentaur patái közt. Az ‚istenek', akik számára a mítoszok szerint egyedül volt fenntartva az ambrószia és a nektár élvezete, valószínűleg a preklasszikus kor szent királynői és királyai voltak. Tantalosz király bűne az volt, hogy megszegte a tilalmat, s közönséges emberekkel osztotta meg ambrósziáját.

Miután Görögországban a szent királynők és királyok intézménye megszűnt, az ambrószia valószínűleg az eleusziszi, az orphikus és egyéb Dionűszosszal kapcsolatos misztériumok titkos tartozéka lett. A misztériumok résztvevői mindenesetre megesküdtek, hogy nem árulják el, mit ettek és ittak, felejthetetlen vízióik támadtak, és ígéretet kaptak, hogy halhatatlanok lesznek. »„Ha ez ital átjárja vénád, / lásd már minden nőben Helénát!" [G2]« Az az ‚ambrószia', amelyet az olümpiai futóverseny győztesei kaptak, amikor ez a győzelem már nem jelentette a szent királyság elnyerését is, kétségtelenül csak pótszer volt: olyan ételek keveréke, amelyek kezdőbetűiből - miként a Mit ettek a kentaurok?-ban kimutattam - kijött a görög ‚gomba' szó. A nektárnak és a kekűonnak - az eleusziszi Démétér mentával fűszerezett italának - a klasszikus szerzők által ránk hagyományozott receptje szerint alkotóelemeik nevének kezdőbetűiből ugyancsak a ‚gomba' szó jön ki.

A mexikói Oaxaca-tartományban élő masatec indiánok által ősidők óta használt isteni ambrósziából, a halucinogén psilocybe [Ld. még Varázsgomba és Hogyan éltek eleink a keresztények és mitől lettek azzá? című anyagunk.] gombából magam is ettem. Hallottam a papnőt, amint Tlalochoz, a Gomba-istenhez fohászkodik, és transzcendentális vízióim támadtak. Így aztán teljes szívemből egyetértek az amerikai **R. Gordon Wassonnal** [Ld. lentebb], ennek az ősi rítusnak a felfedezőjével abban, hogy a mennyországról és a pokolról kialakult európai elképzelések alighanem hasonló misztériumokból fakadtak. Tlalocot villám nemzette, akárcsak Dionűszoszt; s mind a görög, mind a masatec folklórban villám nemzette valamennyi gombafajtát is, amelyet mindkét nyelv közismerten az ‚istenek eledelé'-nek nevez. Tlaloc KÍGYÓKBÓL font koronát viselt, akárcsak Dionűszosz. Tlalocnak menedékhelye volt a víz alatt, akárcsak Dionűszosznak. A bakhánsnők szörnyű szokása, hogy áldozataik fejét letépték, jelképesen valószínűleg a szent gomba fejének letépésére utal. Mexikóban ugyanis sose eszik meg gomba szárát. Olvastuk, hogy Argosz egyik szent királya, Perszeusz, aki áttért Dionűszosz tiszteletére, Mükénét egy varangygombáról nevezte el »Az egyiptomiak használják már a varangy váladékát, a bufotenint. [S5]; valamint Az „Álomhal (Dream Fish), csendes óceáni márnafaj, melyből hallucinogén anyagot lehet kivonni." [M4]«, amely a város helyén termett, s vízsugarat lövellt ki magából. Tlaloc emblémája varangyosbéka volt; az volt Argoszé is; és a Tepentitla-freskón Tlaloc varangyosbékája szájából vízsugár lövell ki. De vajon mikor volt kapcsolatban az európai és a közép-amerikai kultúra?" [G8(p5-8)]

Wasson, R. Gordon (1898-1986) amerikai magántudós és etnomikológus, aki feleségével, Valentinával az 1950-es évek elején kezdte tanulmányozni a pszichoaktív gombák hatását Szibéria, India és Dél-Amerika különböző kultúráira. **Wasson** szerint a pszichedélikus gombák használatával kapcsolatos látomásos élményeknek alapvető szerepük van a vallásos hit kialakulásában. Meggyőződése szerint az indiai mitológiában a legendás soma növény voltaképpen nem más mint Amanita Muscaria; ezen elképzelésével ma már számos tudós komolyan foglalkozik. (...) (lásd még: Eleuszisz) (...) Művei: Road to Eleusis (Út Eleusziszba). Soma: The Divine Mushroom of Immortality (Soma: a halhatatlanság szent gombája; 1969), Maria Sabina and her Mazatec Mushroom Velada (Maria Sabina és mazatec gombája, Velada; 1974), The Wondrous Mushroom (A csodálatos gomba; 1980). [D1]

HOGYAN ÉLTEK ELEINK A KERESZTÉNYEK, ÉS MITŐL LETTEK AZZÁ?

„Allegro (a holt-tenger tekercsek egyik legismertebb kutatója) (...) öt évig írta könyvét egy szerinte nagy jelentőségű filológiai elméletről.

A könyv 1970-ben jelent meg A szent gomba és a kereszt címmel. (...) A könyv érvrendszere bonyolult filológiai premisszákon nyugszik. (...) Amitől A szent gomba és a kereszt olyan botrányt keltett, az Allegrónak a Jézussal kapcsolatos gondolatmenete volt. Allegro a vallásos hit és gyakorlat gyökereit keresvén az állította, hogy Jézus nem volt valóságos történelmi személy, csak valamiféle kép, AMELY EGY PSZYLOCIBIN NEVŰ HALLUCINOGÉN GOMBA HATÁSÁRA ALAKULT KI AZ EMBEREK TUDATÁBAN. Allegro szerint a

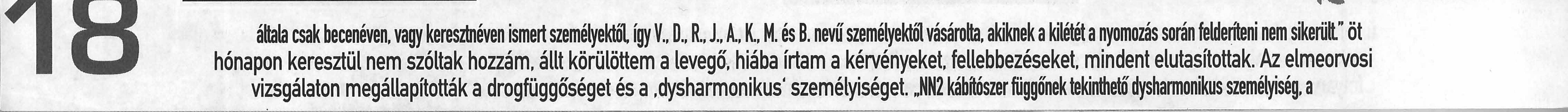

általa csak becenéven, vagy keresztnéven ismert személyektől, így V., D., R., J., A., K., M. és B. nevű személyektől vásárolta, akiknek a kilétét a nyomozás során felderíteni nem sikerült." öt hónapon keresztül nem szóltak hozzám, állt körülöttem a levegő, hiába írtam a kérvényeket, fellebbezéseket, mindent elutasítottak. Az elmeorvosi vizsgálaton megállapították a drogfüggőséget és a ‚dysharmonikus' személyiséget. „NN2 kábítószer függőnek tekinthető dysharmonikus személyiség, a

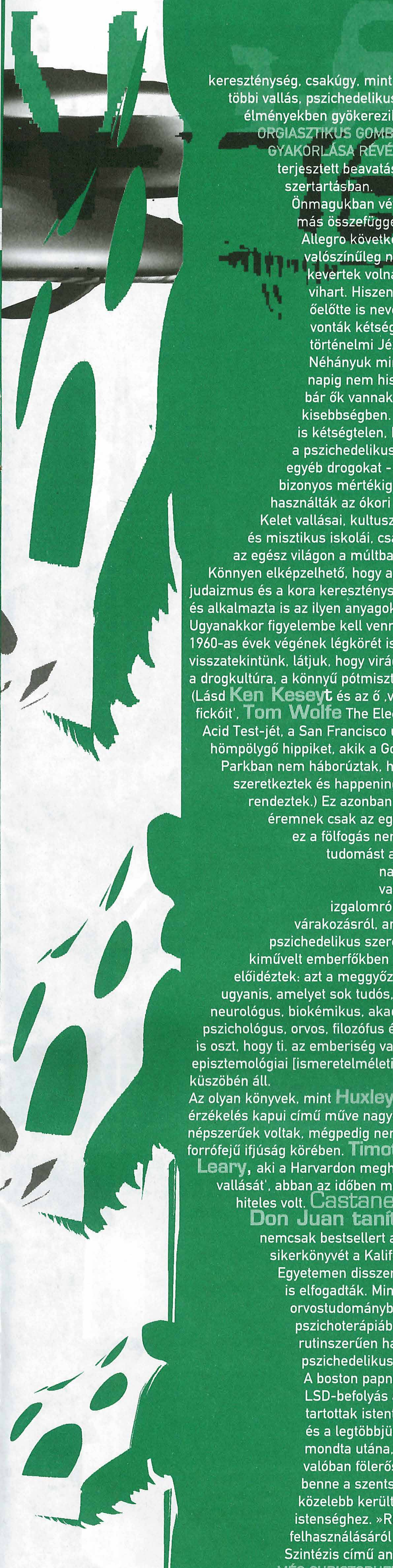

kereszténység, csakúgy, mint valamennyi többi vallás, pszichedelikus élményekben gyökerezik, egy **ORGIASZTIKUS GOMBAKULTUSZ GYAKORLÁSA RÉVÉN** terjesztett beavatási szertartásban. Önmagukban véve vagy más összefüggésben Allegro következtetései valószínűleg nem kevertek volna ekkora vihart. Hiszen már őelőtte is neves tudósok vonták kétségbe egy történelmi Jézus létét. Néhányuk mind a mai napig nem hisz benne, bár ők vannak kisebbségben. Ma már az is kétségtelen, hogy mind a pszichedelikus, mind az egyéb drogokat - legalábbis bizonyos mértékig - használták az ókori Közel-Kelet vallásai, kultuszai, szektái és misztikus iskolái, csakúgy, mint az egész világon a múltban és ma is. Könnyen elképzelhető, hogy az 1. századi judaizmus és a kora kereszténység ismerte és alkalmazta is az ilyen anyagokat. Ugyanakkor figyelembe kell vennünk az 1960-as évek végének légkörét is. Ma, ha visszatekintünk, látjuk, hogy virágzott akkor a drogkultúra, a könnyű pótmiszticizmus. (Lásd **Ken Keseyt** és az ő ,vidám fickóit', **Tom Wolfe** The Electric Kool-Acid Test-jét, a San Francisco utcáin hömpölygő hippiket, akik a Golden Gate Parkban nem háborúztak, hanem szeretkeztek és happeningeket rendeztek.) Ez azonban az éremnek csak az egyik oldala, ez a fölfogás nem vesz tudomást arról a nagyon is valóságos izgalomról és várakozásról, amelyek a pszichedelikus szerek még a kiművelt emberfőkben is előidéztek: azt a meggyőződést ugyanis, amelyet sok tudós, neurológus, biokémikus, akadémikus, pszichológus, orvos, filozófus és művész is oszt, hogy ti. az emberiség valami valódi episztemológiai [ismeretelméleti] ,áttörés' küszöbén áll.

Az olyan könyvek, mint **Huxley** Az érzékelés kapui című műve nagyon népszerűek voltak, mégpedig nem csak a forrófejű ifjúság körében. **Timothy Leary**, aki a Harvardon meghirdette ,új vallását', abban az időben még elég hiteles volt. **Castaneda** a **Don Juan tanításai**val nemcsak bestsellert alkotott, sikerkönyvét a Kaliforniai Egyetemen disszertációként is elfogadták. Mind az orvostudományban, mind a pszichoterápiában rutinszerűen használták a pszichedelikus szereket. A boston papnövendékek LSD-befolyás alatt tartottak istentiszteletet, és a legtöbbjük azt mondta utána, hogy valóban fölerősödött benne a szentség érzete, közelebb került az istenséghez. »Rituális felhasználásáról még: Szintézis című anyagunk« **MÉG CHRISTOPHER MAYHEW PARLAMENTI KÉPVISELŐ, KÉSŐBBI HONVÉDELMI MINISZTER IS EGY ÍZBEN KÁBÍTÓSZER HATÁSA ALATT JELENT MEG A NEMZETI TELEVÍZIÓBAN, ÉS ÜDVÖZÜLT KÉPPEL VIGYORGOTT A RIPORTERRE, ANNAK AZ EMBERNEK A FÖLDÖNTÚLI MOSOLYÁVAL, AKI ELŐTT ÉPP MOST VILÁGOSODOTT MEG SOK MINDEN.** Érthető tehát, hogy a tudományos és kritikai közvélemény miért ijedt meg olyan nagyon Allegro könyvétől, jóllehet maga Allegro nem volt híve a kábítószernek. (...)

Mindazonáltal, és ha nem is szokványosan idézett okokból, A szent gomba és a kereszt szentségtörésnek számított, és kétségessé tette Allegrónak mint tudósnak a szavahihetőségét." [B5(p98-100)]

Dr. **John Lilly**, (1915-): amerikai neurofiziológus, a módosult tudatállapotok kutatásának úttörője. (...) Könyvében, melynek címe The Centre of the Cyclone (A ciklon közepe; 1972), az emberi agy működéséről alkotott teóriáit írja le, melyek az érzékelés elvesztésével járó állapotok vizsgálatán alapulnak. **Lilly** felfedezte, hogy látomásos élmények jelentkeznek az izolációs tartályban való hosszabb tartózkodás után, s ezek az élmények szorosan kapcsolódnak az ember vallásos hiedelméhez. Egy későbbi műben, melynek címe Simulation of God (Isten utánzása; 1976), **Lilly** kifejti, hogy a vallásos nézetek gyakran megakadályozzák a misztikus megvilágosodást, és gátolják a transzcendentális valóság megtapasztalását. [D1]

»I.sz. 60 körül Andromakhosz, Néró orvosa megváltoztatta az ún. ,mithridatum' receptjét, mely csodaszert VI. Mithridátész Eupator, pontusi király talált ki, s mely korának egyik leghíresebb ellenmérge volt. 64 adalékból áll, növényi ,drogok'-ból, viperahúsból, kacsavérből, fűszerekből, mézből és borból. Hagyományosan ásványi anyagokat, ópiumot és tengeri hagymát tartalmazott. [S5(p49)]« A druidák kedvelt növénye a fagyöngy, a germánoké a boróka, a kamilla és az árnika. A magyar kultúrában a füstölő fű belélegzése volt szokásos. [S5(p51,p73)] Az eurázsiai és szibériai (Tungu, Jakut, Koriak - [G5(p25)]) sámánok legkedveltebb rituális bódítószere a légyölő galóca (Amanita muscaria) volt, a benne lévő alkaloidák keltették a sámánokban és táltosokban azt a önkívületi állapotot, amely a jövendőmondás, az istenekkel és szellemekkel való kapcsolatteremtés, valamint a halottak túlvilági békéjéért való fohászkodás feltételeként volt számontartva. Ezért a tulajdonságáért, valamint enyhén mérgező hatásáért muszcimol-tartalma felelős. Elterjedt bódító-, és ajzószerek voltak továbbá a cickafark, a rozmaring, valamint a skarlátfű. Ez utóbbiról írja 1669-ben megjelent Kerti dolgoknak leírása című kötetében **Nadányi János**: „Ha borba tészed, az elmét megvidámítja, a szerelmet izgatja, de ha mód nélkül veszed bé, fejedet megkondítja".

Soma: szent növény, melyből kábító italt készítettek. Az italt a védikus áldozati szertartások alatt fogyasztották, melyet Indra, a harcos isten tiszteletére tartottak. A monda szerint a soma az istenek itala volt, és a halandókat isteni tulajdonságokkal ruházta fel. Egyes szerzők szerint a soma a Sarcostemmo acidium nevű, levél nélküli növény. **R. Gordon Wasson** azonban úgy tartja, hogy a soma voltaképpen Amanita Muscaria, a hallucinogén piros-fehér pöttyös gomba. A soma ezentúl a levet megszemélyesítő istenség, mely eredetileg földisten volt, majd holdistenné vált. [D1]

„Nagyon valószínűnek tűnik számomra, hogy az emberiség soha nem lesz képes legyőzni a Mesterséges Mennyországokat. A legtöbb férfinek és nőnek olyan - legrosszabb esetben - fájdalmas, - legjobb esetben - unalmas az élete, és oly kevés módja nyílik a felszabadulásra, hogy álmunk, akár csak percekre is levetni emberi béklyóinkat, lelkekünket örök vágyakozásban égeti. Művészet és vallás, Carneválok és Szaturnáliák, tánc és ének - mindezek csupán egy célt szolgáltak mindenkoron: hogy az ember megtalálja - **H.G.Wells** szavaival élve - az Ajtót a Falban." [H1(p62)]

Az eleusziszi misztériumok híres vallásos és misztikus szertartások, melyeket Eleuszisznál, Athén közelében tartottak. Sokáig úgy gondolták, hogy az eleusziszi rítusok színielőadás jellegűek voltak, noha a beavatási templom feltárt maradványai ezt nem támasztották alá. **R. Gordon Wasson** etnomikológus szerint az eleusziszi misztériumok pszichedélikus jellegűek voltak, amit a közeli mezők gabonáján kifejlődött anyarozs okozott. **Wasson** azt állítja, hogy a misztériumok résztvevői árpavízből, mentából és anyarozsból álló italt fogyasztottak, s ez azonnal a szellemvilágba röpítette őket. „Amit ott láttak - írja -, nem színészek játéka volt, hanem fantazma, azaz szellemeknek, főként Perszephoné (termékenység-istennő) szellemének a megjelenése." **Wasson** feltételezését alátámasztotta **Albert Hoffman**, aki elsőként állított elő anyarozsból LSD-t 1938-ban. A pszichedélikus magyarázatot látszik megerősíteni a homéroszi Démétér-himnusz, amely leírja a résztvevők érzéseit: „félelem és a végtagok remegése, szédülés, émelygés és hideg verejték" jelentkezett, mielőtt a látomás eltűnt az elsötétített kamrában. [D1]

TEONANANCATL

A mexikói nahuatl indiánok így nevezik a gombákat, melyeket a spanyolok érkezése előtt vallásos kultuszaikban használták. A kifejezés jelentése „az istenek húsa", mely a gombák hallucinogén anyaga által okozott szent látomásokra utal. [D1] „Add kölcsön, szerelem, szélgyorsaságú szárnyad, / hadd érjem el e látomást!" [G2]

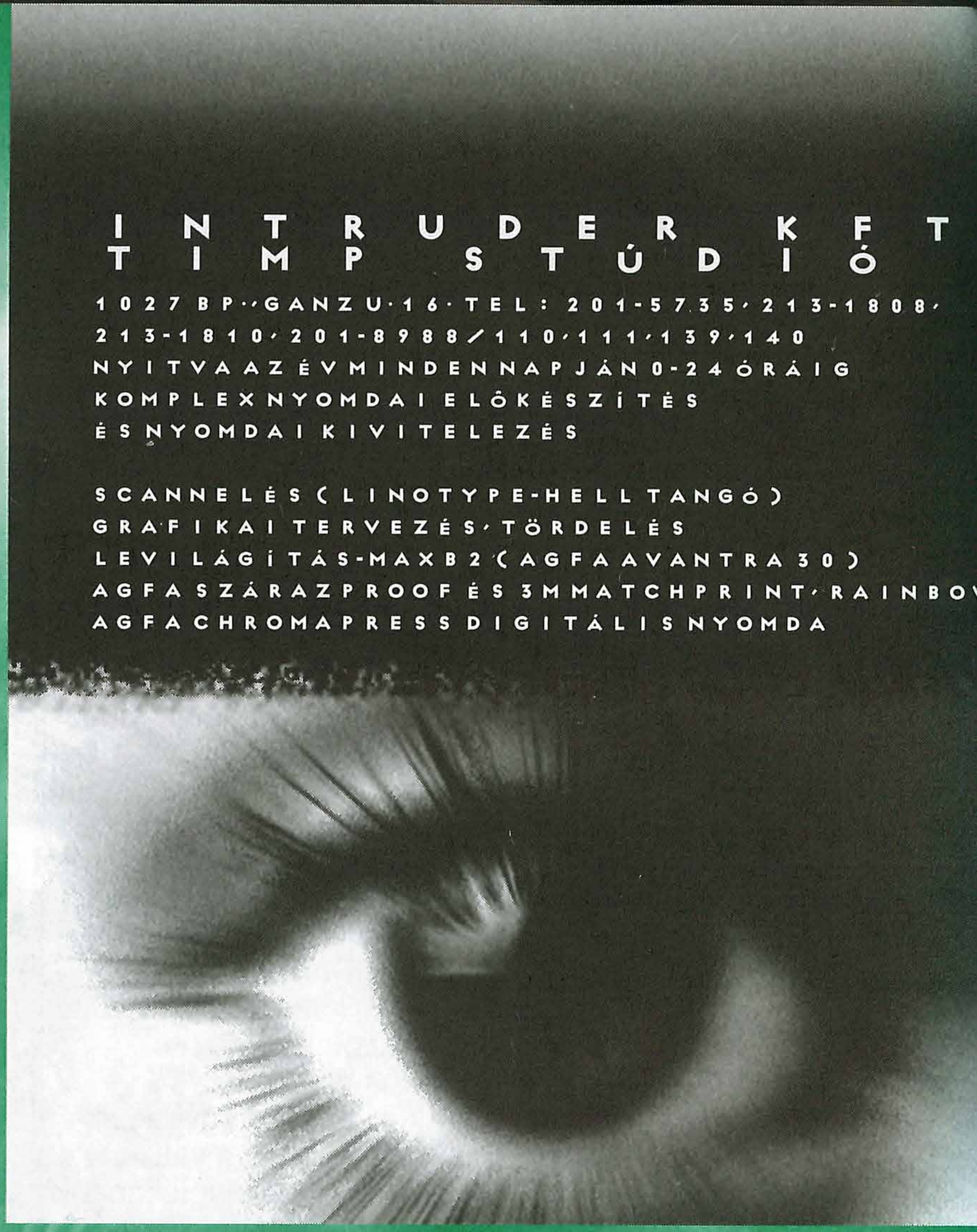

INTRUDER KFT
TIMP STÚDIÓ
1027 BP.·GANZ U.16· TEL: 201-5735/213-1808/213-1810/201-8988/110/111/139/140
NYITVA AZ ÉV MINDEN NAPJÁN 0-24 ÓRÁIG
KOMPLEX NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS
ÉS NYOMDAI KIVITELEZÉS

SCANNELÉS (LINOTYPE-HELL TANGÓ)
GRAFIKAI TERVEZÉS/TÖRDELÉS
LEVILÁGÍTÁS-MAX B2 (AGFA AVANTRA 30)
AGFA SZÁRAZPROOF ÉS 3M MATCHPRINT/RAINBOW
AGFA CHROMAPRESS DIGITÁLIS NYOMDA

E·PLAY
1067 Bp. Teréz krt.55. Nyugati Pu.
Tel: 302 2849

Csütörtök • Droppin' Science
Residents:
D'Án von Schulz, Sterbinszky

Péntek • Get Funky
Residents:
Bárány, Jován

Szombat • E·Play Feeling
Residents:
D'Án von Schulz, Sterbinszky

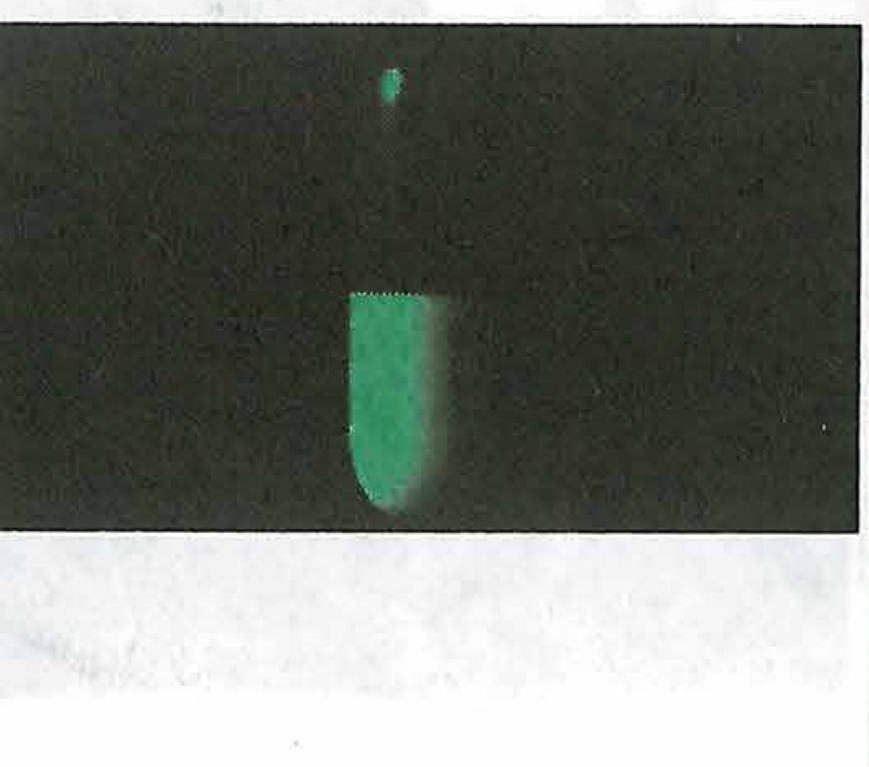

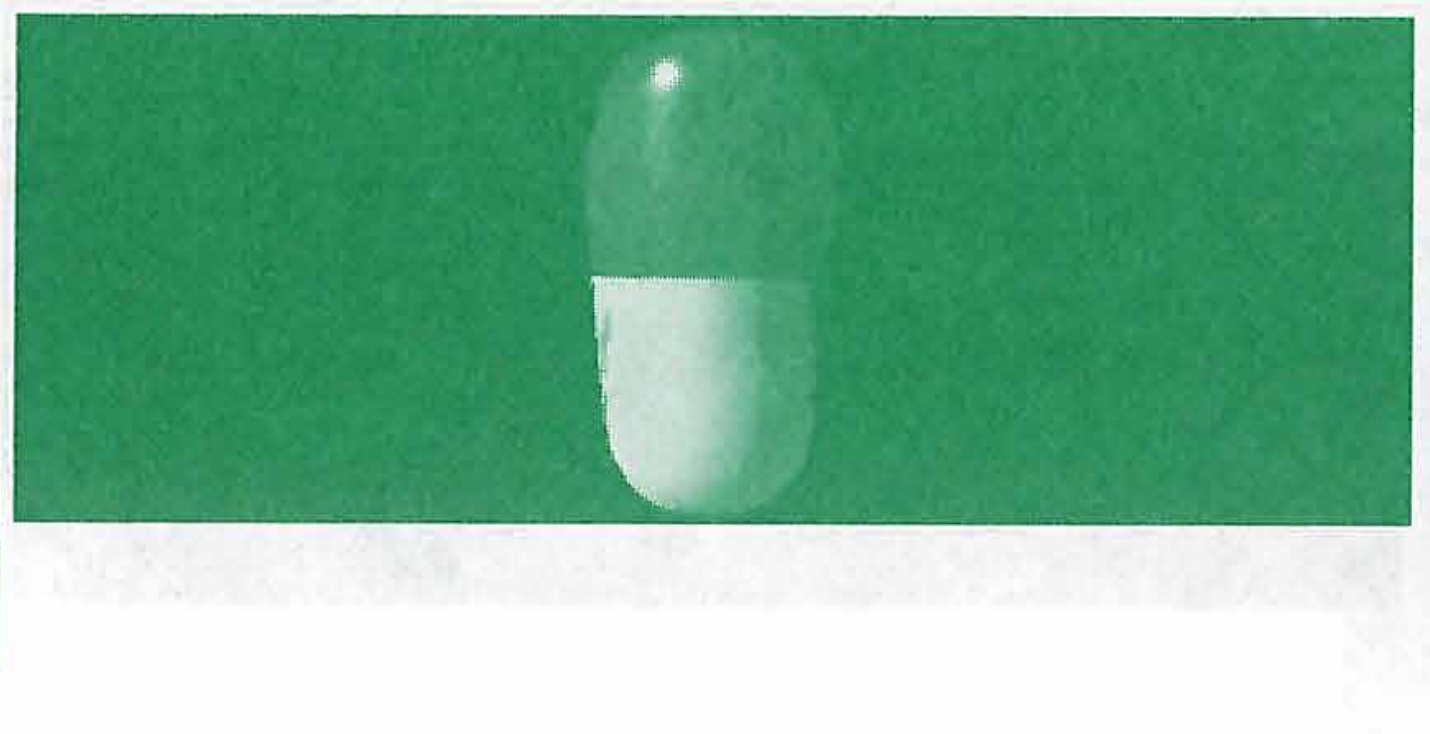

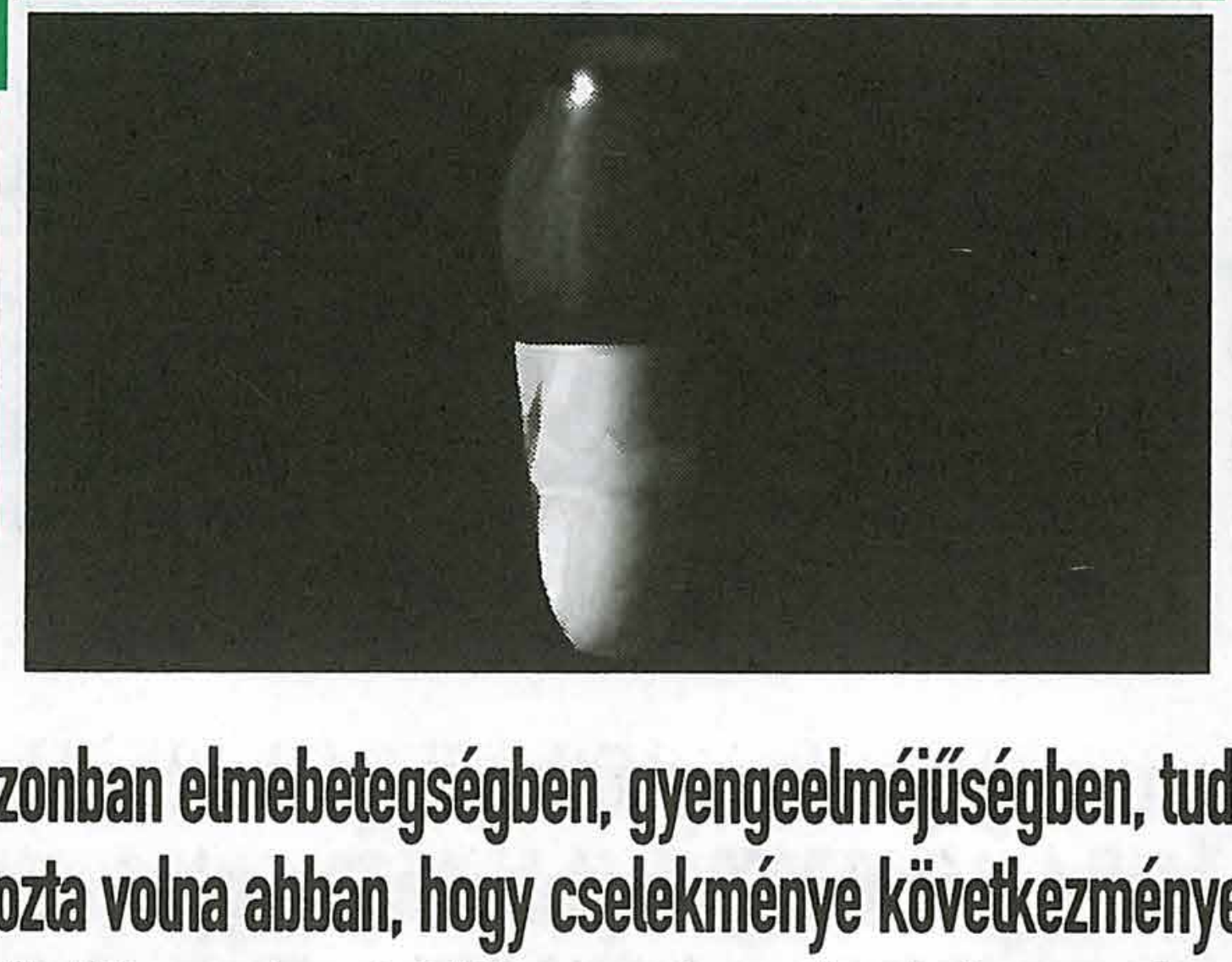

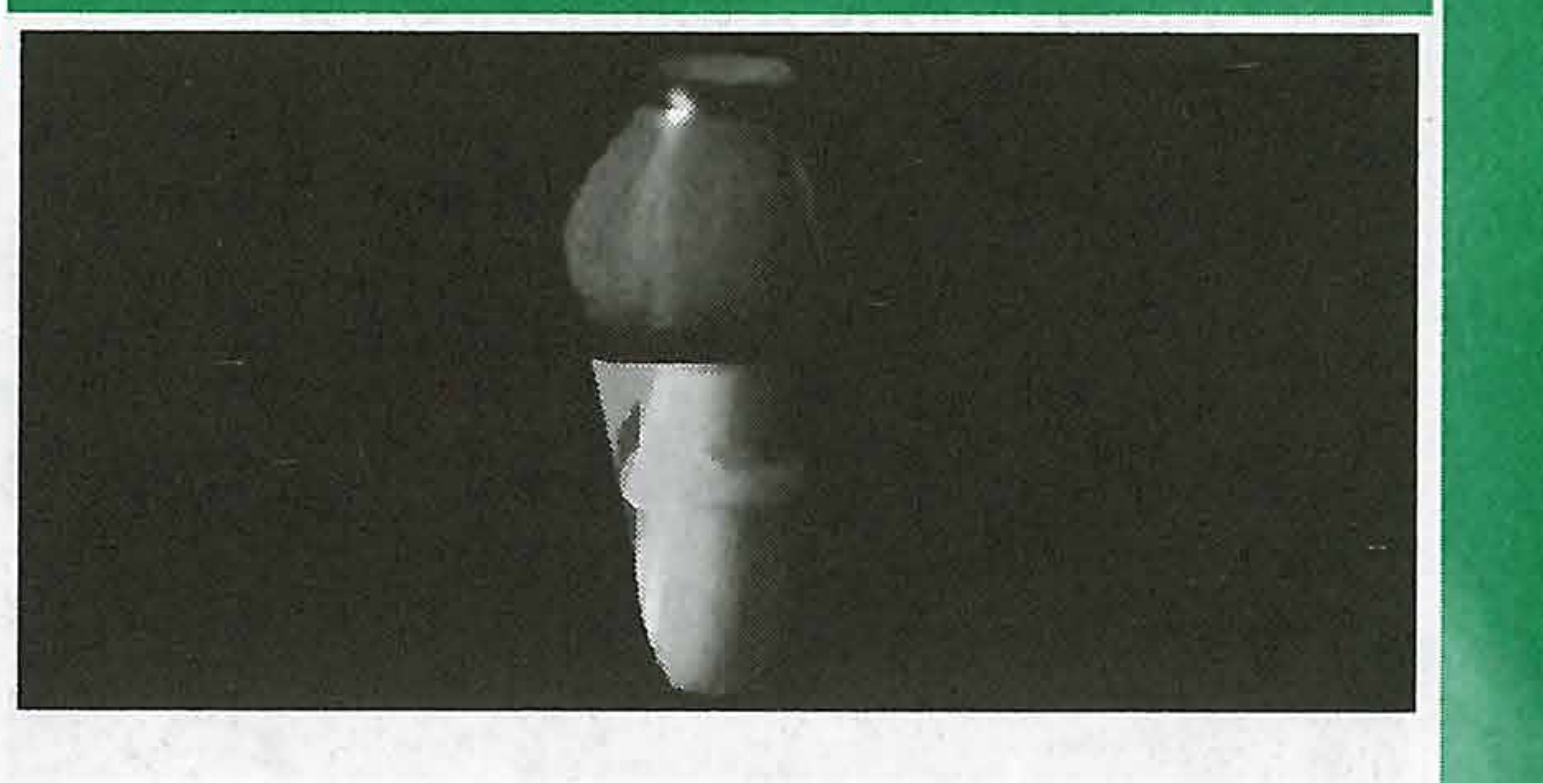

beszerzett orvosszakértői vélemény szerint azonban elmebetegségben, gyengeelméjűségben, tudatzavarban vagy szellemi leépülésben nem szenved, és a cselekmény elkövetésének idején sem szenvedett, amely képtelenné tette vagy korlátozta volna abban, hogy cselekménye következményeit felismerje, és ennek megfelelően viselkedjék..." Elszállították a bünetésvégrehajtás elmeintézetébe, ahol sok igazán őrült embert láttam, de mivel én csak szimuláns voltam, nem igen tudtak mit kezdeni velem. Az ötödik hónap

„VOLT EGYSZER EGY EMBER, SZAKALLA VOLT KENDER...“

A **marihuána** használata történelem előtti időkbe nyúlik vissza. A **marihuána** szoros összefüggésben áll a Föld egyes országainak történelmével és fejlődésével. Jelentős szerepet játszott Afrika, a Közel-Kelet, India és Kína vallásaiban és kultúráiban."... az ősember az összes növényi anyaggal kísérletezett, amit csak meg tudott rágni, és nem kerülhették el figyelmét a kender tulajdonságai, mivel magvak és olajak után kutatva nyilván megkóstolta a növény ragacsos csúcsait. A kender-evés nyomán fellépő eufórikus, eksztatikus, hallucinatórikus élmények elvezethették az embert egy másvilági síkra, ahol megszületett a vallásos hit - s talán az istenség képzete is innen ered. A növényre úgy tekintettek - s bizonyos kultúrákban tekintenek ma is - mint az istenek különleges ajándékára, a szellem világával való egyesülés szent médiumára." [Z2]

„Egy srác mesélte, hogy nagyon befüveztek, és mondták neki, hogy keresd már meg azt a valamit. Ő ott állt, és azon gondolkozott, hogy mit jelent az, hogy keres. Mit csinálunk akkor, amikor keresünk?" - Kék Száj ügynök

EGYIPTOM

Közel 4000 éves kender-maradványokat találtak egy egyiptomi ásatás során, az ősi Thébában pedig italt készítettek a növényből. [Z2]

»Visszatalálva a hajóra, Ur-sanábinak, a hajósnak
mélyvízi útjáról beszámol s az élet füvét fölmutatja.
'Ur-sanábi, e fűről szólott Um-napisti búcsúzásunkkor;
ez a fű az ígéret füve; aki eszik belőle, ifjú
marad, soha meg nem öregszik - napról-napra örül örömmel!
»Megújulsz újra mint e fűszál« a neve e titkos növénynek.
Megízlelem - s nem vénülök meg! Hazaviszem - egyék belőle
ember, asszony és kicsi gyermek; aggság többé meg ne gyötörje
a bekerített Uruk népét!... « [G7]

AFRIKA

Valószínűleg Afrika rendelkezik a legkiterjedtebb marihuána-használattal és történelemmel, ahol a növény a vallásos ceremónia szerves része volt. Régi korok utazói megfigyelték, ahogy az afrikaiak ‚izzó kenderhalmok füstjét lélegzik be'. Dél-közép Afrikában egyes szekták a marihuánára mint varázsnövényre tekintenek, mely univerzális védelmet nyújt az élet minden sérülése ellen: a békét és a barátságot szimbolizálja. Bizonyos törzsek a kender használatát kötelességüknek tekintik. [Z2]

INDIA

Összetett indiai mítosz szól a Tej Óceánjának az Istenek által való megköpüléséről, az ő közös teremtésükről. Amritát keresték, az örök élet elixírét. Amikor az istenek a démonok segítségével megköpülték az óceánt, hogy elnyerjék Amritát, az egyik eredő nektár a kannabisz volt, amit ennek nyomán Amritának hívtak. A **marihuána** más ősi indiai nevei a ‚szent fű', ‚hős levelek', ‚öröm', ‚örömhozó', ‚a három világok vágya', ‚istenek eledele', ‚gyönyörök szökőkútja' és ‚Shiva növénye'. [Z2] »A hindu számára a kender szent növény. A bhang-levelekben őr lakik. Aki álmában a leveleket, a növényt vagy a bhang-teát látja, azt szerencse fogja érni. A kender utáni vágy az öröm hírnöke. A kender meggyógyítja a hasmenést és a napszúrást, feloldja a nyálkát, ingerli az étvágyat, kisimítja a pösze ember nyelvét, frissíti az értelmet, élénkíti a testet és örömmel tölti meg a szellemet. A Mindenható e jó dolgok miatt teremtette meg a kendert... A kenderben lakozó szellem a béke és a tudás szelleme. A kender által előidézett önkívületben az örökkévalóság villáma tiszta fénnyé változtatja az anyag homályát. A kender ‚örömadó', ‚mennyekbe repítő', ‚égi vezető', ‚a szegény ember mennyországa', a ‚gyász csillapítója'. Egyetlen isten és ember sem olyan jó, mint a vallásos kenderivó.« - 1884-ben a brit gyarmati hatóságok Hemp Drug Commission Report néven közzétett hivatalos jelentése így ítéli meg a kendernek a hagyományos indiai kultúrában betöltött szerepét." [R3(p82)]

EURÓPA

"kender, elvetlek,
kender, kapállak,
És aki szívem legkedvesebbje
Jöjjön utánam és arasson le!" [Angol szerelmi varázslás] [R3(p84)]

Európa földművelői a kannabiszt használták gyógyszerként és rituális céllal, elszívva vagy elrágva - mióta csak él a száj-hagyomány.
A **marihuána** szerves része volt a szkita halottkultusznak, ahol az eltávozott vezetők emléke előtt tisztelegtek.
Szent növényként tisztelték és tisztelik Mexikóban, Kínában, Indiában, a Közel-, és Távol-Keleten, de használták a rómaiak, germánok, gallok és szlávok is. Amíg Ázsiában a kenderszívás teljes mértékben integrálódott a társadalomba, addig Európában a kereszténység megjelenésével visszaszorult a bódító-, és ajzószerek fogyasztása. Mégis számtalan irodalmi és történeti utalás őrzi nyomát a kender élvezetének. Kriminalizálása modern találmány, Magyarországon például a két világháború között szabadon meg lehetett vásárolni a jobb drogériákban.

A MUSZLIMOK MARIHUÁNA-HASZNÁLATA

Érdekes, hogy Mohamed (Kr.u. 570-632) nem tiltotta meg a kender használatát, bár az alkoholét igen.
A muszlimok a kendert „Szent Növény" néven emlegették, a középkori arab orvosok szent gyógyszernek tartották, s többek között kannab-nak hívták.
A nyolcadik századi Perzsiából származó Szúfik (Muszlim szekta) hasist használtak a misztikus tudat élénkítésére, és Allah természetének befogadására. A hasis-evés a szúfik számára ‚az áhítat ösvénye' volt.
Azt tartották, hogy a hasis révén olyan ismereteket szereznek önmagukról, melyek másképp elérhetetlenek, értelmüket elmélyíti, agyukat kissé újradrótozza. Azt is állították, hogy a hasis boldogságot hoz, csökkenti az idegességet és a szomorúságot, és növeli a zenei befogadókészséget. [Z2]

KÍNA

A kendert oly nagyra tartották az ősi Kínában, hogy a kínaiak országukat ‚az eperfák és a kender földjének' nevezték. A kender a gonosz fölötti hatalom jelképe volt, Shen Nung uralkodó gyógyszertanában ‚a bűn felszabadítójaként' volt ismert.
A legendás Shen Nung először Kr.e. a 28. században tanította a kender termesztését. Neki tulajdonítják a növények gyógyító hatásainak feltérképezését, tudománnyá nemesítését. Oly nagyra tartották, hogy istenné avatták, s ma őt tekintik a kínai orvoslás Atyjának.
Egy kínai taoista pap írta Kr.e. az ötödik században, hogy a kannabiszt a ginszenggel kombinálva arra használták, hogy előrehajtsák az időt, és jövő eseményeket fejtsenek meg. [Z2]

„A vidzsaja (‚győzelem') nevet viselő növény a szó szoros értelmében világhódító útra indult. Az ősi Kínában taoista élet- és szerelmi elixíreket főztek belőle; az Ezeregyéjszaka meséi beszámolnak csodálatos afrodisztikus hatásairól; a perzsa szúfik költeményekben áradoznak a növény szerelmet ébresztő szent erejéről; Oroszországban örömöt okozó kását főznek belőle; a régi germánok Freya szerelemistennő szent növényének tartották. Mexikóban szerelmes áhitatban fogyasztják a ‚szent rózsát'; a fin de siécle költői megénekelték a kender nyújtotta élvezeteket, végül pedig a hippik újra felfedezték afrodisztikus tulajdonságait. [R3(p86-7)]

JAPÁN

Az ősi Japánban a kender ceremoniális megtisztulási rítusokhoz és gonosz szellemek elűzésére használták. Japánban a Shinto papok gohei-t használtak, egy rövid botot, melynek egyik végéhez tiszta kenderrostokat erősítettek. A Shinto hit szerint a gonosz és a tiszta nem létezhet egymás mellett, ha tehát a gohei-t (tisztaság) meglengetik az ember feje felett, a gonosz szellem eltávozik belőle. A kender és a tisztaság szoros összefüggésének köszönhetően a kenderből készült ruhák különös jelentőséget nyertek formális és vallási ceremóniák alkalmával. [Z2]

AZ ÚJVILÁG

Richard L. Lingeman "Drogok A-tól Z-ig" című könyvében így ír:
»A **marihuána**-szívást az amerikai Indiánok már Kolombusz előtt ismerték.« Az 1521-es spanyol megszállás után a spanyolok feljegyezték, hogy az Aztékok és a Maják marihuánát használtak. A mai panamai Cuna indiánok szent növényként használják a marihuánát, a Corák úgyszintén. »Kolombusz, és az őt követő többi felfedező meglepve tapasztalta, hogy az indiánok száraz, összesodort leveleket hordtak maguknál, amit meggyújtottak, majd megitták az abból felszálló füstöt. Más indiánok pipát hordtak maguknál, melyben ugyanazon leveleket égették, s melyekből hasonló módon megitták a füstöt.« [Z2] ...ezek után megérthetjük a béke-pipa jelentőségét.

A MARIHUÁNA MINT FÜSTÖLŐSZER

„A kannabisz kapható hasis (kannabisz-gyanta), fű (növényi részek, legjobb esetben a nőnemű növény maghordozó részei) és hasisolaj formájában. Fogyasztható nyersen vagy főttételek részeként. Vízben oldhatatlan, alkoholban viszont annál inkább, így meg is ihatjuk. Legtöbbször mégis elszívják: bongban, csillumban, pipában vagy a jól ismert jointban.
A szubjektív élmény anyagról anyagra, használóról használóra változik, és függ a fogyasztás módszerétől is..." [B3]
„A kender használatát természetesen kritikus hangok kísérik. »1993 Januárjában a Drog-Ügyosztály két nyomozóját, Neil Perkinst és Sarah Bowdent egy partin marihuána-szíváson kapták. Bowdent megrovásban részesítették; Perkins azt állította hogy ‚nem tüdőzte le'.«

„A LÁNYOK ANGYALOK..."

„Cannabis in silvis primum natum est." (A kender az erdők elsőszülöttje) - ifj. Plinius, római filozófus [A1]

„Kender, cannabis, kannabion, quannabu, vidzsaja (‚a győzelmet ajándékozó' [nőiség]), gandzsa, bhang, kif, hasis, marijuana, maconha, hanapaz, heigum, dumo, vongony, hola herb, chalice, grass, dope, pot, ma-fen, bota - Síva isten ajándéka az emberiségnek. ‚A révület nektára', ‚az eksztázis szent füve', ‚a halhatatlanság elixíre', ‚a megvilágosodás magva'."[R3(p82)]

Termetes, egynyári növény, mely különböző földrajzi szélességeken, talajon és éghajlaton, rengeteg helyen megterem. Magassága egytől öt méterig terjed, ültethető sűrűn (így a növény magasabb lesz és kevésbé elágazó), vagy ritkásan (így bokrosabb növényeket kaphatunk). A kifejlett példányok általában hat hónaposak, de sokkal hosszabb vagy rövidebb életű példányok sem ismeretlenek. Legtöbbször kétlaki (külön hím- és nőnemű növényekkel), a nemek durván ötven százalékos arányával. Ennek ellenére esetenként egylaki formában is megtalálható (ugyanazon növényen hím- és nőnemű virágokkal). Nem lehetetlen továbbá, hogy egynemű környezetben a kannabisz növény nemet váltson. A kannabisz termeszthető rost, olaj, papírpép, biomassza, kábítószer [szigorúan véve nem az, mert nem ‚narkotikum', hanem ‚euforikum'] és zöld trágya előállítására. Mivel nitrogénkötő növény és sűrűn elültetve a legtöbb gazt kiszorítja, felhasználható elhanyagolt vagy kimerült földek helyrehozására." [B3] »1941-ben Henry Ford „bio-massza"-autót épített, melynek nem csak üzemanyaga, de egész teste kenderből készült.

„A porzós virágokat tartalmazó egyedek kisebbek és gyengébbek. Miután kibocsátották a virágport, legtöbbször elpusztulnak. A nőnemű növények ezzel szemben rendkívül ellenállóképesek, így túlélik a hímneműeket."(R3)

Gyógyászati és ipari felhasználás

„Számítások szerint a kenderrost több mint ötezer textiltermék előállítására lenne alkalmas, a kötéltől a zsinórig, a csepű (a szár maradék része a rostok eltávolítása után) pedig további huszonötezer árucikk alpja lehetne, a dinamittól a cellofánig." [B3]
Sokrétű egészségügyi felhasználhatósága ellenére „(...) a jelen rendelkezések megakadályozzák a kannabisz bárminemű egészségügyi kutatását. Kíváncsi vagyok vajon puszta figyelmetlenségről van-e szó. (Érdemes elgondolkodni azon hogy a világ nagy gyógyszergyártó multijai gyógyszer-szabadalmi monopóliumaik egyharmadától eshetnének el, ha rendesen kivizsgálnák és kihasználnák ezt az ártatlan, ártalmatlan növényt." [B3]
A kender legköltőibb és legáhítatosabb magasztalásait az indiai vallásos és világi irodalomban találhatjuk. Első említése az időszámításunk előtti IX. évszázadban keletkezett Szatapatha Brahmanában olvasható, egy nepáli mítosz szerint pedig Síva istent csábította vissza a kender segítségével magához felesége, Parvati. Ezen mítosz alapján lett a kender az ősi India titkos erotikus kultusza, a tantrizmus egyik legfontosabb varázsszere, hogy azután az újkori Európa okkultistái újra felfedezzék maguknak.

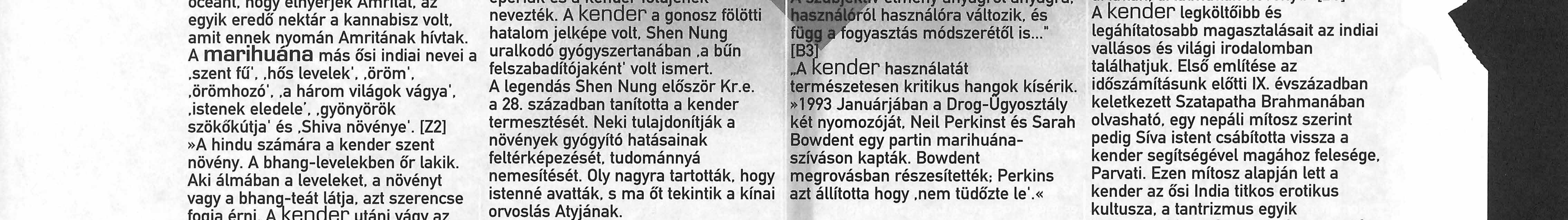

leteltével kihallgatott egy új nyomozó, próbát tett, hátha meggondoltam magam, és együttműködök, de mivel nem mutattam fel erre való hajlandóságot, kaptam pár hónapot. **„(...) indítványozom, hogy a (...) Megyei Bíróság (...) NN1 (...). és az 1995. év június hó 23. napjától előzetes letartóztatásban lévő: NN2 (...) gyanúsítottak előzetes letartóztatását (...) a tárgyalás előkészítése során hozandó határozatáig, de legfeljebb - egységesen - 1996. év február hó 16. napjáig hosszabbítsa meg. Indoklás: (...) Miután alaposan lehetett**

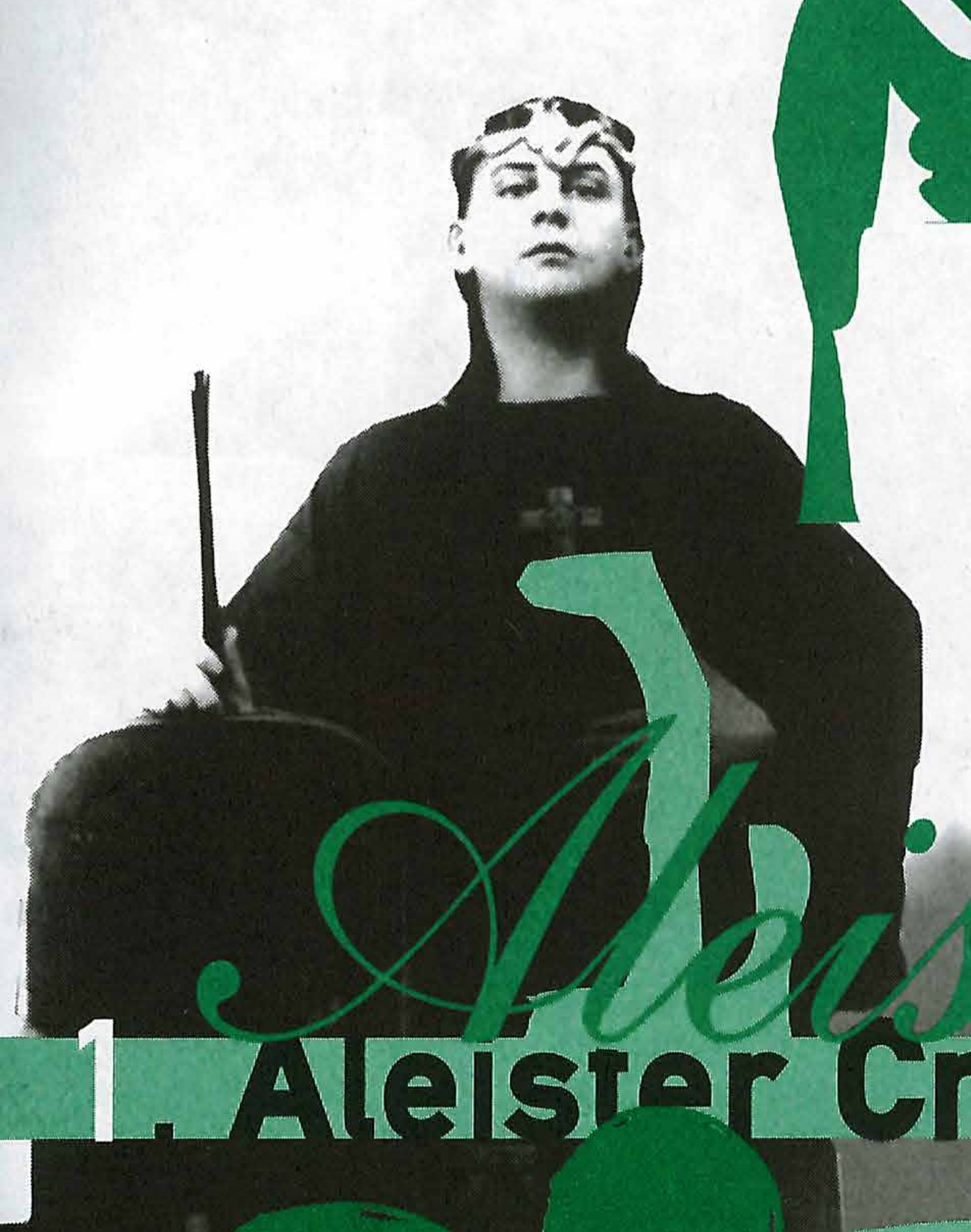

hülyeség az Édenben

Az iszlám nem téved !

Két ember között a kapcsolatnak legfeljebb hat szintje van. Így az elmélet. Mi a kapcsolat tehát **Aleister Crowley** (az ember aki a 666-os Nagy Vadállatnak nevezte, és a Világ Leggonoszabb Emberének tartotta magát), és a McDonald's barátságos bohóca, **Ronald McDonald** között ?

1. Aleister Crowley

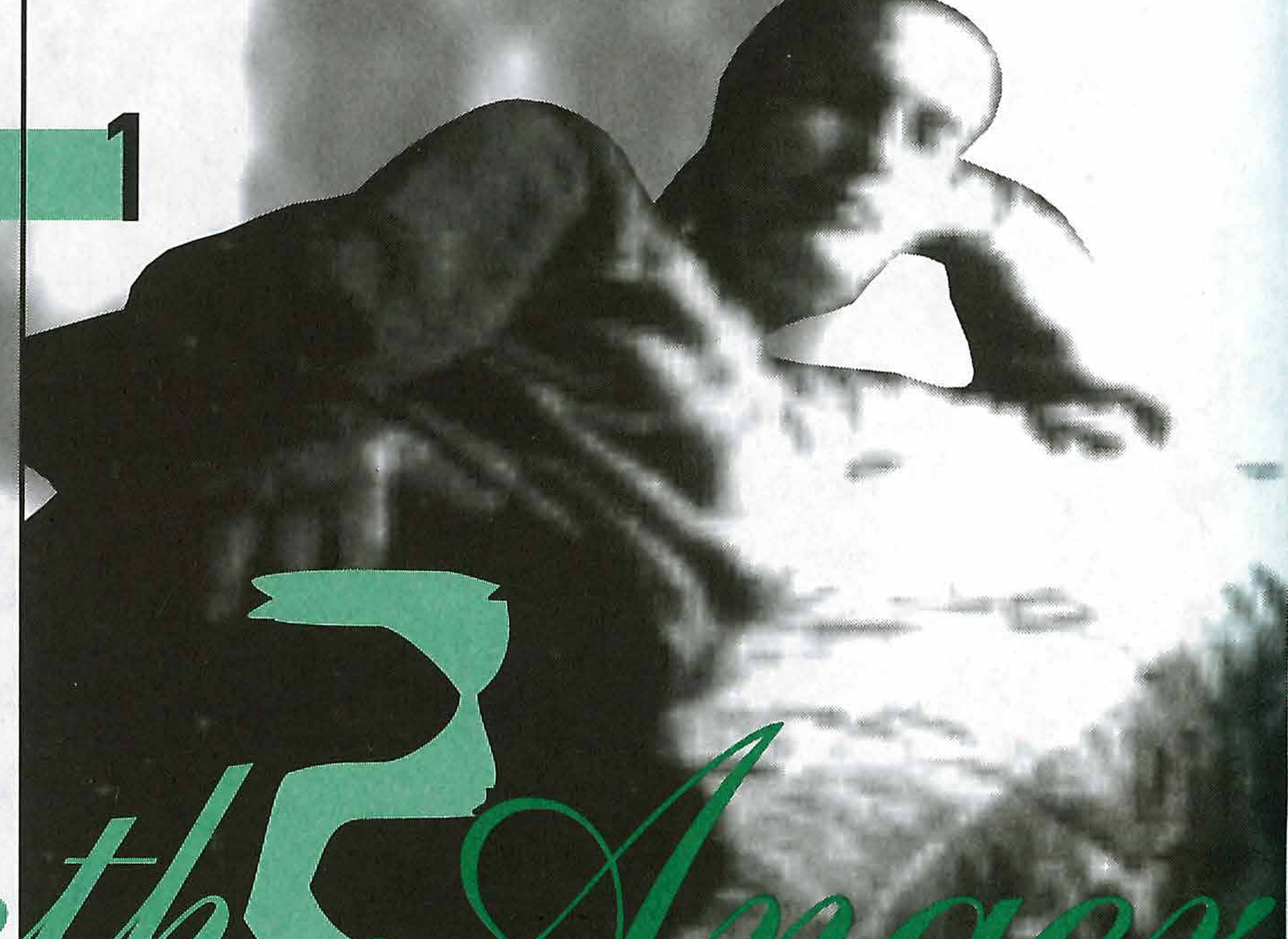

1

Crowley volt **Scott FitzGerald** jazzkorszakának Genesis P. Orridge-e. A legenda szerint az első világháború során Ian Fleming, aki akkoriban az angol katonai hírszerzésnek dolgozott, a hitleri vezérkar mágikus tevékenységének megfejtéséhez **Crowley** t tekintette kulcsnak. Bár **Crowley** neve egy időre a feledés tengerébe merült, befolyása azóta csak nőttön nőtt. Hatása érezhető az elmúlt húsz év underground, industrial és rituális zenéjében. **Throbbing Gristle** kezdte a sort, mások hamarosan követték. Zenéjüket az alkímia szabályai szerint készítették: a pszichikus űr átváltoztatásával kísérleteztek a hang és a ritmus segítségével, a valóságról szerzett benyomásainkat a tabuk átlépésével változtatták meg. Az iparosodás és az értelem korában **Crowley** volt az irracionális világba vetett hit bajnoka, ahol a képzelet és a rituálé hatalommal bír a természet fizikai törvényei fölött. A természeti erők fizikai megjenést nyertek a **Crowley** által létrehozott istenpantheonban. Ez egy ősi, sámánoktól eredő koncepció, amit **Crowley** átformált és felújított az iparosodás korának szellemében. A Nagy Vadállat 1947-ben halt meg, ami elvezet a második szinthez :

2 Aleister Crowley
Kenneth Anger

Ugyanebben az évben készítette **Kenneth Anger** Tüzijáték című filmjét, a Mágickus Lámpás sorozat első részét. Azelőtt is készített filmeket. Gyermekorában - Hollywoodban nőtt fel - csinált néhány kis filmet szülei 16 mm-es kamerájával, és négyéves korában, **Mickey Rooney** oldalán, feltűnt egy igazi hollywoodi moziban, a Szentivánéji álomban. De a Tüzijáték, „amit tizenhét éves korában készített több, mint film. **Angert** a „magick" érdelekte, **Crowley** tanítását követte, és a Tüzijátékot egy kiáltványnak szánta Máguskként való újjászületéséről.

Anger, az Álmodó, felébred és szertartásosan felöltözik, egy identitást öltve fel. Belép egy bárba, és szóba elegyedik egy csapat tengerésszel. Letépik az Álmodó ruháit, akaratlanul is hozzásegítve az önkifejezéshez. A tárgyalás megkezdődik, Megverik, sebeit a tengerészek spermateje váltja meg. Aztán az egyik tengerész öröme átspriccel egy római gyertyán és **Anger**, az Álmodó, csillogó csecsebecsékkel díszítve, extázisában átalakul. Az Álmodó visszatér ágyába , egyedül, sebzetten, de „kevésbé üresen, mint azelőtt". Az önmegvalósítás teljes, **Anger** világa akarata szerint örökre megváltozott.

Crowley a kulcs **Anger** minden munkájához, A Mágickus Lámpás Ciklus több, mint avantgarde filmek sorozata, rituálék lánca ez, mely **Anger** fejlődését örökíti meg a „magick" tudományában. De mi is hát az a „magick" ?

Crowley világosan definiálja „Magick in Theory and Practice" című munkájában. „A ‚magick' az akarat alapján való változtatás tudománya és művészete." A Művészet szó **Crowley** számára itt kulcsfontosságú. Máshol így ír: „Minden művészet mágia... Nincs hatásosabb módszer, mint az istenek látható életre hívásának művészete." **Crowley** azt mondaná, hogy a számítógép, amin ezeket a szavakat gépelem: egy mágiks eszköz, csakúgy mint a magazin amiben eme gondolatokat terjesztem. **Anger** a filmszínház rituális terét használja a film, a kamera, a vetítőgép és a vágóasztal mágikus eszközeivel, hogy megjeleníthesse személyes isteneit. „Minden filmem azzal a céllal készült, hogy a néző agyában egy alternatív valóságot hozzon létre." A rejtező láthatóvá tétele.

(...)

Akárcsak**Crowley**, **Anger** is létrehozta saját pantheonját, a kosztüm, karnevál és dráma által. Az Inaguration of the Pleasuredome-ban Anger barátai játsszák Íziszt, Oziriszt és Pánt, Lilithet és Hékatét, Cagliostrót és Césarét. A vásznat megosztják **Crowley** rajzfilmfigurájával, aki sokkal inkább egy „rossz"-nak látszik egy régi Marvel képregényből, mint a hatalmas brit excentrikusnak, aki valójában volt. **Anger** istenidézései egyszerre gerjesztenek imádatot és gyúnyt. A tisztelet és tiszteletlenség egymásnak ellentmondó megjelenései furcsának tűnnek a tudatlanoknak és avatatlanoknak, hiszen a világot a racionális ok és okozat anyagi síkjának látják, de **Crowley** és **Anger** azt mondaná, hogy ez a hozzáállás vaksi alagútlátókör, ami az iparosodás korának racionális fizikusaitól származik, és a patriarchális keresztény egyháztól, amely szigorúan elkülöníti a jót s a rosszat. Crowley azt állítja, egy érzékelhető világban nincsenek egyértelmű entitások, minden egyes idea ellentmondásokkal terhelt. Ez a kulcs **Anger** hitéhez a ‚magick'-ben. **Anger** úgy írja le az Inaguration of the Pleasuredome című filmjét, mint a közönséggel való egyesülést. A beavatottak nyelvén beszél, a kívülállók számára érthetetlen kódban.

(...)

Mire való hát a rituálé? A film 1954-ben készült. **Anger** számára ez a film türelmetlen kísérlet volt a Vízöntő Korába való belépésre. (...) Nyíltan beismeri, hogy ez a kísérlet kevés sikerrel járt. A Halak Kora, mely az ember számára az Isten kora, a miszticizmus, az újraegyesülés, az áldozat és a bűn kora 1962-ben véget ért. A Vízöntő Kora következett, káosz, a kiszámíthatatlan, a forradalom, a pusztítás, és az újjászületés kora. Beléptünk a következő kétezer évbe.

Anger számára sajnálatosan, ez a káosz eluralkodott saját alkotásain is. Sok filmjével esett csapdába. Néhányat szerzői jogi problémák miatt volt kénytelen leállítani, máskor a pénze fogyott el, és egyet, a Lucifer Rising eredeti változatát a főszereplő, Bobby Beausoleil lopta el és semmisítette meg. A Lucifer Rising Anger kísérlete volt arra, hogy előszólítsa a Fény Urát, és a világot uralma alá hajtsa. A filmről létezik egy változat, de nem az, amelyet **Anger** eredetileg készített. A következtetés világos: Anger erős mágiával dolgozik, néha erősebbekkel, mint amelyeket ellenőrizni tud.

(...)

Anger legújabban egy háziállat-projekten dolgozik, ami bennünket is elvezet a kapcsolatok feltárásának következő állomásához:

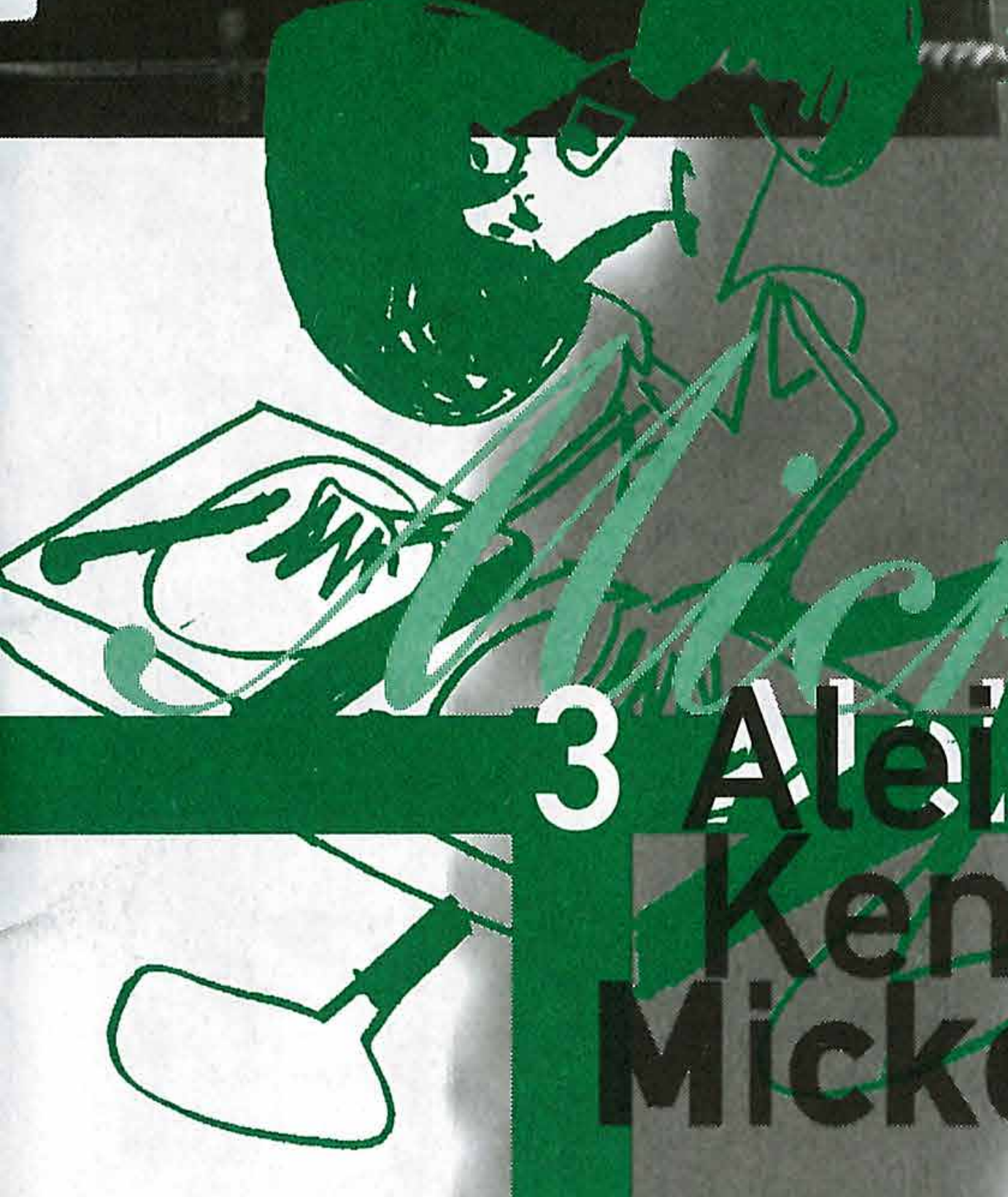

3 Aleister Crowley
Kenneth Anger
Mickey Mouse

3

Anger szerint van valami sötét a világ leghíresebb egerében. Egy filmen dolgozott, a Mouse Heaven-en (Egérmennyország), de útjában újra csak gátakat talált. A film szerzői jogi-, védjegy- , financiális és valószínűleg mágikus problémákba ütközött, melyeket Anger nem tudott megoldani. Nyilván azért, mert önálló máguskként még nem elég erős. Amikor a nyers káosszal és a Disney birodalomal van dolgod, tudnod kell időben távozni. Bárhogy is van, **Anger** a projektet mára halottnak nyilvánította...

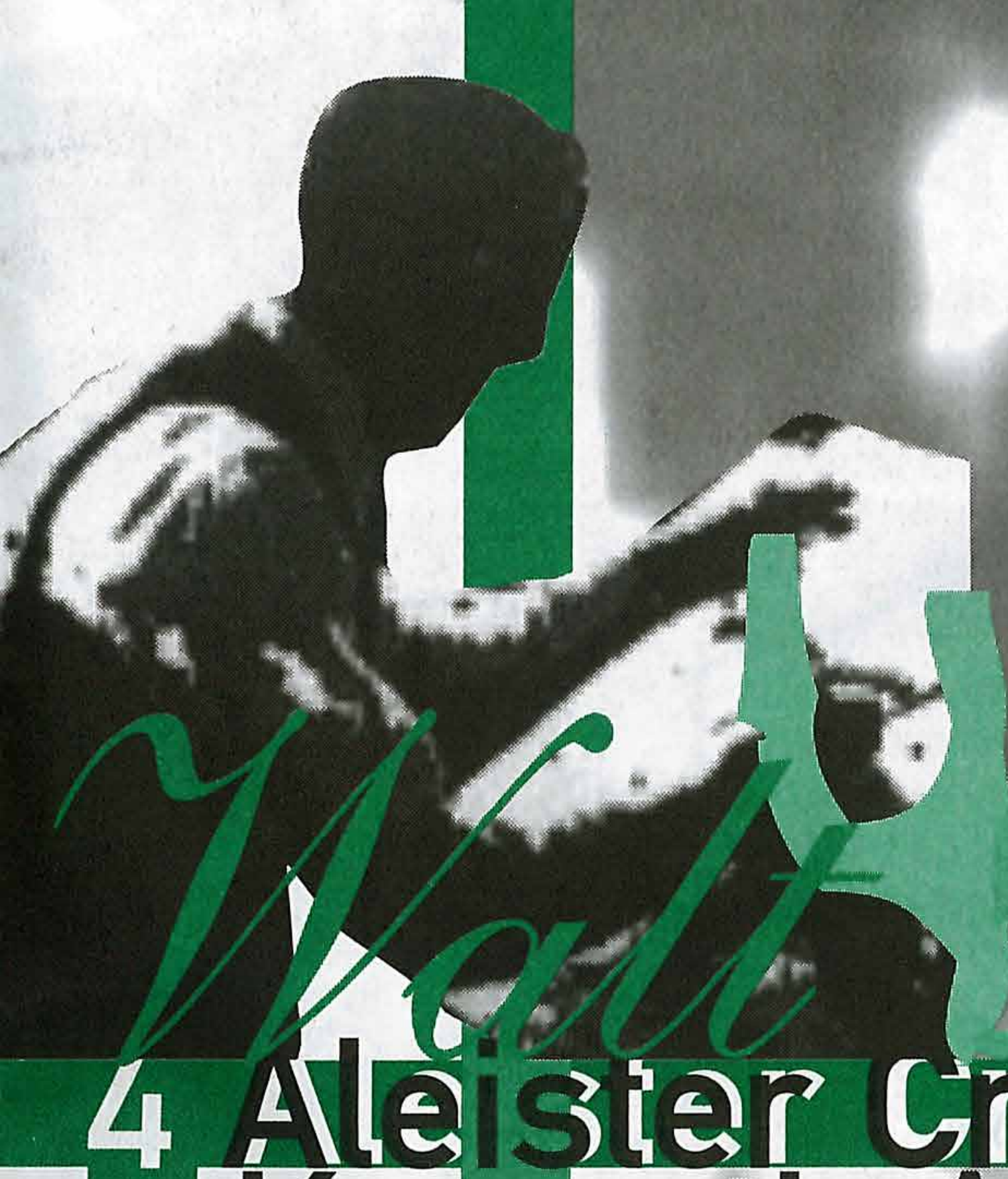

4 Aleister Crowley
Kenneth Anger
Mickey Mouse
Walt Disney

4

Mágikus képességeit kiaknázandó, öreg Walt alkímiája a Mikiegér ötletét a világ egyik leggazdagabb vállalatának alapkövévé tette, mely nem csak a leggazdagabb, de a legbefolyásosabb is. Ki tagadná meg gyermekétől a Disney-élvezetet a bűn tudatától mentesen? A film hipnotikus hatalmát kezében tartva vajon mit mesél el Walt a jövő nemzedéknek? Az amerikai álom nyilván nagyon fontos Waltnak, de vajon miért beszél az összes Disney-hős amerikai akcentussal (tekintet nélkül a származásra), no és vajon miért van az összes gonosz szereplőnek európai tájszólása? Mit mond ez el a világról egy ártatlan generációnak? Mennyivel egyszerűbb megrántani a nép tökét, mint újraírni a folklórját. Vedd a kezedbe a nemzet történetét, s a jövője is a kezedben van. A világ legcsodálatosabb mítoszait és tündérmeséit egytől egyig megerőszakolja a Disney-birodalom. Anger mindig is hangoztatta, hogy a mozi ellopja a lelket. (...) És emlékezzünk, öreg Walt még jó ideig velünk lesz. A test elporladt, de a fejet jégre tették, hogy a biotechnikai fejlődés egy szép napján még feltámadhassék. De hogyan jutunk el **Ronald McDonald**-hoz, eszmefuttatásunk végállomásához?

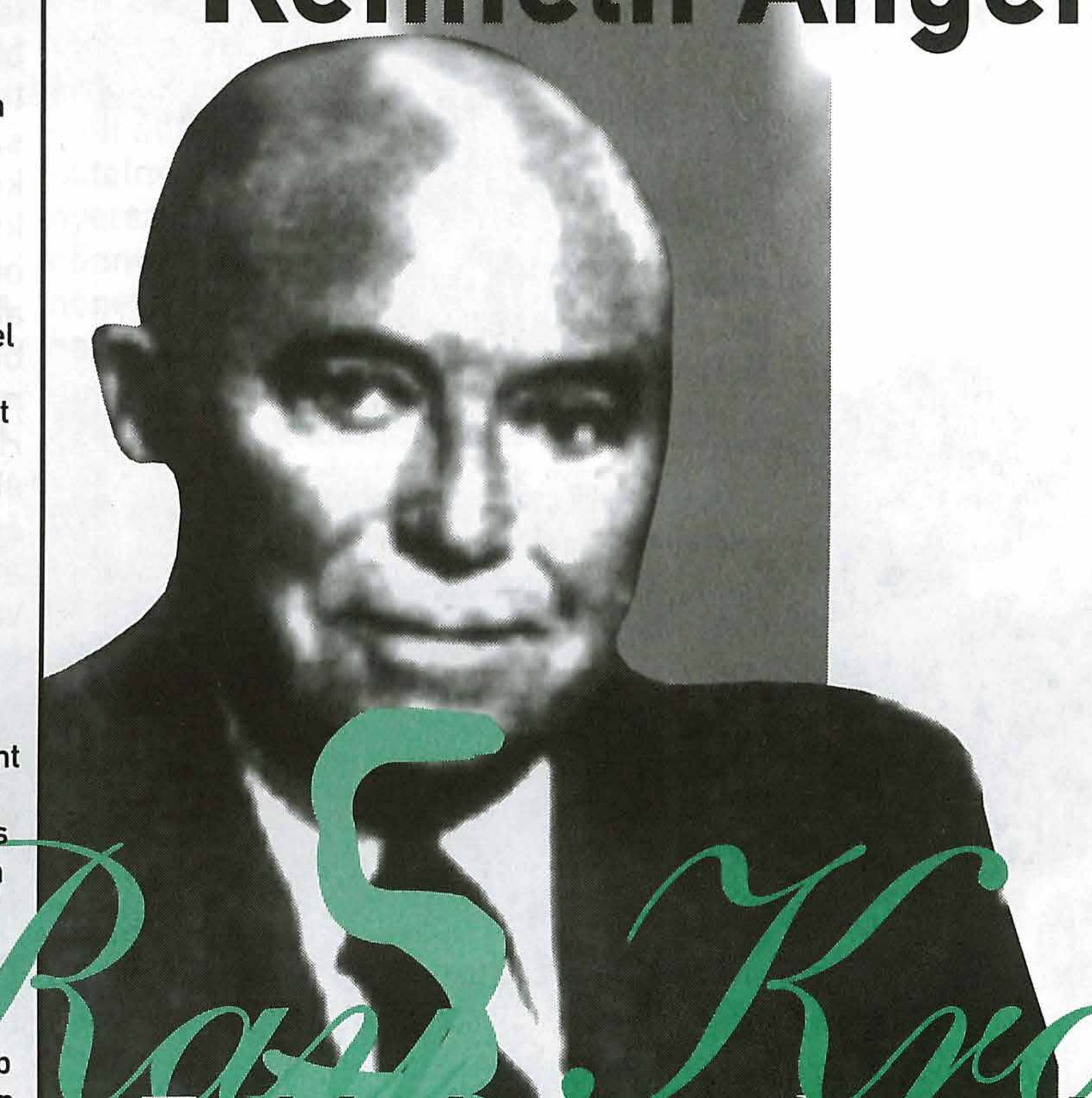

5 Aleister Crowley
Kenneth Anger
Mickey Mouse
Walt Disney
Ray Kroc

5

Egy újabb sikeres üzletember, a világot behálózó kapcsolatokkal. **Ray Kroc** az az ember, aki kiszúrta a McDonalds gyorsétteremláncában rejlő üzleti lehetőségeket - még 1947-ben (hmm, megint ez az év!). De talán nem merész logikai hurok ez a mi kis kapcsolatfeltáró utazásunkban. Mi a jóisten lehet a kapcsolat **Ray Kroc** és Walt Disney között, a kulturális imperializmus szolgálata és világméretű üzleti sikereiken kívül? Csodák csoodája, valaha barátok voltak. Sőt, a második világháború alatt együtt szolgáltak szanitécként. Ez a két ember nap mint nap egymás arcát nézte egy jó hordágynyi távolságból, ahogy hordták vissza az ágyútölteléket a tábori kórházba. Így végül eljutottunk kutatásunk végére.

6 Aleister Crowley
Kenneth Anger
Mickey Mouse
Walt Disney
Ray Crock
Ronald McDonald

6

A sötétség lehullik, Lucifer feltündököl, Fény Ura. Káprázató mosolya milliókat nyűgöz le. Ez az amit **Anger** álmodott ? Dönthetsz úgy, hogy egyetértesz. Nem tudok ellenkezni.

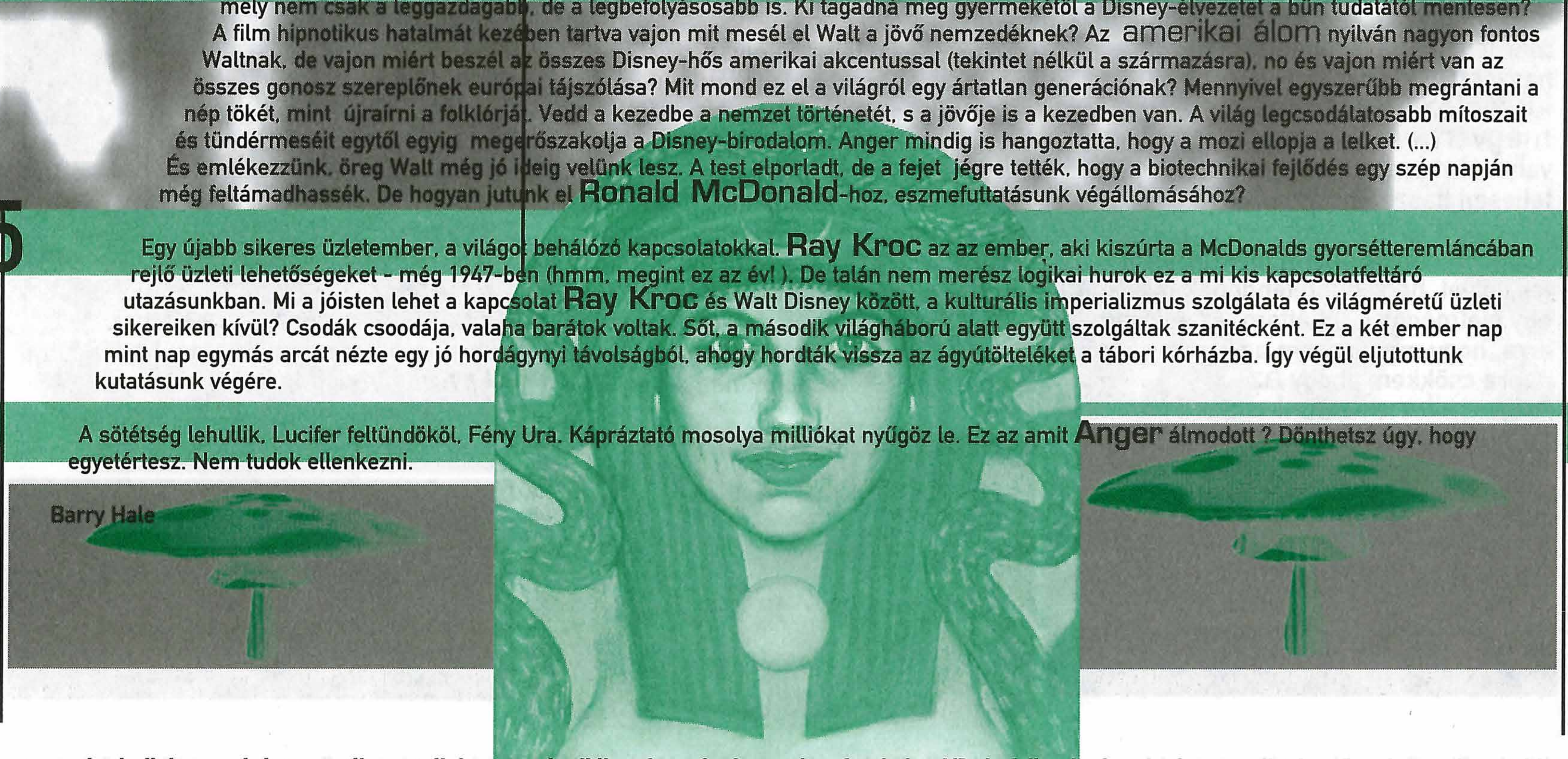

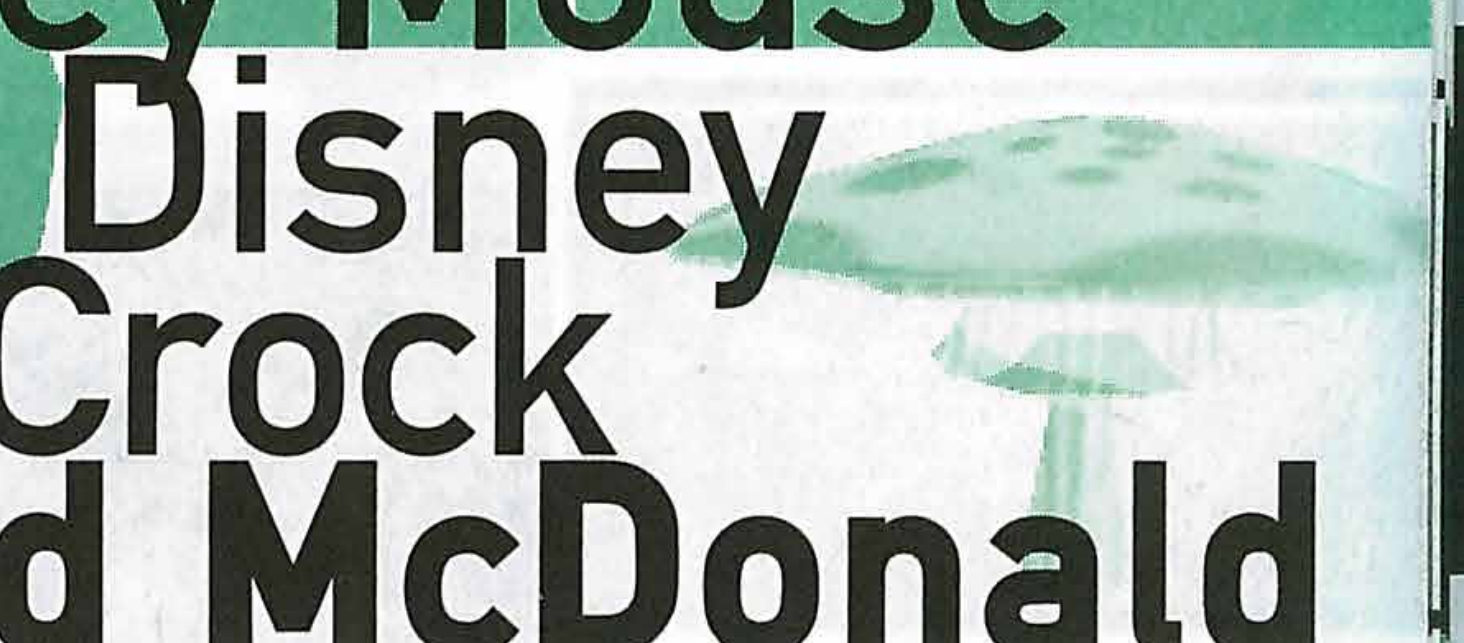

tartani mindkét gyanúsított esetében attól, hogy szabadlábon hagyásuk esetén a hatóság elől elrejtőznek, és miután személyükre figyelemmel esetükben a bűnismétlés reális veszélye is megállapítható volt. (...) A gyanúsítottak előzetes letartóztatásának határidejét legutóbb a (...) Megyei Bíróság hosszabbította meg (...) egységesen 1995. év november hó 16. napjáig. Az ügyben a nyomozás még tart - és tekintettel arra, hogy többek között még a szakértői véleményre és a BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Alosztályának küldött megkeresésre érkező válaszra is várni kell - így a nyomozás az előzetes

Rakovszky Zsuzsa :

NARKOMÁN

Na és helyette? Mondd, mi van helyette?
Ami másnak? Ahogy elnézem őket
utcán, buszon - gyanakvóak, gyűröttek -,
hát mint mondjak, nem úgy fest köztük egy se,

mint akit mindjárt szétvet az öröm, mert
nem szokott rá, vagy boldog a tudattól,
hogy hétből öt napon hajnali hattól
sajtot mérhet, írógépet püfölhet,

ágytálat hordhat... Persze, az eredmény:
megtérni este meghitt otthonomba
- másfél szoba panel - a balkonomra
muskátlit ültetnék, egyengethetném

a szőnyeg rojtjait... ott learatni
munkám gyümölcseit, na igen, az már
valami... Jó, van még más is: tavasz, nyár...
Meg csicseregnek a kismadarak - mi?

Meg szerelem. Az van még csak nagyon.
Pont én ne tudnám? Akkor kezdtem el.
Bámulod a plafont, nem érdekel
semmi, csak az a rohadt telefon,

hogy az szólalna meg... Hét óra, fél nyolc -
a nap az istennek nem érne véget.
Amire nézel, mint a sósav, éget...
Aztán egyszer csak azt mondtam, elég volt.

Hát így. De jó, mondjuk, viszontszeret,
vagy pláne elvesz, és? Pár hónap múlva, aztán
már csak minden szentévben nyúlna hozzám,
nem nő volnék, valami átmenet

a Szűzanya meg egy öreg hokedli
közt. Én ne tudnám? Otthon is csak ez ment.
Na és ha ezt sínylem most? Én fizessek
ezért is? Én akartam megszületni?

Talán magamtól csatlakoztam ehhez
a játékhoz? Mégis, mikor fogadtam
én el ilyen szabályt: kínlódni hatvan,
hetven évig, és közben jó, ha egy perc

öröm nagynéha? Én - mindegy, ha csaltam,
hát csaltam, ha más módja nincs: de most,
ha akarom, százból százszor pirost
vet a rulett itt a köztiagyamban...

És mit vesztek vele? A szép öregség?
Mikor a vízbe aprókat kavarva,
mint egy üvegvázát, magasra tartva
turbános teknőc-fejem, hogy a festék

le ne ázzon, a napi ötven hosszom
rónám szorgalmasan faltól-falig,
s nyolcvan fölött hetvennek még alig
néznék ki? Aztán - töppedt öregasszony

protézis a pohárban, csillogó cső
etetget, a vénám körül merő kék-
zöld folt a bőr, mintha láng nélkül égnék,
zsugorodom - s sehol az ápolónő...

Baj, persze, semmi - majd élnek tovább a
génjeim vagy a tetteim - tudod kit
vigasztal ez? És élnek, jó, de meddig?
A kozmosz, olvastam, zuhog magába,

vagy tágul, nem mindegy? Ezt elviselni
tiszta tudattal? Azt, hogy nemhogy én, de
a Föld se lesz, meg ég se, hang se, fény se:
semmi, csak híg semmi, vagy sűrű semmi...

Idő se lesz. Idő különben sincsen.
Tudom, láttam: akkor. Ahogy a nap
elérte, a kehes konyhai csap
fénylett, mint egy madárfejű kisisten,

a csőrén kitüremlő, kicsi körtét,
a csöppet lassan érlelte a súlya,
a gyönge vízszár nyúlott vékonyulva,
de mielőtt elpattant - egy öröklét

múlt el, amíg néztem, és úgy éreztem,
hogy a világ megoldása bekattan:
hogy Isten: az öröm. Cseppben és csapban
ő csillog, és semmit nem tudsz, ha ezt nem.

„Fűvel teljesen másképp tudsz dolgozni, és nem rosszabbul..." - *Hanghullám ügynök*

„A fűvel meg úgy vagyok, hogy ez jó. Ezt lehet." - *Csillaglány ügynök*

„Félelmetes, hogy a hasist megtalálom bármilyen kövön, bármilyen messzire pattanjon..." - *Az Oviban Alma Volt A Jelem ügynök*

„Fűvel a legjobb az volt, amikor végigröhögtünk mindent, de tényleg mindent. Ez volt a legjobb élményem a fűvel. Ha röhögök, amúgy is jó. De akkor ennél kb. kétszerennyit. És teljesen felszabadult élményt nyújtott számomra. És pontosan azért volt jó, mert egy olyan viselkedésmódot mutatott meg számomra, amit nyugodtan el tudok érni akármikor, hogyha a kellő lazaságot megteremtem magamnak, tehát hogyha a sok hülye gátlást levetkőzöm, ami ugye teljesen kivitelezhető, csak fűvel tulajdonképpen az erőfeszítést nélkülözi az ember..." - *Éljen-A-Főnök ügynök*

A prohibíció ára

Bűnüldözési kiadások: a rendőrség, a bíróságok, határőrségek ilyen irányú lekötöttsége, finanszírozása; az elítéltek börtönben tartása (költségek, a börtönök telítődése); egyéb, bármilyen jellegű szervezett bűncselekmény üldözésének költségei - a szervezett, és könnyen kivitelezhető drogkereskedelem hihetetlen anyagi előnyökhöz juttatja az alvilágot a bűnüldözéssel szemben: ezen bevételi forrásokat egyszerű törvényi módosítással kihúzhatnánk a kezükből... Ha a kannabisz a kormány által ellenőrzött árucikké válna, a dohányhoz és alkoholhoz hasonló módon adóztatható lenne, ezzel a piac nyílttá válna, s több mint elegendő pénzt termelhetne valós alapú, őszinte, hasznos felvilágosító kampányokra; hihetetlen, **hihetetlen összegekről beszélünk itt**, s nem világos hogy ilyen hatalmas piac bevételei miért vándorolnak a szervezett alvilág zsebébe, ördögi körbe kényszerítve a bűnözéssel szemben folytatott kilátástalan harcot. Példák: Jamaikában a kannabisz kereskedelme kb. 1 billió dollárral járul hozzá az ország külkereskedelmi bevételeihez, 30 százalékkal meghaladva az összes többi exportértéket együtt, melynek része a cukor és a turizmus is; az USA-ban a kannabisz hazai termesztését érték tekintetében csak a kukorica előzi meg, a kannabisz tíz államban vezet, másik huszonkét államban pedig az első háromban szerepel; 1982-ben Libanonban a termesztett kannabisz becsült értéke (USA-beli és európai fogyasztói áron számolva) 30 billió dollár volt - szemben a legális exportáruk 645 millió dolláros összértékével; hasonló a helyzet Nepállal, Indiával, Afganisztánnal, Pakisztánnal, stb., stb., ahol a kannabisz-bevételek fontos szerepet játszanak a gazdaságban, összforgalmuk az egész világon 300 billió fontnál is többre rúg; »Ha a piac legális lenne, állami és szövetségi kormányok évente dollárbilliókat gyűjthetnének össze. Ehelyett dollárbilliókat költenek el - végül is **a szervezett bűnözés támogatására**.« (LA Times 20/11/89, Ethan Nadleman, assistant professor of politics, Princeton University)" [B3]

„Elkezdte kérdezgetni, kit ismerek, én meg mondtam neki néhány embert, akik már leléptek. Elégedettnek látszott a haszontalan információval. **Ha kussolsz a zsaruknak, megvernek**. Azt akarják, adj nekik valami információt még akkor is, ha az teljesen használhatatlan." B9(130)

„Csak egy rendőrállam törvényhozása tesz olyat, hogy büntetendőnek nyilvánít egy életmódot. (...) Láttam, az esélyem arra, hogy megússzam az ügyet, napról napra csökken, ahogy az anyagellenesség lassan paranoid rögeszmévé nőtt, mint az antiszemitizmus a nácik alatt." - B9(208)

„...kényelmesebb a bűnözők közé sorolni a drogosokat, mint elfogadni a kulturálisan nem legitim feszültségoldók jelenlétét a társadalomban.
A közvélemény nem igazán törődik azzal, hogy a perifériára nem önmagában a narkó, hanem ennek társadalmi, intézményi kezelése szorítja a szerhasználókat. **A közvélemény tehát alulinformált, előítéletes sztereotípiákban gondolkodik és hipokrita**..." [M7]

„...a fogyasztót az illegális drogkereskedelem világába szorítják, hiszen ha nem akar (vagy nem tud) naponta dealertől vásárolni, akkor jelentős mennyiséget kénytelen otthon tartani mindazon szerekből, amelyeket a természet állít elő. A fű szezonális termék, simán megtermelhető otthon, viszont nem lehet folyamatosan aratni, a fogyasztó nagyobb mennyiséget kénytelen felhalmozni, ha nem akar a dealernek fizetni..." [M7]

„...Az ENSZ szakértői testülete, a Narkotikumokat Ellenőrző Nemzetközi Tanács 1993-ra vonatkozó jelentése szerint a drog üldözésére fordított dollárszázmilliárdok dacára a drogmaffiák hatalma egyre nő, mind több országban szövik át a politikai életet, kialakulóban a narkokrácia.
A kábítószerek üldözése egyre nagyobb profit létrejöttét teszi lehetővé, egy drogba fektetett dollár 700 dollár hasznot hoz. Mindez a világon évente 500 milliárd dolláros forgalmat eredményez. Furcsa mód az ENSZ mégis a prohibíció erősítését javasolja annak dacára, hogy a toleránsabb megközelítésű kísérletek (Amszterdam, Liverpool, Zürich) sok szempontból eredményesek voltak.
Bár az antiprohibicionizmust a drogfogyasztás liberalizálásának tartják, valójában a drogok hatékonyabb ellenőrzését jelentené, hiszen jelenleg bárki, bármikor hozzáférhet az anyaghoz. Az intenzív prohibíció egyelőre csak ahhoz vezetett, hogy se a fogyasztók, se a kereskedők kedve nem csökkent, Amerikában a városi bűnözés 70-80 százaléka a droggal kapcsolatos, a drogosok közt terjed leginkább az AIDS, a bizonytalan minőségű, sokszor szennyezett anyag miatt növekszik a drogos halálesetek száma.
Minden közgazdasági érv a drogok forgalmának legalizálása mellett szól. A szervezett bűnözés csak a kellő nagyságú profitot hozó gazdasági tevékenységekben érdekelt. A legalizálás után kivonulna erről a piacról is, ahogy megtette az alkoholprohibíció feloldása után Amerikában. Ha a drogforgalmazás állami monopólium lenne, csak akkor alakulna ki a drogok illegális kereskedelme (és akkor sem a mostani szervezettségi és veszélyességi fokon), ha túl magas adóterhek kerülnének rá. Jogilag legalábbis kétséges az áldozatot nem követelő bűncselekmények (mint a drogfogyasztás) törvényességének igazolása. Orvosilag jóval nagyobb lenne a megelőzés és a kezelés esélye, hiszen könnyebb elérni a börtönnel nem fenyegetetteket, mint azokat, akik betegségük, kísérletező kedvük vagy egyszerűen szokásaik miatt jelenleg a kriminalizáció és a szervezett bűnözés világában kénytelenek élni. Ezenkívül mind az AIDS, mind a túladagolás minimálisra lenne szorítható..." [M7]

„...csatlakozni lehetne olyan megállapodásokhoz, például a négy európai nagyváros által kibocsátott Frankfurti Határozathoz, amely a dekriminalizációt és a károk csökkentését megcélzó drogpolitikát javasol: egyre nyilvánvalóbb ugyanis, hogy a drog ellen harcolni hatásosabban lehet legalizációval, mint tiltással." [M7]

Nem lehet semmi kétségünk afelől, hogy a marihuána-használók nagyobb eséllyel nyúlnak más illegális kábítószerekhez, mint a nem használók. A veszélyesebb drogokra való átszokás esélye egyenesen arányos a marihuána-használat sűrűségével, és fordítottan arányos az életkorral: minél korábban kezd el a fiatal szívni, annál valószínűbb, hogy áttér később a nehezebb anyagokra. [G3 (p156)]
Hardin Jones prohibicionista statisztikai módszerekkel mutatta ki, hogy az erős, naponta marihuanát fogyasztók 10%-a három éven belül heroinfüggővé válik. (Jones, 1974, p236) [G3 (p157)]
„**Dr. Bayer István** gyógyszerész professzor, aki többek között az Országos Gyógyszerészeti Intézet főigazgatója, és több mint két évtizedig az ENSZ Kábítószer-bizottságának a munkatársa volt, így ír a kábítószerekről írott, itthon sokáig kiadhatatlan könyvében:
„A tévhitért Amerika nagy árat fizetett: a marihuánával szerzett személyes tapasztalatokból a fiatalok azt a következtetést vonták le, hogy a felnőttek, a ‚hivatalos' Amerika, félrevezeti őket, és a kábítószerek nem is veszélyesek. Az eredmény ismert: 1968-ban megkezdődött a heroinhasználat a fehér fiatalok körében."
Ugyanakkor ma már tudjuk, hogy a kannabiszféléket legalizáló Hollandia az egyetlen ország Európában, ahol sikerült megfordítani a tendenciát, egyedül ebben az országban csökken a kábítószerek okozta halálesetek száma az utóbbi években. Tehát a marihuánaügyben felhozott egyik leggyakoribb vád, miszerint „a kannabiszfélék élvezete a kemény drogokhoz vezet", igaz, egy apró módosítással. A jelenség oka nem a drog, hanem a tiltás." [M8]

„Az USA-ban egy, a halálos közlekedési baleseteket vizsgáló tanulmány kimutatta, hogy a marihuánával intoxikált, közlekedési balesetekben elhunyt személyek száma az összes becsült marihuánafogyasztóhoz képest hasonló volt, mint az alkoholos befolyásoltság alatt elhunyt személyek száma az összes becsült alkoholfogyasztóhoz képest. A tanulmány azonban rávilágított, hogy a marihuánával intoxikált személyek 85 százaléka alkoholt is fogyasztott. Tehát a csak THC hatása alatt balesetet okozók aránya (az összes becsült marihuánafogyasztóhoz képest) sokkal alacsonyabb volt, mint a csak alkohol hatása alatt állóké.
A konklúzió: a legális marihuána a legális alkoholnál kisebb kockázatot jelentene a közlekedésben. Egy holland tanulmány bizonyította, hogy a legális marihuána visszaszorítja az alkoholfogyasztást, vagyis a társadalomban az alkohol és a marihuána fogyasztása között fordított arányosság áll fenn. Összegezve megállapíthatjuk tehát: nem bizonyítható, hogy a marihuána legalizálása emelné a közlekedési balesetek számát." [M8]

„Tekintve, hogy a marihuánánál sokkalta veszélyesebb morfinszármazékok legálisan az orvosok rendelkezésére állnak világszerte, találóan nevezte az egyik érintett szakember pszichofarmakológiai **Mccarthyzmus**-nak azt, hogy az amerikai orvostársadalom egyre erélyesebb nyomása ellenére a DEA (Drug Enforcement Agency - a kábítószerek ellen küzdő amerikai kormányhivatal) 1992. március 18-án elutasította a marihuána receptre hozzáférhető gyógyszernek való átminősítését." [M8]

„A marihuána átmenetileg csökkenti a rövidtávú memóriát, súlyosan károsítja a fejlődő magzatot. - Ezek az állítások igazak, kár is lenne vitába szállni velük. A drog legalizálásával azonban együtt járna használatának korlátozása (járművezetés stb.) és veszélyeinek széles körben való ismertetése is, így talán kevesebben járnának pórul az ismeretek hiánya miatt." [M8]

‚Amíg a gyilkosságért járó átlagos büntetés az Egyesült Államokban hat és fél év, addig mondjuk 700 tő marijuana birtoklásáért nyolc év börtön (a szabadlábra helyezés minden esélye

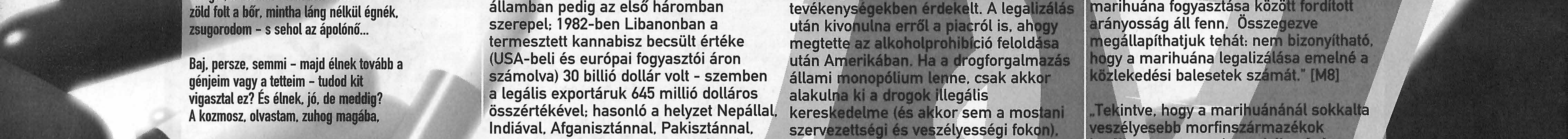

letartóztatásból hátralévő időtartam alatt már nem fejezhető be. Erre tekintettel (...) indítványozom nevezettek előzetes letartóztatása határidejének újabb (3 hónappal történő) meghosszabbítását." Mivel az eltelt idő alatt nem sikerült a rendőrségnek kielégítő terhelő bizonyítékot összeszednie, cselhez folyamodtak, és szembesítettek azokkal a rendőri kommandósokkal, akik elfogtak. Bár semmi eredményt nem hozott ez a lépés, adtak még 90 napot, hátha meggondolom magam. A 10. hónap nélkül) a szokásosnak mondható büntetés. Teljesen mindegy, hogy a növények még palánták-e vagy kifejlett példányok, a szövetségi kormány potenciálisan mindegyiket egy kilogramm terméknek tekinti.' [Potterton, R. (1992) „A criminal system of justice," (Bűnös igazságügyi szisztéma), Playboy, September, 47. old.]

Lelki és sprituális értelemben kiteljesedett embernek érzem magam ma is, hála az évtizedekre visszanyúló pszichedélikus kísérleteimnek, mégis én lennék az utolsó, aki ezen anyagok használatát mindenki számára követendő útként hirdetné. Ezen anyagok a személyes útkeresés hatékony katalizátorai lehetnek, ha viszont olyan személyek szervezetében szívódnak fel, akik még nem készek a befogadásukra, akkor bizonyítottan romboló hatásúak - mind egyéni, mind közösségi értelemben. Mindez persze nem a drogok, hanem az őket fogyasztók tudatának jellemzője... Elég annyit mondanom, hogy nekem - számtalan társammal együtt - mély értelmű tapasztalatot nyújtottak a hallucinogének; használatuk nélkül szinte biztosan szegényebbek lennénk..." - [D4]

„Ha mi mindannyian, a kultúra egésze, valaha egyáltalán hajlandóak leszünk feladni az élet néhány legfontosabb elemének elutasítását, a végrehajtásra úgy tűnik akkor sem marad sok idő. Ha az új tudás kritikus tömege idejében meg is nyilvánul ahhoz, hogy megakadályozza a globális életfenntartó rendszer további elkorcsosulását, ennek még a mai emberek többségének életében felszínre kell kerülnie. A korábbi evolúciós változások idejével mérve ez az elénk táruló lehetőség pusztán a másodperc töredékéig tart: a lassú mutáció évmilliói a választás egyetlen felgyorsult pillanatába sűrítve, egy anyagtól függő, félig tudatos faj egyetlen lehetősége arra, hogy még egy pillanattal a fenyegető kihalás előtt végre tudatára ébredjen..." - [D4]

„A történelem azt mutatja, hogy állandó, stabil kultúrákban a droggal való visszaélés statisztikailag elhanyagolható. Abból, hogy már szinte semmiféle stabil kultúra nem maradt a bolygón, következik, hogy amikor a drogokkal való visszaélés járványszerűvé válik, túllép az egyéni patológián és sokkal mélyebb szintű problémát tükröz vissza. Ha az átlagember már nem képes valósághűen elképzelni, hogy a holnap jobb, mint a ma, a drogokkal való visszaélés a jövővel kapcsolatos bizalmatlansági vétóvá válik. Mindez tehát szétesö társadalmi szerkezetek tünete, s nem az oka. A pszichedélikus növények, melyeket e könyv tárgyal, többnyire nem képezik visszaélés tárgyát. A történelem folyamán fő használatuk sámáni kontextuson belül, vagyis gyógyítási környezetben zajlott. Többnyire gyógyhatásúnak tekintik őket, nem menekülési lehetőségnek. Csak a mi hisztérikus kultúránk az, amelyik képtelen különbséget tenni jól látszó differenciák alapján, így erőltet bele minden „drogot" ugyanabba a kategóriába, s használatukat a gyilkosokénál is súlyosabb büntetésekkel sújtja." - [D4(p125)]

„Az emberek azt gondolják hogy ,legalizálni' annyit jelent mint ,bátorítani'. Ellenzem a marihuána használatát, mégis úgy gondolom, hogy a probléma kezelésére jobb eszközök is az állam rendelkezésére állnak." - Edward Ellison ex-nyomozó, a Drog-Ügyosztály Főtanácsadója [A1]

„Ha a kannabisz reménytelen drogfüggőséghez vezet, akkor egy pohár sherry az első lépés az alkoholizmus felé." Tony Banks Munkáspárti képviselő [A1]

Nincs bizonyíték arra hogy a könnyű drogok legalizálása szükségszerűen a kemény drogok használatának növekedéséhez, vagy az azokra való automatikus átálláshoz vezetne. Sőt, Hollandiában, ahol mindenfajta fogyasztás legális, az összkereslet visszaesett." [M2]

„Egyáltalán nem dohányzom, cigarettát sem szívok. De amikor a kuplerájomat működtettem, rengeteg képviselő volt vendégünk, akik szívesen megosztottak egy jointot a lányokkal, mégsem voltak hajlandók a legalizálásért harcolni." - Lindi St Clair, Pornókirálynő [A1]

„A Phalaris-DMT teljesen új - az ayahuasca analógnövényéből származik, természetes formában található benne a DMT és a 5-MeO-DMT, s akárki akárhol termesztheti a sarkokon kívül. Nincsenek szomatikus mellékhatásai, mint émelygés és hányás, s nem függ bonyolult laboratóriumi folyamatoktól, felszereléstől vagy tudástól; nem szükséges a profitcsináló monopolisztikus árusokat belevenni. Gyorsan hat, túl intenzív, és gyorsan múlik: pontosan úgy működik ahogy élünk. Itt van előttünk első ízben, a Fejlett Technológiától, a Drogüzér Kapitalizmustól, a Kulturális Szokatlanságtól és a Szomatikus Panaszoktól mentesen, a legerősebb ismert enteogén, bárkinek ingyenes, aki hajlandó vállalni a gondot, amit a termesztése és a feldolgozása jelent. (Mivel a növény a ház előtti gyepre emlékeztet, kibújik minden tiltó törvény hatálya alól.) Figyelembe véve eme váratlan ajándék történelmi kontextusát, nehéz lenne másképpen tekinteni rá, mint a tudat kvantumugrásához kívánatos potenciális katalizátorra. Mindez nem kevesebb, mint a képzeleti világból érkező kihívás, mely az emberi evolúció következő lépésének megtételére szólít fel..." - [D4(p93)]

„A kábítószerek mint kultikus szerek fogyasztásának tiltása és üldözése az ember szabad vallásgyakorlati jogának korlátozásával egyenlő." - Hermész ügynök

Grof, Stanislav, dr. (1931-): ex-csehszlovákiai pszichiáter, ma az Egyesült Államokban él; az LSD, látomásos élmények és módosult tudatállapotok szaktekintélye. Grof szerint a hallucinogén anyagok, ha óvatosan és „ésszel" használják őket, utat nyitnak a tudat mitikus szintjeire, és így a pszichoterápiában hasznosak lehetnek... [D1]

„A halucinogének alkalmazhatók a pszichológiai terápiában. Az eddigi álomelemzéssel ellentétben - itt az alany egyszerre képes két szinten létezni, ,álmodni' és a képek értelmét egyben racionálisan felfogni / értékelni, s fontos, hogy még nem is felejti el az átélteket. LSD-hatás alatt az alany olyan képeket is tud értelmezni, amelyeket normális állapotban (pl. álomból felébredve) értelmetlennek ítélne. A halucinogéneknél az alanyt erős érzelmi hatásokat is érik, felszabadulnak, felszínre kerülnek elfojtott érzelmek, reakciók (...) a módosult tudatállapotban az alany védőgátjai - a szexuális és aggresszív impulzusok elleni félelem, aggódás - ledőlnek, az érzelmek felszabadulnak, és pszichikus nyomásuk megszűnik. (...) a megidézett, zavaró, pszichikus problémákat és fantáziákat az alany nem fojtja el tovább, hanem képes konfrontálódni velük." - [M4(p311)]

„...Az otthoni termesztést hasonló módon lehetne szabályozni, mint a házi sör készítését, a rekreációs piac önellátó lehetne, ugyanakkor komoly károkat okoznánk a szervezett bűnözésnek, megvonva tőlük egy igen jövedelmező bevételi forrást." [B3]

Dr. C.D. Broad: „...Minden ember képes minden pillanatban emlékezni arra, mi történt vele életében, és vajon mit érzett meg abból, mi minden történt mindezalatt az univerzumban. Az agy és az idegrendszer szerepe, hogy megvédjen bennünket attól a megterheléstől, amit ez a folyamatosan belénk áramló, nagyrészt felesleges és kusza tudás okozhat azáltal, hogy elzárja ennek legtöbbjét: mindazt, ami valószínűleg nem érdekes, és csupán azt hagyja hátra, ami az egyén számára fontos." - „E teória szerint mi mindannyian potenciális Univerzális Tudatok lennénk, de mindazonáltal, hogy állatok is vagyunk, legfontosabb célunk mindenekelőtt a túlélés. Hogy a biológiai túlélést elérhessük, az Univerzális Tudatnak át kell haladnia az agy és az idegrendszer ritkító rendszerén, és ami a túlfélen kijön, az mindössze szegényes, maradék, szikrányi tudat, mely épp elég ahhoz, hogy életben maradjunk e planétán." -[H1(p22-3)]

PERSPEKTÍVÁK

„...egyvalamit mihamarabb a saját szemünkkel szeretnénk látni: a kannabisz teljes legalizálását; oly társadalmat, melyben a békés fűszívók megnyugodhatnak és sodorhatnak egyet anélkül, hogy állandóan rettegniük kellene a törvényt szolgálóktól és védőktől; ahol mindenki szabadon termesztheti a szükséges pluszt, ahol nagyvállalatok nem kontrollálhatnak és nem korrumpálhatnak egy ártatlan növényt. **Nem csak azok kedvéért, akik elszívni szeretik, de azokért is, akik papírt szeretnének fák kiirtása nélkül, textileket vegyszeres trágya, rovarirtók, környezetszennyezés és szintetikus anyagok nélkül, valamint energiát sugárzástól és egyéb környezeti ártalmaktól mentesen.** A kannabisz csodálatos növény, mely hatalmas lehetőségeket kínál az emberiségnek, s ezt mi azzal háláljuk meg, hogy megpróbáljuk eltörölni a föld színéről. Vajon nem veszítünk-e elég állat- és növényfajt hanyagságból anélkül, hogy egyet módszeresen ki kéne irtanunk? Az igazság az, hogy nagy multinacionális vállalatok számára riasztó a kannabisz széleskörű felhasználhatósága. Ha a kender a világpiacon legális és elfogadott árucikké válna, sok - jelenleg a nyugat országainak kedvező - gazdasági egyenlőtlenséget törölhetne el. Mi több, a politikai pártok - melyek szívesebben ellenőrzik semhogy képviselnék választóikat - irtóznak a gondolattól, mely szerint a marihuána használóit az együttműködés, nem a versengés felé mozdítja, humanista individualizmust olt beléjük és nem valamely fajhoz, felekezethez vagy osztályhoz való tartozás tudatát. Megítélésünk szerint a kannabisz üldözésének eredete kettős. Az ember évezredeken keresztül használt kenderből készített anyagokat világításhoz, fűtéshez, ruházkodáshoz és számos más dologhoz. Az ember évezredeken keresztül fogyasztott marihuánát (és számos más pszichoaktív anyagot) tökéletes békében és boldogságban. Aztán századunk első negyedében hirtelen összehangolt kampány indult a növény illegalizálására. A századfordulón csupán New Yorkban ötszáz hasisbár működött, s az ilyen jellegű vendéglátó egységek voltak a legnépszerűbbek a kor nagy kiállításain. Aztán a birodalmak omladozni kezdtek.

A ,Harmadik Világ' nemzetei önállóságuk iránti vágyuknak adtak hangot, az ezen országokból bevándorlók pedig egyenjogúságot reméltek. A nyugati kormányok ezen óhajoktól veszélyeztetve érezték magukat, így hát visszavágtak. A kannabisz használói azidőtájt főleg fekete és ázsiai emberek voltak; szociálisan elfogadott drog volt, sőt bizonyos esetekben az istentisztelet és a rituálé szerves része is. Íme egy tökéletes célpont azok számára, akik egykori hatalmukat óhajtják visszaszerezni. Ha eltávolítod vagy tönkreteszed egy nép kultúráját, tönkreteszed identitását, - s egy identitását vesztett népet pedig könnyebb irányítani. Meglepetés-e egyáltalán, hogy Dél-Afrika kormánya volt az, amely a kannabiszt mint veszélyes anyagot terjesztette a Nemzetek Ligája elé? A kannabiszt évekig úgy tálalták a nyugati médiában, mint amit „Gonosz, Néger" férfiak használnak, hogy megrontsák és lealjasítsák az ártatlan fehér lányokat. Ilyesfajta pánikkeltés és hisztéria közepette nem csoda, hogy a kannabiszt büntető intézkedések oly könnyen érvényt szereztek.

Ezt tetézte a nagy üzleti vállalkozások által kifejtett nyomás. Az olajvállalatok szívesebben nyúltak a kőolajhoz, amely csak bizonyos területeken fordul elő, mint egy növényi származékhoz, mely növény csaknem mindenhol megterem. Az olaj piaca könnyen irányítható és korlátozható. Hasonló érvek támogatják a szén, és nem a biomassza használatát az energia termelésében. A papírgyártók eközben minden előzetes mértéket meghaladóan kezdtek határaikon túli erdőket kifosztani. Ők egyszerű döntés előtt álltak: vagy megvásárolnak hatalmas mennyiségű megtermett nyersanyagot minimális áron (viszonylag könnyű kitelepíteni egy bennszülött népet, melynek se pénze, se politikai hatalma), vagy magasabb költségek mellett rendszeresen aratnak. A textilgyártók többszörösen kifizetődő együttműködéseket kötöttek agrokémiai- és olajvállalatokkal, mivel a gyapot (a műtrágyáktól, rovarirtó- és növényvédőszerektől való nagyobb függőség árán) elkezdett nagyobb terméshozamot produkálni, valamint egyre több és több műszálas anyag jelent meg. Mindezen piacok a külső versenytársak előtt végeredményben bezárultak. Kisszámú intézmény és magánszemély nagyon-nagyon gazdag lett, a világ egésze pedig fizetett. Mostanában azonban kezd apadni az olaj, a szén (és a meglévő készletek is egyre nehezebben érhetők el). Az esőerdők már rég nem tűnnek olyan végtelennek, és népeik is egyre nehezebben húzhatók csőbe. A kemikáliák állandó használata új, még ellenállóbb élősködők evolúciójához vezet a pusztítás, pusztulás ördögi körében. (Legalábbis arrogáns dolog azt feltételezni, hogy ezt a csatát az ember nyerheti meg.) Így hát ezek az iparágak olyan krízissel néznek szembe, melyre nem elég felkészültek. **Nem próbáljuk azt bizonyítani, hogy a kannabisz egyedül meg tudná oldani mindezen problémákat, de átfogóbb megoldás részeként minden bizonnyal sokat tehetne kiiktatásukért, mindannyiunk javára.**" [B3]

elteltével megérkezett minden szakértői vélemény. Nem tudom, hogy pontosan mihez kellett ez a tíz hónap, de az megnyugtató gondolat számomra, mint állampolgár, hogy a tisztelt szakértő urak ilyen alapos, körültekintő és időigényes munkát végeznek, hogy megvédjék a társadalmat, és hogy ennyire törekednek a maximálisan megbízható és összeszedett eredményre. Az eljárás során beszerzett orvosszakértői vélemény a gyanúsítottak által elfogyasztott

Fura Jelenségek

Hallucinációk előfordulnak: szkizofrénia esetén, droghatás alatt; alvásmegvonásos állapotban, bizonyos őrülettel járó víziókban, megvonásos állapotban (delirium tremens), érzékelési- szenzoros depriváció alkalmával (pl. repülőpilóták, magányos sarkvidéki kutatók), misztikus transzban (meditáció, hipnózis stb.), az álmodásban. [E1]

„Olvastam egy yage [yage = ayahuasca] nevű drogról, amit az Amazonas forrásvidékén élő indiánok használnak. A yagéről azt tartják, hogy fokozza a telepatikus képességet.
Saját tapasztalatból tudom, hogy van telepátia. Engem nem az izgat, hogy bárkinek is bebizonyítsam, a telepátia létezik. Használható ismereteket akarok szerezni róla. Amit minden kapcsolatban keresek, az a megérzés és beleélés nem verbális szintjén történő érintkezés, vagyis a telepátia... Készen állok arra, hogy délre menjek, és megkeressem a nem pancsolt anyagot, amely megnyitja a dolgokat, és nem elzárja, mint a narkó.
Az elszállás az, hogy mindent egy különleges nézőpontból látsz.
Az elszállás pillanatnyi megszabadulás az öregedő, óvatos, nyavalygó, rémült hús követeléseitől. Lehet, hogy a yagében megtalálom azt, amit a narkóban, a fűben és a kokóban kerestem. Talán a yagés beállás lesz az utolsó. B9(220-21)

Két kifejezés él a köztudatban: a pszichedélikus, valamint a halucinogén jelző, - mindkettő ellentétes ideológiára utalva. A ‚pszichedélikus' elnevezés alig rejtetten pro-drog-név, mely arra utal, hogy a szer hatása alatt a tudat elmélyül, kitágul. E filozófia arra kíván utalni, hogy a hétköznapi ember - már gyermekkora óta - hazugságok és társadalmi propaganda áldozata, és a valós igazságot, a realitást csak korlátozott számú ‚látnok' ismerheti fel. E hit szerint a szer közvetlenül ütközteti az élvezőt a valósággal, - a társadalom hazugságai ellenére. A ‚pszichedélicisták' azt állítják, hogy az olyan szerek, mint az LSD, a meszkalin nem a valóság elől menekülés lehetőségét kínálják, hanem egyenes konfrontáció módját nyujtják. Az ideológia mára már elvesztette jelentőségét, bár a szó megmaradt. A ‚halucinogén' kifejezés teljesen ellentétes nézetet takar. Mivel oly korban élünk, mely tudományosnak tartja magát, - a halucinogén szó valami ámításszerűt, nemlétezőt, elmebeteget, esetleg valamily betegséget jelöl, mely leküzdésében az egyén segítséget igényel. [G3 (p169)]

„A legszebb és legmélyebb érintés, melyet csak érzékelhetünk, a misztikum átélése. Ez minden igaz tudomány létrehozója. Akitől ez az érintés idegen, aki nem képes hosszasan elcsodálkozni, hosszú, zavart alázatot átélni, az akár halott is lehetne." - Albert Einstein [D2(p165)]

„Együtt élünk, egymással dolgozunk és egymásra figyelünk; de igazából mindig, minden körülmények közt egyedül vagyunk. A mártírok együtt lépnek az arénába; és magányosak a kereszten... Lényegénél fogva minden megtestesült lélek arra van kárhoztatva, hogy magányosan szenvedje és élvezze létét. Élmények, érzések, gondolatok és vágyak - mind belső és - eltekintve a szimbólumokon keresztüli próbálkozásoktól - nem kifejezhető." [H1(p12)]

„Még valamit a kenderről. Egy fűtől beállt ember teljesen alkalmatlan arra, hogy kocsit vezessen. A kender megzavarja az időérzéket és ebből következően a térérzéket. Egyszer New Orleansban ki kellett állnom az út szélére, és várnom, amíg a fűnek elmegy a hatása. Nem tudtam, milyen messze vannak tőlem a dolgok, és mikor kell befordulnom vagy fékeznem egy kereszteződésnél." B9(39-40)

Claudio Naranjo chilei pszichiáter megvizsgálta a szer terápiás lehetőségeit. Sok pozitív tapasztalatra tett szert, és sikeres alkalmazásról számolt be. Az MDA nem halucinogén szer, nem okoz víziókat, halucinációkat, érzékzavarokat, hanem a kommunikációs készség javulását, fokozottabb refelxiót eredményez, ami a pácienst saját problémáival való szembenézésre készteti. Az MDA-ra jellemző a „perszonalizáció" állapota, az én megtalálása, valamint fokozott, gyakran igen kellemes testi örömök.
...Andrew Weil amerikai orvos beszámolója:
„A fiatalok az MDA csoportos alkalmazásakor felfedezik az élményt, hogy egymás kölcsönös megérintésével már élvezik a testi közelséget. Az egyes résztvevőkben igen erős kölcsönös szerelmi érzések alakulhatnak ki, de ezek az érzelmek nem kimondottan szexuális természetűek, mivel az MDA az orgazmus utáni vágyat enyhíti. Sok személy különlegesnek tartja és üdvözli ezt a tapasztalatot, hogy a testi érintés öröme és a szerelmi érzések élménye nem feltétlenül jár együtt célirányos szexuális sóvárgással." [R3]

Az MDMA-t egyéni, páros és csoportterápiában is tesztelték, s komoly terápikus lehetőségeit mutatták ki. Az egyik csoportos MDMA-kísérlet nyomán készült jegyzőkönyv a következőket tartalmazta:
„Az MDMA-élmény során minden fal leomlik, az értékrendszerek leépülnek, szilárdnak hitt kategóriákról bizonyosodik be tarthatatlanságuk. A lét minden aspektusa elveszíti bevett határait, és az abszolút és örök érdektelenség fényében sugárzóvá válik. Az univerzum minden perspektívája egyformán fontos, pontosan ugyanúgy, mint minden másik. Az egyetemes egyenlőség a szerető béke állapotába való kulturális túláradás transzformációja. Az MDMA akkora szívet adott nekem, amely olyan nagy, akár a világ." [R3]

Az MDMA fő hatásainak az egyetemes, feltétlen szeretet áradását tartják:
„Nő vagy férfi, a végtelen csoda, az ember néz rám. Ragyogó csillagszemek, tapogatózó kezek, gyengéd ajkak. Nem akarom a természet e teremtményét megsérteni, mivel nagyon kedvelem őt. A párom olyan mintha a tükörképem volna. Virág ő, mely az éjszaka nyugalma után megnyílik, hogy befogadja a harmatot. Óvatosan ízlelem meg, nehogy valamit eltörjek, valamit elrontsak. Testünkön enyhe borzongás fut végig, megnyílunk, megmutatjuk, kik és mik vagyunk. Hajunk, illatozik mint a magnóliavirág, bőrünk forró és puha. Egy másik ember tűnik fel, közénk siklik, körülfogjuk és elfogadjuk. Senkit nem tartunk vissza, aki távozni akar. Mindannyian áttetszők vagyunk, távozhatunk, szólhatunk, hallgathatunk, és beszívhatjuk egymás illatát."
Ha a szív kapuját farmakológiai szerekkel, illetve meditatív eljárással kitárjuk, felfakad a feltétlen szeretet forrása, amely az ember számára lehetővé teszi, hogy az univerzummal való egységét, valami mély lelki harmóniát és boldogságot átélje. [R3]

Az amotivációs szindróma a marihuána-használattal kapcsolatban felmerülő viselkedésváltozás. A fogyasztó közönyös lesz, kevésbé ösztönzi olyan hagyományos célok elérése, melyeket korábban maga is fontosnak tartott - nem képes hosszútávra tervezni, nehezebben koncentrál bármire is, az iskolai eredményei rosszabbodnak, csökken a siker iránti vágya, érdektelenné válik teljesítménye iránt, letargikus, unott életformát vezet. „....kísérletek jelzik, hogy a marihuána-használat passzívabb, befelé-fordulóbb, ún. introvertáltabb személyiséget alakít ki. Erős tendenciát mutat regresszív, gyermeki-varázslatos gondolkodásmód kifejlesztésére. (McGlothlin and West, 1968, p372)" A használat nyilvánvalóan csökkenti az aktivitási szintet, az intoxikált [„Be vagyok állva, mint a verítékkel cserzett tajtékos sámángeci." - CultMan ügynök] egyének általában csupán idejüket múlatják, zenét hallgatnak, esznek, tévét néznek, álmodoznak, illetve beszélgetésbe kezdhetnek, mely nem tűnik többnek rendszertelen, értelmetlen zavarosságnál. A kérdést így is feltehetjük: hogy lehet, hogy ha egy rendszeres használó éber életének csak kb. 4%-át teszi ki maga az intoxikált állapot, akkor miért nem jönnek ki ezek a fiatalok ebből az amotiváltságból, amikor tiszták? [G3 (p152-3)]

FÉNY ÉS ÁRNYÉK

„....A sámánizmus által nyújtott megvilágosodás esélyt ad annak láttatására, amit mások sötétségnek érzékelnek - általa lehetségessé válik „utazni' az emberiség érdekében, mely veszélyesen közel áll ahhoz, hogy elveszítse minden kapcsolatát rokonaival, Földünk növényeivel és állataival..." (D4)]

„Amit fizikai valóságnak érzékelünk, az valójában saját tudati konstrukciónk. E tudati konstrukció, meglehet önállónak tűnhet, de a kvantummechanika koppenhágai értelmezése közvetlenül ahhoz a konklúzióhoz vezet, hogy a fizikai valóság nem az." (D4)]

„Ahhoz, hogy megtapasztalhassuk ama képzeleti világot, legalább öt gramm szárított gombát kell lenyelnünk. Ha elég erős a gomba, akkor ez kb. 15 mg tiszta pszilocibinnek felelhet meg. McKenna ezt írja erről az adagról: »Mi történik harminc milligrammnál? Negyvenötnél vagy hatvannál? Testileg ezek nem lennének veszélyes dózisok, ám az elme törékeny konstrukciójából szemlélve rémisztő adagok ahhoz hogy kipróbáljuk őket... ahogyan átkelünk az ötgrammos határon, majd a hat- és a hétgrammoson, a szó mindennapi értelmében egyre kevésbé lesz drogszerű, s egyre inkább eseménnyé, tapasztalattá válik: egyedi találkozás közted és egy máshol lakozó között.« [McKenna, T. (1993) A Green Egg c. folyóirat interjúja, nyár, 17. old. - (D4(p99))]

„Az embernek mindennek mindkét oldalát meg kell tapasztalnia, mert amit nem tapasztalt meg minden végletében, azzal kapcsolatban nem is tud igazán dönteni. Ne azért ne legyünk rosszak, mert ezt verték belénk, ez az elfogadott, hanem mert bár tudnánk ölni, ártani és gonosznak lenni, miután ezt felismertük és elfogadtuk magunkban, és meg is éltük képzeletben vagy valóságban, úgy döntöttünk szabadon, hogy milyenek is leszünk.
Az ember a filter, az egója, s a beáramló tapasztalatokat szűri meg. A filter csak ha már a szűrt anyagoktól elszíneződött, csak akkor válik hasznossá. A tapasztalatszerzés adja ki az ember körvonalait. Olyan, mint az ablaküveg, ami ha tiszta, csak élettelenül a mögötte lévő világot mutatja üresen, míg a rárakódó kosz, a tapasztalat nyoma adja ki szép lassan a körvonalát, testét." - Terra Incognita ügynök

SZELLEMEK

„Az elmúlt ötszáz évben a nyugati kultúra elnyomta a testetlen értelmes lények gondolatát - a szellem jelenlétét és valóságát. Fél perc a DMT-villanásban, és ez többé nem lesz kérdés." [Terence McKenna (1993) a Green Egg interjúja, Nyár - (D4)]

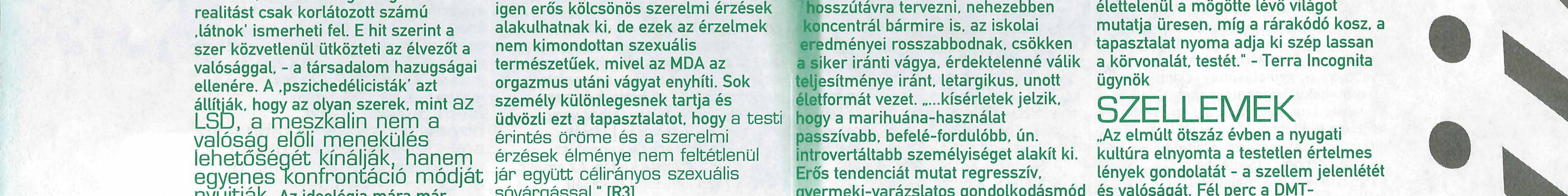

kábítószerek büntetőjogi mennyiségét - azok kémiai elemzése lehetőségének hiányában - megállapítani nem tudta, ehelyett az egyes kábítószerek, illetve pszichotróp anyagok büntetőjogi mennyiségének behatárolására hozzávetőleges adatokat közölt, mely mennyiségi intervallumok tükrében a gyanusítottak által egy-egy alkalommal megszerzett kábítószeres, illetve pszichotróp anyagok a csekély mennyiség keretein belül értékelendők." 11 hónap után lezárták a nyomozást, és átadták az ügyet az ügyészségnek, ahol olyan vádiratot állítottak össze

„Néhány napra rá, hogy Royjal és Hermannal megismerkedtem, elhasználtam az egyik Syrette-et, és ez volt az első anyagos élményem. A Syrette olyan, mint egy fogkrémes tubus injekciós tűvel. A végén felszúrsz egy gombostűt, ez átlyukasztja az elzáró részt, és már lőhetsz is. A morfin először hátul a lábadban, aztán a tarkódban üt, lassan egész tested elernyed, az izmok elengedik a csontokat, és szinte testi határok nélkül úgy lebegsz, mintha meleg, sós vízben volnál. Ahogy ez az ernyesztő hullám áthatotta a szöveteimet, nagyon féltem. Úgy éreztem, valamilyen szörnyű kép van a látómezőm szélén, de mindig elmozdult, ahogy forgattam a fejem, és így sohasem tudtam megnézni. Émelyegtem; lefeküdtem és becsuktam a szemem. Képek jöttek egymás után, mint egy filmen: hatalmas, neonnal bevilágított koktélbár, amely egyre csak tágul, míg végül forgalmas utcák jelennek meg benne emberekkel, autókkal, útlezárásokkal; tálcán koponyát visz egy pincérnő; csillagok a tiszta égbolton. Halálfélelmem volt; úgy éreztem, megfulladok; hogy leáll a szívem.

Elaludtam, aztán felriadtam. Másnap reggel hánytam, s még délig rosszul voltam.

Este fölhívott Roy.

- Azzal kapcsolatban, amiről a múltkor beszélgettünk - mondta -, négy dollárt tudnék adni dobozonként, és ötöt már most megvennék. Van egy kis időd? Átugrom hozzád. Majd nálad megegyezünk.

Néhány perc múlva kopogtatott az ajtón. Skót kockás gyapjúöltönyben és sötét, kávészínű ingben volt. Köszöntünk egymásnak. Roy üres tekintettel körülnézett, és azt mondta: - Ha nem haragszol, egyet most belövök.

Kinyitottam a dobozt. Ő kivette az egyik Syrette-et, és a lábába fecskendezte. Gyorsan fölhúzta a nadrágját, és elővett húsz dollárt. Én a konyhaasztalra tettem öt dobozt.

- Asszem, kiveszem őket - mondta. - Sok helyet foglalnak. A Syrette-eket a zakózsebébe kezdte pakolni. - Nem hiszem hogy kilyukadnak így - mondta. - Figyelj, majd megint fölhívlak holnap vagy holnapután, ha ezeket elkentem, és lesz egy kis pénzem. - Aszimmetrikus fején megigazította a kalapját. - Viszlát.

Másnap visszajött. Belőtt még egy Syrette-et, és odanyújtott negyven dollárt. Én elé raktam tíz dobozt, és megtartottam kettőt.

- Ezek az enyémek - mondtam.

Meglepetten nézett rám. - Használod?

- Időnként.

- Szar dolog az anyag - rázta meg a fejét. - A legrosszabb, ami az emberrel történhet. Először mind azt hisszük, abba tudjuk hagyni. Néha meg eszünkbe se jut, hogy leálljunk. - Nevetett egyet.

- Megveszem mind, amit ennyiért tudsz.

Másnap megint átjött. Megkérdezte, nem akarom-e azt a két dobozt mégis eladni. Azt mondtam, nem. Vett tőlem darabonként egy dollárért két Syrette-et, belőtte őket, és elment. Azzal búcsúzott, hogy két hónapra tengerre száll.

A következő egy hónap során elhasználtam a nyolc Syrette-et, amit nem adtam el. Az első után rám törő félelem, a harmadik után már nem igazán volt érezhető; néha azért megesett, hogy miután belőttem magam, riadtan ébredtem föl. Úgy hat hét elteltével felhívtam Royt, nem is számítva arra, hogy már visszajött, de aztán mégis az ő hangja szólalt meg a telefonban.

Azt kérdeztem: - Te, figyelj, nem tudsz eladni? Abból amit a múltkor vettél tőlem.

Kis szünet következett.

- De-e igen - mondta -, tudok adni hatot, viszont darabonként három dollárt kérek. Érted, nekem sincs sok.

- Oké - válaszoltam. - Tudod hol lakom. Hozd át hozzám!

Tizenkét 3 cg-os tabletta egy hosszúkás fiolában. Fizettem Roynak tizennyolc dollárt, és ő újra elnézést kért a felárért.

Másnap visszavásárolt tizenkét cg-ot.

- Iszonyú nehéz most anyagot újítani, bármilyen áron - mondta, közben próbálta eltalálni a vénát a lábán. Végül beletalált, és belőtte a folyadékot, amiben volt egy légbuborék. - Ha a buborékoktól meg lehetne halni, egy dzsánki se volna már életben." B9(23-26)

"... Ez volt dr. Fredericks, a kórház pszichiátriájának főorvosa. Megkérdezte, amit mind meg szoktak kérdezni. - Miért érzi azt, hogy szüksége van narkotikumra, Mr. Lee?

Amikor meghallod ezt a kérdést, biztos lehetsz abban, hogy az, aki felteszi, semmit sem tud az anyagról.

- Azért kell, hogy reggel ki tudjak kelni az ágyból, borotválkozni és reggelizni tudjak.

- Úgy értem, fizikálisan?

Megvontam a vállam. Akár meg is adhattam volna neki a diagnózist, és akkor elment volna. - Feldob.

Pedig az anyag nem ‚dob fel'. Az anyag lényege a dzsánki számára az, hogy függőséget hoz létre. Senki sem tudhatja, mi az anyag, amíg beteg nem lesz." B9(147-148)

„A kábítószerrabság kialakulásában is szerepet játszik a tanulás, mégpedig hasonló módon, ahogy ezt az éhség megtanulásánál már megismertük.

Az éhséghez hasonló a szenvedély célja is: bizonyos anyagok megfelelő koncentrációjának fenntartása a vérben. Röviden, a szenvedély homeosztatikus folyamat, bár ezeknek az anyagoknak a jelenléte a vérben eredetileg sem kívánatos, sem szükséges nem volt. Ha már kialakult a szenvedély, akkor az adott szer jelenléte a vérben már elengedhetetlenül szükséges a kiegyensúlyozott idegműködéshez, hiánya pedig az éhséghez hasonló módon rendkívül motiválóvá válik.

A morfinizmus kialakulásának - amint feltehetően az egyéb élvezeti vagy kábítószerek fogyasztására való rászokásnak is - két fázisa van: a fiziológiai függőség átmeneti fázisa és a rabság végső fázisa. Amikor S.D.S. Spragg fiatal csimpánzoknak naponta adott morfininjekciókat, a fiziológiai függőség fázisa 5-6 hét múlva jelentkezett. Ha ekkor abbahagyták az injekciózást, a normális működés zavarainak olyan típusú tünetei jelentkeztek, mint a nyugtalan mászkálás, ásítozás, ideges vakaródzás stb. Ezeket elvonási tüneteknek nevezzük.

A csimpánzok szemmel láthatóan „boldogtalanok" lettek, de ebben az átmeneti fázisban még nem tanulták meg azt, hogy az injekció hozná vissza komfortérzésüket. Nem tudták, hogy mi hiányzik nekik. További 1-3 hónapos injekciózás kellett ahhoz, hogy valódi szenvedély fejlődjön ki. Ekkor már az állatok mindent megtettek azért, hogy injekciót kapjanak. Arra a helyre lökdösték a kutatókat, ahol az injekciós fecskendőket és a morfint tartották. Még az injekciós tűket is kiszedték a dobozból és nyújtották a kísérletező felé. A csimpánzok tehát már mindent megpróbáltak, ami erejükből tellett, azért, hogy újabb injekciókat kapjanak - a morfin szükséglete erőteljesen motiválóvá vált.

Az emberek természetesen tudják, hogy kábítószereket fogyasztanak és azt is tudják, hogy a kábítószer felelős a kellemes közérzetért. Ez az oka annak, hogy az átmeneti fázis és a rabság végső fázisa embernél egybeeshet. A lényeget tekintve azonban a fenti két fázis két eltérő folyamatot jelent. Az első fázisban még csak a biológiai szövetek némi módosulásáról beszélhetünk, amennyiben a test különféle szövetei számára vált még csak szükségessé a kábítószer jelenléte ahhoz, hogy normális módon, azaz elfogadható stabilitással működjenek. A szer nélkül ingerlékenység, nyugtalanság, a szokásminták és a társas viselkedés zavara lép fel. A második fázis viszont már tanulási folyamat eredménye.

Megbízható bizonyítékaink vannak arra, hogy jelentős alkati különbségek határozzák meg a kábítószerrabságra való fogékonyságot. Gyakran gondoljuk, hogy az alkoholizmus például egyszerűen csak egy menekülési kísérlet a személyes problémák elől, vagy hogy a neurózis bizonyos formájában alakul ki. Ez csak részben igaz, hiszen vannak neurotikusok, akiknek ezen az úton nem sikerül problémáikat megoldaniok és sok alkohol fogyasztása ellenére sem lesznek alkoholisták. Másoknak enyhe emocionális zavar is ürügyet ad arra, hogy azonnal alkoholistákká váljanak. Világosan látszik, hogy az erre hajlamos személyek alkoholistákká válásában az emocionális tényezők gyakran lehetnek meghatározóak. Úgy tűnik azonban, hogy a fiziológiai fogékonyság nem azonos mindenkinél. Némely ember számára az alkohol azért halálos méreg, mert náluk gyorsan okoz olyan homeosztatikus szövetmódosulást, amely már irreverzibilis (megfordíthatatlan), és olyan mértékben fogja később ez a módosulás uralni a viselkedést is, hogy ez számára is, sőt még a társadalomra nézve is szerencsételen következményekkel jár. Másokra viszont ez nem áll, s ha valaki inni kezd, rendkívül tanácsos idejében eldöntenie, hogy az emberek melyik csoportjába tartozik. Ha mást nem is, azt legalábbis igen veszélyes jelnek tekintheti, ha az alkohol azonnal nagyon jó érzést vált ki.

Jelenleg még nem tudjuk, hogy a marihuána-fogyasztás kóros szenvedéllyé válhat-e, s ha igen, erősebb lehet-e, mint a kávéfogyasztásé (bár bizonyos embereknél azért a kávé „horga is mélyre süllyed").

De tudatában kell lennünk annak, hogy a marihuána - ugyanúgy mint az alkohol - már két embernél is nagyon eltérő hatású lehet. Ha nem ártalmas az egyik embernél, még káros lehet a másiknál. Gondoljunk arra is, hogy jónéhány évtizeden át gondolkoztak azon, hogy kokainnal kellene a morfint helyettesíteni az orvosi gyakorlatban, mert erre nem alakul ki „megszokás". Némi óvatosság ezért a marihuána használatakor is tanácsos." [H3(p218-20)]

„Ahogy elkezdtem mindennap használni az anyagot, vagy gyakran naponta többször is, abbahagytam az ivást és az éjszakai eljárást hazulról. Amikor lövöd magad, nem iszol. Arról van szó ugyanis, hogy a szervezet, amelynek a sejtjeiben van egy bizonyos mennyiségű anyag, nem szívja föl az alkoholt. A szesz a gyomorban marad, lassan émelygéses rosszullét, szédülés alakul ki, és nincs berúgás. Az anyagozás az alkoholizmus biztos gyógymódja lehetne. A fürdést is abbahagytam. Mikor lövöd magad, a víz valahogy rossz érzés a bőrnek, ezért a dzsánkik utálnak fürdeni.

Sok marhaságot írtak már arról, hogy milyen elváltozásokkal jár, mikor valaki rááll az anyagra. A narkós egyszer csak belenéz a tükörbe, és nem ismer magára. A tényleges elváltozásokat nehéz pontosan körülírni, és nem vehetők észre a tükörben. Vagyis az anyagos maga is vak saját szenvedélyének kialakulásával kapcsolatban. Általában egyáltalán nem veszi észre, hogy kezd rákapni az anyagra. Az a véleménye, az ember nem feltétlenül szokik rá, ha vigyáz, és betart néhány szabályt, például azt, hogy csak minden másnap lő. Valójában ezeket a szabályokat a narkós nem veszi figyelembe, viszont minden plusz lövést kivételesnek tekint. Sok anyagossal beszéltem, és mind azt mondta, meg volt lepve, mikor először rájött, hogy csakugyan függővé vált. Sokan voltak olyanok is, akik tüneteiket mással magyarázták.

A függőség kialakulásával a dzsánki számára az anyagon kívüli dolgok másodrendűvé válnak. Az életben csak az anyag a fontos, a szúrás, és hogy mikor lesz a következő, a „kincsek" és „papírok", a „tűk" és „cseppentők". Egy anyagos gyakran abban a hiszemben van, normális életet él, és az anyag csak mellékes dolog.

Nem veszi észre, hogy minden tevékenysége kiüresedett, ami nincs összefüggésben az anyaggal. Mikor aztán elfogy a narkó, és nincs honnan szerezni, rádöbben, mit is jelent neki az anyag. „Miért van szüksége a drogra, Mr. Lee?" - teszik föl a kérdést a hülye pszichiáterek. A válasz: „Azért kell az anyag, hogy reggel ki tudjak kelni az ágyból, borotválkozni és reggelizni tudjak. Szükségem van rá az életben maradáshoz."

Persze a dzsánkik nem szoktak belehalni az anyag elvonásába. Ellenben a leszokás a szerfüggésben lévő sejtek szó szerinti halálával és olyan új sejtek kifejlődésével jár együtt, amelyeknek nincs szükségük az anyagra." B9(43-45)

A RÁSZOKÁS PROBLEMATIKÁJA

„Gyakran teszik föl a kérdést: miért szokik rá valaki a narkóra?

A válasz az, hogy általában senki sem akar ráállni. Nem úgy van, hogy egy reggel felébredsz, és elhatározod, narkós leszel. Legalább három hónapig kell naponta kétszer lőni, hogy bármiféle rászokásról beszélni lehessen. Aztán az ember nem is tudja igazán, mi az a narkóbetegség addig, amíg többször rá nem kapott az anyagra. Első alkalommal hat hónap alatt váltam függővé, és később az elvonási tüneteim enyhék voltak. Azt hiszem, nem túlzás, hogy durván egy év és több száz szúrás kell ahhoz, hogy valakiből narkós legyen. Menjünk tovább: egyáltalán miért próbálja ki valaki az anyagot? Miért használja addig, amíg végül narkománná válik? Azért lesz valakiből anyagos, mert nincs más, ami igazán érdekelné. A szer győz ellenfél híján. Én kíváncsiságból próbáltam ki. Később is lőttem, amikor hozzájutottam. Végül rákaptam. A legtöbb narkós, akivel eddig beszéltem, hasonlóan számol be a dologról. Elkezdik nyomni az anyagot, maguk sem tudják, miért. Csinálják, amíg rá nem szoknak. Annak, aki még sosem volt a szer rabja, fogalma sem lehet arról, mit jelent a narkóhiány egy narkósnak. Ez nem elhatározás kérdése. Egy reggel betegen ébredsz, és tudod, hogy rászoktál.

Sohasem bántam meg azt az élményt, amit a kábítószerek nyújtottak. Azt hiszem, egészségesebb vagyok így, hogy kisebb-nagyobb kihagyásokkal az anyagon éltem, mint ha nem lettem volna narkomán. Mikor az ember már nem nő tovább, az a halálának a kezdete. Egy narkós sosem áll meg a növésben. A legtöbb anyagos időnként leáll az anyagról, ami szervezete összehúzódását és a szerfüggésben lévő sejtjeinek a kicserélődését idézi elő.

Egy narkós a folytonos összehúzódás és növekedés állapotában van, ahogy naponta lövi magába a kellő adagokat.

A legtöbb anyagos fiatalabbnak néz ki a koránál. Nemrégiben tudósok kísérleteket végeztek egy gilisztával, amelyet úgy sikerült összezsugorítaniuk, hogy megvonták tőle a táplálékot. Ezt szabályos időközönként megismételve állandó növekedésben tartották, s így a giliszta szinte bármeddig életben maradt. Ha egy dzsánki meg tudná csinálni, hogy állandóan a leszokás állapotában legyen, talán elképesztően magas kort érne meg.

Az anyag a sejtek szintjén hat, és fogyasztóját alapvető dolgokra tanítja.

Sok mindenre rájöttem, amíg a szeren éltem: az életet morfinoldatos cseppentőkben kimérve ismertem meg. Átéltem a narkóbetegség okozta kínzó hiányérzetet és a megkönnyebbülés gyönyörét, mikor a narkószomjas sejtek fölszívják az anyagot a tűből. Talán a gyönyör maga a megkönnyebbülés. A szer megtanított a sejtek sztoicizmusára. Láttam, amikor egy cellában beteg dzsánkik ültek csendben, mozdulatlanul, saját gyötrelmükbe merülve. Tudták, hogy értelmetlen lenne panaszkodni vagy megmoccanni. Hogy végső soron senki sem segíthet a másikon. Hogy senki sincs, aki olyan megoldás vagy titok birtokosa volna, amit elmondhatna neked.

Megtanultam, hogy mi a narkóegyenlet.

Az anyag, eltérően az alkoholtól vagy a fűtől, nem arra való, hogy jobban élvezd az életet. Nem dob fel. Az anyag életforma." B9(10-13)

„Eleinte, amikor a szintetikus drogokat megismertem, úgy voltam vele, hogy az én szervezetem mindent elbír, és akkor olyan végletesen tudtam fogyasztani, hogy... Mert én abba a hitbe estem, hogy akkor bírok egész éjjel táncolni, hogyha - mondjuk - 2 gramm speedet meg kettő ex-et egyszerre megeszek, rövid időn belül. És ez nem azt eredményezte, hogy bírtam reggelig, hanem azt, hogy már hazajöttünk, és még itthon remegtem a székben." - Az Oviban Alma Volt A Jelem ügynök

ALKOHOL

„Továbbra is piáltam. Néhány nappal később elájultam a Ship Ahoyban, miután nyolc óráig egyfolytában ittam a tequilát. Haverok vittek haza. Másnap reggel életem legszörnyűbb másnapossága tört rám. Tízpercenként hánytam, míg végül már zöld epét öklendeztem.

Aztán átjött Öreg Ike. - Le kell állnod az ivással. Be fogsz golyózni.

Még sose voltam ilyen beteg. A hányinger görcsszerű fájdalmat okozott. Öreg Ike tartott, hogy el ne essek, amíg epét hánytam a vécékagylóba. Fél karjával átfogta a vállam, magához ölelt, és visszasegített az ágyba. Úgy délután öt körül abbahagytam a hányást, és sikerült egy üveg szőlőlevet meg egy pohár tejet lenn tartanom.

- Pisiszag van itt - mondtam. - Az egyik macska biztos az ágy alá hugyozott (...)

- Bill, neked van pisiszagod!

- Mi? - Egyre nagyobb rémülettel szagoltam a kezem, mintha leprát fedeznék föl. - Úristen! - mondtam, és meghűlt bennem a vér. - Urémiám [ld. húgyvérűség] van! Ike, menj és hívj ide egy dokit!" B9(199-200)

»Magányosan szórakozom
Bor mellett este lett észrevétlen,
ruhám megtellett hulló virággal,
berúgtam, megyek,
hold a patakban,
sehol egy ember, sehol madárdal.«
[Li Taj-po, Szerdahelyi István fordítása in: R3(p110)]

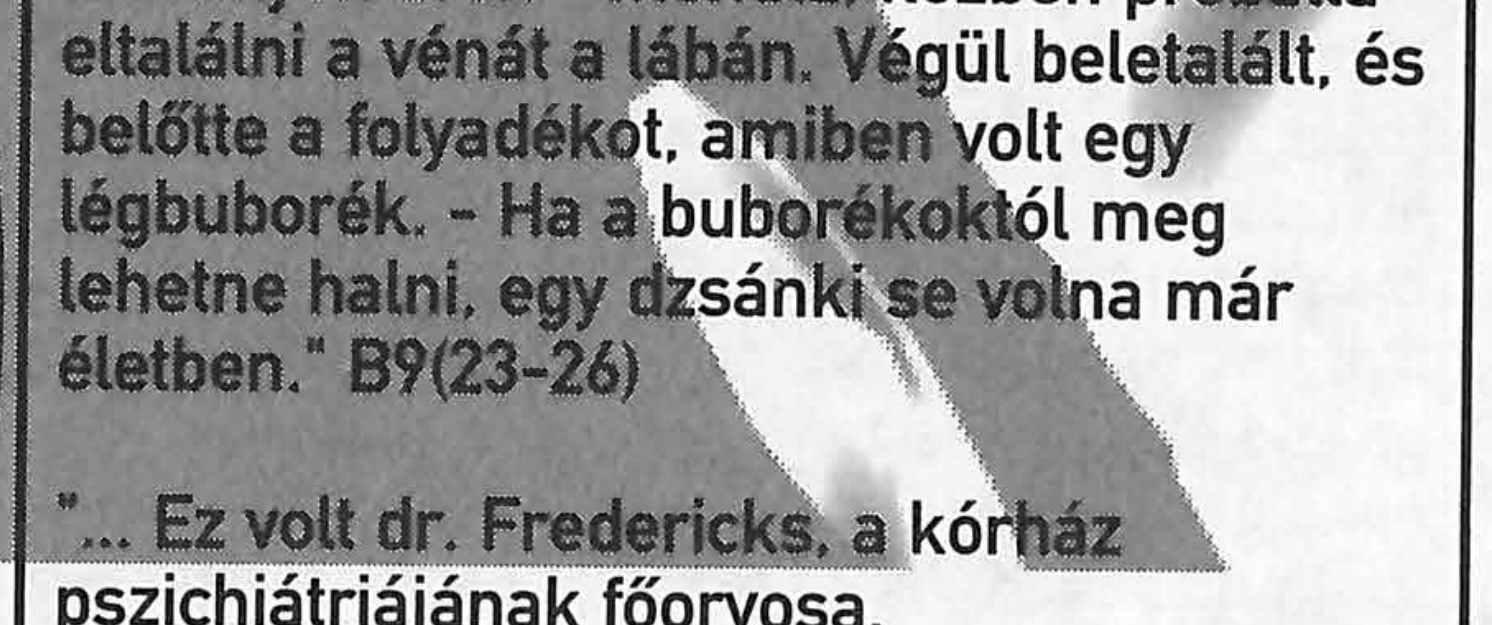

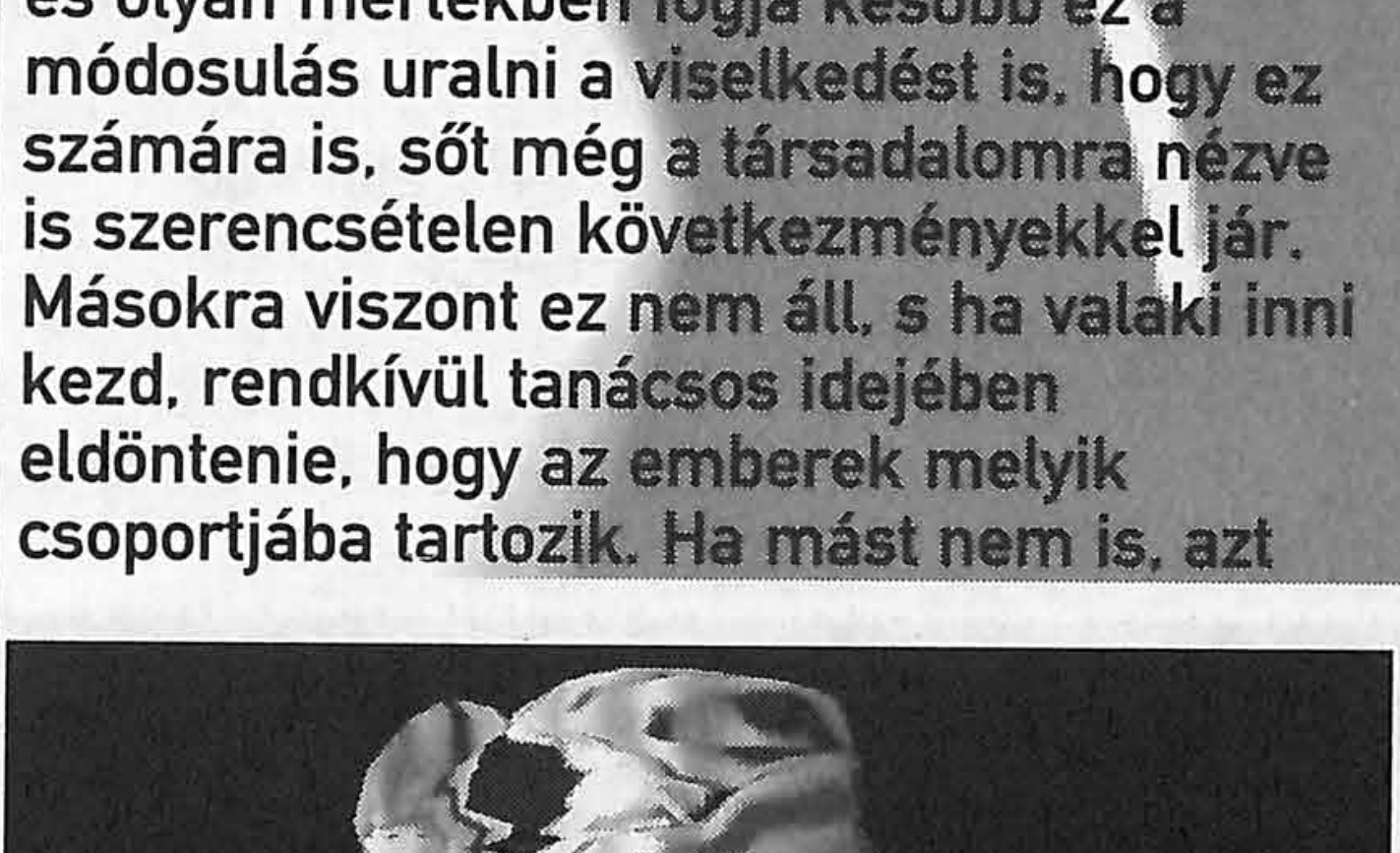

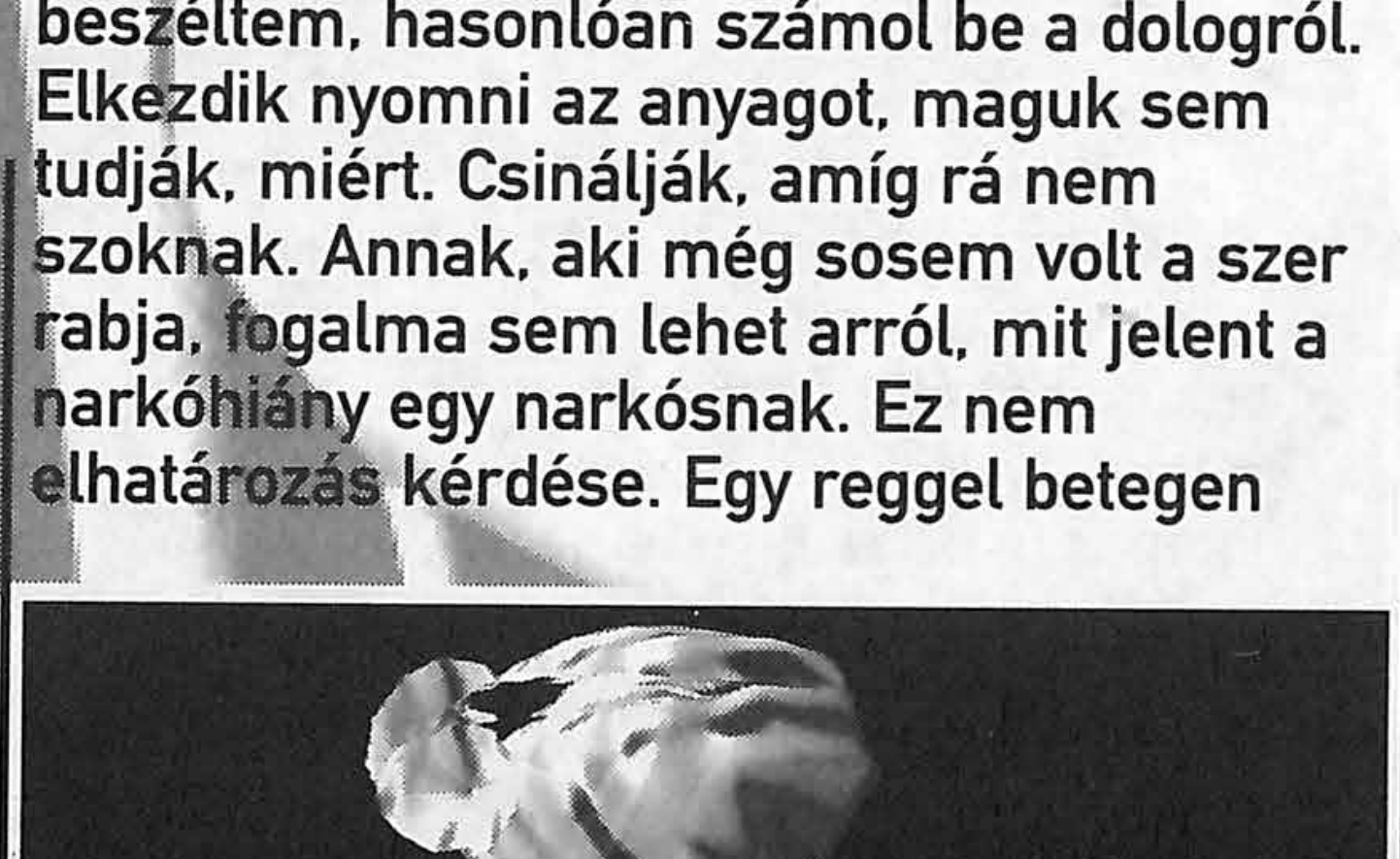

ellenem, hogy majd' agyvérzést kaptam. Közben az ügyész személyesen is meghallgatott, bár neki nincs semmi beleszólása a dolgokba, a felettesei dönthetik csak el, szabadon engednek-e. Az ügyet kiutalták egy bírónak, akitől el is vették, mivel érintettnek találtatott, elfogultnak. Mivel közben megkezdődött a törvénykezési szünet, amikor is június végétől augusztus 20-ig megáll az élet, az én ügyemet is halasztani akarták. Eddigre már

SILJOE DESIGN PRESENTS

SILJOE tervezésű T-SHIRT konstrukciók

SILJOE grafikák

Limitált példányszám 50 db/grafika

Speciális minőség

Minden T-SHIRT sorszámozott, egyedi és megismételhetetlen

www.siljoe.com

tel: 06 30 245 555

fax: 06 30 801 246

tenot
invitation
FOR L...CH!

Biztonságos drogfogyasztás

„Az eksztázis komplex érzés, melyben öröm, félelem, rettegés, diadal, megadás és együttérzés lakoznak. Az eksztázis e történelem előtti fogalmát átvette a kényelem modern fogalma, egy teljesen vérszegény szó. A drogok nem a kényelmet szolgálják, s azok, akik mégis ezt hiszik, de még a menekülést keresők is jobban teszik, ha nem játszanak a drogokkal, hacsak nem kedvelik, ha orruk alá dörgölik saját dolgaikat." [McKenna, T. Omni interjú, május, 90. oldal. - (D4(p99-100))]

IDŐ

Az idő lineáris. Alfában és Thétában láthatunk a jövőbe és a múltba. Az eljövendő dolgok előrevetítik árnyékukat, és mi megtanulhatjuk meglátni azt. Ha Alfában és Thétában most és itt láthatjuk a jövőt, akkor kell, hogy előresugározzon valami energiát, amire ráhangolódhatunk. Az időnek, hogy energiát küldhessen, magának is energiának kell lennie.

Hipnózisban Silva gyerekei jobbra dőltek, ha a múltba vitte őket vissza, és balra, ha a jövőbe: csakúgy, mint amikor az ember buszon utazik, és eldől, amikor hirtelen fékez a busz. Ő maga is úgy tud a legjobban az időben mozogni, hogyha dél felé nézve ül. [S2(p84-5)]

Egy nap alatt tehát ötezer esztendőt élek. Egy esztendő alatt ez körülbelül kétmillió évet jelent. Föltéve, hogy az ópiumszívást, mint kifejlett erős férfi kezded, és nagy gondot fordítasz testi épséged fönntartására - amelyet legjobb ügyes orvosra bízni -, tíz esztendeig elélhetsz. [C5]

Mert igaz: a gyilkos nappal a kaján dörömbölő világosság tíz órái nehezen múlnak, de este és éjszaka tizennégy órájában, a csodálatos, titokzatos és idő nélkül való öröklét egy darabját kapjuk. Ekkor ismerjük meg az élet mély értelmét, és világosak lesznek előttünk a homályok és sötétségek. A hangok, mint finom és üde leányajkak, csókolják végig a testünket. A színek és vonalak új, ősi tiszta természetükben rezegnek az agyunkban és a gerincünkben. [C5]

Mikor megkérdezték, hogy tetszenek-e a virágok neki: „Se nem tetszetős, sem nem visszatetsző - feleltem. - Egyszerűen, csak van." [H1(p17)] „Egy rózsa az egy rózsa az egy rózsa." - Gertrud Stein

„... úgy tűnt, hogy a testem teljesen levált tudatomról - vagy talán úgy igazabb, hogy az általam érzékelt megváltozott külső világkép nem volt többé kapcsolatban bármiféle fizikai, testi érzékeléssel... És mégis, a test, mint hittem, tökéletesen tud magára vigyázni. A valóságban, persze, mindig a test vigyáz magára. A tudatos ego mindössze kívánságokat állít össze, melyeket végül oly erők végeznek el, kik befolyásolására a tudat alig képes, s értésükre teljességgel képtelen. " [H1(p52)]

„Szembesítve egy székkel, mely az isteni bírálatra emlékeztetett (...) hirtelen pánikba estem. Úgy éreztem, mindez már túl sok, még ha ez az özönlés a szépség intenzívebb megélése és a mélyebb megértés felé sodort is. A félelem, ahogy én látom, a túltelítettségből jött, egy olyan óriási valóságérzés nyomása alatti vergődés, amit a normális élet rutinos szimbólumaihoz szokott tudat nem bír elviselni..." [H1(p55-6)]

„A pszichedélikus élmények egyik legérdekesebb oldala az, hogy az emberek egyenként mennyire különbözően tudnak reagálni ezekre az anyagokra... Pszichoaktív molekulákkal van dolgunk, melyek az egyedien individuális psziché agyi szinapszisaival lépnek kapcsolatba, ezért alapjában véve a pszichedélikus anyagok csupán önmagunk ismeretének újszerű módjait nyújtják. Mivel mindegyikünk más, különböző lesz az élmény..." [D4(p67)]

„Az ayahuascát természete elkülöníti a legtöbb hallucinogéntól. E látomások tartalma és minősége valósággal lehengerlő mennyiségű okkult jelentést tálal fel használójának. A szer fogyasztói valóságnak élik meg az élményt, nem „halucinációnak" a szó szoros értelmében, egyfajta kapunak más világok felé, melyek a mienkkel párhuzamosan léteznek." - (D4(p81))]

Goode kérdésére, vajon mit éreznek alapvetően a marihuána-használók betépve, a leggyakoribb válasz úgy hangzott, hogy békésebbnek, nyugodtabbnak érzik magukat; ezt 46%-uk nyilatkozta spontán, rákérdezés nélkül. 36%-uk érezte, hogy érzékszerveik élesebben működnek, és érzékenyebben reagálnak a stimulusokra. 31%-uk szerint gondolataik mélyebbek, elvontabbak, más síkon mozognak, filozofikusabbá válnak. 29%-uk említette spontán, hogy minden viccesebb, sokkal többet nevetnek, mint ‚normális' állapotban. [G3 (p148)]

Egy felmérés kimutatta, milyen rossz, ill. jó érzéseket élnek át a marihuána-használók: hányinger: 91% soha vagy egyszer, hányás: 95% soha vagy egyszer, hasmenés: 95% soha vagy egyszer. Ellenben a legtöbbször előforduló érzés az eufória volt, relaxáltság, élesebb hallás, békésség, az érzékenység növekedése, éhség. 16% említette, hogy használat során negatív hatásokat is érzett, bár ezek legtöbbje inkább semleges. [G3 (p148)]

„Füvezés közben visszatérő témáink vannak. Ilyen például a lábatlan ló. A lónak nincs lába, mégis megbotlik. Képzeljünk egy lábatlan lovat, vagy négy lólábat lótest nélkül, és a ló nélküli lovas a KRESZ-ben a gyalogos. Megbot-ló. A lábasnak nincs lova, de a lónak még lehet lábasa. A lábnélküli lónak is lehet lábasa. Lábatlan ló vagy lovas nélküli láb, ahol lábatlan lónak még lehet lovasa, de lovatlan lábnak már nincsen lábosa. Ezért a lábatlan ló lovatlan lábossá lett. Vagy lábostalan lovatlan lóvá. Na jól van." - Kék Száj ügynök

„Egy füves éjszaka után, mikor hazamentem, és visszaintegetett a kirakati bábu, az már nagyon komoly lehetett. Ez volt a legkomolyabb. De amikor másnap reggel arra mentem, hiába integettem, és nem integetett vissza..." - Kék Száj ügynök

HALLUCINOGÉN JELENSÉGEK

1. Vetítés

A drogos csukott, ill. nyitott szemmel ‚mozizik', általában mozgásban lévő dolgokat lát; a legtöbbször absztrakt, nem logika szerint váltakozó képeket, gyakran teljesen elvonatkoztatott ábrákat, melyek valamiféle ‚mozgó, örvénylő és állandóan változó tapétához' hasonlíthatóak.

2. Szinesztézia

Gyakorta előforduló jelenség. Az érzékletek felcserélődése: hangok látása, színek hőérzékelése, stb.

3. Többsíkú valóságérzékelés

Hatás alatt néha a tárgyakat egyszerre több irányból érzékeli az alany, átlátja belső szerkezetüket, látja a sejteket a bőrrétegekben...

4. Folyékonyság

A trip folyamán a világ hirtelen kiesik normális állagából: a dolgok elfolynak, a felszínek hullámzanak, hastáncot járnak.

5. Túlzás

A trinyós [halucinogén hatás alatt álló, többnyire társas, alapvetően szeretetreméltó emberi lény] hajlamos arra, hogy mindenben túlozzon: érzelmekben, jelentőségben, érzékelésben, tárgyak számában - többet lát, erősebbnek, közelibbnek, nagyobbnak hiszi a látottakat.

6. Érzelmi labilitás

Végletekig vitt érzelmi változások, túlzott reakciók. „Az ego elvesztésétől, széthullásától való félelem esetén az LSD-fogyasztó úgy reagálhat, hogy menekül, visszaszökik hétköznapi, megszokott érzései világába: sétál, énekel, rajzol, ír - eltereli figyelmét a feltörő újdonságokról. Vagy más pillanatokban átadhatja magát az új tapasztalatoknak. E két megközelítésmód, a védekező és megadó, nyugtalanságot teremthet a trippelőben, ami az ego ellenállásának feladásába futhat és néha erős széthullás-érzésben zárul. Ez a test széthullásában fejeződik ki, a páciens úgy érzi, a hús lemállik csontjairól; lecsupaszodik

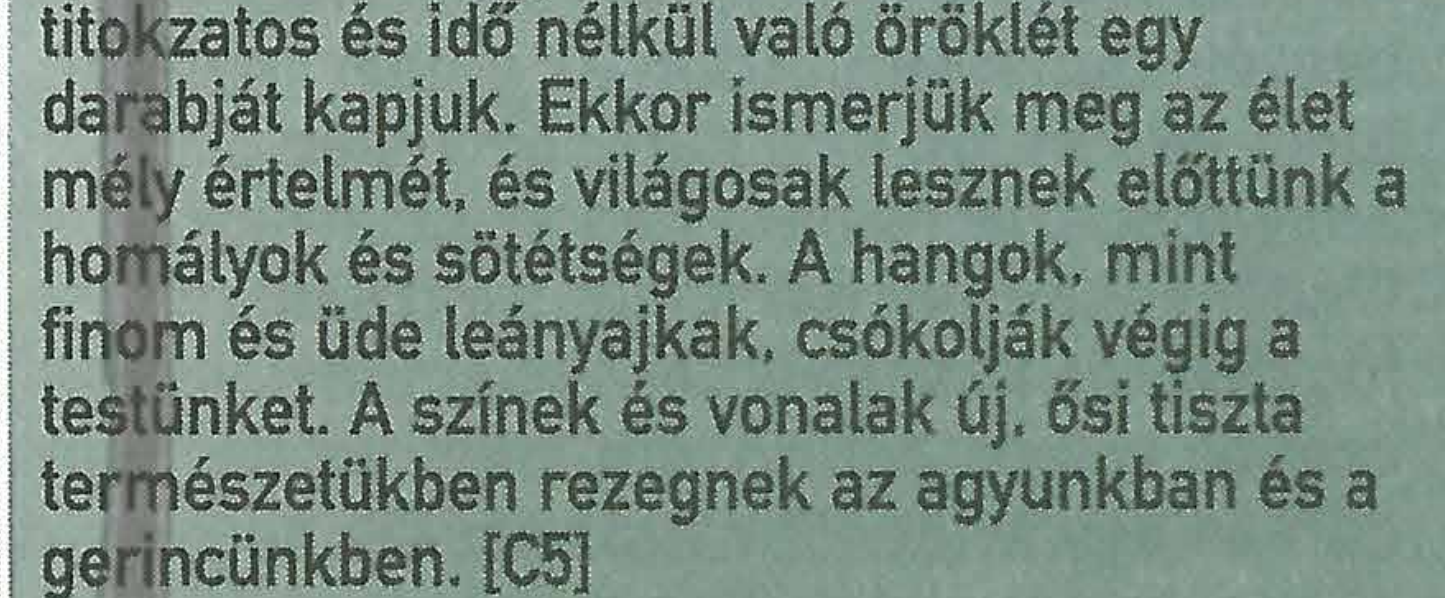

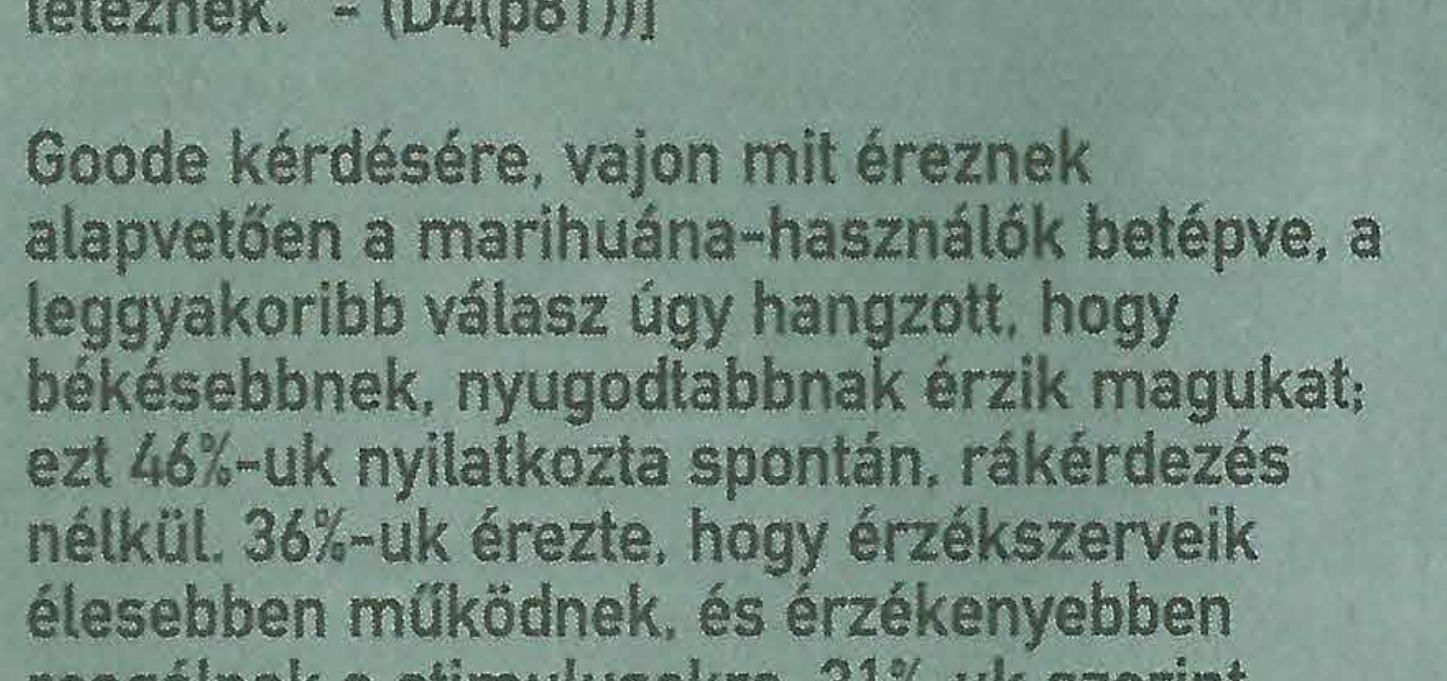

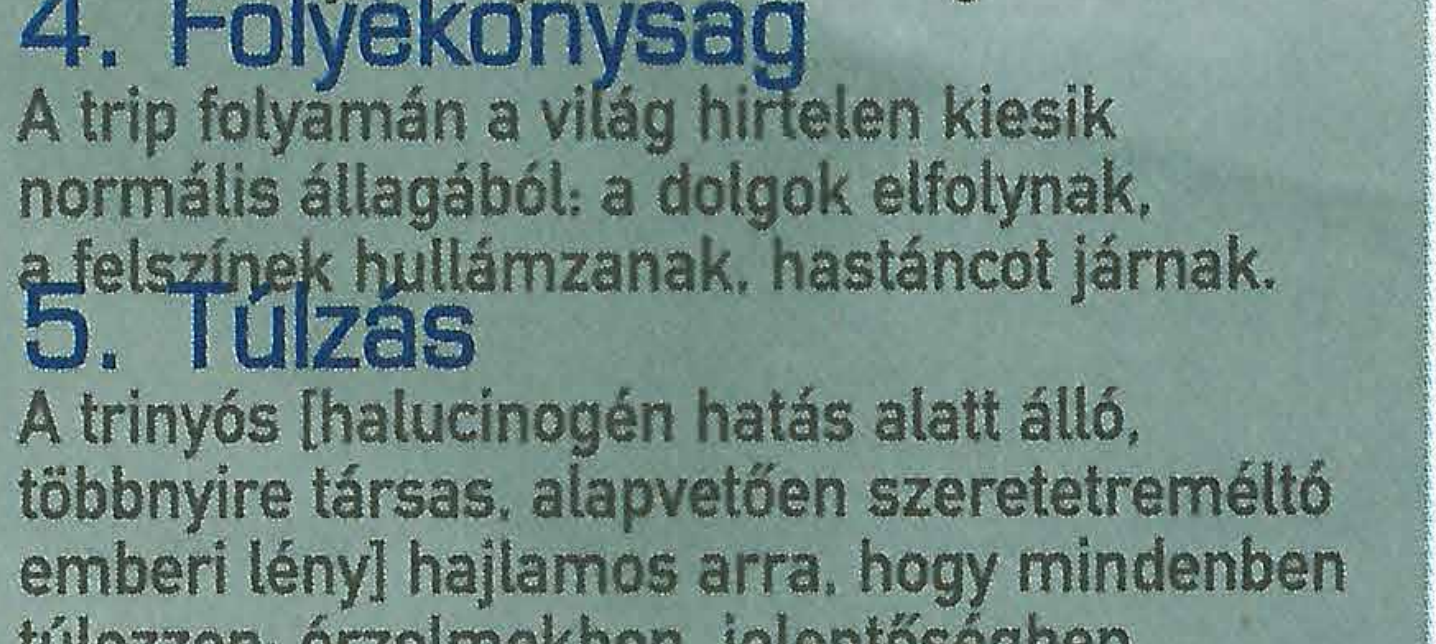

nagyon elegem lett a várakozásokból és a sorozatos kibaszásokból, úgyhogy feljelentettem a rendőröket és nyomozókat az ügyészségi nyomozó hivatalnál, és panaszt tettem az eljárás ellen a megyei kirendelt vizsgáló ügyésznél. Ekkorra ügyvédeim, mert már kettő is volt, biztosítottak afelől, hogy ők is nagyon félnek. A rendőrség a személyiség esetleg egy szín, hang vagy érzés szintjére. Az a képzet is kialakulhat, hogy meghalt vagy megőrült." [M4]

7. Időtlenség

Idő: „Rengeteg van, bár az, hogy pontosan mennyi, teljesen lényegtelen volt. Persze megnézhettem volna az órámat; de tudtam, hogy az órám egy teljesen más univerzum normái szerint jár. Amit valósnak érzékeltem, mindaz időben végtelennek tűnt, vagy talán inkább egy végtelen, folyamatosan változó apokaliptikus jelennek látszott." [H1(p21)] Hasonlítható valamelyest a marihuána hatásához, mely alatt az idő szintén lelassulni tűnik, de minőségi változás nem áll be, csak mennyiségi. Trip során a változás sokkal radikálisabb: az idő nem megnyúlik, hanem teljesen elvész, fogalma értelmét veszti.

8. Irracionalitás

Az objektivitás, a logika, a nyugati tudományok, az ok-okozat kapcsolat mind elvesztik értelmüket, míg az intuíció, a transzcendentális látás, a szavak nélküli kommunikáció és harmónia igen fontossá válnak. „Úgy tűnik, hogy a nyugati logika elvetése összefüggésben van az LSD-fogyasztással. Használók említették, hogy a drog hatása alatt hirtelen erős, nem logikán alapuló gondolkodásmód szállta meg őket, és ők boldogan vesztek el benne." „Amit a hétköznapi többség csak meszkalin hatása alatt lát, azt a művész tisztán is észleli. Az ő érzékelése nem korlátozódik a pusztán biológiailag és társadalmilag fontos jelenségekre. Az Univerzális Tudat kis része képes elkerülni az agy és az ego ritkítását, ezáltal bekerül az egyén tudatába." [H1(p33)] Hirtelen az egyedi és nem az általános, az implicit és nem az explicit, a mentális és nem a verbális vált jelentőssé, a részvétel és nem az objektivitás, az új és nem a kiszámítható, a dinamikus a statikus helyén. „**Marshall McLuhan** kifejezésével élve az implozív-belső, magányos keresést választották, és nem az explozív-agresszív külső vágyat, melyben az alany értő, domináns szerephez jut." [G3(p169)] „A tér még mindig jelen volt, de elvesztette domináns jellegét. Az agy már nem a dolgok távolságával és elhelyezkedésével volt elfoglalva, hanem létükkel és lényegükkel." [H1(p20)] „A(z) (LSD-fogyasztó) beteg talán nem is érti, mi történik vele, nem tudja értelmezni, de mégis lehetőség nyílott számára, mely erős érzelmeket és feledni vélt emlékeket szabadít fel, melyekkel mindennapi állapotában nem tudott vagy nem akart konfrontálódni. A nyelv nem képes kifejezni, mit is élt át (...), úgy tűnik, hogy változás áll be a - nyelv alapját képező - gondolkodásmódban, egyfajta regresszió a Tauber és Green által ,prelogikus gondolkodás'-nak nevezett állapotba, ahol a képzelet és gondolattársítás veszi át a racionális gondolkodásban uralkodó absztrakció és értékelés szerepét." [M4(p307)]

9. Pszeudohallucinációk

Tükörbe nézve az alany máshogy érzékeli testét, míg mások arckifejezésének folyamatos változásait is kiválóan megfigyelheti. [G3(p166-170)]

BÚSKOMORSÁG ELLENI CSODA

„A levendulavirág forrázata - napjában háromszor fogyasztva - felpezsdíti a kedélyt, különösen rozmaringgal (...) vagy csukókával (Scutellaria lateriflora) együtt. (...) Influenzát követő búskomorság ellen a vasfű (Verbena officinalis) forrázatát fogyasszuk. A csukókát ehhez is adhatjuk." [B4(p182)]

TÁRSAK, MAGÁNYOSSÁG, ENDORFINOK

„Az elkülönítés stresszt okoz, a stressz pedig ,mint tudjuk', a kéreghormonok mellett az agyi endorfinok szintjét is emeli. Jaak Panksepp, az ohiói Bowling Green egyetem pszichológusa megfigyelte, hogy az izoláció magatartási tüneteit endorfinnal meg lehet szüntetni, endorfinblokkoló gyógyszerekkel viszont fel lehet fokozni.

A mérések azt mutatják, hogy maga a társas viselkedés, tehát az egymással való törődés az agyban endorfinfelszabadulással jár együtt! Az endorfinok az agyban ,jutalomanyagok': hatásuk az idegsejtek receptorain egyfajta megnyugvást, kielégültséget, ,jóllakottságot', kellemes közérzetet (eufóriát) hoz létre - ezt szokták pszichológiai jutalomélménynek mondani. Az endorfinblokkoló gyógyszer pont ezt az élményt szünteti meg. Amikor az ember kap morfint vagy más morfinhatású gyógyszert, a hatás távolról valami affélére emlékeztet, mint amikor egy megerőltetés után megpihenünk, mint amikor valamit elértünk és befejeztünk (a valódi hatás emberben ennél sokkal összetettebb, és óriásiak az egyéni külömbségek). A siker, az elégedettség, a kielégülés, a békesség, a nyugalom, a célbaérés érzését az emberi agy sejtjei is - többek között - endorfinokra fordítják le odabenn. Az olyan emberek számára, akik valamilyen okokból tartósan és súlyosan szenvednek a ,pozitív' érzések, a pszichológiai jutalom hiányától, egy morfin-injekció jelentős és azonnali mesterséges pót-örömforrást jelenthet; a hatás elmúltával az ilyen ember rögtön és mohón vágyni fog az ismétlésre, vagyis hamarosan kialakulhat benne a megszokás, a rászokás. Az egészséges agy viszont - egészséges körülmények között - aktív cselekvés és társas viselkedés révén önmagát jutattja folyamatosan az endorfinokhoz, méghozzá (a morfin-injekcióval szemben) pontosan és csakis a megfelelő pillanatokban, a megfelelő adagban, a megfelelő idegsejteken. Amikor a viselkedés ,sikeres', tehát amikor a célt elértük, akkor az ennek hatására kiáramló endorfinok a további cselekvést is leállítják. Úgy is lehetne mondani, hogy a társas viselkedés, jelen esetben a másokkal való törődés, zárja be és teszi teljessé a hormonális kört. A hormonok hatására kezdünk viselkedni, azután a viselkedésünk maga is hormonális változásokat eredményez az agyban, ezek pedig ismét módosítják a további viselkedésünket. Az agy, a hormonok és a viselkedés tehát egyazon szabályozó kör egyenrangú láncszemei.

Egy különös betegség: a gyermekkori autizmus példázza ezt az összefüggést. Az autizmus-tünetcsoportot csak 1943-ban írta le először Leo Kanner, pedig bizonyára azelőtt is létezett. Az autisztikus gyermek nagyon furcsa lélek; az a legszembetűnőbb hiányossága, hogy egyáltalán nem érdekli a többi ember. Ezért aztán nem is tanul meg beszélni (vagy ha igen, akkor is rosszul, hibásan, gügyögve), nem reagál a felnőttek kedveskedésére, nem játszik a többi gyerekkel; annál inkább játszik viszont állatokkal és tárgyakkal! Néha annyira ragaszkodik egyes tárgyaihoz, hogy csak egyetlen ruhát hajlandó felvenni, egyetlen székre hajlandó ráülni. Körülbelül ezt jelenti a zavar neve is: autizmus = magánakvalóság. A baj súlyos, az autisztikus gyermekből régebben nemigen fejlődött életképes felnőtt; sokan közülük intézetben élték le az életüket, mint értelmi fogyatékosok (pedig voltaképpen nem azok). Néhány kutató a közelmúltban jelentős sikereket ért el az ilyen autisztikus gyermekek gyógyításában - endorfinblokkoló gyógyszerekkel! Nem lehetetlen, hogy a gyermekkori autizmust voltaképpen egy tartós és túlfokozott agyi endorfinhatás váltja ki. A belső endorfintúltermelés a receptorokat teljes mértékben leköti, és valószínűleg érzéketleníti; ezért azután az ilyen gyermekben a külvilág, a játék, a társas viselkedés, egyáltalán a ,pszichés' hatások semmiféle örömöt, kellemes érzést, ,jutalomélményt', eufóriát nem váltanak ki - hiszen már nem tudnak további endorfinemelkedést okozni. Ha a feltevés igaz, akkor az autisztikus gyermek tulajdonképpen, ,idült endorfinista', a receptorai ugyanúgy eltompultak, mint az idült morfinistáké - akik egyébként egy idő után szintén visszavonult, a külvilágtól elzárkózó, különc emberekké lesznek. Nagyritkán olyan gyermekekről is lehet hallani, akik feltűnően csökkent, vagy néha teljesen hiányzó fájdalomérzéssel születnek. Az ilyen gyermekek (eddig kizárólag 4-12 éves fiúk voltak) más furcsaságokat is mutatnak: egész nap aluszékonyak, a testhőmérsékletük a szokottnál alacsonyabb és ingadozóbb, reggeltől estig akár négy fokot is változhat; csak ritkán kérnek enni vagy inni, azt is inkább éjszaka, mint nappal; légzésük és szívverésük lassúbb a szokottnál; ezen kívűl egy sor olyan hormonális rendellenességük van, ami nagyon emlékeztet a morfin hatására. Amúgy ezek a gyermekek testileg és értelmileg teljesen egészségesek; bár viselkedésük közönyös, figyelmetlen és mesterkélt, de egyáltalán nem látszanak elégedetlennek vagy boldogtalannak. Az egyik ilyen gyermeket évekkel ezelőtt Angliában endorfinblokkoló szerrel kezdték kezelni: a fájdalomérzése rövidesen megnőtt, a hormonrendellenességei pedig eltüntek. Azt, hogy örült-e a kezelésnek, nem jegyezték fel. A történet akkor lenne az igazi, ha úgy folytatódna, hogy a fiúcska agyában ki is mutatták a rendellenesen magas endorfinszintet - csakhogy ezt az egyet nem sikerült kimutatni. Persze mindent meg lehet magyarázni: talán csak az agy kis területében volt túltermelés, és ezt az agyfolyadék nem jelezte; vagy talán nem is túltermelés volt igazából, hanem a receptorok voltak kórósan túlérzékenyek stb. A következő ilyen gyermek PET-vizsgálata [pozitron-emissziós tomográfiás felvétel] bizonyára majd többet elárul - de az elmúlt tíz évben hasonló eset nem került az agykutatók karmai közé." [B10(p106-9)]

OKOZHAT-E GYÓGYSZER ÖNGYILKOSSÁGOT?

A közelmúltban nálunk is felbukkant ez a hír, amit az Egyesült Államokban próbáltak elterjeszteni egy szekta - nem mindig nyilvános - tagjai. Talán nem véletlenül, két rendkívül népszerű, nagyon széles körben használt gyógyszert próbáltak ezzel a hírveréssel megvádolni (egy altatót és egy antidepresszánst). A kérdés maga viszont érdekes: van egy konkrét biológiai és van egy elvi oldala.

Kezdjük a másodikkal. Vajon az öngyilkosság olyasfajta ,állapot' volna, mint mondjuk, a részegség vagy egy mérgezés? Olyasmi, ami előidézhető lenne akárkiben, méghozzá pusztán kémiai anyaggal? Az alkohol, a heroin, vagy az LSD-féle szerek valóban szétzilálják az ember tudatát, érzékelését, gondolkodását - sajátos módon ez a szekta mégsem ezektől akarja védeni az öngyilkosjelölteket. Pedig az iszákosok között tényleg gyakoribb az öngyilkosság, az LSD hatására ki lehet sétálni egy nyitott ablakon, a heroint könnyű túladagolni. Csakhogy semmiféle szertől, a ,kábítószerektől' sem ,következik be' öngyilkosság; és még a legsúlyosabb depressziós emberek sem mind kísérlik meg eldobni az életüket. Ehhez nagyon sok tényező sajátos együtthatása kell az agyban, a tartós stressztől az elviselhetetlennek érzett fájdalomig, kínig, félelemig, kilátástalanságig, és azután még egy impulzus is, hogy magát a semmibe ugrást az ember képes legyen megtenni. Nem létezik olyan egyetlen hatás, még kevésbé olyan egyetlen kémiai anyag, ami ezt a kivételes, összetett, ezernyi tényező kölcsönhatásán alapuló jelenséget egymaga ki tudná váltani (ebben egészen biztosak lehetünk, ha ugyanis létezne, már réges-régen használná a vegyi hadviselés...). Amíg százezer emberből évente 5-6000 megbetegszik depresszióban, 8-900 szkizofréniában, addig ,csak' 10-12 lesz (világ-átlagban) öngyilkos; mert egészen kivételes feltételeknek kell egyszerre összejönni hozzá. Mint ahogy nem létezik olyan kémiai szer, amely meg tudná változtatni egy ember személyiségét, vallását vagy erkölcsi meggyőződését, ugyanúgy öngyilkossá sem tudja ,tenni'. Az öngyilkosság nem olyasmi, ami passzívan megtörténik az emberrel - hanem valami, amit az ember megtesz vagy nem tesz meg. Egyébként érdekes, hogy a pszichikai zavarok mindenféle gyógyszeres kezelése ellen elvi harcot folytató szekta hiszi, hogy egyetlen kémiai anyag bevétele öngyilkossá teheti az embert. Eszerint azt is lehetségesnek tartják, hogy létezhet öngyilkosságokat megszüntetni képes szer is! Ha így gondolják, és valóban annyira féltik az emberek életét, az lenne logikus, ha nem csekély anyagi erejükkel inkább az erre irányuló kutatásokat támogatnák...

A kérdés biológiai oldaláról viszont közvetlen adatokkal rendelkezünk. Nem csak a szekta által megvádolt, több millió (!) amerikai által használt Prozac, hanem a vele rokon hatású összes többi antidepresszáns öngyilkossággal kapcsolatos hatásait is gondosan elemezték betegek tízezrein. Az eredmény: ezek a szerek határozottan csökkentik a depressziós betegek öngyilkossági késztetéseit, még a régebbi gyógyszereknél is jobban. Nem az öngyilkosságot' szüntetik, hanem az annak tápot adó depressziót, valamint az azt kísérő szorongást és a hirtelen kirobbanó indulatkészséget is. Ezek ma a legbiztonságosabb szerek a depresszió kezelésére; rengeteg ember köszönheti nekik az életét.

Csak hát a hír természete ilyen: ha egymillióan szednek egy gyógyszert, és közülük egy kilép egy ablakon, azonnal híre megy, hogy a ,gyógyszertől' lett öngyilkos; pedig egymillió ember között 120 öngyilkos lett volna várható, azaz a gyógyszer igazából 119-et megmentett..." [B10(p298-9)]

Nem létezik

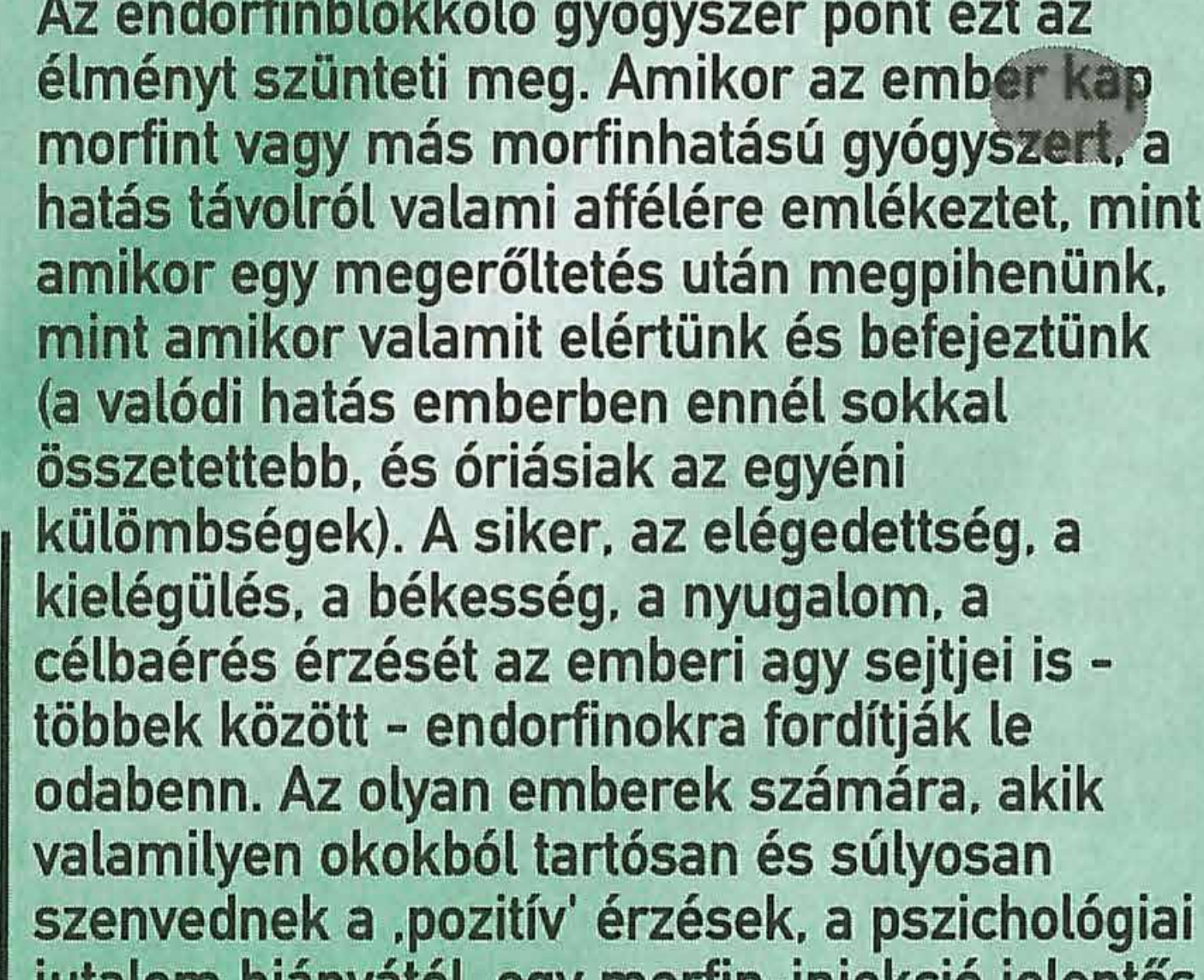

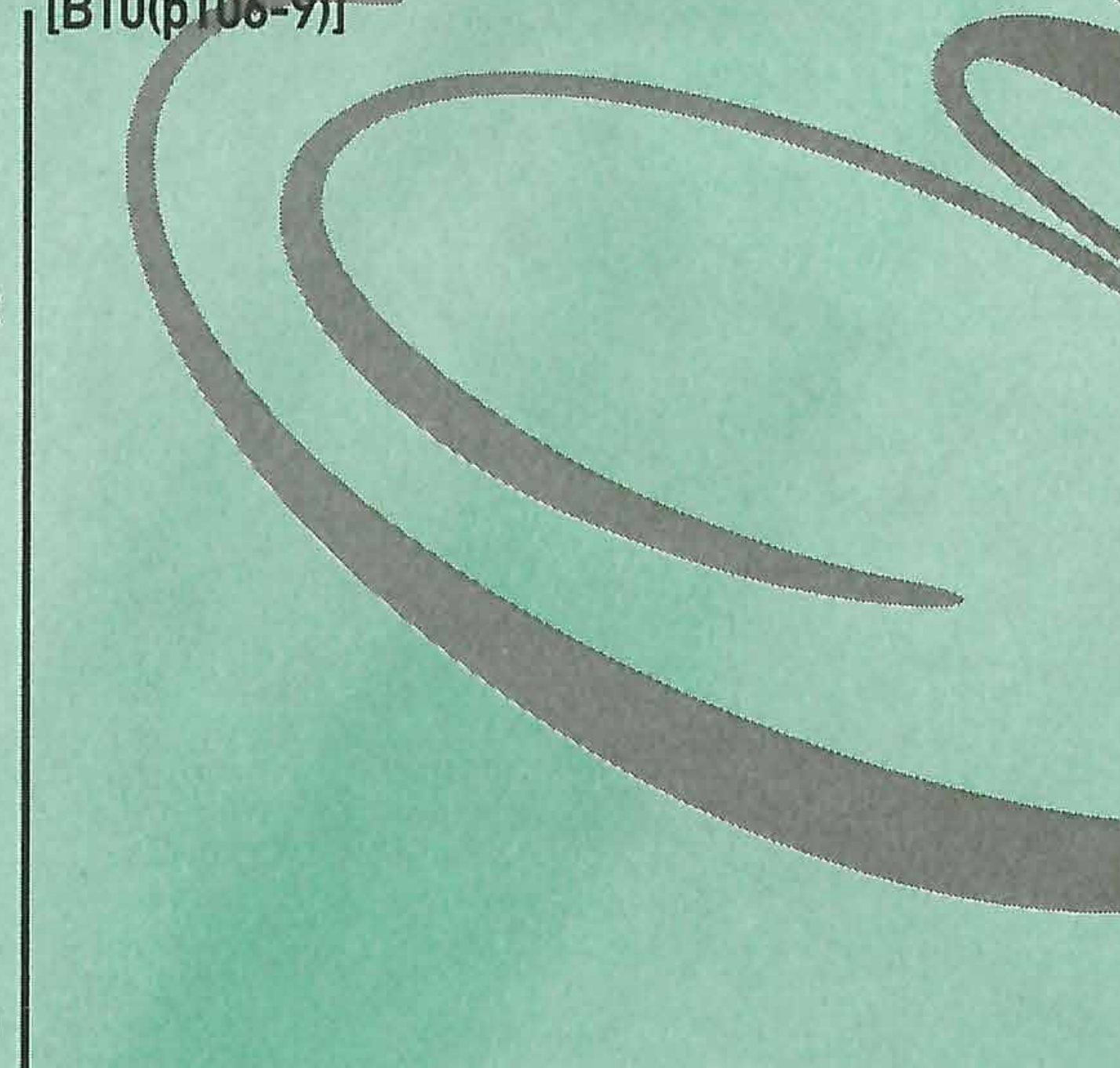

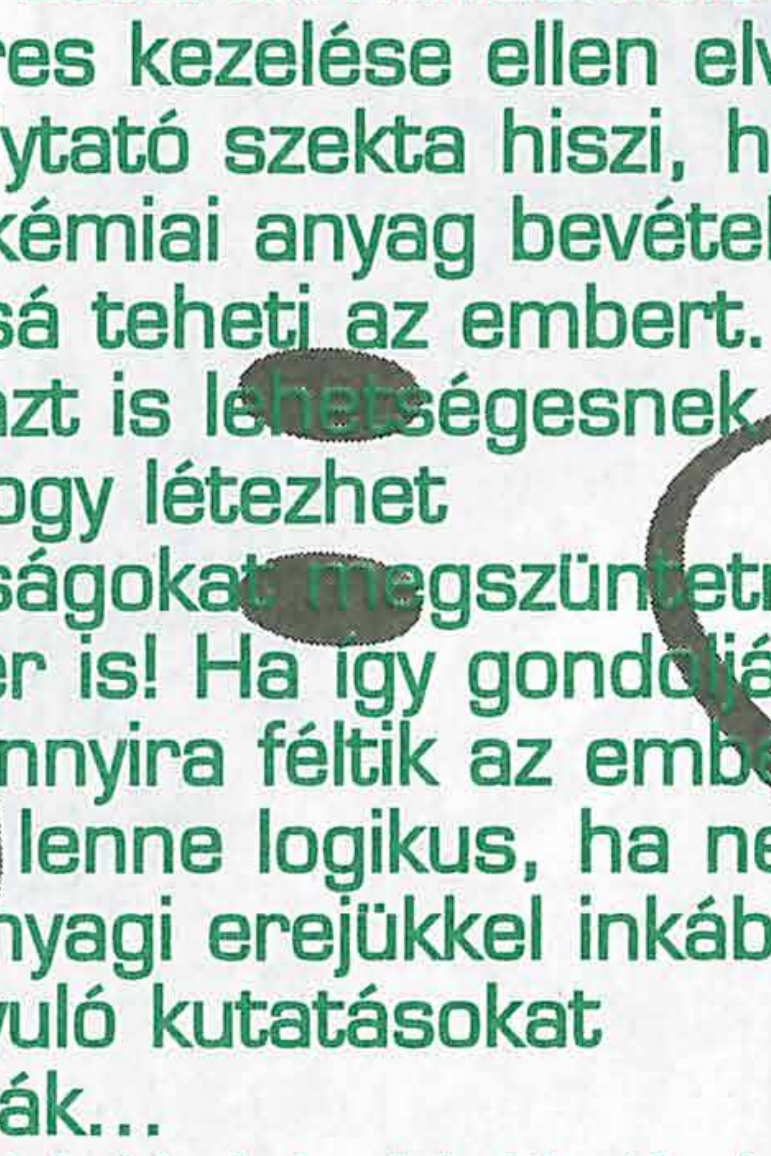

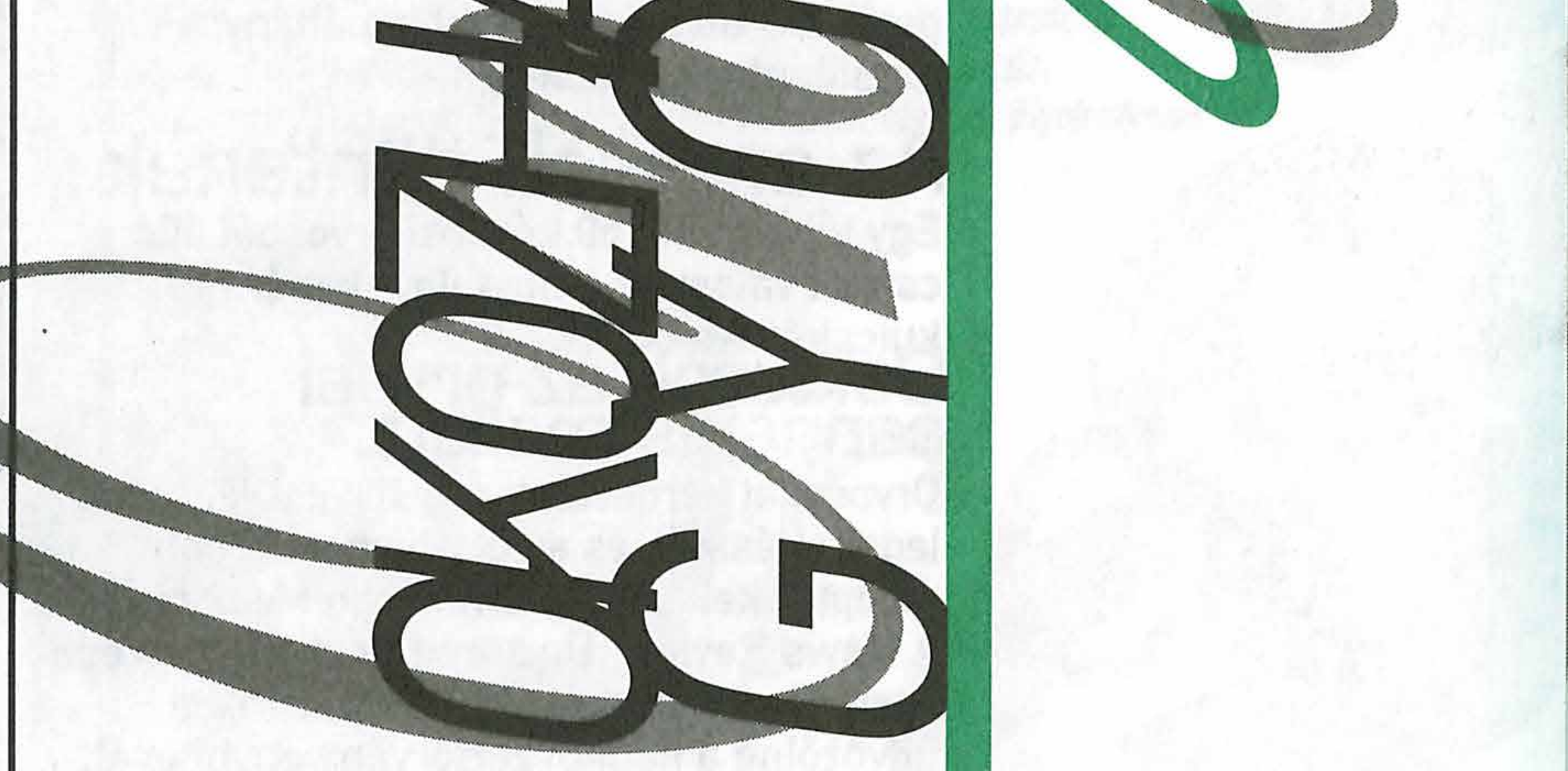

felettes szervei valószínűleg átnézhették az aktákat és jelentéseket, mivel ezek után elutasították a nyomozást kellő indok nélkül. Ezek után két héten belül megvolt a tárgyalás, ahol szabadlábra helyezték. „A Miskolci Városi Bíróság Miskolcon 1996. szeptember 20. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette az alábbi végzést: NN1 (...) és az 1995. június 21. napjától előzetes fogvatartásban lévő: NN2 (...) előzetes letartóztatását megszünteti, és elrendeli azonnali szabadlábra helyezésüket. Indoklás: (...) NN2 II r

Marihuána és SZKLERÓZIS MULTIPLEX

Mi okunk van azt gondolni, hogy a cannabis segíthet a Szklerózis Multiplexben (SzM) szenvedőkön?

A mellékelt oldal összefoglalja a cannabis terapeutikus használatáról szóló tényeket, úgyismint a SzM némely tüneteinek, pld. izomgörcsök, nausea, fájdalom és ataxia (egyensúlyvesztés) enyhítése. Továbbiak a „Marijuana, the forbidden medicine“ (Marijuana, a tiltott orvosság) című könyvben találhatók, Prof. Grinspoon írta és a Yale University Press adta ki. A cannabis számos egyéb kezelésnél is hasznosnak bizonyult, pld. glaukóma, rák, AIDS, krónikus fájdalom és epilepszia esetén. A cannabis receptre irható gyógyszerként kapható volt Angliában 1971-ig. Ekkor betiltották, mert drogokkal való visszaéléssel hozták kapcsolatba, valamint úgy gondolták, hogy más gyógyszerek majd helyettesíthetik.
A cannabis már nem kapható receptre ebben az országban (Anglia), bár némely hatékony összetevőjének szintetikus formája, a Nabilone, gyógyszerként szerepel. Csak speciális engedéllyel rendelkező orvos írhatja fel, csak rövid időre, csak kemoterápia utáni nauseában szenvedőknek. Nem tudni hogy a Nabilone hosszú távú használata biztonságos-e.
A legtöbb páciens a cannabist úgy szerzi be, hogy érdeklődik egy barátjánál, aki érdeklődik egy barátjánál stb... Mások otthon termesztik magról, amit postán rendelnek (legálisan) mint halcsalit.
A receptre kapható cannabisért, és több - a terapeutikus minőségét vizsgáló - kutatásért kampányolunk.

Cannabis és Szklerózis Multiplex

Egyre több adat támasztja alá azt a feltételezést, mely szerint a cannabinoidokat - vagy magát a cannabist - fel kellene használnunk egészségügyi célokra hogy könnyítsünk a Szklerózis Multiplexszel és gerincsérülésekkel kapcsolatban felmerülő izomgörcsökön, tremoron, ataxián valamint húgyhólyag-problémákon.
A tények rövid summázata következik:

1. Preklinikális adat. Az adatok azt mutatják, hogy a cannabinoidok gátló hatást képesek kifejteni a motoros funkcióra és gyengíthetik (attenuálhatják) a poliszinaptikus reflexeket, valamint hogy receptoraik megtalálhatók a központi idegrendszer azon területein, melyek a motoros funkcióért felelősek.

2. Anekdotális adat. Egyre növekvő számban állítják SzM-es betegek, hogy a cannabis csökkenti a szpaszticitást, enyhíti a szkeletális izomgörcsök okozta fájdalmat, és javít a húgyhólyag működésén. Gyakran elhangzik, hogy hatékonyabb mint a hagyományos szkeletális izomlazítók, és hogy mellékhatásai is jobban tolerálhatók. Hasonló híradások korábbi példáinak gyűjtését kínálja Consroe and Snider (1986), frissebb anyagokat pedig Doyle (1992), Ferriman (1993), Handscomb (1993) és Hodges (1992,1993)

3. Klinikai tesztek. Bár igen kevés vizsgálatot végeztek el, s azokat is kevés számú betegen, a kapott eredmények a cannabinoidok (vagy a cannabis) klinikai használata mellett szólnak a SzM és gerincsérülések legalábbis néhány tünetének enyhítésében.

Az orvosok döntenek

Egy több mint 150 kórházi orvosból álló csapat válaszolt fontos ügyeket érintő kulcskérdésekre.

Doktorok az orvosi cannabis mellett.

Orvosokat kérdeztünk a cannabis legalizálásáról, és arról, vajon a drogot receptre kellene-e felírni. Colin Meek riportja.
A News Review ‚Doctors Decide' felmérése szerint a kórházi orvosok közel 75%-a üdvözölné a kábítószertörvény enyhítését, hogy - szigorú ellenőrzés mellet - a cannabis gyógyászati előnyei kihasználhatóak legyenek.

Csupán hónapokkal azután, hogy Anne Biezanek Merseyside-i háziorvost felmentették a vád alól, miután beteg lányának cannabist adott, ezek a mutatók tiszta bizonyítékai annak, hogy az orvosok elégedetlenek a jelen törvénykezéssel.
Jelentékeny kissebségük - a minta egyharmada - továbbmegy, a cannabis dekriminalizálását követeli.
‚Ha az orvosok meg vannak győződve arról, hogy hasznos, jogot kéne biztosítanunk arra hogy használhassák is,' érvel Susan Roberts, Tyneside mikrobiológiai konzultánsa.
Meglátása szerint a törvény lehetetlenné teszi a cannabis orvosi használatát, a tizenévesek érdeklődését pedig felcsigázza.
‚A fiatalok számára az illegális dolgok érdekesnek tűnnek.'
Bár majd mindegyikük úgy hiszi, hogy szigorú szabályozás mellett elérhetővé kéne tenni a cannabist, nagy az egyetértés abban is, hogy nem minden orvosnak kellene biztosítani ezt a jogot.
‚Pszichiáterként abban a különös helyzetben vagyok, hogy egyszerre kezelem a drogokkal visszaélőket, ugyanakkor a használt szerek közül néhányat fel is írhatok receptre,' mondja a pszichiáter Paul Rainford.
‚A cannabis felhasználása nem oldaná meg a problémát,' teszi hozzá.
Míg a cannabis orvosi legalizálását ellenzi, úgy gondolja, hogy a dekriminalizáció sok használót megszabadítana a dealer-ekkel való kapcsolattartás nagyon is valós veszélyeitől.(...)
A vizsgálat kimutatott egy generációs törést az orvosok cannabis-legalizációval kapcsolatos véleményében.
Míg a minta 39 évesnél fiatalabb orvosainak 80%-a gondolja úgy, hogy szigorú szabályozás mellett a drogot elérhetővé kéne tenni, az 50 év fölöttieknél ez az arány csak 56%.

Kérdések és válaszok.

1. Egyetért-e azzal, hogy a cannabist szigorú szabályozás mellett gyógyszerként elérhetővé kéne tenni olyan - bizonyítottan hatásos - alkalmazásokban, mint a fájdalomcsillapitás, vagy a kemoterápiát követő mellékhatások enyhítése?

Igen: 74.4%
Nem: 20.6%
Nem tudja: 4.8%

2. Egyet ért-e azzal, hogy az orvosok fel kéne hogy írhassák a cannabist - csakúgy mint más drogokat (pl. altatók, nyugtatók) ?

Igen: 27.7%
Nem: 65.7%
Nem tudja: 6.5%

3. Dekriminalizálni kell-e a cannabisfogyasztást?

Igen: 33.6%
Nem: 56.5%
Nem tudja: 9.7%

Fűreklám

Megjelent az első hirdetés, mely a cannabis orvosi használatát támogatja. A kampány, mely minden bizonnyal nagy vitát és felháborodást fog kiváltani, angol napilapokban és magazinokban kap helyet. Először támogat egy hirdetési hadjárat olyan terméket, melyet a törvény üldöz.
A hirdetéseket a McCann Erickson térítésmentesen készítette el az öt éve szélmalomharcot vívó Alliance for Cannabis Therapeutics számára.
A kemény hangot megütő reklámok megjelenését tudatosan a parlamenti választások legmelegebb időszakára tették. Mindegyik hirdetésben megjelenik a cannabis-levél.
Az egyikben a növényke egy mozsárban csücsül, felette a következő olvasható: „Nem írhatok fel neked egy biztonságos, természetes növényt a Szklerózis Multiplex fájdalmai ellen. De adhatok heroint.“ Arra a nyilvánvaló törvényi ellentmondásra mutat ez rá, hogy az orvos felírhat kokain- és heroin-analógokat, de *cannabis*t semmilyen formában - sem mint teát, sem mint inhalánst.
Egy másik hirdetés - melyben teafüvet láthatunk - így szól: „Hogy a krónikus arthritis fájdalmait enyhítse, Mrs Taylor megszegi a törvényt.“
A legutolsó alkalom, hogy a cannabis reklámban szerepelt, 1967 volt, amikor a Times-ban egészoldalas hirdetés hívott fel a fű legalizálására, többek közt a gombafejűek aláírásával. (Magyarországon a VOLT magazin tette le a maga úttörő-mohikán akcióját az asztalra jóval később.)

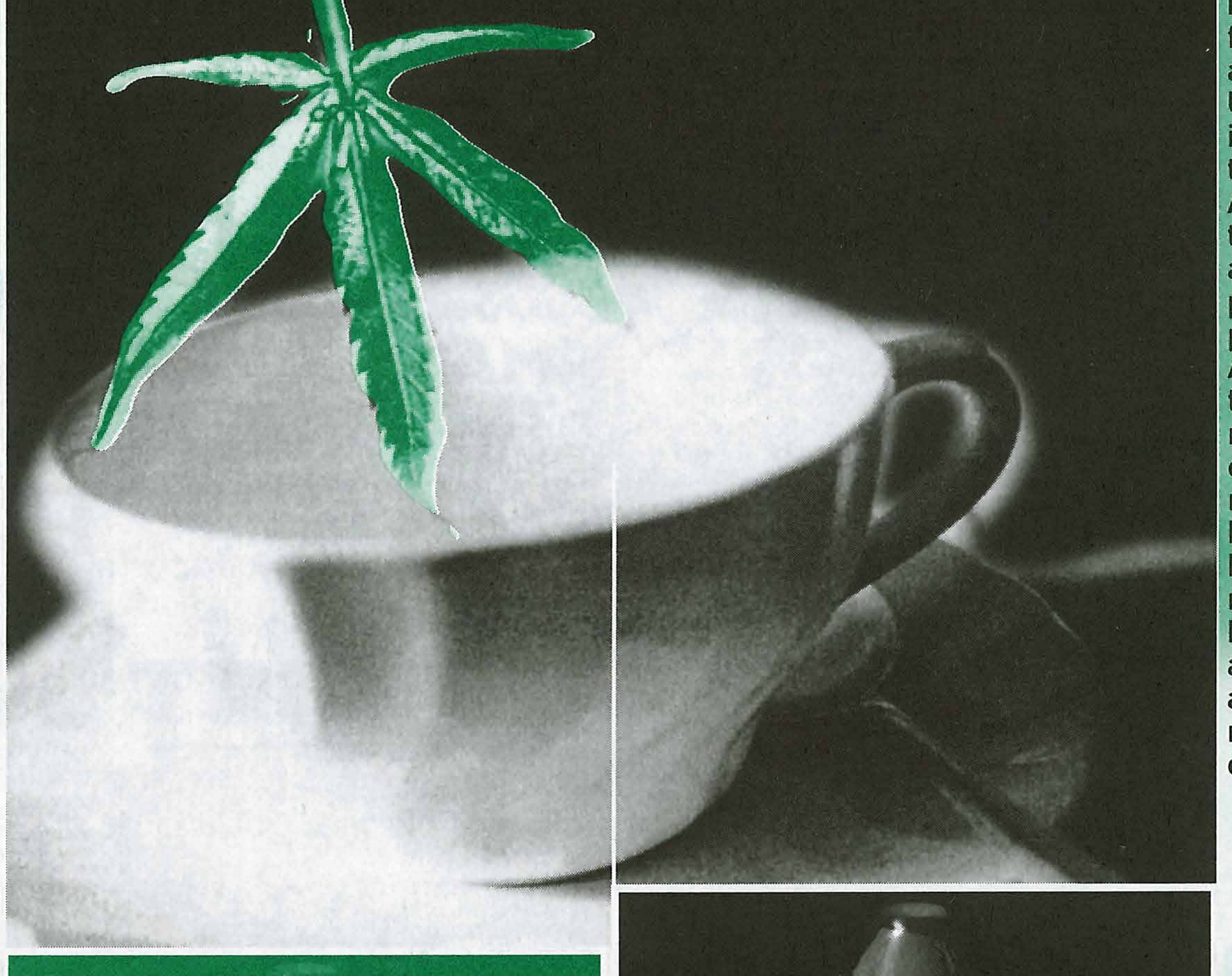

Szklerózis Multiplexben szenvedők tapasztalatai cannabis-szívással kapcsolatban

A Szklerózis Multiplex egy lassan fejlődő idegrendszeri megbetegedés, számos és sokféle tünettel és jellel.

Öt kisebb tanulmány készült SzM-es betegek cannabis-, vagy THC-fogyasztását vizsgálva. Az eredmények azt mutatják, hogy a cannabis enyhítheti a szpaszticitást, a tremort és az ataxiát, de ronthat az egyensúlyon és a tartáson. Több adatra van szükség ezen a téren. A jelen tanulmány azt vizsgálta, hogy miért, hogyan és mikor fogyasztanak a SzM-esek cannabist.
A válaszadók között egyenlő arányban szerepeltek nők és férfiak, életkoruk 22-től 67 évig terjedt (átlag: 45 év). A SzM időtartama 2-től 38 évig terjedt (átlag: 14 év).
A rohamok kezdete és időtartama nagyon változó volt. Minden beteg átment különböző kezeléseken, és 60%-uk elégedetlen volt azokkal. Átlagosan 6 éve szívtak cannabist, naponta háromszor - főként este - a hétnek hat napján. A cannabist a következőkre használták: bizonyos tünetek enyhítése (91%), pihenés (68%), megnyugvás (43%), oldódás (40%), beállás (20%). A betegek 91-98%-a jelezte, hogy kevesebb problémája adódott a szpaszticitásból elalvásnál és felébredésnél a cannabisnak köszönhetően, valamint izomfájdalmaik is enyhültek. 80-89%-uk jelezte, hogy csökkent éjszakai lábfájdalma, depressziója, a tremor, az idegesség, a járógörcsök és a parasthesias. 71-74% számára elviselhetőbb volt a lábgyengeség, a törzszsibbadás és az arcfájdalmak. A következő tünetek javulása mutatkozott még: egyensúlyi zavarok (57%), székrekedés (33%), memóriazavarok (31%).
A szintetikus cannabinoidoktól eltérően a természetes anyag rendkívül biztonságos. Nem lenne javallott szkizofréniára hajlamos betegeknek, és használóit óva intenénk az autóvezetéstől és gépek használatától - pontosan úgy, mint számos legális anyagnál. Az egyetlen komoly veszély akkor jelentkezik, ha a cannabist elszívják, a veszély pedig azonos a dohányéval: tüdőrák, bronchitis. De a cannabis orálisan is fogyasztható, vagy inhalálóval - ahogyan az asztmások fogyasztják gyógyszerüket, az USA-ban már ki is fejlesztettek cannabis-inhalálót. Fogyasztható lenne ezen túl tinktúra formájában is, ahogy volt 1970 előtt.
A kérdés egyszerű. A cannabis számos terapeutikus előnnyel bír. Elég biztonságos ahhoz, hogy orvos írja fel. Csak a politikusok által félreértett jó vagy rossz példamutatás az, ami bonyolítja a helyzetet. A cannabis , melynek orvosi használata történelmi időkbe nyúlik, nem orvosi okok miatt nyert kirekesztést. Ha felfedeznének egy másik anyagot, ami hasonlóan jól működik és biztonságos, azonnal használni kezdenék. Csak a cannabis kapott ily bélyeget, az okozott kárt és fájdalmat pedig nem a többség szenvedi el, nem is a kikapcsolódásként füvet használók, hanem a betegek, a Szklerózis Multiplex áldozatai, a fájdalomban élők. Nincs jogunk ilyen módon sújtani ezeket a sebezhető embereket. **Ne legyünk állatok!**

vádlott büntetlen előéletű. A két vádlott terhére rótt büncselekményre kiszabható büntetés mértéke bár igen nagy, azonban figyelemmel arra, hogy az I.r. és II.r. vádlott már részletes vallomást tett, illetőleg, hogy a bizonyítási eljárás nagy része 1996. szeptember 20. napján megtartott tárgyaláson már lefolytatást nyert, és figyelemmel arra, hogy az I. és II. r. vádlott már igen hosszú ideje van előzetes letartóztatásban, és hogy ez az intézkedés nem előrehozott büntetés, a bíróság megítélése szerint az előzetes letartóztatásnak (...) okai a továbbiakban már nem állnak fenn. Ezért a bíróság NN1 és NN2

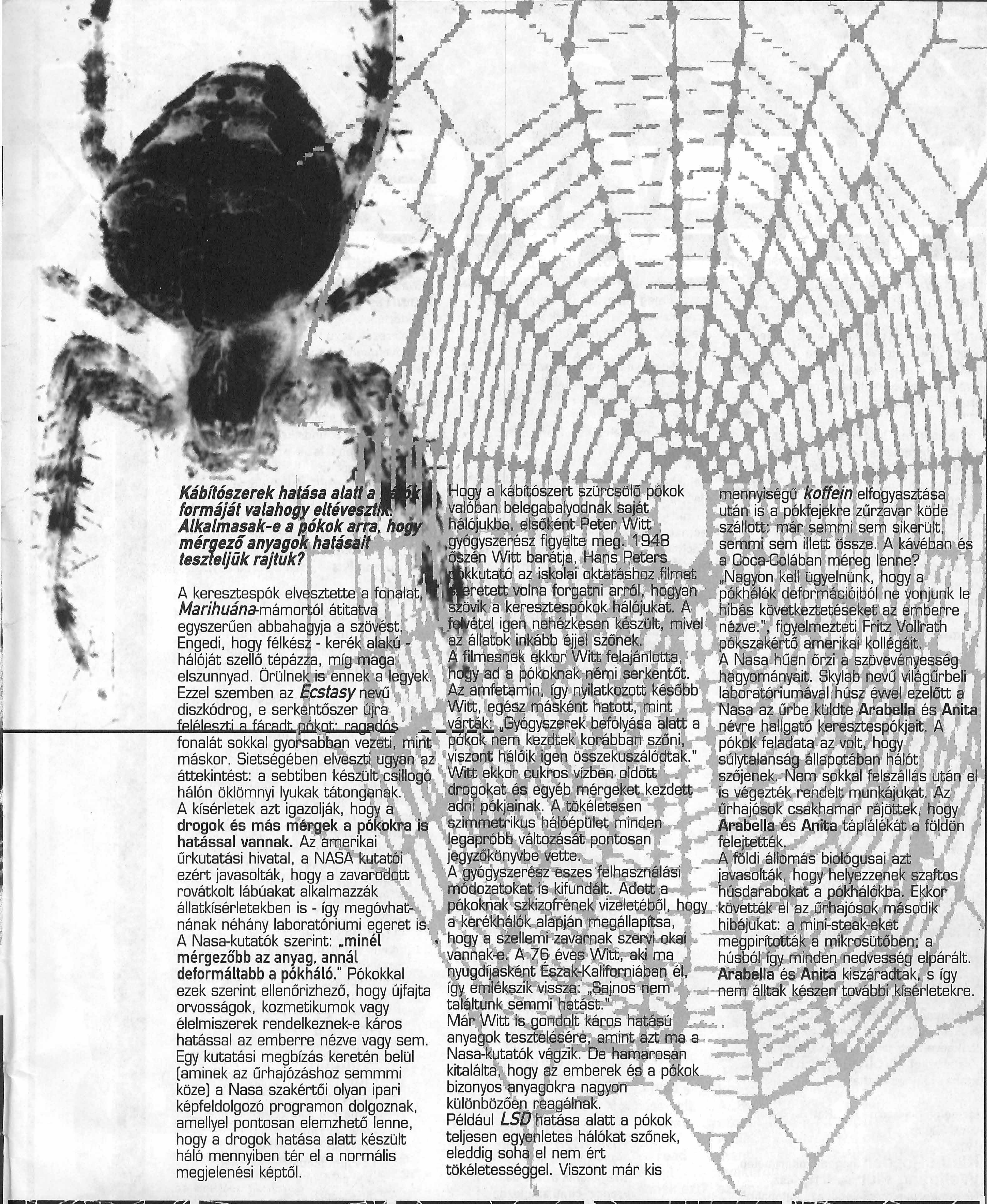

Zavaros szövevények

Kábítószerek hatása alatt a pókok formáját valahogy eltévesztik. Alkalmasak-e a pókok arra, hogy mérgező anyagok hatásait teszteljük rajtuk?

A keresztespók elvesztette a fonalat, *Marihuána*-mámortól átitatva egyszerűen abbahagyja a szövést. Engedi, hogy félkész - kerék alakú - hálóját szellő tépázza, míg maga elszunnyad. Örülnek is ennek a legyek. Ezzel szemben az ***Ecstasy*** nevű diszkódrog, e serkentőszer újra feléleszti a fáradt pókot: ragadós fonalát sokkal gyorsabban vezeti, mint máskor. Sietségében elveszti ugyan az áttekintést: a sebtiben készült csillogó hálón öklömnyi lyukak tátonganak.

A kísérletek azt igazolják, hogy a **drogok és más mérgek a pókokra is hatással vannak.** Az amerikai űrkutatási hivatal, a NASA kutatói ezért javasolták, hogy a zavarodott rovátkolt lábúakat alkalmazzák állatkísérletekben is - így megóvhatnának néhány laboratóriumi egeret is.

A Nasa-kutatók szerint: **„minél mérgezőbb az anyag, annál deformáltabb a pókháló.**" Pókokkal ezek szerint ellenőrizhező, hogy újfajta orvosságok, kozmetikumok vagy élelmiszerek rendelkeznek-e káros hatással az emberre nézve vagy sem. Egy kutatási megbízás keretén belül (aminek az űrhajózáshoz semmmi köze) a Nasa szakértői olyan ipari képfeldolgozó programon dolgoznak, amellyel pontosan elemzhető lenne, hogy a drogok hatása alatt készült háló mennyiben tér el a normális megjelenési képtől.

Hogy a kábítószert szürcsölő pókok valóban belegabalyodnak saját hálójukba, elsőként Peter Witt gyógyszerész figyelte meg. 1948 őszén Witt barátja, Hans Peters pókkutató az iskolai oktatáshoz filmet szeretett volna forgatni arról, hogyan szövik a keresztespókok hálójukat. A felvétel igen nehézkesen készült, mivel az állatok inkább éjjel szőnek.

A filmesnek ekkor Witt felajánlotta, hogy ad a pókoknak némi serkentőt. Az amfetamin, így nyilatkozott később Witt, egész másként hatott, mint várták: „Gyógyszerek befolyása alatt a pókok nem kezdtek korábban szőni, viszont hálóik igen összekuszálódtak." Witt ekkor cukros vízben oldott drogokat és egyéb mérgeket kezdett adni pókjainak. A tökéletesen szimmetrikus hálóépület minden legapróbb változását pontosan jegyzőkönyvbe vette.

A gyógyszerész eszes felhasználási módozatokat is kifundált. Adott a pókoknak szkizofrének vizeletéből, hogy a kerékhálók alapján megállapítsa, hogy a szellemi zavarnak szervi okai vannak-e. A 76 éves Witt, aki ma nyugdíjasként Észak-Kaliforniában él, így emlékszik vissza: „Sajnos nem találtunk semmi hatást."

Már Witt is gondolt káros hatású anyagok tesztelésére, amint azt ma a Nasa-kutatók végzik. De hamarosan kitalálta, hogy az emberek és a pókok bizonyos anyagokra nagyon különbözően reagálnak.

Például ***LSD*** hatása alatt a pókok teljesen egyenletes hálókat szőnek, eleddig soha el nem ért tökéletességgel. Viszont már kis mennyiségű ***koffein*** elfogyasztása után is a pókfejekre zűrzavar köde szállott: már semmi sem sikerült, semmi sem illett össze. A kávéban és a Coca-Colában méreg lenne?

„Nagyon kell ügyelnünk, hogy a pókhálók deformációiból ne vonjunk le hibás következtetéseket az emberre nézve.", figyelmezteti Fritz Vollrath pókszakértő amerikai kollégáit.

A Nasa hűen őrzi a szövevényesség hagyományait. Skylab nevű világűrbeli laboratóriumával húsz évvel ezelőtt a Nasa az űrbe küldte **Arabella** és **Anita** névre hallgató keresztespókjait. A pókok feladata az volt, hogy súlytalanság állapotában hálót szőjenek. Nem sokkal felszállás után el is végezték rendelt munkájukat. Az űrhajósok csakhamar rájöttek, hogy **Arabella** és **Anita** táplálékát a földön felejtették.

A földi állomás biológusai azt javasolták, hogy helyezzenek szaftos húsdarabokat a pókhálókba. Ekkor követték el az űrhajósok második hibájukat: a mini-steak-eket megpirították a mikrosütőben; a húsból így minden nedvesség elpárált. **Arabella** és **Anita** kiszáradtak, s így nem álltak készen további kísérletekre.

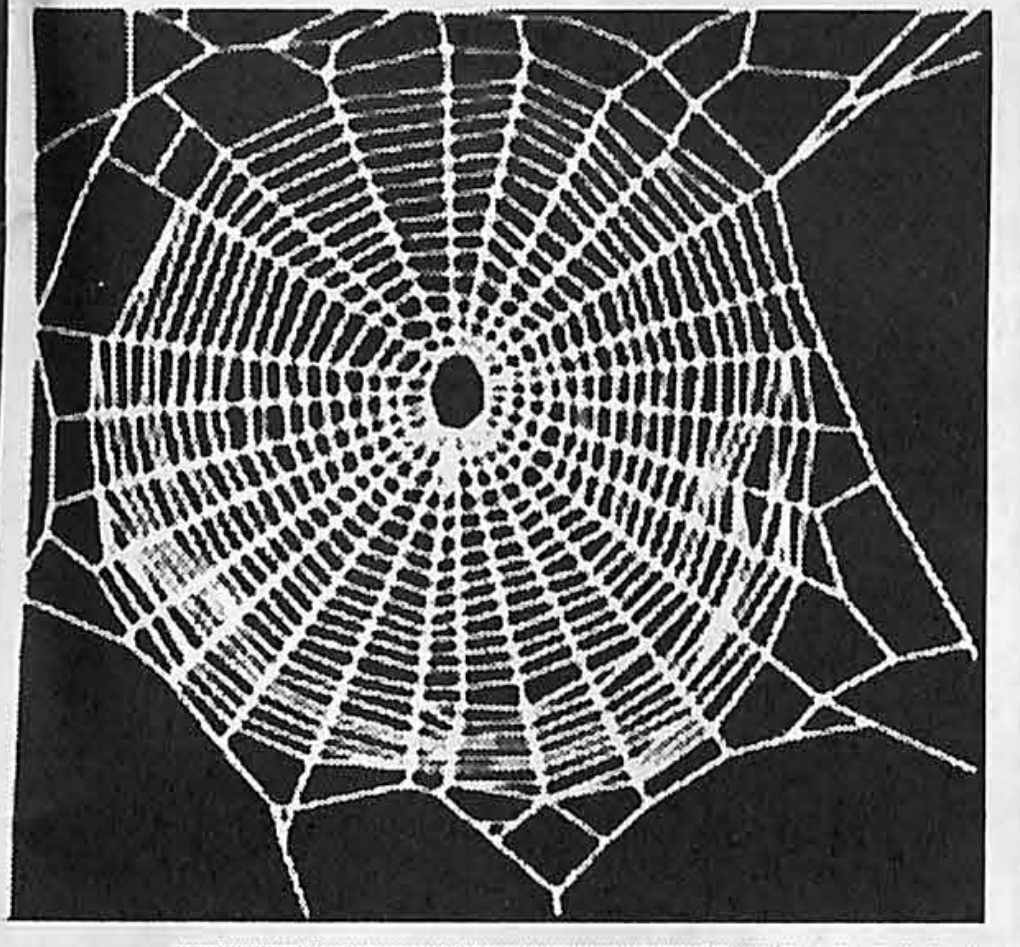

Drog nélkül

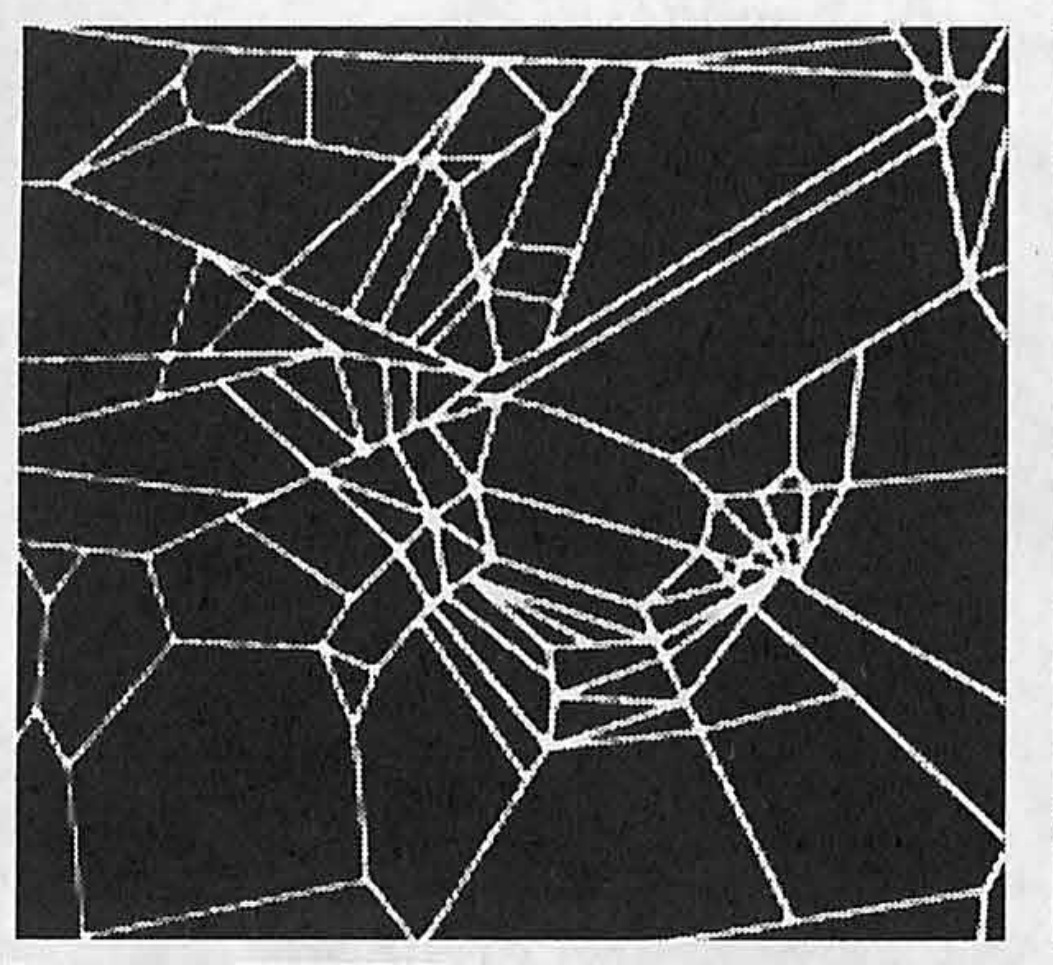

Koffein

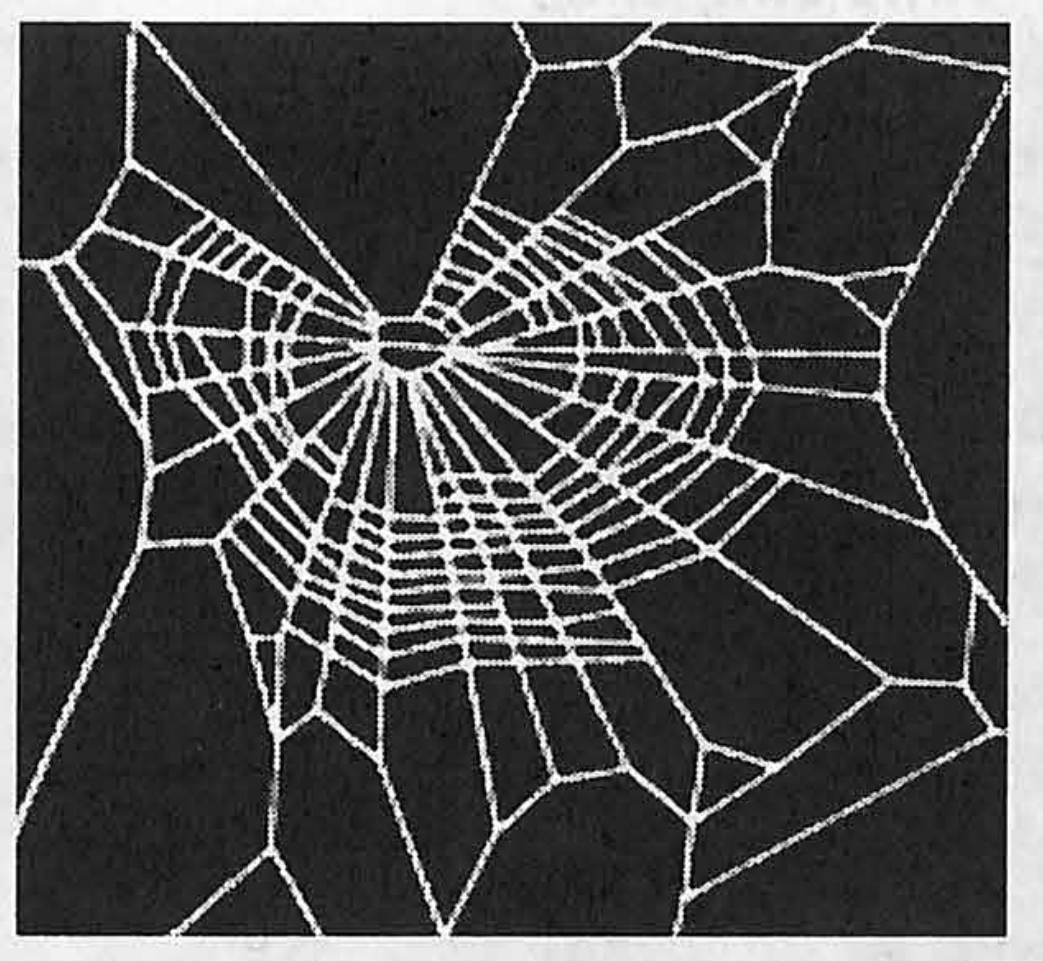

Marihuana

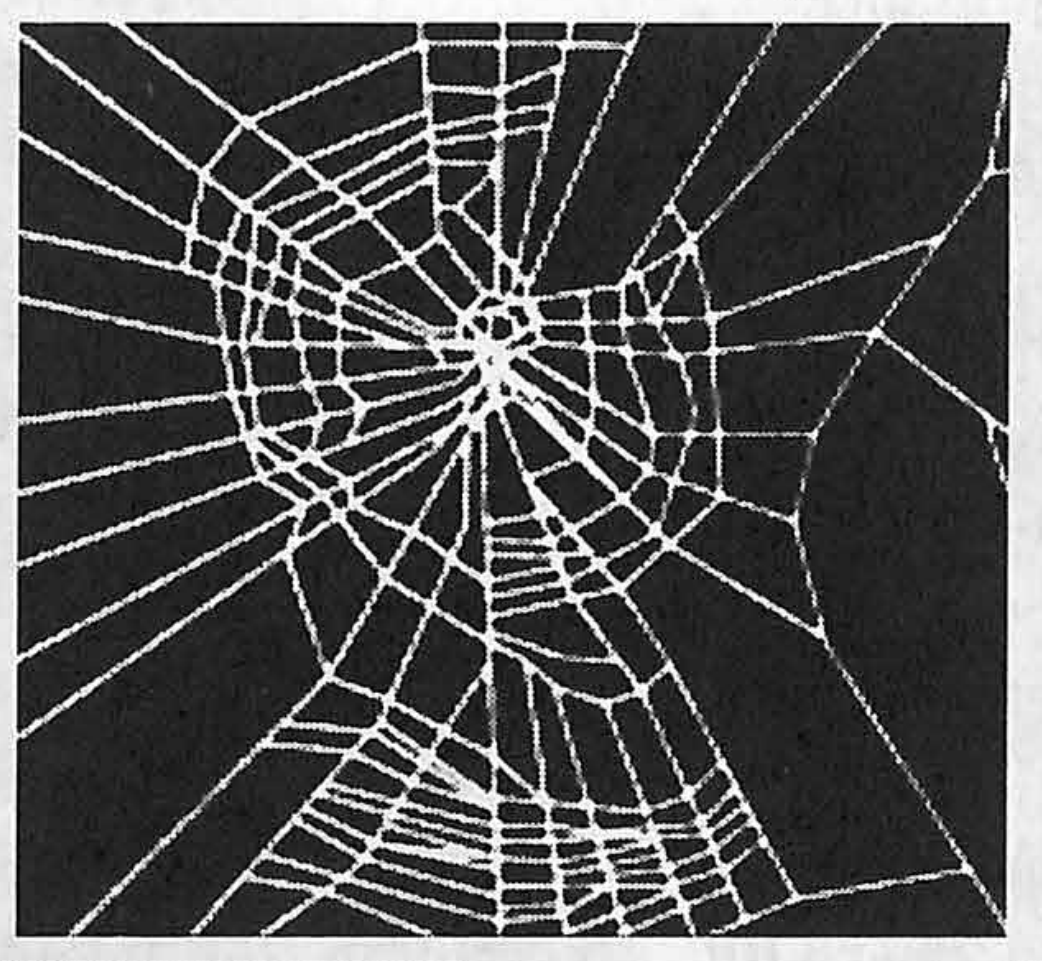

Benzedrin

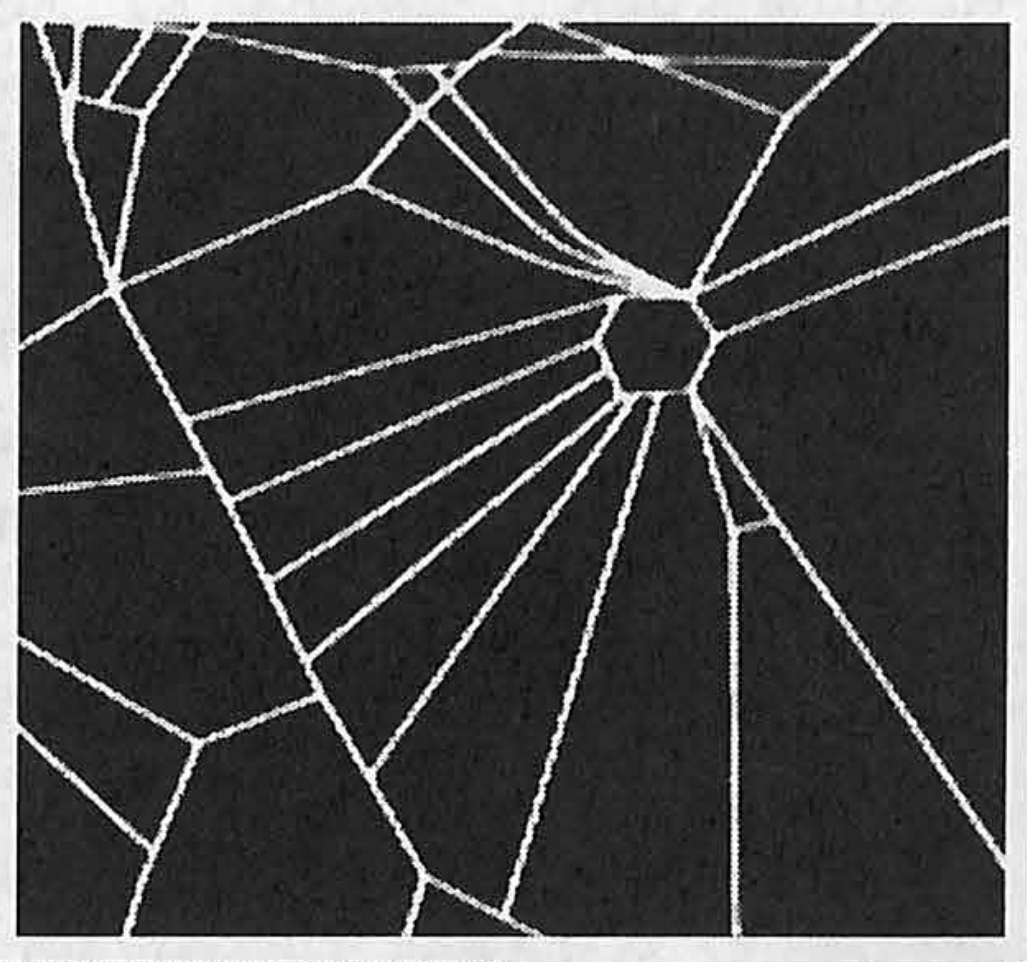

Chloralhydrat

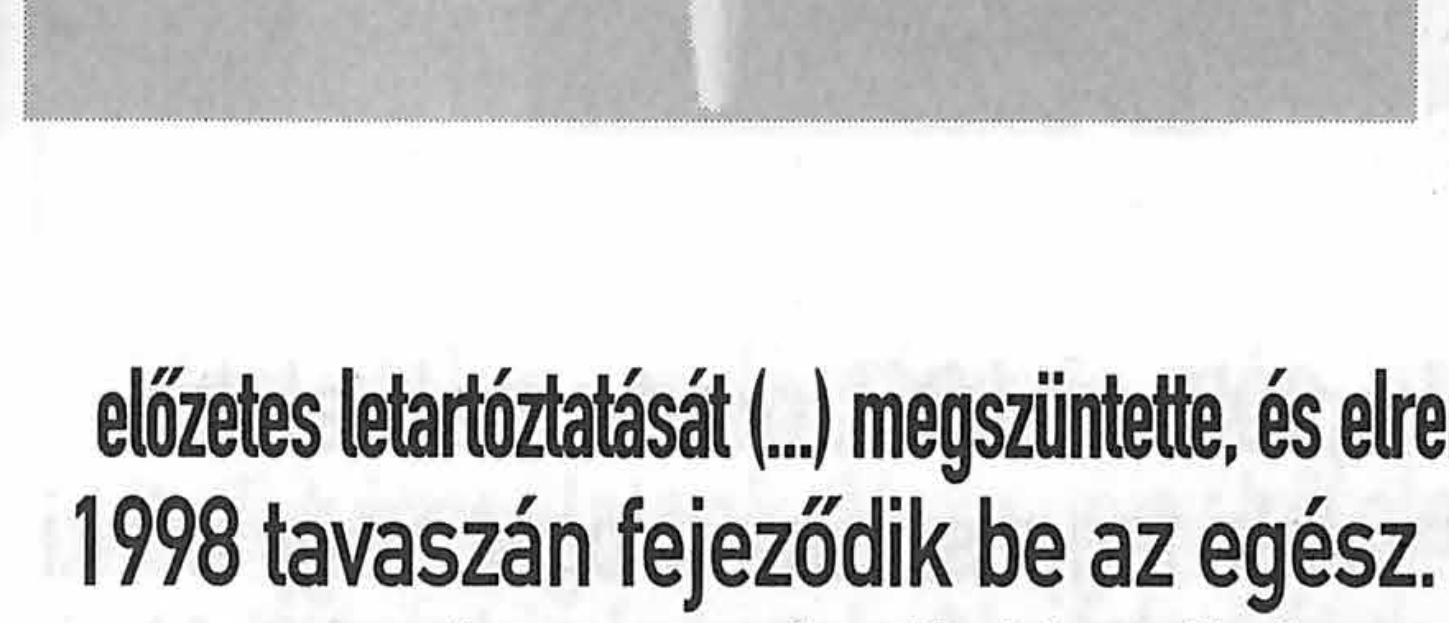

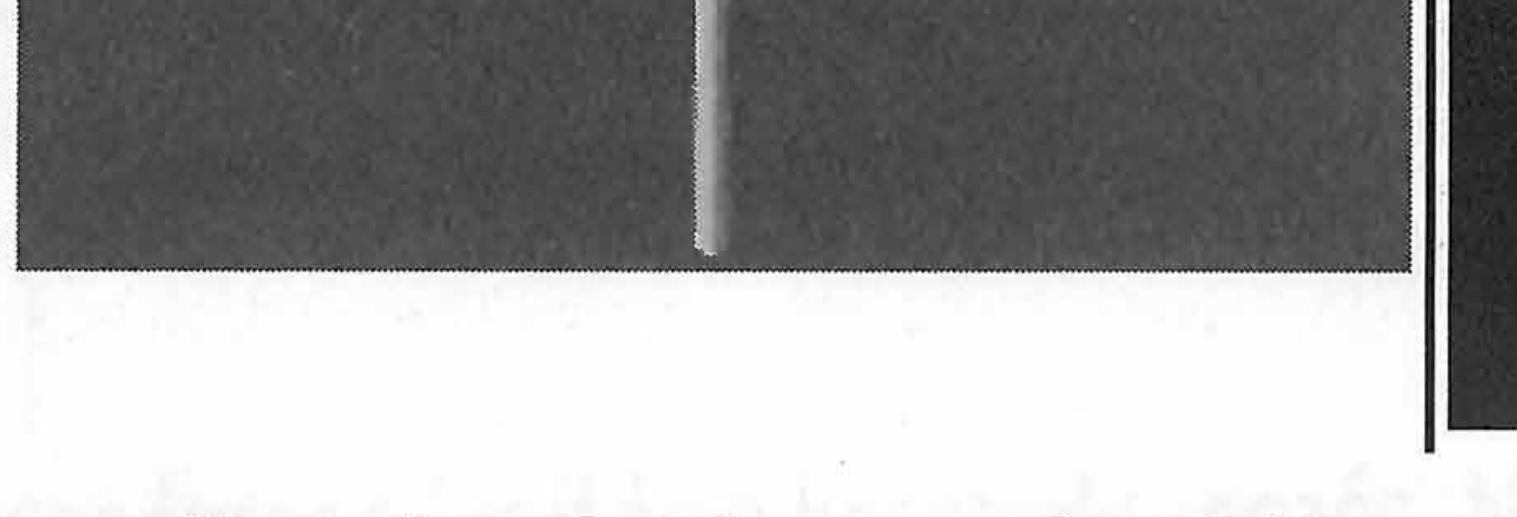

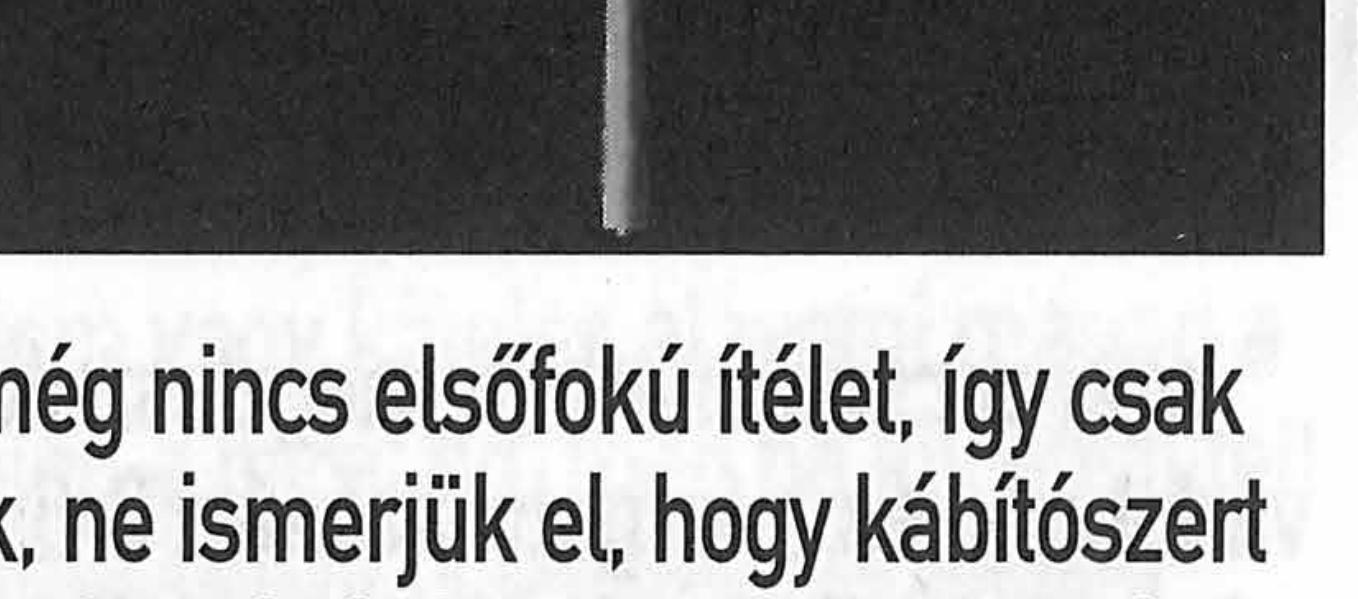

---

büntetőjog & Drog

A közhiedelemmel ellentétben a tiltott drogoknak (marihuána, hasis, ópiátok, LSD, amfetaminok, metamfetaminok, stb.) nemcsak az eladása, hanem a fogyasztása is bűncselekménynek számít Magyarországon. A Büntető Törvénykönyv 282.§-a szerint „aki kábítószert a hatósági előírások megszegésével (tehát nem az orvosa által, legálisan elrendelt módon) termeszt, előállít, megszerez, tart, kínál, átad, forgalomba hoz, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz vagy azzal kereskedik, bűntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő". A felsorolásban ugyan nem szerepel a fogyasztás szó, de gyakorlatilag lehetetlen kábítószert úgy fogyasztani, hogy azt előtte ne állítsa elő, vagy ne szerezze meg az ember. Az is megszerzésnek számít, ha valaki csak elfogadja a neki felkínált anyagot. A rendőrség 1996-ban 440 esetben indított kábítószerrel visszaélés miatt büntető eljárást, és még mindig több a fogyasztás, mint a kereskedés miatt eljárás alá vont személyek száma. Több esetben a rendőrségi vezetők kifejezésre jutatták, hogy a rendőrségi fellépést a megelőzés (elrettentés a drogfogyasztástól) eszközének is tekintik. Ahhoz, hogy valaki tisztában legyen a droghasználat lehetséges jogi következményeivel, az ún. csekély és jelentős mennyiség fogalmakat is ismernie kell. Ugyanis ha valaki csekély mennyiségű kábítószerrel követi el a „visszaélést", az csak vétség miatt vonható felelősségre, és két évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbüntetéssel büntetendő. Akinél csekély mennyiségnél több, de jelentős mennyiségnél kevesebb kábítószert találnak, jogi nyelv szerint az alapesetet valósítja meg, és büntetése öt évig terjedő szabadságvesztés lehet. Amennyiben valaki jelentős mennyiségű drogot szerez meg, tart, stb., az lebukása esetén 5-15 évi börtönbüntetésre számíthat. Jelenleg a csekély mennyiség felső határa a kábítószerek egészséges emberre halálos illetve toxikus dózisának tízszerese, a jelentős mennyiség pedig ami ennek a százszorosánál több. 100 %-os tisztaságú anyaggal számolva csekély mennyiségnek számít 0,62 gr heroin, 2 gr amfetamin, vagy 3 gr morfin. Így jelentős mennyiségnek minősül már a 6,2 gr heroin vagy a 20 gr amfetamin. A kenderszármazékok (marihuana és hasis) esetében, mivel ezek hatóanyagának, a THC-nek sem halálos, sem toxikus adagja nem ismert, a szakértők a hazai és nemzetközi tapasztalatok alapján állapítják meg a határokat. Csekély mennyiségként max. 10 gr THC-t szoktak megjelölni. 1993 óta azok számára, akik a csekély mennyiségű kábítószert saját használatukra termesztik, állítják elő, szerzik meg vagy tartják, a Büntető Törvénykönyv lehetőséget ad arra, hogy mentesüljenek a büntetőjogi következmények alól. *Ehhez az szükséges, hogy egy féléves folyamatos gyógyító vagy megelőző kezelésnek vessék alá magukat, és ennek megtörténtét az első fokú bírósági határozat meghozatala előtt igazolják. (Ezt a megoldást nevezik elterelésnek, vagy diverziónak.) Ezt a lehetőséget nem biztosítják annak, aki a kábítószerrel kereskedik, másnak akár ingyen átadja vagy kínálja, vagy az országba behozza-kiviszi.* Tehát ha a joint körbejár, és ez a rendőrség számára is kiderül, akkor mindenkinél megállapítható az átadás is, és a dolgot nem lehet megúszni egy féléves ambulanciára járással. *A gyógykezeléseknél nincs előírás arra, hogy ezt milyen intézményben kell elvégezni, tehát a bíróság ugyanúgy elfogadja a drogambulanciai csoportterápiás kezelésről szóló igazolást, mint a klasszikus detoxikálás-rehabilitáció elvégzését. Az eredményesség nem feltétele az eljárás megszüntetésének, egyébként álszentség is lenne azt kívánni, hogy félév alatt igazságügyi nyomásra gyógyuljon meg egy narkomán.*

Ha valaki csak csekély mennyiségű kábítószert tart magánál saját használatára, akkor is számítania kell arra, hogyha ezt megtalálják nála, akkor előállíthatják, vizeletet vehetnek tőle, házkutatást tarthatnak a lakásában, és feltehetően többször ki is fogják hallgatni.

A drog és a vezetés

Az autózás drog hatása alatt ugyanolyan veszélyes, mint alkoholos állapotban. A jogi következmények is hasonlóak, a jogosítvány is bevonható. Aki kábítószer hatása alatt vezet, már másokat is veszélyeztet!

Meddig mutatható ki a kábítószer jelenléte a szervezetben?

Általában az alkalmi használat után hamarabb kiürül a kábítószer a szervezetből, a rendszeres drogozás tovább nyomot hagy. Az amfetamin-származékok 2-5 napig kimutathatóak, az ópiát típusúak általában 2-3 napig. A cannabis (THC) néha egy hétig is árulkodik, sőt hirtelen fogyás esetén az addig a zsírsejteknél megbújó THC molekulák megjelenhetnek a vizeletben. Legtovább a hajból mutatható ki a droghasználat (amíg le nem vágják), de ezt a vizsgálatot Magyarországon nem végzik.

A kábítószerek kiürülését gyorsítja, ha sok folyadékot iszunk.

Tudnivalók, ha valakinél igazoltatás során drogot találnak és/vagy beviszik a rendőrségre:

1. Senki nem köteles saját magára nézve terhelő vallomást tenni, *még a tanú sem.*
2. *A gyanúsított megtagadhatja a vallomástételt, vagy a válaszadást egyes kérdésekre.*
3. *A gyanúsítottnak nincsen igazmondási kötelessége, de mást bűncselekmény elkövetésével hamisan nem vádolhat.*
4. *Ha valakinél semmit nem találnak, de mégis pl. vizeletminta adására kötelezik (ld.Speed disco-beli razzia), a beismerő vallomás általában elegendő az eljárás lefolytatásához akkor is, ha a teszt-eredmény valamilyen oknál fogva mégis negatív lenne.*
5. *Ha valaki vallomást tesz, az bizonyítékként felhasználható, akkor is, ha később visszavonja amit mondott.*
6. *A gyanúsítottnak joga van védőt kérni, megjelölheti, hogy kit szeretne értesíteni.*
7. *Az őrizet 72 óráig tarthat.*
8. *Fogyasztás miatt nem szokás előzetes letartóztatást elrendelni, de a kivétel erősíti a szabályt.*

Tudnivalók, ha valaki a droghasználat miatt orvosi segítségre szorul:

1. *Életveszélyes állapot esetén* mentőt kell hívni. *Néha sajnos előfordul - főleg a Balaton környékén - hogy ilyenkor a mentősök értesítik a rendőrséget is,* de társunk élete nagyobb érték, mint az inkognitó. *Ilyenkor jusson eszünkbe az a szabály, hogy a rendőröknek senki nem köteles olyat elmondani, amivel saját magának is ártana. Figyelem! A kábítószer elfogadása is bűncselekmény!*
2. *Az egészségügyi adatvédelmi szabályok az egészségi állapotra és kóros szenvedélyre vonatkozó adatokat különleges védelemben részesítik. Csak az érintett írásbeli hozzájárulásával vagy törvényben meghatározott esetekben adhatók át másnak a kezelés során megismert információk. Semmilyen törvény nem ír elő jelentési kötelezettséget az orvosok számára kábítószeres rosszullétek, betegségek esetén, tehát köti őket az orvosi titoktartás.*

Aki jogi segítséget, vagy tanácsot akar kérni, megkeresheti a Társaság a Szabadságjogokért szervezet Drog-jogsegélyszolgálatát. *Félfogadás minden kedden 14-17 óráig, címet telefonon közlünk. Bejelentkezés - anonimen is - a* 214-7102 *telefonon.*

dr. ***Pelle Andrea*** *ügyvéd*
Társaság a Szabadságjogokért

---

előzetes letartóztatását (...) megszüntette, és elrendelte a vádlottak szabadlábra helyezését." Sajnos az ügynek még nincsen vége, hiszen még nincs elsőfokú ítélet, így csak 1998 tavaszán fejeződik be az egész. Néhány jó tanács és tipp: Mivel a törvény mindent büntet, ezért ha igazoltatnak, ne ismerjük el, hogy kábítószert tartottunk magunknál. Mondjuk azt, hogy találtuk. Ne mondjuk, hogy fogyasztók vagyunk, mert minimum fél éves elvonókúrára utalhatnak be, és

Kraftwerk

Robotok visszatérése

Telefoninterjú **Wolfgang Flürrel**, aki a Kraftwerk dobosa volt '74-től '90-ig

Gépszava: Miért hagytad el 1991-ben a Kraftwerket?
WF: Túl sokáig voltam az együttesben, és elégedetlenkedtem dobosi szerepemmel. Már nem töltött ki. Egyszerűen nagyobb befolyást szerettem volna gyakorolni a zenére. Természetesen nagyon fájó szívvel búcsúztam. De ma már örülök, hogy így cselekedtem. Ennek ellenére nagyon kedvelem a zenét és az együttest is.
Gépszava: Azt mormogják, hogy az idegeidre ment **Ralf** és **Florian** munkatempója...
WF: Bizonyos fokon így is volt. Ha 1986-ban arra gondoltam volna, hogy megint 4-5 évig eltarthat, hogy lemezt készítünk, és turnéra megyünk, nem elégített volna ki. Nagyon aktív ember vagyok, aki szívesen dolgozik.
Gépszava: Milyen a viszonyod ma **Ralf**fal és **Florian**nal?
WF: **Florian**t ritkábban látom, **Ralf**ot gyakrabban. Ilyenkor találkozunk egy csésze kávé mellett, és beszélgetünk a zenéről, életünkről, s a régmúlt időkről. Tulajdonképpen kiváló a viszonyunk.
Gépszava: A „Time Pie", Yako projekted új lemeze a Mouse On Mars tagjaival, **Andy Thoma** és **Jan Werner** közreműködésével készült. Hogy került sor erre?
WF: Nem is Mouse on Mars-ként ismertem meg őket. Ekkor bocsátottam ki érzékelőimet, hogy új társak után nézzek. Valamikor beesett egy ismeretlen fiatalember a stúdióba. Már eleinte is igen szimpatikusak voltunk egymásnak. Valahonnan megtudta, hogy elégedetlen voltam azzal a darabbal, amin épp dolgoztam. Ő saját elhatározásából készített egy remixet róla. Szerintem pedig olyan kiválóan sikerült, hogy azt mondtam, ha kedved lenne, szívesen dolgoznék együtt veled. Nincs több olyan német csapat, amely akkora hatással lett volna a popra, mint a Kraftwerk.
A düsseldorfi elektro-úttörök ismét felbukkannak az angol színpadon és a lemezpiacon. ME/Sound számol be a történtekről.

Kling Klang

Kraftwerk kronológia

(1968-1971)
1968
Ralf Hütter (született 1946. aug. 20.) és **Florian Schneider** (született 1947. ápr. 7) zene-tanoncokként megismerkednek egymással a düsseldorfi konzervatóriumban. Közös kedvtelésük, az avatgárd zene fűzi szorosra barátságukat. Ők ketten alapítják meg az Organisation nevű együttest (Butch Hauf basszistával, **Fred Monicks** dobossal és **Basil Hammoudi** énekessel).
1969
Az Organisation egy elhagyatott düsseldorfi finomítóban dolgozik albumán. A producer pultjánál: Conny Plank. Német lemezcégnél kívánják megjelentetni a lemezt, próbálkozásaik megbuknak.
1970
„Tone Foat", az Organisation egyetlen albuma megjelenik az angol RCA-nél. **Ralf** és **Florian** kilépnek az Organisation-ból és megalapítják **Klaus Dingerrel** és **Andreas Hohman**nal együtt a Kraftwerk együttest. Még ugyanez év végén megjelenik a „Kraftwerk" című debütáló lemez. A „Ruckzuck" című darab a következő években újabb hallgatóközönséget szerez a Kraftwerknek: a „Kennzeichen D" című ZDF-sorozat főcímzenéjeként.
1971
Az együttes rövid időre kvintetté bővül: **Michael Rother** és Eberhardt Krahnemann csatlakoznak. A Hütter-Schneider-Rother-Krahnemann felállás csak egy felvétel erejéig tartott, amelyet Conny Plank stúdiójában rögzítettek, de sosem jelentettek meg. Az év elején kilép Hohmann. És Ralf Hütter is (!) elbúcsúzik. Mindenesetre csak hat hónapra.
A Kraftwerk trió: **Schneider**rel, **Dinger**rel és **Rother**rel Németország először láthatja a Kraftwerket tévében, a „Beat Club" című műsorban. **Dinger** és **Rother** elhagyják az együttest. Újraalakulnak, egy új elektronikus csapatot hoznak össze. A Kraftwerk mag-duójára, **Hütte**rre és **Schneider**re szűkül.

Kraftwerk kronológia

(1972-1982)
1972
Megjelenik a „Kraftwerk 2" című album. A „Sounds" folyóirat olvasói az év legkedveltebb zenekarává választják a Kraftwerket. **Wolfgang Flür** dobos szabad tagként csatlakozik.
1973
Megjelenik a harmadik, „Ralf & Florian" című album.
1974
Klaus Roeder (hegedű, gitár) belép, **Wolfgang Flür** stabil tag lesz. Novemberben megjelenik az „Autobahn" című lemez, amely a rákövetkező évben a Kraftwerk első kereskedelmi sikere.
1975
Év elején megjelenik az „Autobahn" négyperces single verziója, amelyet számos amerikai rádióállomáson játszanak, jól megállja a helyét. Az „Autobahn" című album májusban az angliai slágerlistán a negyedik helyet, az amerikain az ötödiket foglalja el. Az „Autobahn" című single a brit listán a 11. helyre, az amerikain a 25.-re jut. A Kraftwerk megalapítja saját címkéjét, a „Kling Klang"-ot. Októberben megérkezik **Carlos Bartos** klasszikus zenei műveltségű ember, aki **Roeder** helyére lép. A Schneider-Hütter-Flür-Bartos felállás maradt meg legtovább (1990-ig) 1975 novemberébven megjelenik a „Radioaktivität" című album.
1976
A „Radioaktivität" Franciaországban a nyár slágere lesz. Egymillió fölötti példányszámban kel el.
1977
Tavasszal megjelenik a „Trans Europa Express"
1978
Májusban megjelenik a „Mensch Maschnine" című lemez. Ezzel az albummal a Kraftwerk a következő évtized legmeghatározóbb együttesévé lesz. „Techno-Pop"-juk a New Wave-en belül az elektronikus irányzat vezető zenei ágává lesz. 1978-tól a Depeche Mode, a Heaven 17, az OMD, a Simple Minds, David Bowie vagy Gary Numan lemezein felismerhető a Kraftwerk hatása.
1981
Az alkotói szünetek egyre hosszabbak lesznek. Csupán két évvel a „Mensch Maschine" című lemez megjelenése után kerül piacra a „Computerwelt". Ez az album még **Neil Young**ra is hatással volt, sőt a később kompjúterekkel készült albumára, a „Trans"-ra is. A Kraftwerk szállítható Kling-Klang [németül: ‚csengés-bongás'] stúdiójával turnéra indul.
1982
Az „új német hullámban" (die Neue Deutsche Welle) a négyéves Kraftwerk-dal, a „Das Modell" három hétre felkerül a német Top Ten-re. Az angol verzió, a „The Model" három héten át őrzi az angol listák csúcsát.

Kraftwerk kronológia

(1983-1997)
1983 júliusban megjelenik a „Tor de France" című single, az egyetlen nyilvánosságra hozott Kraftwerk-felvétel, amely a csapat egyik albumára sem fért rá. Augusztusban a Kraftwerk röviddel a megjelentetés előtt indokok nélkül visszavonja a „Techno pop" című lemezt. **Hütter** és **Schneider** állítólag nem volt elégedett a (még analóg) felvételek minőségével. Az amerikai repper, Afrika Bambaataa felhasználja a „Plant Rock" című single-jéhez a „Trans Europa Express" című Kraftwerk-felvétel hangmintáját. Megkezdődik a hangminták kora.
A következőkben a Kraftwerk - **James Brown** és **George Clinton** mellett - a rocktörténet leggyakrabban szemplerezett együttesévé lesznek.
1986 novemberben megjelenik az „Electric Cafe", az eddig utolsó, anyagában új Kraftwerk-lemez. A New York Intézet segítségével az együttes teljesen kompúteranimált klipet forgat az „Electric Cafe"-hoz. A ME/Sounds kritikusának mindez nem igen tetszik, számára az album csak egy csillagot ér.
1990 februárjában a Kraftwerk öt koncertet ad Olaszországban. Itt **Wolfgang Flürt** a hangtechnikus **Fritz Hilpert** pótolja. Röviddel a következő Kraftwerk-album, a „The Mix" befejezése előtt augusztusban **Karl Bartos** elhagyja az együttest.
1991-ben **Karl Bartos** megalkotja az Electric nevű projektet. Júniusban megjelenik a „The Mix". 1991/92-ben a következő turnén az 1990-ben kiszállt **Karl Bartos** helyét a portugál **Fernando Abrantes** foglalja el. Helyére nem sokkal ezután a hangtechnikus **Henning Schmitz** áll.
1992-ben a „Possessed" című albumán a román Balanescu Quartet öt Kraftwerk-dalt dolgoz fel, vonósnégyesre. Júniusban a Kraftwerk a U2 és a Public Enemy mellett Manchesterben fellép egy koncerten, ahol egy esetleges második sellafieldi atomerőmű építése ellen tiltakoztak.
1994-ben megjelenik a „Trans Slowenien Express". Ezen az albumon egy sor szlovén együttes játszik Kraftwerk-dalokat.
1996-ban már az év eleje óta arról pletykál mindenki „hogy nemsokára új Kraftwerk-album jelenik meg."
1997-ben az ex-Kraftwerkes **Wolfgang Flür** megjelenteti „Time-Pie" című albumát Yamo név alatt. Együttműködött vele például a düsseldorfi újelektronikus csapat, a Mouse On Mars. A Kraftwerk bejelenti az 1997. május 24-én a London környéki Lutonban rendezendő „Tribal Gathering"-en esedékes koncertjét. Szeptemberben új album várható.

Tone Float
(RCA, 1970 - nem kapható)
Debütálóalbum, Organisation név alatt jelent meg. A magva, a több mint 20 perces „Tone Float" meditatív-perkusszív kollektív improvizáció, melynek inkább köze van a Pink Floyd-hoz (Syd Baretts), mint akésőbbi Kraftwerkhez. Különös, de nagyszerű.

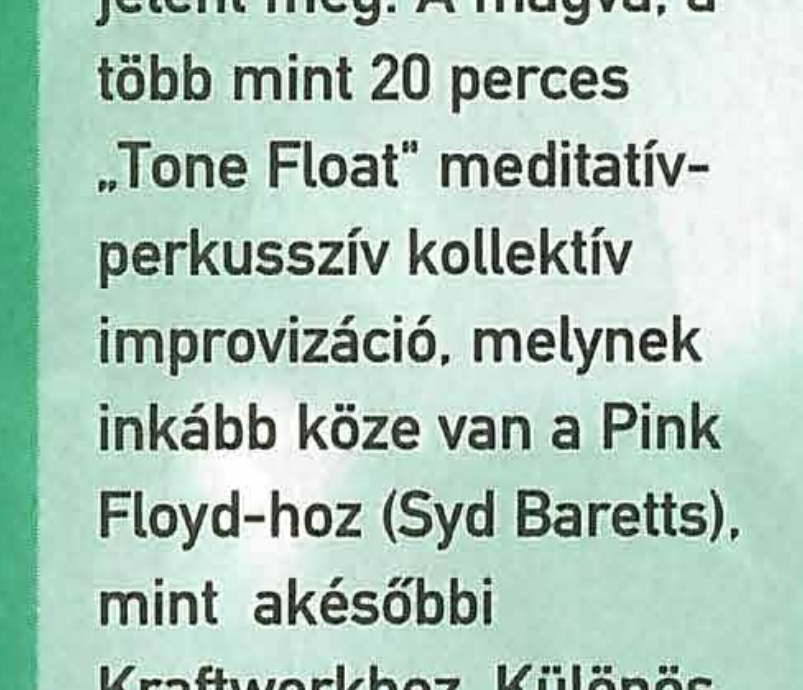

Kraftwerk
(Philips/Phonogram, 1970 - nem kapható)
A Kraftwerk a „húrokba csap". A hangzás elektronikusabb. A „Ruckzuck" igazi elektronikus rockfelvétel. „Stratovarius", „Megaherz" és „Vom Himmel hoch" szférikus-kozmikus hangzáskísérletek, (még) a szokásos dalformátumon kívül.

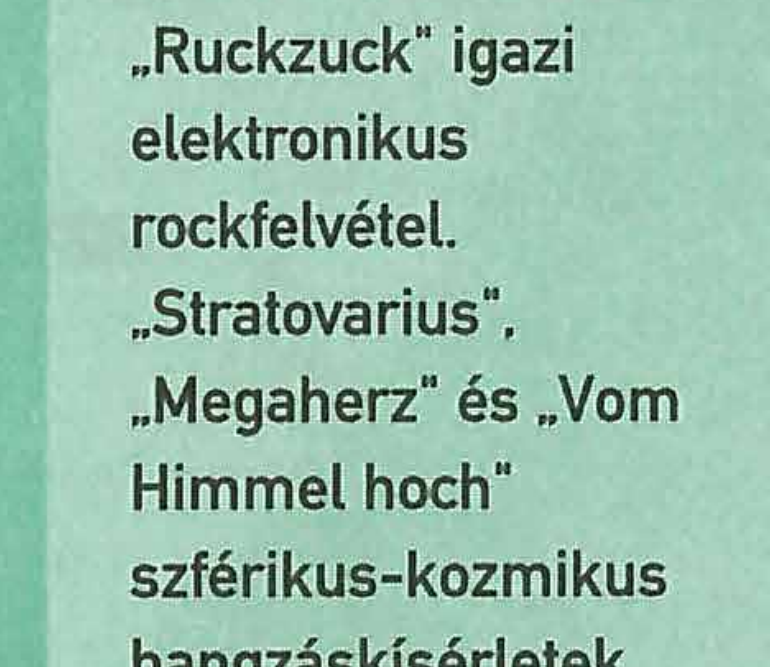

Kraftwerk 2
(Philips/Phonogram, 1972 - nem kapható)
A „Kraftwerk-Sound" csaknem 18 perces ‚csengés-bongássá' bővül, amelyet olyan ősrockerek, mint Tortoise, bizonnyal egynél többször is meghallgattak. Különben kísérleti hangzások uralkodnak: „Atem", „Strom", „Spule 4" és „Wellenlänge"

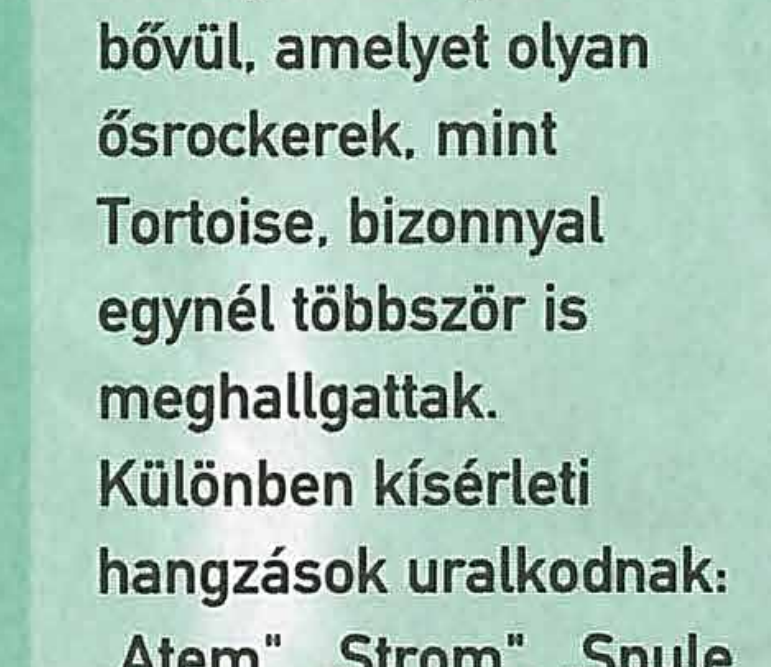

Ralf & Florian
(Philips/Phonogram, 1973 - nem kapható)
Korai Kraftwerk-mestermű, hat nyugodt instrumentális darabbal. A „Kristallo"-ban és a „Tanzmusik"-ban Ralf Hütter és Florian Schneider megalkotják ama zene előképét, amelyet manapság „technó" név alatt ismerünk.

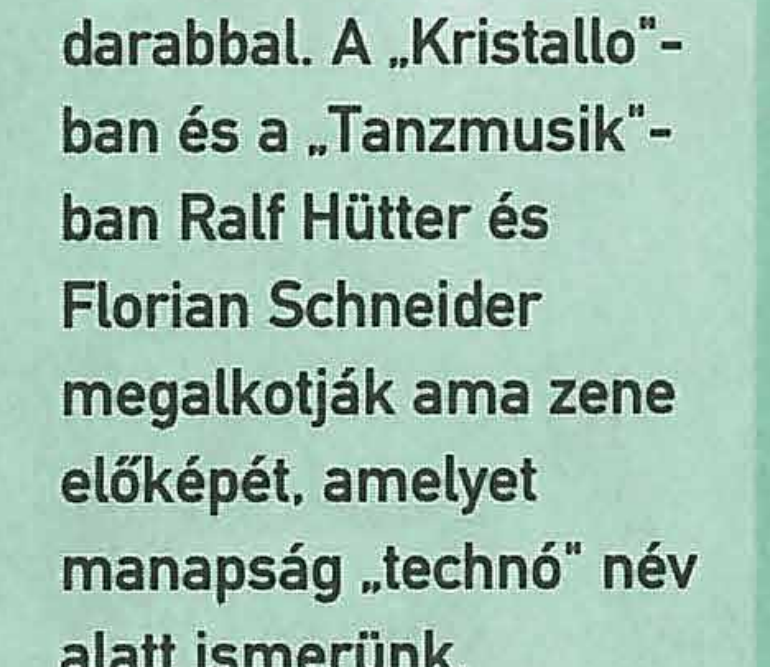

Autobahn
(EMI, 1974)
Premier: A címadó dalban hallhatjuk először a Kraftwerk-et énekelni. Egyébként elektronikus költemények a „Kometenmelodie" témáira (rögtön két verzióban), „Mitternacht" és „Morgenspaziergang". A lemez megalapozza a düsseldorfiak világhírét.

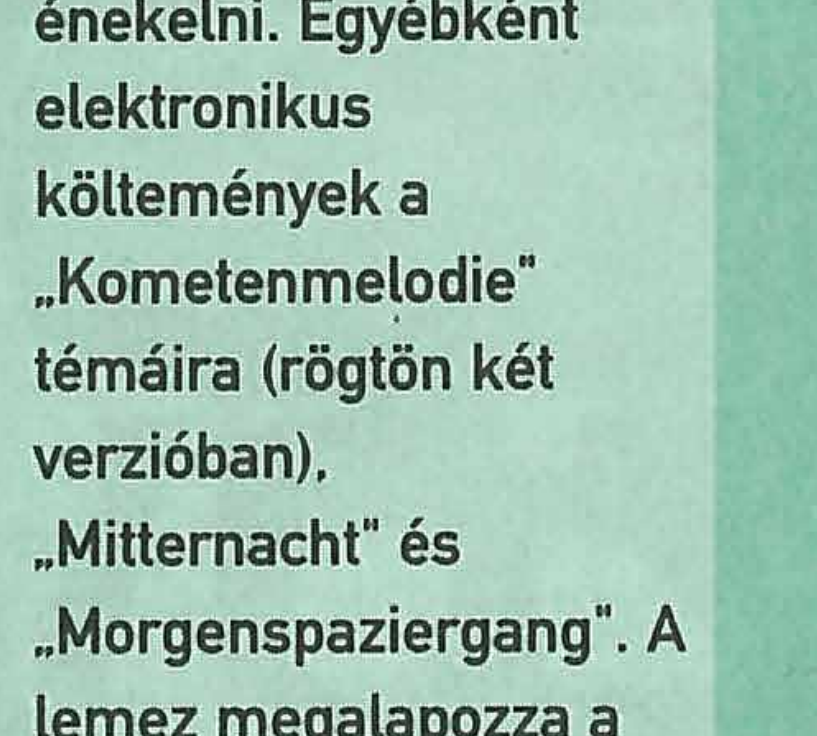

Radioaktivität
(EMI, 1975)
Kiválóan szerkesztett album a rádióaktivitás kettős tematikáját mutatja be: a nukleáris sugárzást és a rádióadók aktivitását , amelyek felelősek a Kraftwerk sikereéért. Kevés zenei magaslatot tartalmazó lemez (pl. a címadó dal).

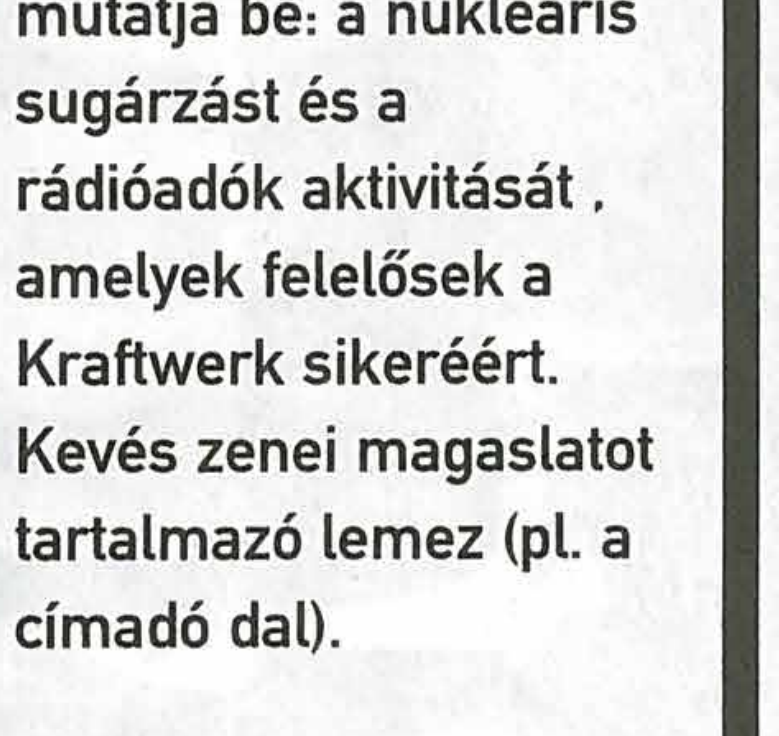

szerencsés esetben megússzuk egy ügyészi megrovással. Semmiképpen ne mondjuk, hogy vásároltuk illetve kaptuk valakitől, mert ezzel valakit vádolunk, és a forgalmazásért 2-8 évig járó szabadságvesztés jár. Azt se ismerjük be, hogy hallottunk arról, hogy valaki fogyasztana drogot, vagy bárki is tudná bárki másról, hogy kábítószerrel él vagy ezzel összefüggő cselekményt végezne. Legjobb, ha tagadsz mindent, és nem ismersz senkit. Ne

Kraftwerk

Aki az elmúlt hetekben az EMI Electrola lemezcég kölni központjában a legújabb, házatáji Kraftwerk-lemez felvételei felől érdeklődött, újra meg újra ugyanazt a kevésbé kielégítő választ hallhatta viszont: „Sajnáljuk, nem tudunk semmit sem. Az új Kraftwerk lemez esetleg a jövő hónapban várható, de ugyanennyi erővel akár a jövő évig is várathat magára." Gondolkodásba ejtő információk. Hiszen az EMI belső használatú megjelentetési tervén szereplő új Kraftwerk-album júniusi piacra kerülését a „Musikwoche" című zenei lap egész oldalas hirdetése közli.

Tehát a Kraftwerk-aktát a legszigorúbb titoktartás őrzi.

E biztonsági intézkedést mindenesere biztosan nem a lemezcég rendelte el, hanem a zenekar két alapítótagja személyesen, **Ralf Hütter** és **Florian Schneider**, akik a tudatos dezinformáció politikáját követve mintegy az elektronikus popzene titokzatos grállovagjaiként kívánják őrizni rangjukat. A tavalyi év eleje óta, mióta a következő Kraftwerk-album megjelentetéséről szóló első hírek kiszivárogtak, forrtak a kölni vonalak. S néhány héttel ezelőtt még meg is erősítették, hogy az elektro-popperek május 24-én a Londontól északra rendezett „Tribal Gathering"-fesztiválon ‚húzózenekarként' [headliner] lépnek fel. A pletykakonyha bűzét már érezni lehetett. Például a „SPEX" nevű zenei folyóirat biztos forrásra hivatkozva azt közölte, hogy Thomas Bangalter, a Daft Punk technóduó „egyik fele" nemrégiben **Hütter** és **Schneider** uraktól remixeltetés célzatával hangszalagot kapott volna. Günther Poecker, a német Kraftwerk-fanclub elnöke az EMI UK-tól afelől értesült, hogy májusban, még a tervezett fesztiváli fellépés időpontja előtt amolyan club-promókként elkészülne egy új single, valamint négy vynil-maxi a régi dalok felhasználásával. Sőt, a „Kölner Express" arról adott hírt, hogy a Kraftwerk a „Tribal Gathering"-en a (már rég felbomlott) **Ralf Hütter - Florian Schneider - Karl Bartos - Wolfgang Flür** felállásban lépne fel. Csak április végén bocsátott a lemezcég fénysugarat e tudatlanság sötétjébe: a kölniek azt közölték, hogy a Kraftwerk „valóban új lemezén dolgozik, amely szeptemberben jelenik meg."

De ez se jelentsen semmit. Hisz **Schneider** és **Hütter** urak nyilvánosság előtt leplezetlen tevékenysége és információs politikája igencsak önkényes volt mindig is.

A düsseldorfi elektronikusok 1983-ban tervezett „Technopop" című lemezüket, amely már csak úgymod kiszállítására várt, az utolsó percben vonták vissza. Csak három év múltán láttak munkához, teljesen más művet választván. Az elmúlt 16 év Kraftwerk-felhozatala két - anyagában új - albumot fed („Computerwelt", „Electric Cafe"), valamint egy remix-albumot, a „The Mix"-et. Ritka interjúi egyikében **Ralf Hütter** az ME/Sounds szerzőjének, Micael Fuchs-Gamböck-nek 1991-ben szokatlan megjelentetési politikájáról a következőképp nyilatkozott:

„A megjelentetések között igen nagy volt az űr, de a Kraftwerk, mint projekt, igazán nem tér soha nyugodni. Nem is térhet, hiszen mögötte egyéniségek állnak, akik e szereppel tökéletesen azonosulnak. Mi a Kraftwerkben élünk, és ez észszerűleg sokkal többet jelent talmi koncerteknél, klipeknél vagy lemezeknél!

A Kraftwerk filozófia, életfelfogás!"

Hogy a jövőben számíthatunk-e rendszeresebb Kraftwerk-produkciókra? „Ebben a kérdésben nem szeretném megkötni magam, nem így gondolkodom. Talán havonta jelentetünk meg lemezeket, talán tíz évet kell várni a következőre.

A Kraftwerk tulajdonképpeni értelemben nem is együttes, hanem eszme, látomás, tökéletesen önmagába hajló életbölcselet. Ha reggelente felkelek, és megmosom fogam, Kraftwerk [Kraftwerk = szószerint ‚erőmű'] vagyok. S ha egy éjjeli órán az ágyamban fekszem, szemem lezárom, Kraftwerk vagyok. Megszállottságom eladdig fajul, hogy olykor ‚Kraftwerk'-álmodom. De a szokásos marketing-stratégiához ennek biztosan nincs köze. Jövőm le nem szögezhet, hisz drága kincsem ő."

E - más zenekarok számára bizonnyal gyilkos hatású - marketing-stratégia mögött **Hütter** és **Schneider** hidegvére rejtőzködik. „Mégsem olyan agyamentek..." - magyarázza egyikük, akinek valóban tudnia kell: **Wolfgang Flür**, aki 1974-1990 a Kraftwerk elektromos dobosa volt. „**Ralf** és **Florian** maguk is tudják, hogy jobb, ha ritkábban hozol ki albumot, s ekkor minden szem reád irányul, minthogy ha termékeiddel elárasztod a piacot. Miért is tennék ezt? A suska miatt? Ha elég fogy az albumból, akkor nincs is szükségük arra, hogy újra és újra lemezt készítsenek, hogy megtöltség a házipénztárt. Nem is ez szándékuk. Mindössze jó zenét szeretnének csinálni. S ha ez valaha is másképp lett volna, meg sem maradhattak volna ily hosszan e harcban."

Hogy a Kraftwerk meddig rúg még labdába, akkor mutatkozik meg, mikor a technopop ősatyjai oly sok neves és újkori elektronikushoz, a Daft Punk-hoz, az Orbital-hoz vagy Laurent Garnier-hez hasonlóan az említett Luton-i rave-fesztiválon színpadra lép. Akkor megmutatkozik, beérik-e a technó úttörői utódjaikat, felnőnek-e hozzájuk zeneileg, és hogy a Kraftwerk - 50 körüli ápolt urak korrekt öltönyökben - seregnyi pubertáson túli, nyelv-karikázott ecstasy-nyelő előtt megállja-e a helyét. Ed Simons, a Chemical Brothers rave-rockereinek egyike kételyeit hinti szét: ‚Valóban készítettek egy-két igen-igen fontos lemezt, és hangjaik még ma is lenyűgözőek. De egyátalán nem vagyok biztos abban, hogy a Kraftwerk belefér a „Tribal Gathering"-be. Nem tudhatom, a Kraftwerk mennyi olyan 18 éves fiatalt köt le, aki azért érkezik oda, hogy ‚chirpy-cheep-cheep hardcore'-t hallgasson."

Akit a jövőben érintene a Kraftwerk, bizonytalanságban marad, viszont annyi bizonyos, hogy a múltban rengeteg csapat érdeklődött a négytagú technópopp-együttes iránt.

A Kraftwerk már több mint 20 éve az elektronika úttörőjének számít, úgy zenei, mint technikai síkon: „Kling Klang" című 1971-es dalukban a popzene történetében először használnak (maguk barkácsolta) elektronikus dobot - a hírnéven persze a Sly & The Family Stone-nal kellett osztozniuk, akik ugyanekkor megjelent albumukon, a „Family Affair"-en szintúgy dobkompjútert alkalmaztak. Az 1975-ös „Autobahn" című Kraftwerk-sláger tulajdonképen az első teljesen elektronikusan készült popfelvétel. A „Die Mensch Maschine" (angol: „The Man Machnie") című 1978-as albumuk indította be igazán a techno-pop mozgalmat: a rákövetkező időszakban számos együttes felhasználta a Kraftwerk-i elektronikus-ipari pophangzás ötletét, továbbfejlesztették, így a Depeche Mode, a Cabaret Voltaire, a Suicide, a Simple Minds, a Human League, a Heaven 17, az OMD és a DAF. Az 1981-es „Computerwelt" album „Heimcomputer" című felvétele a techno-housemozgalom kezdetét jelzi. A „Heimcomputer" a leggyakrabban szemplerezett Kraftwerk-darab. A 80-as évek végén a düsseldorfi ‚hangászok' nem csekély hatást gyakoroltak a sarjadzó hip-hop-szcénára. 1982-ben megjelent Afrika Bambaataa & The Soul Sonic Force „Planet Rock" című single-je. Ez az elhíresült diszkósláger a „Nummern" című Kraftwerk-darab dob-pattern-jeit használta, valamint a „Trans Europa Express" dallamát, így a négy düsseldorfi muzsikus hangminták révén új közönséget toborzott. S végül megemlítendő még ama hatás, amelyet a Kraftwerk olyan szólóelőadókra gyakorolt, mint David Bowie és Iggy Pop, akiknek az albumait a 70-es évek alkonyán erősen megihlette a Kraftwerk. A német elektronikus-úttörők némely követője, mint pl. a Depeche Mode át is vette példaképe színpadi megjelenését is: három férfi áll egy sorban, mindenki a maga gépe előtt, s gombokat csavargatnak. De a New Waver Gary Numan („Cars") is sajátjává tette fellépésein és klipjeiben a robotszerű tartást.

Mindez tegnap történt. S hogy a Kraftwerk miképp fogadja 1997-ben az időközben magas színvonalúan technoizált zeneipar kihívásait? Legalábbis felkészülnek rá. **Ralf Hütter** és **Florian Schneider** időről-időre le-leugranak a kölni In-Techno-Club-ba, a „Liquid Sky"-ba, hogy saját fülükkel győződjenek meg arról, milyen szintre jutottak mindeközben zenei vetélytársaik.

Az energia hangja

„Kraftwerk nélkül nem létezhetne a 80-as és 90-es évek zenéje a jelen formájában." **David Bowie**

„Az ő zenéjükön nőttem fel, nagyon tiszteltem őket, de időközben a tiszteletem megfakult. Tévedhetek, de úgy sejtem, hogy időközben elszalasztották a csatlakozás lehetőségét. Nagy csalódás is lehetnek." **Aphex Twin**

„A ‚Man Machine' az egyik legjobb, ha nem a legjobb elektronikus album volt a 70-es években. Can-nel együtt a Kraftwerk a dance-zene új műfaját teremtették meg. Örökre megváltoztatták a színteret." **Alex Paterson** *(The Orb)*

„A Kraftwerk az elektronikus zene igen fontos úttörője. Hogy hatnak-e rám? Absolutely no fucking way. Sosem szikrányi szikrájuk sem. Szóval az, hogy ‚Mi vagyunk a robotok' már mindent elmond." **Liam Howlett** *(Prodigy)*

„Igazán funkyk voltak. Amikor e németországi fehér fiúk zenéjét hallhatom, mindig lenyűgöz. Találkoztam velük egyszer egy párizsi klubban. Klasszak voltak. Akartunk is csinálni együtt valamit, de sose jött össze." **Afrika Bambaataa**

„Hogy hatással voltak-e ránk? Hát persze. De zenéjük annyira tökéletes, amilyet mi hiába igyekeztünk megközelíteni." **Ed Simons** (The Chemical Brothers)

„Ugyanazokkal a hangszerekkel kezdtük, de más megközelítési móddal. A Kraftwerkre, rám és másokra úgy tekintenek, mint synthie-úttörőkre. Az európai kontinens elektronikus zenéje válasz a Rock'n'Roll-ra." **Jean-Michel Jarre**

„A Kraftwerk azon tünemények egyike, melyek mindig legelőször vannak ott, ahová mások sokkal később érnek csak oda. Igen sok maradandó pop-alkotást teremtettek." **Andreas Reihse** (Kreidler)

Trans Europa Express

(EMI, 1977)

Ismét egy premier: Először ad a Kraftwerk popdalaihoz az egész albumot átható ritmust. Ez nem jelez kevesebbet, mint a „Techno Pop" születését.

Die Mensch Maschnine

(EMI, 1978)

A Kraftwerk sikeresen dolgozik az ún. Corporate Identity-vel: azonos frizura, azonos külső, azonos koncepció, mint a „Trans Europa Express" esetében az elektro-pop. Néhány melódia, köztük a két violágsláger: a „Die Roboter" és a „Das Modell".

Computerwelt

(EMI, 1981)

A dance-groove-hoz hasonlóan a Kraftwerk igen dicséri a sarjadzó kompjúterkor eredményeit (figyeljünk a futurisztikus PC-re a borítón). Az album tökéletesen beleillik a virágzó New Wave korba.

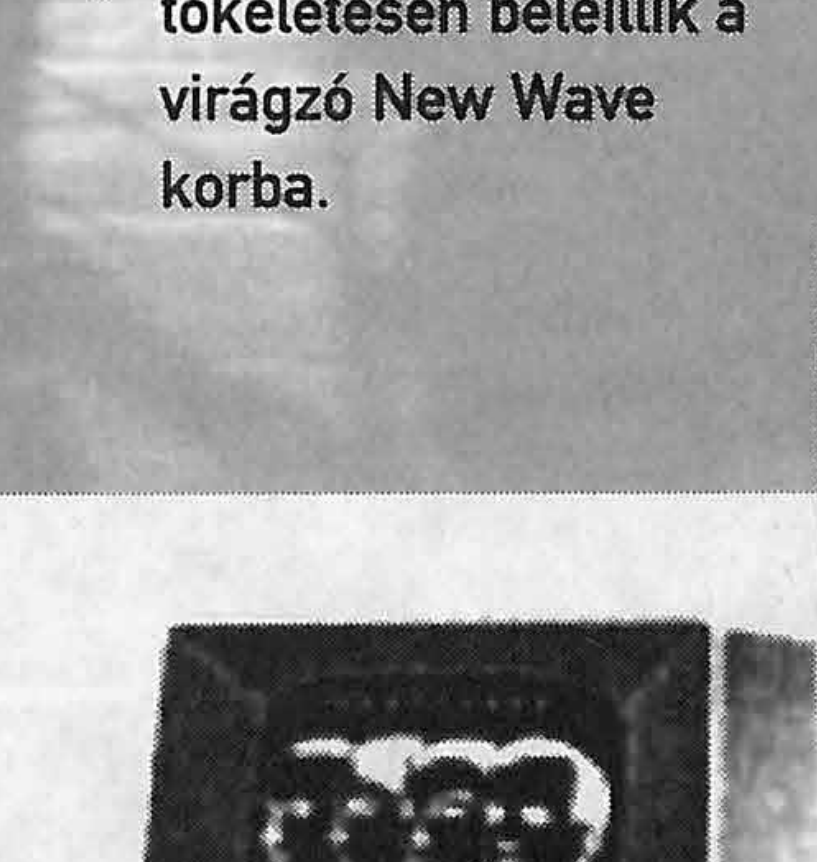

Electric Cafe

(EMI, 1986)

„Boing Boom Tschak" lehetne a mottója a kraftwerki elektropop hagyományának. A düsseldorfiak eleddig utolsó albuma igen nemes techno-popot nyújt, nem csak korát, de vetélytársait is jelentősen meghaladva.

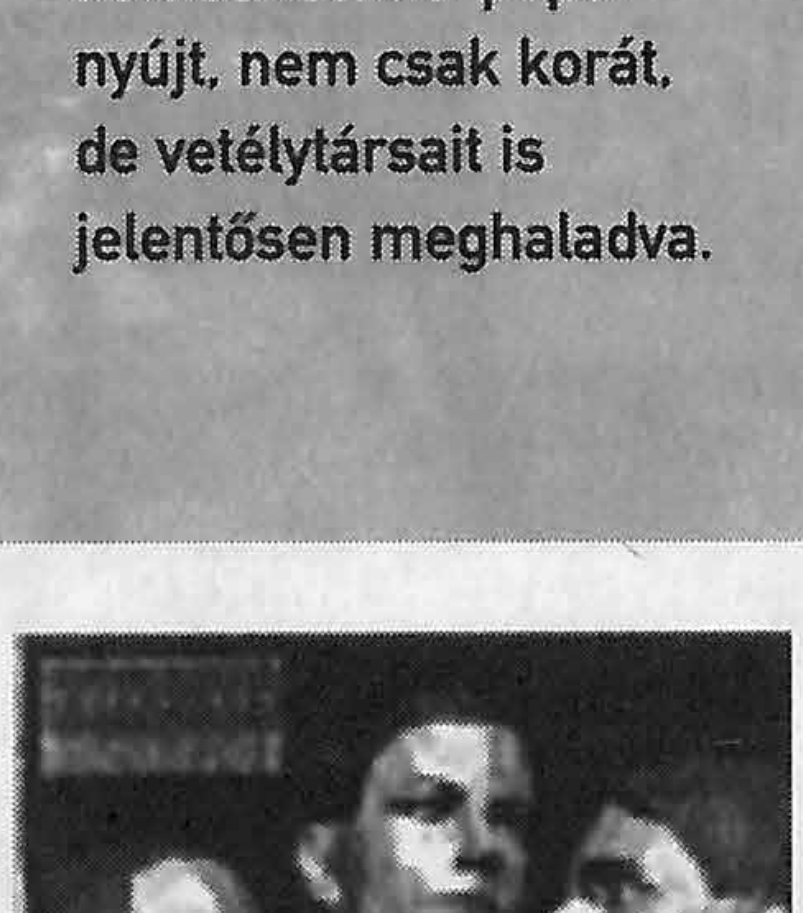

The Mix

(EMI, 1992)

A „The Mix" Kraftwerk-darabok digitális újfelvételeit tartalmazza az „Autobahn"-tól az „Electric Cafe"-ig. A Kraftwerk a részben újra felvett dalokkal ugyan hangzás tekintetében többet kínál, de az anyagból kevés új zenei dimenzió nyílik.

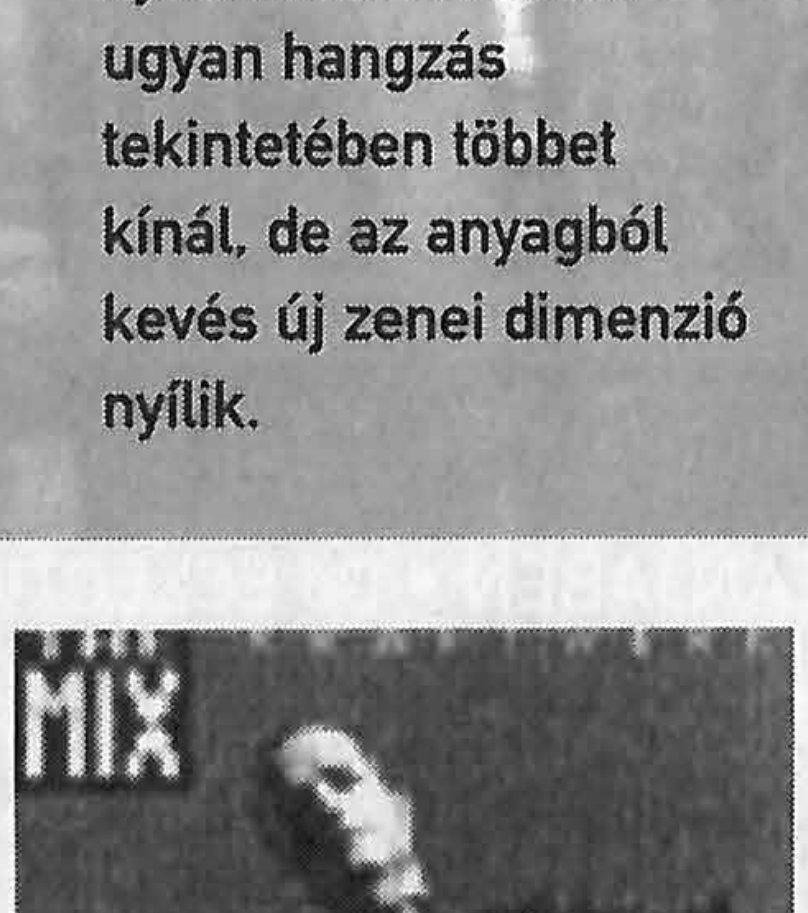

higgyetek a rendőrségnek, még az sem igaz, amit kérdeznek. Szokásos módszer a blöff és a keresztkérdezés. Nem vagy köteles alávetni magad a vizeletvizsgálatnak. Nem vagy köteles együttműködni velük, főleg abban nem, hogy lecsukasd magad, vagy beköpjed a barátaid, még ha így enyhített ítéletet is ígérnek. Ne felejtétek, ha szembekerültök a törvénnyel, jár a kirendelt védő. Bővebb felvilágosítást a drogambulanciákon, az egyéni

TOTALundergr und

LOVEBARIKÁD

TechnoHouse

bridge party

ÓBUDAI SZIGET
1997 AUGUSZTUS 14-20

PEPSI Sziget 97

STOP NOP

Party sátor
Chill Out sátor
Gépszava sátor

PRESIDENT's PALACE MOVIE LIGHTS

PESTI EST

AstroNautilus Nap
ZÜRÁLLOMÁS INFO: 13 34 076

14 Csütörtök Thursday

Gulan/SLO • **Locke**/D • **Mango** • **Muraközy** • **Odin** • **Robi** • **Randolph** • **Szamosi Br** • **T-Zso** • *LIVE:* **Bernáth/y&Sons** • **Resonance**

ASTRONAUTILUS

Freee Nap
ZÜRÁLLOMÁS INFO: 13 34 076

15 Péntek Friday

Black Man • **Budai** • **Gasper** • **Guntär Kühl** • **Limit** • **Miss Kyra** • **Pat Duff** • **Prozak** • **Rob-O** • **Roger** • **XXL** • *LIVE:* **Candyman** • **Skyland** • *Percus:* **D.Drumm Boy**

FREEE Magazin

Gépszava Nap
ZÜRÁLLOMÁS INFO: 13 34 076

16 Szombat Saturday

King • **Mirko**/D • **Muraközy** • **Odin** • **Robi** • **Randolph** • **Szamosi Br** • *LIVE:* **Bernáth/y&Sons** • **Resonance** • **Széki Kurva**/GB

GÉPSZAVA

INTRUDER kft TIMP Stúdió

Underground Records Nap
ZÜRÁLLOMÁS INFO: 13 34 076

17 Vasárnap Sunday

B-Boy • **Cadik** • **Danny L** • **Gülü** • **Nan-D** • **Palotai** • **Pedro** • **Solid** • **Sundance Kid** • **TommyBoy** • *LIVE:* **Nova&Marcell** • **Dr Beat**

HipHop&Breakdance

TechnoJamboree

UNDERGROUND u RECORDS

Paradise Promotions Nap
ZÜRÁLLOMÁS INFO: 13 34 076

18 Hétfő Monday

Air/PL • **Andy Slate**/D • **Bogusz**/PL • **Dork** • **Dreddy**/PL • **Extase**/PL • **Eye**/Y • **Kris B**/PL • **Mark Wee**/Y • **Mk Fever**/PL • **Operator Böastab**/A • **Slam Jr** • **Toky**/SL • **Tomee D** • *LIVE:* **Rush**

B.P.M. Nap
ZÜRÁLLOMÁS INFO: 13 34 076

19 Kedd Tuesday

Chris Esycho/A • **Chriss** • **Garfield** • **Ju-Tasi** • **Mario** • **Ralf Fön**/A • **Titusz** • **Naga** • *LIVE:* **Kazak**

BPM BOOKING PROMOTION MANAGEMENT

Goa Nap
ZÜRÁLLOMÁS INFO: 13 34 076

20 Szerda Wednesday

MCG • **Nanu** • **Oleg** • **Peace Lover** • **Syam** • **Szmöke** • **Virág** • **Virgács** • *ZKR:* **Lux Enternitatis Sounds**

Fiksz Rádió SHIVKUMAR • J.BALAOU • D-LAY • CIAN LIVE ACT: VÖLGY
Civil Rádió GEANJABEN • DJ ECLECTIC LIVE ACT: EMBRYON
ParaRádió B2MAN • GROOVERIDER-C • STEKE • JUST-INN

Felhasznált és ajánlott irodalom jegyzéke:

A1 Acid Jazz news, Issue No. 9
B1 Szent Biblia azaz Istennek Ó és Új Testamentomában foglaltatott egész Szent Írás. Magyar nyelvre fordította Károli Gáspár. Budapest, Magyar Biblia-Társaság (1963)
B3 The Bush Telegraph, Volume 1 Issue 1
B4 Bremness, Lesley. 1990. Füveskönyv. Budapest: Novotrade Kiadó
B5 Michael Baigent, Richard Leigh. Mi az igazság a holt-tengeri tekercsek körül? Fordította: Dobos Lídia. Holnap Kiadó
B6 Bulgakov, Mihail. A Mester és Margarita. Fordította: Szöllősy Klára. Európa Könyvkiadó. 1971.
B9 William S. Burroughs. A narkós. Ternai Szabolcs fordítása. Lord Könyvkiadó, Budapest, 1995.
B10 Dr. Bánki M. Csaba. Az agy évtizedében. Biográf. 1994.
C5 Csáth Géza. Ópium. 1909.
D1 Drury, Nevill. 1992. A Miszticizmus és az Ezoterikus Tanok Lexikona. Budapest, Ferenczy könyvkiadó. 1994. Fordította: Magdus Rita.
D2 Dethlefsen, Thorwald. 1992. Élet az élet után. Budapest, Édesvíz Kiadó.
D4 Jim DeKorne. Pszichedélikus sámánizmus. Labor Alapítvány. Budapest, 1997. Fordították: Melocco János, Naga.
E1 Evans, Christopher. 1985. Landscapes of the Night. Coronet Books.
G2 Johann Wolfgang von Goethe. Faust I. Fordította: Jékely Zoltán. Európa Könyvkiadó. Budapest, 1979.
G3 Goode, Erich 1989. Drugs in American Society. McGraw Hill Publishing Co.
G4 von Glasenapp, Helmut 1977. Az öt világvallás. Budapest, Gondolat.
G5 Grof, Stanislav and Christiana. 1990. Beyond Death. London, Thames and Hudson.
G7 Gilgames. Agyagtáblák üzenete. Válogatta és a jegyzeteket írta: Komoróczy Géza. Fordította: Rákos Sándor. Európa Könyvkiadó. Budapest. 1974.
G8 Graves, Robert. A görög mítoszok. Fordította: Szíjgyártó László. Európa Könyvkiadó. 1970.
H1 Huxley, Aldous. 1954. Doors of perception. New York and Evanston: Harper and Row Publishers.
H3 Donald O. Hebb. A pszichológia alapkérdései. Gondolat-Trivium. Budapest. Fordították: Czigler István, Lénárd László, Molnár Péter, Pléh Csaba, Szabó Imre.
I1 Inglis, Brian. 1975. The forbidden game. London, Hodder and Soughton
K3 Kalmár Zoltán - Makara György - Rimóczi Imre. Gombászkönyv. Natura. 1989.
M4 MacKenzie, Norman. 1965. Dreams and Dreaming. London, Aldus Books.
M7 MaNcs 1994 Okt. 6. Kerényi György
M8 MaNcs 1994 szept. 15. Medicine Man
R3 Christian Rätsch. A szerelem füveskertje. Fordította: Lehoczkyné Gál Erika és Somogyi Gyula. Terra. Budapest.
S2 Silva, J., Miele, P. 1989. Agykontroll. Budapest.
S5 Schott, Heinz. 1993. A medicina krónikája. Budapest, Officina Nova.
Z1 Timur Zulfikarov. Naszreddin Hodzsa első szerelme. Móra Könyvkiadó. 1980. Fordította: Galvács Adél.
Z2 Zion Train - Homegrown Fantasy. 1995. China Records (CD - borító).

A GÉPSZAVA terjesztői

Akkord Áruház
9400 Sopron Nyár u. 2.

Atlantisz Könyvsziget
1052 Bp. Piarista köz 1. • Tel: 267-0966/5326

BPM Records
Bp. VI. Szondi u. 9. • Tel: 332-9509

CD Centrum
5000 Szolnok, Ságvári krt. 2.

CD Sarok Budagyöngye Bevásárlóközpont
1126 Bp. Szilágyi E. fasor 121. • Tel: 275-0855/336

CD-CLUB
1061 Bp. Jókai tér 7. • Tel: 312-3697

D.J. Service
1067 Bp. Teréz krt. 33. • Tel: 312-5571

Fotex Records

1.sz. bolt	1052 Bp. Szervita tér 2. • Tel: 118-3395
2.sz. bolt	6720 Szeged, Kelemen u. 8. • Tel: 62/481-835
3.sz. bolt	3531 Miskolc, Eszperantó tér 1. • Tel: 46/342-441
4.sz. bolt	1148 Bp. Örs vezér tere, Sugár Üzletközpont • Tel: 183-5158
5.sz. bolt	1067 Bp. Teréz krt. 27. • Tel: 132-7175
6.sz. bolt	1052 Bp. Váci u. 13. • Tel: 118-3128
7.sz. bolt	1123 Bp. Alkotás út 11. • Tel: 155-6886
8.sz. bolt	4025 Debrecen, Piac u. 23. • Tel: 52/428-027
9.sz. bolt	9400 Sopron, IKVA Áruház, Árpád u. 8. • Tel: 99/311-011/2
10.sz. bolt	8200 Veszprém, Vár Áruház, Csehát ltp 6. • Tel: 88/427-065/127
11.sz. bolt	3021 Győr, Baross G. u. 31. • Tel: 96/319-353

Hi-Fi Szervíz
1094 Bp. Liliom u. 1. (Boráros tér) • Tel: 216-9700

HIKK Büfé
1055 Bp. Pesti B. u. 1. • Tel: 267-0966/445

In Touch
1052 Bp. Károly krt. 10. • Tel: 137-3807

INDIe GO Records
1088 Bp. Krúdy Gyula u. 4. • Tel: 118-0453

Kerorg
1136 Bp. Pannónia u. 32. • Tel: 270-0433, 270-4591, 270-0381, Fax: 270-0382

Korg Szalon
1137 Bp. Pozsonyi út 22. • Tel: 149-4399

Music Line CD Shop
7621 Pécs, Perczel u. 15. • Tel:72/211-532

Odeon Videotéka, Corvin Mozi
1094 Bp. Corvin köz 1. • Tel: 313-9896

One CD BOLT, Arzenál Üzletház
1076 Bp. Thököly út 2. • Tel: 351-7535/2902

Outzone Records
V. ker. Galamb u. 3. • Tel: 118-4032

Play House
Bp. V. ker. Régiposta u. 11. • Tel: 267-0293

Solaris
1137 Bp. Szent István krt. 16. • Tel: 131-2862

Sziget Könyvesbolt
4032 Debrecen, Egyetem tér 1. • Tel: 52/329-100/2185 m.

Toldi Mozi Könyvesbolt
1054 Bp. Bajcsy-Zs. út 36-38. • Tel.:111-2809

Trance (Wave)
1063 Bp. Révay köz 2. • Tel: 269-3135

Underground Records
1068. Bp. Király u. 54. • Tel: 352-7116

Violin 2000 Universitas
1054 Bp. Károlyi M. u. 19. • Tel: 117-4103

Violin 2000 Zenestúdió & Könyvesbolt
1094 Bp. Ferenc krt. 19-21. • Tel: 217-2261. Tel/Fax: 215-4551

Virgin Megastore, Duna Plaza
XIII. Bp. Váci út 178. • Tel: 465-1103

Yamaha Mintaboltok
1171 Bp. Pesti út 318. • Tel: 257-1447
8200 Veszprém, Brusznyai Árpád út 2.
1082 Bp. Centrum Áruház, Blaha L. tér 1-2.

GÉPSZAVA
zeneinformációs technoújság

A SzerSzám
nem jöhetett volna létre
dr. Funk Sándor
(A pszichiátriai fejezetek lektora)
dr. Pelle Andrea
(A „Drog és büntetőjog" fejezet szerzője)
Balogh Ákos, Funk Dávid,
Kajner Krisztina, Kajo,
Kecskés Krisztián,
CENGIZ ZELIK (Raveline),
és az INTRUDER-TIMP kft
baráti támogatása nélkül.

Impresszum

Kiadó:
INFOMÁNIA - ZŰRÁLLOMÁS • ISSN: 1416-4450

Szerkesztőség - Stúdió:
1084 Budapest, Tavaszmező u. 1.
iker infótelefon/fax: (06.1) 133-4076
Postacím:
Gépszava, 1446 Budapest, Pf. 401.
Internet:
http://www.c3.hu/lovebarikad/gepszava
e-mail:
lovebarikad@c3.hu

Levilágítás:
TIMP - INTRUDER KFT
Tel: 201 5735 • 202 0615
1027 Bp. Ganz u.16. földszint

BERNÁTH/Y SÁNDOR • tulajdonos, főszerkesztő
SZÉLL LÁSZLÓ • nemzetközi koordinátor
LENGYEL GÁBOR • kutatószerkesztő, fordító
FERENCZI ISTVÁN • szerkesztő, fordító
BALOGH RÉKA • szerkesztő, fordító

TARACZKY DÁNIEL • arculattervező, építész
BERNÁTH ZSIGA • computergrafikus
VÁRADI ANDRÁS • computergrafikus
ANTALL GERGŐ AlieN • website
FÜLE CSABA • elektromérnök, zenész
CZINKI GERTRÚD • terjesztésszervező

HÁZMÁN NOÉMI • munkatárs
NAGY RICHÁRD • munkatárs
TANDARY ISTVÁN • munkatárs
BALÁZS JÁCINT • munkatárs

ügyvédeknél és a TASZ-nál (Társaság a Szabadságjogokért, dr. Pelle Andrea ügyvéd, tel/fax: 201-7375, 214-7102) kaphattok. Félre a hátrányos megkülönböztetéssel, liberálisabb drogpolitikát! NN2 (NN = NUMERIUS NEGIDIUS = FIZETÉSMEGTAGADÓ A RÓMAI JOGBAN, KÉSŐBB NOMEN NESCIO = NEVÉT NEM TUDOM, A NÉV HELYETTESÍTÉSÉRE SZOLGÁLÓ KITALÁLT NÉV JOGI IRATOKBAN.)